

IL-KUMMISSJONI
EWROPEA

Brussell, 14.12.2022
C(2022) 9120 final

KOMUNIKAZZJONI TAL-KUMMISSJONI

Linji gwida għall-ghajjnuna mill-Istat fis-setturi tal-agrikoltura u tal-forestrija u fiż-żoni rurali

{ C(2022) 9131 final } - { SEC(2022) 442 final } - { SWD(2022) 418 final } -
{ SWD(2023) 419 final }

KOMUNIKAZZJONI TAL-KUMMISSJONI

Linji gwida għall-ghajnuna mill-Istat fis-setturi tal-agrikoltura u tal-forestrija u fiż-żoni rurali

Werrej

<i>PARTI I. DISPOŻIZZJONIJIET KOMUNI</i>	5
<i>Kapitolu 1. Introduzzjoni</i>	5
<i>Kapitolu 2. Kamp ta' applikazzjoni u definizzjonijiet</i>	7
2.1.L-effett tal-PAK fuq il-kamp ta' applikazzjoni	7
2.2.Kamp ta' applikazzjoni	8
2.3. Regoli orizzontali u strumenti għall-ghajnuna applikabbli għas-setturi tal-agrikoltura u tal-forestrija u għaž-żoni rurali	11
2.4.Definizzjonijiet	13
<i>Kapitolu 3. Valutazzjoni tal-kompatibbiltà skont l-Artikolu 107(3), il-punt (c), tat-Trattat</i> 20	
3.1.L-ewwel kundizzjoni: l-ghajnuna tiffaċilita l-iżvilupp ta' attività ekonomika	21
3.1.1.Attività ekonomika meghjuna	21
3.1.2.L-effett ta' inċentiv	21
3.1.3.L-ebda ksur tad-dispożizzjonijiet rilevanti u tal-prinċipji ġenerali tad-dritt tal-Unjoni	25
3.2. It-tieni kundizzjoni: l-ghajnuna ma taffettwax indebitament il-kundizzjonijiet tal-kummerċ sa grad li jkun kuntrarju għall-interess komuni	26
3.2.1. Il-htiega ta' intervent mill-Istat	26
3.2.2.Adegwatezza tal-ghajnuna	26
3.2.3.Proporzjonalità tal-ghajnuna	28
3.2.4. Trasparenza	32
3.2.5. L-evitar ta' effetti negattivi avversi fuq il-kompetizzjoni u l-kummerċ	32
3.2.6.L-evalwazzjoni tal-effetti pożittivi u negattivi tal-ghajnuna (test ta' bilanċjar)	35
<i>PARTI II. KATEGORIJI TA' GHAJNUNA</i>	37

<i>Kapitolu 1. Ghajnuna favur l-intrapriži attivi fil-produzzjoni primarja, l-ipproċessar u l-kummerċjalizzazzjoni tal-prodotti agrikoli.....</i>	<i>37</i>
1.1. Miżuri li jixbħu lil dawk għall-iżvilupp rurali.....	37
1.1.1. Ghajnuna għall-investment.....	37
1.1.1.1. Ghajnuna għal investimenti f'azjendi agrikoli marbuta mal-produzzjoni agrikola primarja.....	38
1.1.1.2. Ghajnuna għal investment favur il-konservazzjoni tal-patrimonju kulturali u naturali li jkun jinsab fl-azjendi agrikoli	43
1.1.1.3. Ghajnuna għal investimenti marbuta mal-ipproċessar ta' prodotti agrikoli jew il-kummerċjalizzazzjoni ta' prodotti agrikoli	43
1.1.2. Ghajnuna inizjali għal bdiewa żgħażaġh u ghajnuna inizjali ta' attivitajiet agrikoli	44
1.1.3. Ghajnuna inizjali għal gruppi ta' produttori u organizzazzjonijiet fis-settur tal-agrikoltura.....	45
1.1.4. Ghajnuna għal impenji agro-ambjentali klimatiċi.....	46
1.1.5. Ghajnuna għal impenji tal-benessri tal-annimali.....	49
1.1.6. Ghajnuna għal żvantaġġi speċifiċi għaż-żona li jirriżultaw minn ċerti rekwiżiti obbligatorji.....	51
1.1.7. Ghajnuna lil żoni li jiffaċċjaw restrizzjonijiet naturali jew restrizzjonijiet speċifiċi għaż-żona.....	52
1.1.8. Ghajnuna għall-biedja organika	53
1.1.9. Ghajnuna għall-partecipazzjoni ta' produttori ta' prodotti agrikoli fl-iskemi ta' kwalità	55
1.1.10. Ghajnuna għall-ġhoti ta' appoġġ tekniku fis-settur tal-agrikoltura.....	56
1.1.10.1. Ghajnuna għall-iskambju tal-ġharfien u azzjonijiet ta' informazzjoni	56
1.1.10.2. Ghajnuna għal servizzi ta' konsulenza.....	58
1.1.10.3. Ghajnuna għal servizzi ta' sostituzzjoni tal-farms	60
1.1.11. Ghajnuna għall-kooperazzjoni fis-settur tal-agrikoltura	60
1.2. Ġestjoni tar-riskju u tal-kriżijiet	62
1.2.1. Ghajnuna li tikkompensa l-ħsara fil-produzzjoni agrikola jew fil-mezzi tal-produzzjoni agrikola u sabiex tiġi evitata ħsara	62
1.2.1.1. Ghajnuna li tagħmel tajjeb għall-ħsara li jikkawżaw diżastri naturali jew okkorrenzi eċċezzjonali	63

1.2.1.2. Għajnuna ta' kumpens għat-telf ikkawżat minn event klimatiku avvers li jista' jkun assimilat ma' diżastru naturali	65
1.2.1.3. Għajnuna għall-kostijiet tal-prevenzjoni, tal-kontroll u tal-eradikazzjoni tal-mard tal-annimali, tal-pesti tal-pjanti u tal-infestazzjoni minn speċijiet aljeni invażivi u għajnuna sabiex tagħmel tajjeb għad-dannu kkawżat mill-mard tal-annimali, mill-pesti tal-pjanti u mill-ispeċijiet aljeni invażivi	67
1.2.1.4. Għajnuna għal bhejjem mejta	71
1.2.1.5. Għajnuna biex tikkumpensa għad-danni kkawżati minn annimali protetti	71
1.2.1.6. Għajnuna għall-pagament ta' premia tal-assigurazzjoni	73
1.2.1.7. Għajnuna għal kontribuzzjonijiet finanzjarji għal fondi mutwi	74
1.3. Tipi oħrajn ta' għajnuna fis-settur tal-agrikoltura	75
1.3.1. Għajnuna għall-gheluq tal-kapaċità tal-produzzjoni	75
1.3.1.1. Gheluq tal-kapaċità għal raġunijiet ta' saħħa tal-annimali, tal-pjanti jew tal-bniedem, kif ukoll għal raġunijiet sanitarji, etiċi, ambjentali jew klimatiċi	75
1.3.1.2. Gheluq tal-kapaċità għal raġunijiet oħrajn	77
1.3.2. Għajnuna għar-rilokazzjoni tal-attivitajiet tal-biedja	77
1.3.3. Għajnuna lis-settur tat-trobbija tal-bhejjem	78
1.3.4. Għajnuna għal miżuri ta' promozzjoni favur prodotti agrikoli	79
1.3.5. Għajnuna għar-regjuni ultraperiferiċi u għall-gzejjer minuri tal-Eġew	83
1.3.6. Għajnuna għal konsolidazzjoni tal-art agrikola	84
1.3.7. Għajnuna għar-riċerka u l-iżvilupp fis-settur tal-agrikoltura	84
<i>Kapitolu 2. Għajnuna għas-settur tal-forestrija</i>	85
2.1. Investimenti fl-iżvilupp taż-żoni tal-foresti u titjib tal-vijabbiltà tal-foresti	86
2.1.1. Għajnuna għat-tisgħir u għall-ħolqien tal-imsaġar	87
2.1.2. Għajnuna għall-istabbiliment, ir-riġenerazzjoni jew ir-rinnovazzjoni ta' sistemi tal-agroforestrija	89
2.1.3. Għajnuna għall-prevenzjoni u r-restawr tal-ħsara lill-foresti	89
2.1.4. Għajnuna għal investimenti li jtejbju r-reżiljenza u l-valur ambjentali tal-ekosistemi forestali	91
2.1.5. Għajnuna għall-investimenti fit-teknoloġiji tal-forestrija u fl-ipproċessar, il-mobilizzazzjoni u l-kummerċjalizzazzjoni tal-prodotti tal-foresti	91
2.1.6. Għajnuna għall-investimenti fl-infrastruttura relatata mal-iżvilupp, il-modernizzazzjoni jew l-adattament tal-forestrija	92

2.1.7. Għajnuna għal investimenti favur il-konservazzjoni tal-patrimonju kulturali u naturali li jkun jinsab fil-foresti	92
2.1.8. Għajnuna għal kontribuzzjonijiet finanzjarji għal fondi mutwi fil-forestrija.....	93
2.2. Għajnuna għal żvantaġġi speċifiċi għaž-żona li jirriżultaw minn ċerti rekwiżiti obbligatorji fiż-żoni tal-foresti.....	94
2.3. Għajnuna għal servizzi ambjentali u klimatiċi tal-foresti u għall-konservazzjoni tal-foresti	94
2.4. Għajnuna għal skambju ta' għarfien u azzjonijiet ta' informazzjoni fis-settur tal-forestrija.....	96
2.5. Għajnuna għal servizzi ta' konsulenza fis-settur tal-forestrija.....	96
2.6. Għajnuna għall-kooperazzjoni fis-settur ibbażat fuq is-settur tal-forestrija.....	97
2.7. Għajnuna inizjali għal gruppi u għal organizzazzjonijiet tal-produtturi fis-settur tal-forestrija.....	99
2.8. Għajnuna oħra lis-settur tal-forestrija b'objettivi ekoloġiċi, protettivi u rikreattivi... 100	
2.8.1. Għajnuna għal azzjonijiet u interventi speċifiċi tal-foresti bl-objettiv primarju li jikkontribwixxu sabiex jinżammu u jiġu restawrati l-ekosistema u l-bijodiversità tal-foresti jew il-pajsaġġ tradizzjonali	100
2.8.2. Għajnuna għaž-żamma u t-titjib tal-kwalità tal-ħamrija u sabiex ikun żgurat tkabbir bilanċjat u b'saħħtu tas-siġar fis-settur tal-forestrija	101
2.8.3. Ir-restawr u l-manutenzjoni tal-mogħdijiet naturali, l-elementi u l-karatteristiċi tal-pajsaġġ u l-ħabitat naturali għall-annimali fis-settur tal-forestrija	101
2.8.4. Għajnuna għall-manutenzjoni tat-toroq sabiex jiġu evitati n-nirien fil-foresti	102
2.8.5. Għajnuna sabiex tagħmel tajjeb għall-ħsara fil-foresti kkawżata minn annimali protetti.....	102
2.9. Għajnuna fis-settur tal-forestrija allinjata mal-miżuri tal-għajnuna agrikola.....	103
2.9.1. Għajnuna għar-riċerka u għall-iżvilupp fis-settur tal-forestrija	103
2.9.2. Għajnuna għall-konsolidazzjoni tal-art tal-forestrija	104
<i>Kapitolu 3. Għajnuna f'żoni rurali b'kofinanzjament mill-FAEŻR, jew mogħtija bħala finanzjament nazzjonali addizzjonali għal interventi kkofinanzjati bħal dawn.....</i>	<i>105</i>
<i>PARTI III. KWISTJONIJIET PROCEDURALI</i>	<i>106</i>
1. <i>Id-durata tal-iskemi ta' għajnuna u tal-evalwazzjoni</i>	<i>106</i>
2. <i>Klawżola ta' reviżjoni.....</i>	<i>107</i>
3. <i>Rapportar u monitoraġġ.....</i>	<i>107</i>

4. Applikazzjoni tal-Linji Gwida.....	108
5. Proposti għal miżuri xierqa	109

PARTI I. DISPOŻIZZJONIJIET KOMUNI

Kapitolu 1. Introduzzjoni

- (1) L-Artikolu 107(1) tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea (“it-Trattat”) jiddikjara li, “(h)lief għad-derogi previsti fit-Trattati, kull għajnuna, ta’ kwalunkwe forma, mogħtija minn Stat Membru jew permezz ta’ riżorsi tal-Istat, li twassal għal distorsjoni jew theddida ta’ distorsjoni għall-kompetizzjoni billi tiffavorixxi ċerti impriżi jew ċerti produttori għandha, sa fejn tolqot il-kummerċ bejn l-Istati Membri, tkun inkompatibbli mas-suq intern.” Għalkemm it-Trattat jistabbilixxi l-prinċipju li l-għajnuna mill-Istat hija pprojbita, f’ċerti każijiet tali għajnuna tista’ tkun kompatibbli mas-suq intern abbażi tal-Artikolu 107(2) u (3) tat-Trattat.
- (2) F’konformità mal-Artikolu 107(2), il-punt (b), tat-Trattat, l-għajnuna mill-Istat sabiex tagħmel tajjeb għall-ħsara kkawżata minn diżastri naturali jew minn okkorrenzi eċċezzjonali fis-setturi tal-agrikoltura u tal-forestrija hija kompatibbli mas-suq intern.
- (3) F’konformità mal-Artikolu 107(3), il-punt (c), tat-Trattat, il-Kummissjoni tista’ tqis l-għajnuna mill-Istat għall-promozzjoni tal-iżvilupp ekonomiku tas-setturi tal-agrikoltura u tal-forestrija u taż-żoni rurali bħala kompatibbli mas-suq intern, diment li din ma taffettwax b’mod avvers il-kundizzjonijiet kummerċjali sal-punt li jmur kontra l-interess komuni.
- (4) F’konformità mal-Artikolu 42 tat-Trattat, ir-regoli dwar il-kompetizzjoni, li jinkludu lil dawk dwar l-għajnuna mill-Istat, japplikaw għall-produzzjoni u għall-kummerċ ta’ prodotti agrikoli biss sa fejn ikun iddeterminat mill-Parlament Ewropew u mill-Kunsill, filwaqt li jitqiesu l-oġettivi tal-politika agrikola komuni stabbiliti fl-Artikolu 39 tat-Trattat.
- (5) F’dawn il-Linji Gwida, il-Kummissjoni tistabbilixxi l-kriterji għall-identifikazzjoni tal-għajnuna li tissodisfa l-kundizzjonijiet tal-Artikolu 107(3) tat-Trattat u li tista’ titqies kompatibbli mas-suq intern. Rigward l-għajnuna mogħtija skont l-Artikolu 107(2), il-punt (b), tat-Trattat, dawn il-Linji Gwida jistabbilixxu l-kundizzjonijiet li taħthom miżura li tikkostitwixxi għajnuna sabiex tagħmel tajjeb għall-ħsara kkawżata minn diżastri naturali jew minn okkorrenzi eċċezzjonali tkun kompatibbli mas-suq intern.
- (6) L-għajnuna mill-Istat għall-promozzjoni tal-iżvilupp ekonomiku tas-setturi tal-agrikoltura u tal-forestrija u taż-żoni rurali hija integrata fil-politika agrikola komuni (“il-PAK”) usa’. Fi hdan il-PAK, l-Unjoni tipprovdi appoġġ finanzjarju għas-settur tal-agrikoltura u tal-forestrija u għaž-żoni rurali. Billi l-effetti ekonomiċi tal-għajnuna mill-Istat ma jinbidlux skont jekk din tkunx iffinanzjata (anki parzjalment) mill-Unjoni, jew minn Stat Membru wahdu, il-Kummissjoni tqis li jenħtieġ li jkun hemm konsistenza u koerenza bejn il-politika tagħha fir-rigward tal-kontroll tal-għajnuna mill-Istat u l-appoġġ li jingħata skont il-politika agrikola komuni tal-Unjoni stess. Għalhekk, meta l-Kummissjoni tapplika u tinterpreta r-regoli f’dawn il-Linji

- Gwida għal skemi ta' għajnuna speċifiċi u għal għajnuna individwali, hija tiegħu inkunsiderazzjoni r-regoli tal-PAK.
- (7) L-atti tal-Unjoni li ġejjin huma ta' rilevanza partikolari għall-kunsiderazzjonijiet dwar l-għajnuna mill-Istat relatati mal-PAK:
- (a) ir-Regolament (UE) 1144/2014 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill¹;
 - (b) Ir-Regolamenti (UE) Nru 228/2013² u (UE) Nru 229/2013³ tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill;
 - (c) ir-Regolament (UE) 2021/2115 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill⁴;
 - (d) ir-Regolament (UE) 2021/2116 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill⁵;
 - (e) Ir-Regolament (UE) Nru 1308/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill⁶.
- (8) Il-PAK hija bbażata fuq żewġ pilastri (il-Fond Agrikolu Ewropew ta' Garanzija ("il-FAEG") u l-Fond Agrikolu Ewropew għall-Iżvilupp Rurali ("il-FAEŻR")) li, flimkien, jipprovdu saff fundamentali ta' appoġġ lill-bdiewa u liż-żoni rurali fl-Unjoni, li joħloq il-kundizzjonijiet sabiex tinżamm il-biedja tibqa' sostenibbli madwar l-Unjoni.
- (9) F'konformità mal-Artikolu 39(1) tat-Trattat, l-oġettivi tal-PAK huma li tiżdied il-produttività agrikola, li jiġi żgurat standard tal-għajxien ġust għall-komunità agrikola, li jiġu stabbilizzati s-swieq, u li tiġi żgurata d-disponibbiltà tal-provvisti u jiġi żgurat li l-provvisti jaslu għand il-konsumatur bi prezzijiet raġonevoli. F'konformità mal-Artikolu 39(2) tat-Trattat, irid jittiehed kont ta' dan li ġej fit-tfassil tal-PAK u fil-metodi speċjali għall-applikazzjoni tagħha:
- (a) in-natura partikolari tal-attività agrikola, li tirriżulta mill-istruttura soċjali tal-agrikola u mid-disparitajiet strutturali u naturali ta' bejn id-diversi reġjuni agrikoli;
 - (b) il-htieġa li jsiru l-aġġustamenti gradwali xierqa;
 - (c) il-fatt li fl-Istati Membri l-agrikoltura tikkostitwixxi settur marbut mill-qrib mal-ekonomija fl-intier tagħha.
- (10) Bl-ghan li jittejjeb ulterjorment l-iżvilupp sostenibbli tal-biedja, tal-ikel u taż-żoni rurali, l-oġettivi tal-PAK ta' wara l-2020 jiffokaw fuq it-trawwim ta' settur tal-

¹ Ir-Regolament (UE) Nru 1144/2014 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-22 ta' Ottubru 2014 dwar azzjonijiet ta' informazzjoni u ta' promozzjoni rigward prodotti agrikoli implimentati fis-suq intern u f'pajjiżi terzi u li jhassar ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 3/2008 (ĠU L 317, 4.11.2014, p. 56).

² Ir-Regolament (UE) Nru 228/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-13 ta' Marzu 2013 li jistabbilixxi miżuri speċifiċi għall-agrikoltura fir-reġjuni ultraperiferiċi tal-Unjoni u li jhassar ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 247/2006 (ĠU L 78, 20.3.2013, p. 23).

³ Ir-Regolament (UE) Nru 229/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-13 ta' Marzu 2013 li jistabbilixxi miżuri speċifiċi għall-agrikoltura favur il-gzejjer minuri fil-Baħar Eġew u li jhassar ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1405/2006 (ĠU L 78, 20.3.2013, p. 41).

⁴ Ir-Regolament (UE) 2021/2115 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-2 ta' Diċembru 2021 li jistabbilixxi regoli dwar l-appoġġ għal pjanijiet strateġiċi li għandhom jittfasslu mill-Istati Membri skont il-Politika Agrikola Komuni (il-Pjanijiet Strateġiċi tal-PAK) u ffinanzjati mill-Fond Agrikolu Ewropew ta' Garanzija (FAEG) u mill-Fond Agrikolu Ewropew għall-Iżvilupp Rurali (FAEŻR) u li jhassar ir-Regolament (UE) Nru 1305/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill u r-Regolament (UE) Nru 1307/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill (ĠU L 435, 6.12.2021, p. 1).

⁵ Ir-Regolament (UE) 2021/2116 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-2 ta' Diċembru 2021 dwar il-finanzjament, l-immaniġġjar u l-monitoraġġ tal-politika agrikola komuni u li jhassar ir-Regolament (UE) Nru 1306/2013 (ĠU L 435, 6.12.2021, p. 187).

⁶ Ir-Regolament (UE) Nru 1308/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-17 ta' Diċembru 2013 li jistabbilixxi organizzazzjoni komuni tas-swieq fi prodotti agrikoli u li jhassar ir-Regolamenti tal-Kunsill (KEE) Nru 922/72, (KEE) Nru 234/79, (KE) Nru 1037/2001 u (KE) Nru 1234/2007 (ĠU L 347, 20.12.2013, p. 671).

agrikoltura intelligenti, kompetittiv, reżiljenti u diversifikat li jiżgura s-sigurtà tal-ikel fit-tul, fuq l-appoġġ u t-tiżiħ tal-protezzjoni ambjentali u tal-azzjoni klimatika, fuq il-kontribut għall-ilħuq tal-oġġettivi ambjentali u relatati mal-klima tal-Unjoni u fuq it-tiżiħ tan-nisġa soċjoekonomika taż-żoni rurali. Dawk l-oġġettivi ġenerali huma kkomplementati mill-oġġettiv trażversali tal-modernizzazzjoni tas-settur billi jitrawmu u jiġu kondiviżi l-għarfien, l-innovazzjoni u d-diġitalizzazzjoni fl-agrikoltura, fil-forestrija u fiż-żoni rurali, u billi jithegġeġ l-użu tagħhom. L-ilħuq tal-oġġettivi ġenerali tal-PAK għandu jiġi segwit permezz tal-oġġettivi speċifiċi li ġejjin:

- (a) l-appoġġ għal introjtu vijabbli tal-azjendi agrikoli u għar-reżiljenza tas-settur tal-agrikoltura madwar l-Unjoni sabiex jitlejbu s-sigurtà alimentari u d-diversità agrikola fit-tul, kif ukoll l-iżgurar tas-sostenibbiltà ekonomika tal-produzzjoni agrikola fl-Unjoni;
- (b) it-tiżiħ tal-orjentazzjoni tas-suq u ż-żieda fil-kompetittività tal-azjendi agrikoli kemm fuq terminu qasir kif ukoll fit-tul, inkluż fokus akbar fuq ir-riċerka, it-teknoloġija u d-diġitalizzazzjoni;
- (c) it-titjib tal-pożizzjoni tal-bdiewa fil-katina tal-valur;
- (d) il-kontribut għall-mitigazzjoni tat-tibdil fil-klima u l-adattament għalih, inkluż billi jitnaqqsu l-emissjonijiet tal-gassijiet serra u billi jitlejjeb is-sekwestru tal-karbonju, kif ukoll bil-promozzjoni tal-enerġija sostenibbli;
- (e) it-trawwim tal-iżvilupp sostenibbli u l-immaniġġjar effiċjenti tar-riżorsi naturali bħall-ilma, il-ħamrija u l-arja, inkluż billi titnaqqas id-dipendenza fuq sustanzi kimiċi;
- (f) kontribut għall-waqfien u t-treġġiġh lura tat-telfien tal-bijodiversità, it-tiżiħ tas-servizzi tal-ekosistema u l-preservazzjoni tal-ħabitats u tal-pajsaġġi;
- (g) l-attrazzjoni u s-sostenn tal-bdiewa żgħażaġh u ta' bdiewa ġodda oħrajn u l-facilitazzjoni tal-iżvilupp sostenibbli tan-negozju f'żoni rurali;
- (h) il-promozzjoni tal-impjiegi, tat-tkabbir, tal-ugwaljanza bejn il-ġeneri, inkluża l-partecipazzjoni tan-nisa fil-biedja, l-inklużjoni soċjali u l-iżvilupp lokali f'żoni rurali, inklużi l-bijoekonomija ċirkolari u l-forestrija sostenibbli;
- (i) it-titjib tar-rispons tal-agrikoltura tal-Unjoni għad-domandi tas-soċjetà dwar l-ikel u s-saħħa, inkluż ikel ta' kwalità tajba, sikur u sustanzjuż prodott b'mod sostenibbli, u t-tnaqqis tal-ħela tal-ikel, kif ukoll it-titjib tat-trattament xieraq tal-annimali u l-ġlieda kontra r-reżistenzi għall-antimikrobiċi.

Kapitolu 2. Kamp ta' applikazzjoni u definizzjonijiet

2.1.L-effett tal-PAK fuq il-kamp ta' applikazzjoni

- (11) F'konformità mal-Artikolu 42 tat-Trattat, sa fejn huma kkonċernati l-prodotti agrikoli elenkati fl-Anness I tat-Trattat, ir-regoli dwar l-ġhajjnuna mill-Istat stabbiliti fl-Artikoli 107, 108 u 109 tat-Trattat japplikaw biss sa fejn huwa ddeterminat mill-Parlament Ewropew u mill-Kunsill, filwaqt li jitqiesu l-oġġettivi tal-politika agrikola komuni stabbiliti fl-Artikolu 39 tat-Trattat.
- (12) Skont l-Artikolu 145(1) tar-Regolament (UE) 2021/2115 u l-Artikolu 211(1) tar-Regolament (UE) Nru 1308/2013, ir-regoli dwar l-ġhajjnuna mill-Istat huma applikabbli għall-produzzjoni u l-kummerċ ta' prodotti agrikoli. Madankollu, hemm diversi derogi minn dan il-prinċipju ġenerali li huma stabbiliti, fost l-oħrajn, fl-Artikolu 23 tar-Regolament (UE) Nru 228/2013, fl-Artikolu 17 tar-Regolament (UE)

- Nru 229/2013, fl-Artikolu 145(2) tar-Regolament (UE) 2021/2115, fl-Artikolu 211(2) tar-Regolament (UE) Nru 1308/2013 u fl-Artikolu 27 tar-Regolament (UE) Nru 1144/2014.
- (13) Rigward l-appoġġ mogħti skont ir-Regolament (UE) 2021/2115, l-Artikolu 145(2) ta' dak ir-Regolament jistipula li r-regoli dwar l-ġajnuna mill-Istat ma japplikawx għall-appoġġ ipprovdut mill-Istati Membri skont u f'konformità ma' dak ir-Regolament, jew għal finanzjament nazzjonali addizzjonali fi ħdan il-kamp ta' applikazzjoni tal-Artikolu 42 tat-Trattat.
 - (14) Għalhekk, ir-regoli dwar l-ġajnuna mill-Istat la japplikaw għall-kofinanzjament tal-appoġġ għall-iżvilupp rurali (kemm il-parti tal-FAEŻR kif ukoll dik nazzjonali) u lanqas għall-finanzjament nazzjonali addizzjonali bħala żieda ma' tali appoġġ, diment li l-intervent inkwistjoni jkun relatat ma' attività agrikola li taqa' fi ħdan il-kamp ta' applikazzjoni tal-Artikolu 42 tat-Trattat u tiffirma parti minn Pjan Strateġiku tal-PAK.
 - (15) Madankollu, ir-regoli dwar l-ġajnuna mill-Istat japplikaw bis-sħiħ għal kull intervent kofinanzjat (kemm il-parti tal-FAEŻR kif ukoll il-parti nazzjonali) u għall-finanzjament nazzjonali addizzjonali għat-tali interventi, li ma jaqgħux taħt il-kamp ta' applikazzjoni tal-Artikolu 42 tat-Trattat iżda li huma fi ħdan il-kamp ta' applikazzjoni tar-Regolament (UE) 2021/2115, jiġifieri fil-każijiet li ġejjin: (a) interventi li jappoġġaw attivitajiet fiż-żoni rurali u (b) interventi fis-settur ibbażat fuq il-foresti.
 - (16) Ir-regoli dwar l-ġajnuna mill-Istat japplikaw jekk Stat Membru jkun beħsiebu jiffinanzja miżura, li tkun fil-biċċa l-kbira mfassla f'konformità mal-kundizzjonijiet ta' intervent partikolari għall-iżvilupp rurali ("miżura li tixbah lil dawk għall-iżvilupp rurali"), esklużivament minn fondi nazzjonali (jiġifieri mingħajr kofinanzjament mill-FAEŻR), irrispettivament minn jekk il-miżura taqax fi ħdan il-kamp ta' applikazzjoni tal-Artikolu 42 tat-Trattat jew barra minnu.

2.2.Kamp ta' applikazzjoni

- (17) Il-Kummissjoni se tapplika dawn il-Linji Gwida għall-iskemi ta' ġajnuna u għall-ġajnuna individwali.
- (18) Il-Kummissjoni se tapplika dawn il-Linji Gwida għall-ġajnuna mill-Istat għall-produzzjoni agrikola primarja, għall-ipproċessar ta' prodotti agrikoli li jirriżultaw fi prodott agrikolu ieħor u għall-kummerċjalizzazzjoni ta' prodotti agrikoli.
- (19) Abbażi tal-kunsiderazzjonijiet ġenerali stipulati fit-Taqsima 2.1 ta' din il-Parti, sabiex tiġi żgurata koerenza mal-politika ta' żvilupp rurali u sabiex tiġi appoġġata l-konformità mar-regoli dwar l-ġajnuna mill-Istat, huwa xieraq li jiġu inklużi wkoll ċerti interventi tal-iżvilupp rurali li ma jaqgħux fil-kamp ta' applikazzjoni tal-Artikolu 42 tat-Trattat, kemm jekk ikkofinanzjati mill-FAEŻR jew minn finanzjament nazzjonali addizzjonali, kif ukoll miżuri li jixbħu lil dawk għall-iżvilupp rurali ffinanzjati esklużivament minn fondi nazzjonali. Għalhekk, minbarra s-settur tal-agrikoltura, dawn il-Linji Gwida jistipulaw il-kriterji ta' kompatibbiltà għall-ġajnuna mill-Istat lis-settur ibbażat fuq il-foresti u għall-ġajnuna lill-intrapriżi attivi fiż-żoni rurali li ma jaqgħux fi ħdan il-kamp ta' applikazzjoni tal-Artikolu 42 tat-Trattat.
- (20) Meta tanalizza l-ġajnuna mill-Istat u l-kompatibbiltà tagħha mas-suq intern f'konformità mal-prinċipji ġenerali dwar l-ġajnuna mill-Istat stabbiliti fil-Parti I, il-

Kapitolu 3 ta' dawn il-Linji Gwida, il-Kummissjoni, sa fejn possibbli, se tqis il-kundizzjonijiet stabbiliti fir-Regolament (UE) 2021/2115 u fl-atti delegati u ta' implimentazzjoni tiegħu.

(21) Il-kategoriji ta' għajnuna li ġejjin jaqgħu fi hdan il-kamp ta' applikazzjoni ta' dawn il-Linji Gwida:

- (a) miżuri fis-settur tal-agrikoltura, iffinanzjati esklużivament minn fondi nazzjonali, li jikkonsistu f'wahda minn dawn li ġejjin:
 - (i) miżuri li jixbħu lil daww tal-iżvilupp rurali li jaqgħu barra mill-qafas ta' Pjanijiet Strateġiċi tal-PAK (il-Parti II, it-Taqsima 1.1);
 - (ii) miżuri oħrajn għajr daww imsemmija f'(i) li ma jaqgħux fi hdan il-kamp ta' applikazzjoni tar-Regolament (UE) 2021/2115, bħal xi miżuri ta' mmanigġjar tar-riskju u tal-kriżijiet, għajnuna għas-settur tal-bhejjem u xi miżuri ta' promozzjoni (il-Parti II, it-Taqsimiet 1.2 u 1.3);
- (b) għajnuna għas-settur tal-forestrija (il-Parti II, il-Kapitolu 2), li tikkonsisti f'wahda minn dawn li ġejjin:
 - (i) tingħata bħala parti minn Pjan Strateġiku tal-PAK jew bħala finanzjament nazzjonali addizzjonali għal tali intervent għall-iżvilupp rurali;
 - (ii) tiġi ffinanzjata esklużivament minn riżorsi nazzjonali;
- (c) għajnuna għal impriżi attivi f'żoni rurali li tingħata f'wahda mill-forom li ġejjin:
 - (i) intervent inkluz fi Pjan Strateġiku tal-PAK, kofinanzjat mill-FAEŻR skont u f'konformità mar-Regolament (UE) 2021/2115, fejn il-miżura ta' għajnuna mill-Istat notifikabbli tkun identika għall-intervent fil-Pjan Strateġiku tal-PAK (il-Parti II, il-Kapitolu 3);
 - (ii) finanzjament nazzjonali addizzjonali relatat ma' intervent fil-qafas ta' Pjan Strateġiku tal-PAK (il-Kapitolu 3 tal-Parti II).

(22) Dawn il-Linji Gwida japplikaw għall-għajnuna lill-intrapriżi żgħar u ta' daqs medju (SMEs) u fil-prinċipju anke lil intrapriżi kbar. Madankollu, l-intrapriżi l-kbar għandhom it-tendenza li jkunu anqas affettwati mill-fallimenti tas-suq milli l-SMEs. Barra minn hekk, l-intrapriżi l-kbar fis-setturi tal-agrikoltura u tal-forestrija u fiż-żoni rurali huma aktar probabbli li jkunu atturi sinifikanti fis-suq u, konsegwentement, f'każijiet speċifiċi, l-għajnuna mogħtija lil intrapriżi kbar tista' tfixxkel b'mod partikolari l-kompetizzjoni u l-kummerċ fis-suq intern. Peress li l-għajnuna lill-intrapriżi l-kbar fis-setturi tal-agrikoltura u tal-forestrija u fiż-żoni rurali u lil intrapriżi kbar oħrajn tista' tikkawża distorsjonijiet simili tal-kompetizzjoni, ir-regoli dwar l-għajnuna mill-Istat għall-intrapriżi l-kbar f'dawn il-Linji Gwida huma armonizzati mar-regoli dwar l-għajnuna mill-Istat, u huma soġġetti għall-valutazzjoni tal-kompatibbiltà skont l-Artikolu 107(3), il-punt (c), tat-Trattat kif deskritt fil-Kapitolu 3 ta' din il-Parti. Rigward il-miżuri ta' għajnuna għas-settur tat-trobbija tal-bhejjem skont il-Parti II, it-Taqsima 1.3.1. ta' dawn il-Linji Gwida, li ma jaqgħux fil-kamp ta' applikazzjoni tar-Regolament (UE) Nru 2021/2115, il-Kummissjoni żżomm il-politika preċedenti tagħha li l-intrapriżi l-kbar jenħtieġ li jkunu jistgħu jiffinanzjaw il-kostijiet ta' dawn il-miżuri huma stess. Għalhekk, l-għajnuna fis-settur tat-trobbija tal-bhejjem jenħtieġ li tiġi limitata għall-SMEs.

(23) L-impriżi f'diffikultà huma esklużi mill-kamp ta' applikazzjoni ta' dawn il-Linji Gwida, soġġett għall-eċċezzjonijiet stabbiliti f'dan il-punt. Il-Kummissjoni tqis li meta impriża tkun f'diffikultà finanzjarja, minhabba li l-eżistenza tagħha tkun f'periklu, ma tistax titqies bħala mezz xieraq għall-promozzjoni ta' objettivi oħrajn

ta' politika pubblika sakemm tiġi żgurata l-vijabbiltà tagħha. Għalhekk, meta l-benefiċjarju tal-ġajjnuna jkun impriża f'diffikultà kif definita fil-punt (33)63, l-ġajjnuna tiġi vvalutata f'konformità mal-Linji Gwida dwar l-Ġajjnuna mill-Istat għas-salvataġġ u għar-ristrutturar ta' imprizi f'diffikultà⁷. Madankollu, il-prinċipju li ma tiġix ipprovduta ġajjnuna mill-Istat lil imprizi f'diffikultajiet finanzjarji ma japplikax għal ġajjnuna ta' kumpens għal ħsarat ikkawżati minn diżastri naturali u minn okkorrenzi eċċezzjonali msemmija fil-Parti II, it-Taqsimiet 1.2.1.1 u 2.1.3, dment li l-ġajjnuna tkun kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikolu 107(2), il-punt (b) tat-Trattat. Jekk id-diffikultajiet finanzjarji ta' impriża attiva fis-setturi tal-agrikoltura u tal-forestrija jkunu kkawżati minn event ta' riskju msemmi fil-Parti II, it-Taqsimiet 1.2.1.2, 1.2.1.3, 1.2.1.5, 2.1.3, 2.8.1 jew 2.8.5, tista' tingħata ġajjnuna sabiex tikkumpensa għat-telf jew għall-ħsara kkawżata minn tali eventi ta' riskju, u sabiex tkopri l-kostijiet tal-qerda tal-pesti tal-pjanti, f'konformità ma' dawn il-Linji Gwida, bħala ġajjnuna kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikolu 107(3), il-punt (c) tat-Trattat. Barra minn hekk, għal raġunijiet ta' protezzjoni tas-saħħa pubblika u minħabba s-sitwazzjoni ta' emergenza marbuta ma dawn it-tipi ta' ġajjnuna, is-sitwazzjoni ekonomika ta' impriża ma għandhiex titqies fir-rigward tal-ġajjnuna għall-qerda u t-tneħħija ta' bhejjem mejta, kif stabbilit fil-Parti II, it-Taqsima 1.2.1.4, u għall-ġajjnuna għall-miżuri ta' prevenzjoni, ta' kontroll u ta' eradikazzjoni fil-każ ta' mard tal-annimali u ta' pesti tal-pjanti msemmi fil-punti ((370)) u ((371)) fil-Parti II, it-Taqsima 1.2.1.3. Barra minn hekk, dan il-prinċipju ma japplikax għall-azzjonijiet ta' informazzjoni msemmija fil-Parti II, it-Taqsimiet 1.1.10.1 u 2.4, u lanqas għall-miżuri ta' promozzjoni li huma ta' natura ġenerika, kif stabbiliti fil-Parti II, it-Taqsima 1.3.4.

- (24) Ġajjnuna favur prodotti agrikoli skont it-tifsira tal-Anness 1 tal-Ftehim tad-WTO dwar il-Biedja, li tikkostitwixxi sussidju għall-esportazzjoni kif definit minn dak il-Ftehim, hija eskluża mill-kamp ta' applikazzjoni ta' dawn il-Linji Gwida. Bl-istess mod, l-ġajjnuna favur tali prodotti, li tikkostitwixxi appoġġ għall-finanzjament tal-esportazzjoni pprovdut minn gvern jew minn kwalunkwe korp pubbliku fil-kamp ta' applikazzjoni tad-Deċiżjoni Ministerjali tad-WTO dwar il-Kompetizzjoni fl-Esportazzjoni tad-19 ta' Diċembru 2015⁸, hija eskluża mill-kamp ta' applikazzjoni ta' dawn il-Linji Gwida, jekk ma tkunx konformi mar-rekwiżiti rilevanti tal-paragrafu 15 ta' dik id-Deċiżjoni dwar it-terminu massimu ta' ripagament u l-awtofinanzjament.
- (25) Meta tivvaluta l-ġajjnuna li tingħata lil impriża li tkun soġġetta għal ordni ta' rkupru pendenti b'segwitu għal deċiżjoni preċedenti tal-Kummissjoni li tiddikjara ġajjnuna illegali u inkompatibbli mas-suq intern, il-Kummissjoni tiegħu inkunsiderazzjoni l-ammont tal-ġajjnuna li jkun għad irid jiġi rkuprat⁹. Dan ma japplikax għall-ġajjnuna sabiex tagħmel tajjeb għad-danni kkawżati minn diżastri naturali u minn okkorrenzi eċċezzjonali skont l-Artikolu 107(2), il-punt (b), tat-Trattat u għall-ġajjnuna għall-kostijiet tal-prevenzjoni, il-kontroll u l-eradikazzjoni tal-mard tal-annimali msemmija fil-punti (370) u (371) fil-Parti II, it-Taqsima 1.2.1.3.

⁷ Komunikazzjoni tal-Kummissjoni — Il-linji gwida dwar l-ġajjnuna mill-Istat għas-salvataġġ u r-ristrutturar ta' imprizi mhux finanzjarji f'diffikultà. (ĠU C 249, 31.7.2014, p. 1).

⁸ WT/MIN(15)/45 — WT/L/980.

⁹ Ara s-sentenza tat-13 ta' Settembru 1995, *TWD vs Il-Kummissjoni*, kawża magħquda T-244/93 u T-486/93, EU:T:1995:160, il-punt 56.

- (26) L-Istati Membri huma mfakkra wkoll li s-sistema ta' finanzjament, pereżempju permezz ta' taxxi parafiskali, jenħtieg li tiġi nnotifikata, meta din is-sistema tkun parti integrali mill-miżura ta' għajnuna¹⁰.
- (27) Il-Kummissjoni se tivvaluta kwalunkwe miżura ta' għajnuna li ma hijiex koperta minn dawn il-Linji Gwida jew permezz ta' kwalunkwe regola rilevanti oħra ta' għajnuna mill-Istat fuq bażi ta' każ b'każ direttament skont l-Artikolu 107(2), il-punt (b), u l-Artikolu 107(3) tat-Trattat, filwaqt li tqis ir-regoli stabbiliti fl-Artikoli 107, 108 u 109 tat-Trattat, il-PAK u b'analogija dawn il-Linji Gwida, meta jkun possibbli. L-Istati Membri li jinnotifikaw l-għajnuna mill-Istat mhux koperta minn dawn il-Linji Gwida se jkollhom juru li l-għajnuna mill-Istat inkwistjoni hija kompatibbli mal-Artikolu 107(3), il-punt (c), tat-Trattat kif stabbilit fil-Kapitolu 3 ta' din il-Parti ta' dawn il-Linji Gwida. Il-Kummissjoni se tapprova tali miżuri biss jekk il-kontribut pożittiv għall-iżvilupp tas-settur ikun akbar b'mod ċar mir-riskji li jikkawżaw distorsjoni tal-kompetizzjoni fis-suq intern u l-effett fuq il-kummerċ bejn l-Istati Membri.
- (28) Sabiex l-għajnuna tingħata fl-Irlanda ta' Fuq, meta miżura tkun teħtieg konformità mal-kundizzjonijiet stabbiliti fir-Regolament (UE) 2021/2115, trid tiġi pprovduta informazzjoni ekwivalenti fin-notifika lill-Kummissjoni skont l-Artikolu 108(3) tat-Trattat.

2.3. *Regoli orizzontali u strumenti għall-għajnuna applikabbli għas-setturi tal-agrikoltura u tal-forestrija u għaž-żoni rurali*

- (29) Fil-prinċipju, sabiex jiġu ssimplifikati r-regoli dwar l-għajnuna mill-Istat u minhabba x-xebh bejn l-imprizi attivi fis-setturi tal-agrikoltura u tal-forestrija u f'żoni rurali u imprizi oħrajn, l-istrumenti ġenerali tal-għajnuna mill-Istat li jistabbilixxu l-kriterji għall-kompatibbiltà tal-għajnuna huma applikabbli għas-setturi li huma koperti b'dawn il-Linji Gwida. Dan jikkonċerna b'mod partikolari l-Linji Gwida dwar l-għajnuna mill-Istat għas-salvataġġ u r-ristrutturar ta' imprizi mhux finanzjarji f'diffikultà¹¹, il-Qafas għall-għajnuna mill-Istat għar-riċerka u l-iżvilupp u l-innovazzjoni¹², il-Linji Gwida tal-2022 dwar l-għajnuna mill-Istat għall-klima, il-harsien tal-ambjent u l-enerġija¹³, il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni — Linji Gwida tal-UE għall-applikazzjoni tar-regoli dwar l-għajnuna mill-Istat b'rabta mal-implimentazzjoni rapida tan-networks tal-broadband¹⁴, il-Linji Gwida dwar l-għajnuna mill-Istat għall-promozzjoni ta' investimenti ta' finanzjament ta' riskju¹⁵, il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni - Kriterji għall-analiżi tal-kompatibbiltà tal-għajnuna mill-Istat għat-taħriġ soġġetta għal notifika individwali¹⁶, il-

¹⁰ Ara s-sentenza tat-13 ta' Jannar 2005, *Streekgewest*, C-174/02, EU:C:2005:10, il-punt 26; is-sentenza tas-17 ta' Lulju 2008, *Essent Netwerk Noord et al*, C-206/06, EU:C:2008:413, il-punt 90; is-sentenza tas-16 ta' Ottubru 2013, *TF1 vs Il-Kummissjoni*, T-275/11, EU:T:2013:535, il-punti 41 - 44; u s-sentenza tal-11 ta' Lulju 2014, *DTS Distribuidora de Televisión Digital vs Il-Kummissjoni*, T-533/10, EU:T:2014:629, il-punti 50-52.

¹¹ ĠU C 249, 31.7.2014, p. 1.

¹² ĠU C 198, 27.6.2014, p. 1.

¹³ ĠU C 80, 18.02.2022, p. 1.

¹⁴ ĠU C 25, 26.1.2013, p. 1.

¹⁵ ĠU C 508, 16.12.2021, p. 1.

¹⁶ ĠU C 188, 11.8.2009, p. 1.

Komunikazzjoni mill-Kummissjoni - Kriterji għall-analiżi tal-kompatibbiltà tal-ghajnuna mill-Istat għat-taħriġ soġġetta għal notifika individwali¹⁷ u l-istrumenti relatati ma' servizzi ta' interess ekonomiku ġenerali¹⁸.

- (30) L-istrumenti orizzontali msemmija fil-punt (29) japplikaw għall-produzzjoni, l-ipproċessar u l-kummerċjalizzazzjoni ta' prodotti agrikoli sakemm dawn il-Linji Gwida ma jipprovdux regoli speċifiċi. Dawn il-Linji Gwida jipprevedu regoli speċifiċi relatati ma' miżuri ta' għajnuna ambjentali, bħall-ghajnuna għall-impenji agroambjentali klimatiċi u tat-trattament xieraq tal-annimali (il-Parti II, it-Taqsimiet 1.1.4 u 1.1.5), l-ghajnuna għal żvantaġġi speċifiċi għaž-żona li jirriżultaw minn ċerti rekwiżiti obbligatorji (il-Parti II, it-Taqsima 1.1.6) u l-ghajnuna għall-agrikoltura organika (il-Parti II, it-Taqsima 1.1.8). L-ghajnuna għal investimenti biex jiġu segwiti objettivi ambjentali fil-qasam tal-produzzjoni agrikola primarja hija evalwata f'konformità mar-regoli stabbiliti fit-Taqsima 1.1.1.1 tal-Parti II. L-ghajnuna għall-ħarsien tal-ambjent favur impriżi attivi fl-ipproċessar ta' prodotti agrikoli u fil-kummerċjalizzazzjoni ta' prodotti agrikoli tista' titqies bħala kompatibbli mas-suq intern skont il-punt (c) tal-Artikolu 107(3) tat-Trattat jekk tissodisfa l-kundizzjonijiet tal-Linji Gwida tal-2022 dwar l-ghajnuna mill-Istat għall-klima, il-ħarsien tal-ambjent u l-enerġija. L-ghajnuna għall-investimenti fl-effiċjenza enerġetika, fil-bijokarburanti u fis-sorsi tal-enerġiji rinnovabbli hija eskluża mill-kamp ta' applikazzjoni tal-Parti II, il-Kapitoli 2 u 3, peress li tali għajnuna jenħteġ li tkun konformi mal-Linji Gwida tal-2022 dwar l-ghajnuna mill-Istat għall-klima, għall-ħarsien tal-ambjent u għall-enerġija, sakemm din ma tkunx eżentata mill-obbligu ta' notifika. Madankollu, l-ghajnuna għall-investimenti marbuta mal-produzzjoni agrikola primarja relatata mal-produzzjoni tal-enerġija minn sorsi rinnovabbli jew mal-produzzjoni ta' bijokarburanti fuq l-azjendi tista' taqa' fil-kamp ta' applikazzjoni ta' dawn il-Linji Gwida, sakemm tali produzzjoni ma tkunx taqbeż il-konsum annwali medju ta' karburanti jew ta' enerġija tal-azjenda agrikola partikolari (il-Parti II, it-Taqsima 1.1.1.1).
- (31) Il-Linji Gwida dwar l-ghajnuna reġjonali mill-Istat¹⁹ ma japplikawx għall-ghajnuna għall-produzzjoni ta' prodotti agrikoli primarji minħabba l-ispeċifità jiet tas-settur. Madankollu, dawn japplikaw għall-ipproċessar ta' prodotti agrikoli u għall-kummerċjalizzazzjoni ta' prodotti agrikoli sal-punt stabbilit f'dawn il-Linji Gwida.
- (32) Kemm ir-regoli ġenerali dwar l-ghajnuna mill-Istat kif ukoll id-dispożizzjonijiet aktar speċifiċi ta' dawn il-Linji Gwida jaf ikunu jikkonċernaw impriżi attivi fis-settur tal-forestrija jew f'żoni rurali. Meta applikabbli, l-ghajnuna lill-impriżi attivi fis-settur tal-forestrija jew fiż-żoni rurali tista' wkoll tinstab kompatibbli skont il-kundizzjonijiet u f'konformità ma' regoli ġenerali tal-Unjoni dwar l-ghajnuna mill-Istat (b'mod partikolari, mal-Linji Gwida dwar l-ghajnuna reġjonali mill-Istat, il-Qafas għall-ghajnuna mill-Istat għar-riċerka u l-iżvilupp u l-innovazzjoni, u l-Linji Gwida tal-2022 dwar l-ghajnuna mill-Istat għall-ħarsien tal-ambjent u l-enerġija).

¹⁷ ĠU C 188, 11.8.2009, p. 6.

¹⁸ Ara d-Deċiżjoni tal-Kummissjoni tal-20 ta' Diċembru 2011 dwar l-applikazzjoni tal-Artikolu 106(2) tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea għall-ghajnuna mill-Istat taht il-forma ta' kumpens għas-servizzi pubbliċi mogħti lil ċerti impriżi inkarigati bil-ġestjoni ta' servizzi ta' interess ekonomiku ġenerali (ĠU L 7, 11.1.2012, p. 3) u l-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni — Qafas tal-Unjoni Ewropea għall-ghajnuna mill-Istat fil-forma ta' kumpens ta' servizz pubbliku (ĠU C 8, 11.1.2012, p. 15).

¹⁹ ĠU C 153, 29.4.2021, p. 1.

2.4. Definizzjonijiet

- (33) Għall-finijiet ta' dawn il-Linji Gwida:
- (1) “bidwi attiv” tfisser bidwi kif iddeterminat minn Stat Membru fil-Pjan Strategiku tal-PAK tiegħu²⁰ f'konformità mal-Artikolu 4(5) tar-Regolament (UE) 2021/2115;
 - (2) “għajnuna *ad hoc*” tfisser għajnuna mhux mogħtija fuq il-bażi ta' skema ta' għajnuna;
 - (3) “event klimatiku avvers li jista' jkun assimilat ma' diżastru naturali” tfisser kundizzjonijiet ħżiena tat-temp bħal għata, maltempati u silg, borra, xita bil-qliel jew persistenti, jew nixfa severa li jeqirdu, fil-każ tal-agrikoltura, aktar minn 30 % tal-medja tal-produzzjoni kkalkolata fuq il-bażi tal-perjodu preċedenti ta' tliet snin jew medja ta' tliet snin abbażi tal-perjodu preċedenti ta' ħames snin jew ta' tmin snin, esklużi l-oġġetti entrati u dik l-aktar baxxa; fil-każ tal-forestrija, aktar minn 20 % tal-potenzjal tal-forestrija;
 - (4) “konsulenza” tfisser konsulenza kompleta mogħtija fil-qafas tal-istess kuntratt;
 - (5) “attività agrikola” tfisser attività kif iddeterminata minn Stat Membru fil-Pjan Strategiku tal-PAK tiegħu f'konformità mal-Artikolu 4(2) tar-Regolament (UE) 2021/2115;
 - (6) “żona agrikola” tfisser kwalunkwe żona kif iddeterminata minn Stat Membru fil-Pjan Strategiku tal-PAK tiegħu f'konformità mal-Artikolu 4(3) tar-Regolament (UE) 2021/2115;
 - (7) “ażjenda agrikola” tfisser unità li tinkludi art, bini u faċilitajiet li jintużaw għall-produzzjoni agrikola primarja;
 - (8) “prodott agrikolu” tfisser il-prodotti elenkati fl-Anness I tat-Trattat, għajr il-prodotti tas-sajd u tal-akkwakultura elenkati fl-Anness I tar-Regolament (UE) Nru 1379/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill²¹;
 - (9) “is-settur tal-agrikoltura” tfisser l-intrapriżi kollha attivi fil-produzzjoni agrikola primarja, l-ipproċessar u l-kummerċjalizzazzjoni ta' prodotti agrikoli;
 - (10) “sistemi agroforestali” tfisser sistemi tal-użu tal-art li fihom is-siġar jitkabbru flimkien ma' agrikoltura fuq l-istess art;
 - (11) “għajnuna” tfisser kull miżura li tissodisfa l-kriterji kollha stabbiliti fl-Artikolu 107(1) tat-Trattat;
 - (12) “intensità tal-għajnuna” tfisser l-ammont gross tal-għajnuna espress bħala perċentwal tal-kostijiet eliġibbli, qabel kull tnaqqis ta' taxxa jew imposta oħra;
 - (13) “skema ta' għajnuna” tfisser kull att li fuq il-bażi tiegħu, mingħajr ma jkun meħtieġa miżuri ta' implimentazzjoni ulterjuri, jistgħu jingħataw għajnuniet individwali lill-impriżi li jkun definiti fl-att b'mod ġenerali u astratt u kull att li fuq il-bażi tiegħu għajnuna li ma tkunx marbuta ma' proġett speċifiku tista' tingħata lil waħda jew lil bosta impriżi għal perjodu ta' żmien indefinit u/jew għal ammont indefinit;

²⁰ Għall-finijiet ta' dawn il-Linji Gwida, fejn l-Istati Membri jridu jiddefinixxu ċerti termini (bħal “bidwi attiv”) fil-Pjanijiet Strategici rispettivi tal-PAK tagħhom, l-Irlanda ta' Fuq trid tiddefinixxi dawn it-termini, f'konformità mad-dispożizzjonijiet applikabbli ta' dawn il-Linji Gwida, fin-notifika lill-Kummissjoni skont l-Artikolu 108(3) tat-Trattat.

²¹ Ir-Regolament (UE) Nru 1379/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-11 ta' Diċembru 2013 dwar l-organizzazzjoni komuni tas-swieq fil-prodotti tas-sajd u tal-akkwakultura, li jemenda r-Regolamenti tal-Kunsill (KE) Nru 1184/2006 u (KE) Nru 1224/2009 u li jhassar ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 104/2000 (ĠU L 354, 28.12.2013, p. 1).

- (14) “distakkament” tfisser li l-kundizzjonijiet tat-tranzazzjoni bejn il-partijiet kontraenti ma jvarjawx minn dawk li jkunu stabbiliti bejn intrapriži indipendenti u ma fihom ebda element ta’ kollużjoni; kull tranzazzjoni li tirriżulta minn proċedura miftuħa, trasparenti u mingħajr kundizzjoni titqies li tilhaq il-prinċipju tad-distakkament;
- (15) “miżuri ta’ bijosigurtà” tfisser ġestjoni u miżuri fiżiċi mfassla sabiex jitnaqqas ir-riskju tal-introduzzjoni, l-iżvilupp u t-tixrid ta’ mard lejn, minn u ġewwa fiha: (a) popolazzjoni ta’ annimali, jew (b) stabbiliment, żona, kompartment, mezz tat-trasport jew kwalunkwe faċilità, bini jew post ieħor;
- (16) “ktieb tat-tnissil” tfisser il-ktieb tat-tnissil kif previst fl-Artikolu 2, il-punt (12), tar-Regolament (UE) 2016/1012 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill²²;
- (17) “Pjan Strateġiku tal-PAK” tfisser Pjan Strateġiku tal-PAK kif imsemmi fl-Artikolu 1(1), il-punt (c) tar-Regolament (UE) 2021/2115;
- (18) “xogħlijiet kapitalizzati” tfisser xogħlijiet li jitwettqu mill-bidwi nnifsu jew mill-ħaddiema tiegħu, li permezz tagħhom jinholoq attiv;
- (19) “skemi ta’ sekwestru tal-karbonju f’art agrikola” tfisser skemi ta’ għajjnuna relatati ma’ prattiki ta’ ġestjoni tal-art li jirriżultaw fiż-żieda tal-ħżin tal-karbonju fil-bijomassa ħajja, fil-materja organika mejta u fil-ħamrija billi jittejjeb il-qbid tal-karbonju u/jew jitnaqqas ir-rilaxx tal-karbonju fl-atmosfera;
- (20) “event katastrofiku” tfisser event mhux previst ta’ natura bijotika jew mhux bijotika li jiġi kkawżat minn azzjoni umana, li jwassal għal disturb kbar fl-istrutturi forestali, u li eventwalment jikkawża dannu ekonomiku kbir lis-setturi tal-foresti;
- (21) “raggruppament” tfisser grupp ta’ impriži indipendenti, inklużi intrapriži ġodda, żgħar, medji u kbar, kif ukoll korpi konsultattivi jew organizzazzjonijiet ta’ riċerka li jkunu mfassla sabiex jistimolaw l-attività ekonomika/innovattiva billi jippromwovu interazzjonijiet intensivi, il-kondiviżjoni ta’ faċilitajiet u l-iskambju ta’ għarfien espert, kif ukoll jikkontribwixxu b’mod effettiv għat-trasferiment tal-għarfien, in-networking u t-tixrid ta’ informazzjoni fost l-impriži fir-raggruppament;
- (22) “miżuri ta’ kontroll u ta’ eradikazzjoni” tfisser miżuri rigward mard tal-annimali li għalihom tkun ġiet rikonoxxuta formalment tifqigha minn awtorità kompetenti ta’ Stat Membru, jew rigward pesti tal-pjanti jew speċijiet aljeni invażivi, li tkun ġiet rikonoxxuta formalment il-preżenza tagħhom minn awtorità kompetenti ta’ Stat Membru;
- (23) “data tal-ġhoti tal-għajjnuna” tfisser id-data li fiha l-benefiċjarju ngħata d-dritt ġuridiku li jirċievi l-għajjnuna skont ir-reġim legali nazzjonali applikabbli;
- (24) “incident ambjentali” tfisser okkorrenza speċifika ta’ tniġġis, kontaminazzjoni jew degradazzjoni fil-kwalità tal-ambjent, li tkun relatata ma’ event speċifiku u li tkun ta’ ambitu ġeografiku limitat, li teqred aktar minn 30 % tal-produttività annwali medja tal-impriża attiva fis-settur tal-agrikoltura fil-perjodu preċedenti ta’ tliet snin, jew medja ta’ tliet snin abbażi tal-perjodu preċedenti ta’ ħames snin, bl-esklużjoni tal-oġġla entrata u ta’ dik l-aktar baxxa; fil-każ tal-forestrija, aktar minn 20 % tal-

²² Ir-Regolament (UE) 2016/1012 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-8 ta’ Ġunju 2016 dwar il-kundizzjonijiet zootekniki u ġenealoġiċi għat-tnissil, kummerċ u dħul fl-Unjoni ta’ annimali ta’ razza pura għat-tnissil, ħnieżer tat-tnissil ibridi u tal-prodotti ġerminali tagħhom u li jemenda r-Regolament (UE) Nru 652/2014, id-Direttivi tal-Kunsill 89/608/KEE u 90/425/KEE u jħassar ċerti atti fil-qasam tat-tnissil tal-annimali (“ir-Regolament dwar it-Tnissil tal-Annimali”) (ĠU L 171, 29.6.2016, p. 66).

potenzjal tal-forestrija; ma tkoprix ir-riskji ambjentali ġenerali li ma humiex marbuta ma' event speċifiku, b'hejja fil-klima jew it-tneġġis tal-arja;

- (25) "pjan ta' evalwazzjoni" tfisser dokument li jkopri skema ta' għajnuna waħda jew aktar u li jkun fih mill-anqas l-elementi li ġejjin: l-oġġettivi li għandhom jiġu vvalutati, il-mistoqsijiet tal-valutazzjoni, l-indikaturi tar-riżultat, il-metodoloġija prevista biex titwettaq il-valutazzjoni, ir-rekwiżiti għall-ġbir tad-*data*, iż-żmien propost tal-valutazzjoni inkluża d-*data* tas-sottomissjoni tar-rapport ta' valutazzjoni interim u dak finali, id-deskrizzjoni tal-korp indipendenti li jwettaq il-valutazzjoni jew il-kriterji li se jintużaw għall-għażla tiegħu u l-modalitajiet biex jagħmlu l-valutazzjoni disponibbli pubblikament;
- (26) "bhejja mejta" tfisser annimali li jkunu nqatlu permezz tal-ewtanasje b'dijanjożi definita jew mingħajrha jew li jkunu mietu, inklużi annimali li twieldu mejta u li jkunu għadhom ma twildux, ġewwa farm jew ġewwa kwalunkwe bini jew matul it-trasport, iżda li ma nqatlux għall-konsum tal-bniedem;
- (27) "siġar li jikbru malajr" tfisser foresta b'newba qasira, fejn iż-żmien minimu qabel it-tqaċċit ma jistax ikun anqas minn 8 snin u ż-żmien massimu qabel it-tqaċċit ma jistax jeċċedi l-20 sena;
- (28) "skema fiskali suċċessiva" tfisser skema fil-forma ta' benefiċċji fuq it-taxxa li tikkostitwixxi verżjoni emendata ta' skema li qabel kienet teżisti fil-forma ta' benefiċċji fuq it-taxxa, u li tissostitwixxiha;
- (29) "bijokarburant ibbażat fuq l-għelejjel tal-ikel u tal-ġhalf" tfisser bijokarburant prodott minn għelejjel tal-ikel u tal-ġhalf kif definit fid-Direttiva (UE) 2018/2001 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill²³;
- (30) "oġġetti tal-ikel" tfisser oġġetti tal-ikel li ma humiex prodotti agrikoli u li huma elenkati fl-Anness I tar-Regolament (UE) Nru 1151/2012 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill²⁴;
- (31) "foresta" tfisser medda ta' art ta' aktar minn 0,5 ettaru b'siġar għoljin aktar minn 5 metri u kanupew li jkopri aktar minn 10 %, jew siġar li kapaċi jilhqqu dawn il-limiti *in situ* u ma tinkludix art li hija prinċipalment taħt użu ta' art agrikola jew urbana, jew; foresta kif definita u applikata minn Stat Membru jew minn reġjun fuq il-bażi tal-leġiżlazzjoni nazzjonali jew tas-sistema tal-inventarju eżistenti u kif ipprovduta lill-Kummissjoni fin-notifika; u, meta tkun relatata ma' intervent għall-iżvilupp rurali, kif previst fil-Pjan Strateġiku tal-PAK;
- (32) "ekwivalenti ta' għotja gross" tfisser l-ammont tal-għajnuna li kieku tkun għet provduta fil-forma ta' għotja lill-benefiċjarju, qabel ma titnaqqas kwalunkwe taxxa jew imposta oħra;
- (33) "għajnuna individwali" tfisser għajnuna *ad hoc* jew għotjiet ta' għajnuna lil benefiċjarji individwali abbażi ta' skema ta' għajnuna;
- (34) "assi intanġibbli" tfisser assi li ma għandhomx forma fiżika jew finanzjarja bħalma huma l-privattivi, il-liċenzji, l-għarfien espert jew proprjetà intellettuali oħra;
- (35) "speċijiet aljeni invażivi" tfisser speċijiet aljeni invażivi li huma sors ta' tħassib għall-Unjoni u speċijiet aljeni invażivi li huma sors ta' tħassib għall-Istati Membri kif

²³ Id-Direttiva (UE) 2018/2001 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-11 ta' Diċembru 2018 dwar il-promozzjoni tal-użu tal-enerġija minn sorsi rinnovabbli (ĠU L 328, 21.12.2018, p. 82).

²⁴ Ir-Regolament (UE) Nru 1151/2012 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-21 ta' Novembru 2012 dwar skemi tal-kwalità għal prodotti agrikoli u oġġetti tal-ikel (ĠU L 343, 14.12.2012, p. 1).

definit fl-Artikolu 3(3) u 3(4) tar-Regolament (UE) Nru 1143/2014 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill²⁵;

- (36) “intrapriżi kbar” tfisser intrapriżi li ma jissodisfawx il-kriterji stabbiliti fl-Anness I tar-Regolament tal-Kummissjoni (UE) [ABER ġdid]²⁶;
- (37) “swieq lokali” tfisser wieħed minn dawn li ġejjin:
 - (a) swieq f’raġġ ta’ 75 km mill-farm fejn joriġina l-prodott, li fih iridu jitwettqu l-attivitajiet ta’ proċessar u bejgħ lill-klijent finali;
 - (b) swieq li għalihom l-Istati Membri jistabbilixxu definizzjoni alternattiva konvinċenti, li ma jaqbzux raġġ ta’ 100 km;
- (38) “kummerċjalizzazzjoni ta’ prodotti agrikoli” tfisser li prodott jitqiegħed jew jiġi espost bil-ħsieb ta’ bejgħ, jiġi offrut għall-bejgħ, jiġi kkonsenjat jew kwalunkwe mod ieħor ta’ tqegħid fis-suq, hlief l-ewwel bejgħ minn bidwi lil rivenditori jew proċessuri u kull attività ta’ preparazzjoni ta’ prodott għal dan l-ewwel bejgħ; bejgħ minn produttur primarju lill-konsumaturi finali jitqies bħala kummerċjalizzazzjoni ta’ prodotti agrikoli jekk iseħħ f’bini jew f’faċilitajiet separati riżervati għal dak l-għan;
- (39) “fond mutwu” tfisser skema akkreditata minn Stat Membru f’konformità mal-liġi nazzjonali tiegħu għall-bdiewa affiljati, detenturi tal-foresti u manigers tal-foresti sabiex jassiguraw lilhom infużom, fejn il-pagamenti kumpensatorji jsiru lill-bdiewa affiljati, detenturi tal-foresti u manigers tal-foresti li jesperjenzaw telf ekonomiku;
- (40) “investment mhux produttiv” tfisser investment li ma jwassalx għal żieda sinifikanti fil-valur jew fil-profittabbiltà tal-azjenda agrikola;
- (41) “operazzjonijiet qabel l-ipproċessar industrijali” tfisser qtugħ, separazzjoni, strippaġġ, ħzin, trattament protettiv u tnixxif tal-injam u l-operazzjonijiet l-oħra kollha ta’ ħidma qabel l-isserrar industrijali tal-injam f’impjant tal-isserrar; kif ukoll l-isserrar fejn il-kapaċità massima għall-isserrar hija ta’ input ta’ 20 000 m³ injam tond għall-isserrar fis-sena;
- (42) “event klimatiku avvers ieħor” tfisser kundizzjonijiet tat-temp mhux favorevoli li ma jikkostitwixxux event klimatiku avvers li jista’ jiġi assimilat ma’ diżastru naturali;
- (43) “reġjuni ultraperiferiċi” tfisser ir-reġjuni msemmija fl-Artikolu 349, l-ewwel paragrafu, tat-Trattat;
- (44) “pest tal-pjanti” tfisser kwalunkwe speċi, razza jew bijotip ta’ pjanta, ta’ annimal jew ta’ aġent patoġeniku li jagħmel ħsara lill-pjanti jew lill-prodotti tal-pjanti;
- (45) “miżuri ta’ prevenzjoni” tfisser miżuri rigward mard tal-annimali, pesti tal-pjanti jew speċijiet aljeni invażivi li jkunu għadhom ma seħħewx;
- (46) “produzzjoni agrikola primarja” tfisser il-produzzjoni ta’ prodotti tal-ħamrija u tat-trobbija tal-bhejjem, li huma elenkati fl-Anness I tat-Trattat, mingħajr it-twettiq ta’ kwalunkwe operazzjoni ulterjuri li tbiddel in-natura ta’ dawn il-prodotti;

²⁵ Ir-Regolament (UE) Nru 1143/2014 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-22 ta’ Ottubru 2014 dwar il-prevenzjoni u l-ġestjoni tal-introduzzjoni u t-tixrid ta’ speċijiet aljeni invażivi (ĠU L 317, 4.11.2014, p. 35).

²⁶ Ir-Regolament tal-Kummissjoni (UE) Nru ... ta’ ... 2022 li jiddikjara ċerti kategoriji ta’ għajjnuna fis-setturi tal-agrikoltura u l-forestrija u f’żoni rurali kompatibbli mas-suq intern bl-applikazzjoni tal-Artikoli 107 u 108 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea (referenza għall-ĠU).

- (47) “ipproċessar ta’ prodotti agrikoli” tfisser kwalunkwe operazzjoni fuq prodott agrikolu li tirriżulta fi prodott li huwa wkoll prodott agrikolu, hlief attivitajiet fuq il-farm meħtieġa għat-tnejn ta’ prodott tal-annimali jew tal-pjanti għall-ewwel bejgħ;
- (48) “grupp jew organizzazzjoni ta’ produttori” tfisser grupp jew organizzazzjoni stabbiliti għall-fini ta’ mill-inqas raġuni waħda minn dawn:
- (a) l-adattament tal-produzzjoni u l-output tal-produttori li huma membri tal-grupp jew l-organizzazzjoni ta’ produttori skont ir-rekwiżiti tas-suq;
 - (b) it-tqegħid kongunt ta’ oġġetti fis-suq, inkluża l-preparazzjoni għall-bejgħ, iċ-ċentralizzazzjoni tal-bejgħ u l-provvista lil xerrejja bl-ingrossa;
 - (c) l-istabbiliment ta’ regoli komuni dwar l-informazzjoni fuq il-produzzjoni, b’attenzjoni partikolari għall-hsaw u d-disponibbiltà;
 - (d) attivitajiet oħra li jistgħu jitwettqu minn gruppi jew minn organizzazzjonijiet ta’ produttori, bħall-iżvilupp ta’ hliet kummerċjali u ta’ kummerċjalizzazzjoni, l-organizzazzjoni u l-faċilitazzjoni tal-proċessi ta’ innovazzjoni, il-ġestjoni kongunta tal-art tal-membri, u l-użu ta’ prattiki ta’ kultivazzjoni u tekniki ta’ produzzjoni ambjentalment sani u ta’ prattiki u tekniki tajbin għat-trattament xieraq tal-annimali;
- (49) “animal protett” tfisser kwalunkwe animal protett jew mil-leġiżlazzjoni tal-Unjoni jew minn dik nazzjonali, inklużi speċijiet ta’ annimali li għalihom il-leġiżlazzjoni nazzjonali tipprovdha regoli speċifiċi sabiex tiġi ppreservata l-popolazzjoni;
- (50) “avvanz ripagabbli” tfisser għoti ta’ self għal proġett li jithallas f’pagament wieħed jew aktar, u li l-kundizzjonijiet għar-rimborż tiegħu jiddependu fuq l-eżitu tal-proġett;
- (51) “organizzazzjoni ta’ riċerka u tixrid tal-għarfien” tfisser entità (bħal universitajiet jew istituti ta’ riċerka, aġenziji ta’ trasferiment tat-teknoloġija, intermedjarji tal-innovazzjoni, entitajiet kollaborattivi fiżiċi u/jew virtwali orjentati lejn ir-riċerka), irrISPettivament mill-istatus legali tagħha jew mod ta’ finanzjament tagħha, bil-għan primarju li twettaq riċerka fundamentali, riċerka industrijali jew żvilupp esperimentali b’mod indipendenti, kif definit fil-Qafas għall-għajnuna mill-Istat għar-riċerka u l-iżvilupp u l-innovazzjoni, jew li tqassam b’mod mifruq ir-riżultati ta’ tali attivitajiet permezz ta’ tagħlim, pubblikazzjoni jew trasferiment tal-għarfien; meta tali entità twettaq ukoll attivitajiet ekonomiċi, il-finanzjament, il-kostijiet u d-dħul tal-attivitajiet ekonomiċi jridu jitqiesu b’mod separat. Imprizi li jistgħu jeżerċitaw influwenza deċiżiva fuq entità bħal din, pereżempju fil-kapaċità tagħhom bħala azzjonisti jew membri, ma jistgħux igawdu aċċess preferenzjali għar-riżultati ġenerati minnha;
- (52) “katina tal-provvista qasira” tfisser katina tal-provvista li tinvolvi għadd limitat ta’ operatori ekonomiċi, li huma impenjati għall-kooperazzjoni, għall-iżvilupp ekonomiku lokali, u għal relazzjonijiet ġeografiċi u soċjali mill-qrib bejn il-produttori, il-proċessuri u l-konsumaturi;
- (53) “infrastruttura fuq skala żgħira” tfisser infrastruttura b’kostijiet eligibbli limitati għal EUR 2 miljun;

- (54) “operatur żgħir” tfisser mikrointrapriża kif definita fir-Rakkomandazzjoni tal-Kummissjoni 2003/361²⁷, jew persuna fiżika mhux impenjata f’attività ekonomika fil-mument tal-applikazzjoni għall-għajnuna;
- (55) “gżejjer minuri tal-Eġew” tfisser il-gżejjer minuri msemmija fl-Artikolu 1(2) tar-Regolament (UE) Nru 229/2013;
- (56) “SMEs” jew “intrapriži mikro, żgħar u ta’ daqs medju” tfisser intrapriži li jissodisfaw il-kriterji stabbiliti fl-Anness I tar-Regolament tal-Kummissjoni (UE) [ABER ġdid];
- (57) “bidu tax-xogħlijiet fuq il-proġett jew l-attività” tfisser jew il-bidu tal-attivitajiet, jew il-bidu tax-xogħlijiet ta’ kostruzzjoni marbuta mal-investment, skont liema minnhom jinbdew l-ewwel, jew l-ewwel impenn legalment vinkolanti sabiex jiġi ordnat apparat jew jiġu impjegati servizzi jew kull impenn ieħor li permezz tiegħu, il-proġett jew l-attività jsiru irriversibbli; ix-xiri ta’ art u xogħlijiet preparatorji bħalma huma l-kisba ta’ permessi u t-twettiq ta’ studji ta’ fattibbiltà ma humiex ikkunsidrati bħala l-bidu ta’ xogħlijiet jew attività; ix-xiri ta’ art imsemmi fil-punt (153)(a) u fil-punt (502)(c), meta l-kostijiet eliġibbli għax-xiri tal-art ikun daqs 100 % tal-kostijiet eliġibbli tal-investment, jitqies li huwa l-bidu tax-xogħlijiet fuq proġett jew attività;
- (58) “ġestjoni sostenibbli tal-foresti” tfisser it-tmexxija u l-użu tal-artijiet tal-foresti b’mod u b’rata li jzommu l-bijodiversità, il-produttività, il-kapaċità ta’ riġenerazzjoni, il-vitalità u l-potenzjal tagħhom li jiġu ssodisfati, attwalment u fil-futur, il-funzjonijiet ekoloġiċi, ekonomiċi u soċjali rilevanti, f’livell lokali, nazzjonali u dinji, u mingħajr ma jikkawżaw ħsara lil ekosistemi oħrajn;
- (59) “assi tangibbli” tfisser assi li jikkonsistu f’art, binjiet u impjanti, makkinarju u tagħmir;
- (60) “kost ta’ tranżazzjoni” tfisser kost addizzjonali marbut mat-twettiq ta’ impenn, iżda li ma jkunx direttament attribwibbli għall-implimentazzjoni tiegħu jew ma jkunx inkluż fil-kostijiet jew fid-dhul mitluf li jiġu kkompensati direttament, u li jista’ jiġi kkalkolat fuq bażi ta’ kost standard;
- (61) “kostijiet tal-ittestjar għall-Enċefalopatija Spongiformi Trażmissibbli (TSE) u għall-Enċefalopatija Spongiformi Bovina (BSE)” tfisser il-kostijiet kollha, inklużi dawk għall-kits għall-ittestjar u għat-tehid, it-trasport, l-ittestjar, il-ħżin u l-qerda ta’ kampjuni, li jkunu meħtieġa għall-kampjunar u għall-ittestjar fil-laboratorju f’konformità mal-Kapitolu C tal-Anness X tar-Regolament (KE) Nru 999/2001 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill²⁸;
- (62) “siġar għat-tekabbir ta’ msaġar b’rotazzjoni qasira” tfisser speċijiet ta’ siġar tal-kodiċi NM 06 02 9041 li jridu jiġu definiti mill-Istati Membri, li jikkonsistu minn għelejjel perenni tal-injam, fejn ir-riżomi jew iz-zkuk tagħhom jibqgħu fl-art wara l-ħsad, bi friegħi godda li jikbru fl-istaġun ta’ wara u b’ċiklu massimu tal-ħsad li għandu jiġi stabbilit mill-Istati Membri;
- (63) “impriża f’diffikultà” tfisser impriża li tissodisfa l-kriterji stabbiliti fit-Taqsima 2.2 tal-Linji Gwida tal-Kummissjoni dwar l-għajnuna mill-Istat għas-salvataġġ u r-ristrutturar ta’ impriži mhux finanzjarji f’diffikultà;

²⁷ Ir-Rakkomandazzjoni tal-Kummissjoni tas-6 ta’ Mejju 2003 dwar id-definizzjoni ta’ intrapriži mikro, żgħar u ta’ daqs medju (ĠU L 124, 20.5.2003, p. 36).

²⁸ Ir-Regolament (KE) Nru 999/2001 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-22 ta’ Mejju 2001 li jistabbilixxi regoli għall-prevenzjoni, kontroll u eradikazzjoni ta’ ċertu enċefalopatija spongiformi li tinxtered (ĠU L 147, 31.5.2001, p. 1).

- (64) “standard tal-Unjoni” tfisser standard obbligatorju stabbilit fil-leġiżlazzjoni tal-Unjoni li jstabbilixxi l-livell li imprizi individwali jridu jiksbu, b’mod partikolari fir-rigward tal-ambjent, tal-iġjene u tat-trattament xieraq tal-annimali; għaldaqstant, standards jew miri stabbiliti fil-livell tal-Unjoni li huma vinkolanti għall-Istati Membri iżda mhux għal imprizi individwali ma jitqisux bħala standards tal-Unjoni;
- (65) “bidwi żgħażuġh” tfisser bidwi kif iddeterminat minn Stat Membru fil-Pjan Strategiku tal-PAK tiegħu f’konformità mal-Artikolu 4(6) tar-Regolament (UE) 2021/2115;
- (66) għall-finijiet tal-konservazzjoni tar-riżorsi ġenetiċi fl-agrikoltura u fil-forestrija:
- (a) “konservazzjoni *in situ*” fl-agrikoltura tfisser il-konservazzjoni ta’ materjal ġenetiku fl-ekosistemi u fil-ħabitats naturali u ż-żamma u l-irkupru ta’ popolazzjoni vijabbli ta’ speċi jew razez selvaġġi fl-ambjent naturali tagħhom, u fil-każ ta’ razez tal-annimali domestikati jew speċi ta’ pjanti kkultivati, fl-ambjent tat-trobbija fejn ikunu żviluppaw il-proprjetajiet distinti tagħhom;
 - (b) “konservazzjoni *in situ*” fil-forestrija tfisser il-konservazzjoni ta’ materjal ġenetiku fl-ekosistemi u fil-ħabitats naturali u ż-żamma u l-irkupru ta’ popolazzjoni vijabbli ta’ speċi fl-ambjent naturali tagħhom;
 - (c) “konservazzjoni f’azjenda fil-farm jew fil-foresta” tfisser il-konservazzjoni u l-iżvilupp *in situ* fil-livell ta’ azjenda agrikola jew forestali;
 - (d) “konservazzjoni *ex situ*” tfisser il-konservazzjoni ta’ materjal ġenetiku għall-agrikoltura jew għall-forestrija barra mill-ħabitat naturali tiegħu;
 - (e) “għbir *ex situ*” tfisser il-gabra ta’ materjal ġenetiku għall-agrikoltura jew għall-forestrija miżmum barra mill-ħabitat naturali tiegħu.

2.5. *Għajjnuna notifikabbli*

- (34) Meta jiġu ssodisfati l-kundizzjonijiet tal-Artikolu 107(1) tat-Trattat, l-Istati Membri jridu jinnotifikaw lill-Kummissjoni dwar l-għajjnuna fis-setturi tal-agrikoltura u tal-forestrija u fiż-żoni rurali skont l-Artikolu 108(3) tat-Trattat. L-Istati Membri ma jridux idahhlu fis-sehħ il-miżura proposta qabel ma l-proċedura ta’ notifika msemmija fl-Artikolu 108(2) tat-Trattat tkun irriżultat f’deċiżjoni finali, bl-eċċezzjoni tal-miżuri li jissodisfaw il-kundizzjonijiet stabbiliti fir-Regolament tal-Kummissjoni (UE) .../... ta’ XXX li jiddikjara ċerti kategoriji ta’ għajjnuna fis-setturi tal-agrikoltura u tal-forestrija u f’żoni rurali kompatibbli mas-suq intern bl-applikazzjoni tal-Artikoli 107 u 108 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea²⁹.
- (35) L-għajjnuna individwali mogħtija fuq il-baži ta’ skema ta’ għajjnuna tibqa’ soġġetta għall-obbligu ta’ notifika skont l-Artikolu 108(3) tat-Trattat, jekk l-għajjnuna tkun taqbeż dawn il-livelli limitu tan-notifika li ġejjin:
- (a) għal għajjnuna individwali għal investiment għall-ipproċessar ta’ prodotti agrikoli u l-kummerċjalizzazzjoni ta’ prodotti agrikoli skont it-Taqsima 1.1.1.3

²⁹ĠU L XXX

- tal-Parti II: il-kostijiet eliġibbli li jaqbu l-EUR 25 miljun, jew meta l-ekwivalenti ta' għotja gross tkun taqbeż it-EUR 12-il miljun;
- (b) għall-għajjnuna għall-kampanji ta' promozzjoni skont it-Taqsima 1.3.4 tal-Parti II: kampanji ta' promozzjoni b'baġit annwali li jaqbeż il-EUR 5 miljun.

Kapitolu 3. Valutazzjoni tal-kompatibbiltà skont l-Artikolu 107(3), il-punt (c), tat-Trattat

- (36) Abbażi tal-punt (c) tal-Artikolu 107(3) tat-Trattat, il-Kummissjoni tista' tqis kompatibbli mas-suq intern l-għajjnuna mill-Istat li tiffaċilita l-iżvilupp ta' ċerti attivitajiet ekonomiċi, meta din l-għajjnuna ma taffettwax b'mod negattiv il-kundizzjonijiet tal-kummerċ sa punt li jmur kontra l-interess komuni.
- (37) Konsegwentament, sabiex jiġi vvalutat jekk l-għajjnuna mill-Istat għall-agrikoltura, il-forestrija u ż-żoni rurali tistax titqies kompatibbli mas-suq intern, il-Kummissjoni se tiddetermina jekk il-miżura ta' għajjnuna tiffaċilitax l-iżvilupp ta' ċerta attività ekonomika (l-ewwel kundizzjoni) u jekk taffettwax b'mod negattiv il-kundizzjonijiet tal-kummerċ sa punt li jmur kontra l-interess komuni (it-tieni kundizzjoni).
- (38) F'din it-Taqsima, il-Kummissjoni tiċċara kif se twettaq il-valutazzjoni tal-kompatibbiltà. Hija tistabbilixxi kundizzjonijiet ġenerali ta' kompatibilità, u fejn ikun applikabbli, tistabbilixxi kundizzjonijiet speċifiċi għal skemi ta' għajjnuna u kundizzjonijiet addizzjonali għall-għajjnuna individwali li hija soġġetta għall-obbligu ta' notifika.
- (39) Sabiex tagħmel il-valutazzjoni msemmija fil-punt (37), il-Kummissjoni tqis l-aspetti li ġejjin:
- (a) L-ewwel kundizzjoni: l-għajjnuna tiffaċilita l-iżvilupp ta' attività ekonomika:
- (i) identifikazzjoni tal-attività ekonomika kkonċernata (it-Taqsima 3.1.1);
 - (ii) effett ta' incentiv: l-għajjnuna trid tbiddel l-imġiba tal-impriza/i kkonċernata/i b'tali mod li din tidhol għal attività addizzjonali, li mingħajr l-għajjnuna ma kinitx tagħmel jew li kieku tagħmel b'mod ristrett jew differenti (it-Taqsima 3.1.2);
 - (iii) l-għajjnuna ma tiksirx id-dispożizzjonijiet u l-prinċipji ġenerali rilevanti tad-dritt tal-Unjoni (it-Taqsima 3.1.3).
- (b) It-tieni kundizzjoni: l-għajjnuna ma taffettwax indebitament il-kundizzjonijiet tal-kummerċ sa grad li jkun kuntrarju għall-interess komuni:
- (i) hteġa għal intervent mill-Istat: il-miżura ta' għajjnuna trid tohloq titjib materjali li s-suq ma jistax jipprovdni waħdu, pereżempju billi jiġi rrimedjat falliment tas-suq jew jiġi indirizzat tħassib dwar l-ekwità jew il-koeżjoni fejn applikabbli (it-Taqsima 3.2.1);
 - (ii) adegwatezza tal-miżura ta' għajjnuna: il-miżura ta' għajjnuna proposta trid tkun strument ta' politika xieraq sabiex jiffaċilita l-iżvilupp tal-attività ekonomika (it-Taqsima 3.2.2);
 - (iii) proporzjonalità tal-għajjnuna (għajjnuna limitata għall-bżonn minimu): l-ammont u l-intensità tal-għajjnuna jridu jkunu limitati għall-minimu meħtieġ sabiex jinduċi l-investment jew l-attività addizzjonali mill-impriza/i kkonċernata/i (it-Taqsima 3.2.3);

- (iv) trasparenza tal-ghajnuna: l-Istati Membri, il-Kummissjoni, l-operaturi ekonomiċi u l-pubbliku jrid ikollhom aċċess faċli għall-atti rilevanti u għall-informazzjoni pertinenti kollha dwar l-ghajnuna li tingħata fil-qafas tagħhom (it-Taqsima 3.2.4);
 - (v) evitar ta' effetti negattivi avversi tal-ghajnuna fuq il-kompetizzjoni u l-kummerċ (it-Taqsima 3.2.5);
 - (vi) jitqiesu l-effetti pożittivi u negattivi li l-ghajnuna jista' jkollha fuq il-kompetizzjoni u l-kummerċ bejn l-Istati Membri (test tal-ibbilanċjar) (it-Taqsima 3.2.6).
- (40) Il-bilanċ kumplessiv ta' ċerti kategoriji ta' skemi jista' jiġi soġġett ukoll għal rekwiżit ta' evalwazzjoni *ex post* kif deskritt fil-punti (639) sa (645). F'każijiet bħal dawn, il-Kummissjoni tista' tillimita d-durata ta' dawk l-iskemi (normalment għal erba' snin jew anqas) bil-possibbiltà li terġa' tinnotifika l-estensjoni tad-data ta' skadenza tagħhom wara dan.
- (41) Dawn il-kriterji ġenerali ta' kompatibbiltà japplikaw għall-ghajnuna kollha koperta minn dawn il-Linji Gwida, sakemm ma jkunux previsti derogi fit-Taqsimiet 3.1 u 3.2 ta' din il-Parti, minhabba kunsiderazzjonijiet partikolari applikabbli fis-settur tal-agrikoltura.

3.1.L-ewwel kundizzjoni: l-ghajnuna tiffaċilita l-iżvilupp ta' attività ekonomika

3.1.1.Attività ekonomika meġhuna

- (42) Fuq il-bażi tal-informazzjoni pprovduta mill-Istat Membru, il-Kummissjoni tidentifika liema attività ekonomika se tkun appoġġata mill-miżura notifikata.
- (43) L-Istat Membru jrid juri li l-ghajnuna għandha l-għan li tiffaċilita l-iżvilupp tal-attività ekonomika identifikata.
- (44) L-Istati Membri jehtigilhom jiddeskrivu wkoll jekk u, jekk iva, kif l-ghajnuna se tikkontribwixxi għall-ilhuq tal-oġġettivi tal-PAK u fi hdan dik il-politika għall-oġġettivi tar-Regolament (UE) 2021/2115 u jiddeskrivu b'mod aktar speċifiku l-benefiċċji mistennijin tal-ghajnuna.
- (45) Il-Kummissjoni tqis li l-ghajnuna favur il-miżuri ta' ġestjoni tar-riskju u tal-kriżijiet mogħtija f'konformità mal-Parti II, it-Taqsima 1.2 ta' dawn il-Linji Gwida tista' tiffaċilita l-iżvilupp tal-attività jew taż-żona ekonomika identifikata, peress li mingħajr ghajnuna, tali żvilupp ma jistax isir bl-istess mod.

Kundizzjonijiet addizzjonali għal ghajnuna individwalment notifikabbli abbażi ta' skema

- (46) Meta tagħti l-ghajnuna għal proġetti ta' investiment individwalment notifikabbli abbażi ta' skema msemmija fil-punt (35), l-awtorità awtorizzanti trid turi li l-proġett magħżul se jikkontribwixxi għall-oġġettivi tal-iskema u li b'hekk jikkontribwixxi għall-oġġettivi ta' ghajnuna fis-setturi tal-agrikoltura u tal-forestrija u fiż-żoni rurali. Għal dak l-għan, jenhtieg li l-Istati Membri jirreferu għall-informazzjoni pprovduta mill-applikant għall-ghajnuna, fejn iridu jiġu deskritti l-effetti pożittivi tal-investment.

3.1.2.L-effett ta' incentiv

- (47) L-ghajjnuna fis-setturi tal-agrikoltura u tal-forestrija u fiż-żoni rurali tista' biss titqies kompatibbli mas-suq intern jekk ikollha effett ta' inċentiv. Effett ta' inċentiv jeżisti meta l-ghajjnuna tbiddel l-imġiba ta' impriża b'tali mod li din tkun involuta f'attività addizzjonali li tikkontribwixxi għall-iżvilupp tas-settur li ma kinitx tkun involuta fiha mingħajr l-ghajjnuna jew li fiha kienet tkun involuta biss b'mod ristrett jew differenti. Madankollu, l-ghajjnuna ma għandhiex tissussidja l-kostijiet ta' attività li impriża xorta waħda kienet iġġarrab u ma għandhiex tikkumpensa għar-riskju kummerċjali normali ta' attività ekonomika.
- (48) Sakemm l-eċċezzjonijiet ma jkunux stipulati b'mod esplicitu fil-legiżlazzjoni tal-Unjoni jew f'dawn il-Linji Gwida, il-miżuri ta' ghajjnuna mill-Istat li huma sempliċiment maħsuba sabiex itejbu s-sitwazzjoni finanzjarja tal-impriži iżda li bl-ebda mod ma jikkontribwixxu għall-iżvilupp tas-settur, u b'mod partikolari ghajjnuna li tingħata biss fuq il-bażi tal-prezz, il-kwantità, l-unità ta' produzzjoni jew l-unità tal-mezzi ta' produzzjoni jitqiesu li jikkostitwixxu ghajjnuna operattiva li hija inkompatibbli mas-suq intern. Barra minn hekk, fis-sustanza tagħha, ghajjnuna bħal din aktarx li xxekkel ukoll il-mekkaniżmi li jirregolaw l-organizzazzjoni tas-suq intern.
- (49) L-ghajjnuna mogħtija skont il-Parti II, it-Taqsimiet 1.2 u 2.8.5 jenħtieġ li tkun limitata għal ghajjnuna mogħtija lill-impriži attivi fis-setturi tal-agrikoltura u tal-forestrija li jiffaċċjaw diversi diffikultajiet minkejja li jkunu wettqu sforzi raġonevoli sabiex jimminimizzaw dawn ir-riskji. L-ghajjnuna mill-Istat ma għandux ikollha bħala effett li thajjar lil impriži jiehdu riskju bla bżonn. Jenħtieġ li l-impriži attivi fis-setturi tal-agrikoltura u tal-forestrija jgarrbu huma stess il-konsegwenzi ta' għażliet mhux prudenti ta' metodi ta' produzzjoni jew prodotti.
- (50) Għar-raġunijiet spjegati fil-punt (47), il-Kummissjoni tqis li l-ghajjnuna ma tippreżentax inċentiv għall-benefiċjarju kull meta l-ħidma fuq il-proġett jew l-attività rilevanti tkun diġà bdiet qabel ma l-benefiċjarju jkun applika għall-ghajjnuna mingħand l-awtoritajiet nazzjonali.
- (51) L-applikazzjoni għall-ghajjnuna trid tinkludi tal-anqas l-isem tal-applikant u d-daqs tal-impriża, deskrizzjoni tal-proġett jew tal-attività, inkluż il-post u d-dati ta' bidu u tat-tmiem tagħhom, l-ammont ta' ghajjnuna meħtieġa sabiex jitwettqu u l-kostijiet eliġibbli.
- (52) Barra minn hekk, fl-applikazzjoni, l-intrapriži l-kbar iridu jiddeskrivu s-sitwazzjoni mingħajr l-ghajjnuna, liema sitwazzjoni ssir referenza għaliha bħala x-xenarju kontrofattwali jew bħala proġett jew attività alternattiva, u għandhom jissottomettu evidenza dokumentata li tappoġġa x-xenarju kontrofattwali deskritt fl-applikazzjoni. Dan ir-rekwiżit ma japplikax għall-muniċipalitajiet, li huma awtoritajiet lokali awtonomi b'baġit annwali ta' anqas minn EUR 10 miljun u ta' anqas minn 5 000 abitant.
- (53) Meta tirċievi applikazzjoni, l-awtorità awtorizzanti trid twettaq kontroll tal-kredibbiltà tax-xenarju kontrofattwali u tikkonferma li l-ghajjnuna għandha l-effett ta' inċentiv meħtieġ. Xenarju kontrofattwali jkun kredibbli jekk ikun ġenwin u jekk ikun jirrigwarda l-fatturi prevalenti għat-teħid tad-deċiżjonijiet fiż-żmien li fih il-benefiċjarju jieħu d-deċiżjoni dwar il-proġett jew l-attività kkonċernata.
- (54) L-ghajjnuna fil-forma ta' vantaġġi tat-taxxa titqies li għandha effett ta' inċentiv, jekk l-iskema ta' ghajjnuna tistabbilixxi dritt għall-ghajjnuna f'konformità ma' kriterji oġġettivi u mingħajr aktar eżerċizzju ta' diskrezzjoni mill-Istat Membru u jekk l-iskema ta' ghajjnuna tkun ġiet adottata u fis-seħħ qabel ma jkun beda x-xogħol fuq il-

proġett jew l-attività meġġuna. Ir-rekwiżit tal-aħħar ma japplikax fil-każ ta' skemi fiskali suċċessivi, sakemm l-attività ma kinitx diġà koperta mill-iskemi preċedenti fil-forma ta' benefiċċji fuq it-taxxa.

(55) B'deroga mill-punti (50) sa (54), il-kategoriji ta' għajjnuna li ġejjin ma humiex meħtieġa li jkollhom effett ta' inċentiv jew jitqiesu li għandhom effett ta' inċentiv:

- (a) skemi ta' għajjnuna għall-konsolidazzjoni tal-art f'konformità mal-Parti II, it-Taqsima 1.3.6 u t-Taqsima 2.9.2 u skemi ta' għajjnuna b'objettivi ekoloġiċi, protettivi u rikreattivi f'konformità mal-Parti II, it-Taqsima 2.8 u meta jiġu ssodisfati l-kundizzjonijiet li ġejjin:
 - (i) l-iskema tal-għajjnuna tkun tistabbilixxi dritt għall-għajjnuna f'konformità mal-kriterji oġġettivi u mingħajr eżerċitar ulterjuri ta' diskrezzjoni mill-Istat Membru;
 - (ii) l-iskema ta' għajjnuna tiġi adottata u tidhol fis-seħh qabel ma l-benefiċjarju jgarrab l-kostijiet eliġibbli skont il-Parti II, it-Taqsimiet 1.3.6, 2.8 u 2.9.2;
 - (iii) l-iskema tal-għajjnuna tkopri biss lill-SMEs;
- (b) għajjnuna għal żvantaġġi speċifiċi għaž-żona li jirriżultaw minn ċerti rekwiżiti obbligatorji f'konformità mal-Parti II, it-Taqsima 1.1.6;
- (c) għajjnuna għal żoni li jiffaċċjaw restrizzjonijiet naturali jew restrizzjonijiet speċifiċi oħrajn f'konformità mat-Taqsima 1.1.7 tal-Parti II;
- (d) għajjnuna għal azzjonijiet ta' informazzjoni fis-settur tal-agrikoltura f'konformità mat-Taqsima 1.1.10.1 tal-Parti II li tikkonsisti fit-tqegħid għad-dispożizzjoni tal-informazzjoni għal għadd mhux definit ta' benefiċjarji;
- (e) għajjnuna sabiex tagħmel tajjeb għall-ħsara kkaġunata minn diżastri naturali jew minn okkorrenzi eċċezzjonali f'konformità mat-Taqsima 1.2.1.1 tal-Parti II;
- (f) għajjnuna li tikkompensa l-ħsara li jikkawżaw eventi klimatiċi avversi li jistgħu jiġu assimilati ma' diżastru naturali f'konformità mat-Taqsima 1.2.1.2 tal-Parti II;
- (g) għajjnuna li tikkompensa l-kostijiet tal-prevenzjoni, tal-kontroll u tal-eradikazzjoni ta' mard tal-annimali u pesti tal-pjanti u għat-telf ikkaġunat minn dak il-mard tal-annimali u l-pesti tal-pjanti f'konformità mat-Taqsima 1.2.1.3 tal-Parti II;
- (h) għajjnuna sabiex tkopri l-kostijiet tat-tneħħija u tal-qerda ta' stokk mitluf f'konformità mat-Taqsima 1.2.1.4 tal-Parti II;
- (i) għajjnuna sabiex tikkompensa d-danni kkawżati minn annimali protetti f'konformità mat-Taqsima 1.2.1.5 tal-Parti II;
- (j) għajjnuna sabiex tagħmel tajjeb għall-ħsara fil-foresti kkaġunata minn annimali regolati mil-liġi f'konformità mat-Taqsima 2.8.5 tal-Parti II;
- (k) għajjnuna għal azzjonijiet ta' informazzjoni fis-settur tal-forestrija f'konformità mat-Taqsima 2.4 tal-Parti II li tikkonsisti fit-tqegħid għad-dispożizzjoni tal-informazzjoni għal għadd mhux definit ta' benefiċjarji;
- (l) għajjnuna għall-investimenti favur il-konservazzjoni ta' wirt kulturali u naturali fl-impriża agrikola f'konformità mal-Parti II, it-Taqsima 1.1.1.2, għajr għajjnuna individwali li taqbeż il-EUR 500 000 għal kull impiża għal kull proġett ta' investiment;
- (m) għajjnuna għall-promozzjoni ta' miżuri f'konformità mal-punt (468) (b), (c) u (d);

- (n) għajnuna sabiex tikkumpensa għall-kostijiet addizzjonali tat-trasport f'konformità mal-punti (480) u (481);
- (o) għajnuna għar-riċerka u l-iżvilupp fis-setturi tal-agrikoltura u tal-forestrija f'konformità mal-Parti II, it-Taqsima 1.3.7 u t-Taqsima 2.9.1;
- (p) għajnuna għar-restawr ta' dannu lil foresti minn nirien, diżastri naturali, eventi klimatiċi avversi, pesti tal-pjanti, mard tal-annimali, eventi katastrofiċi u eventi marbutin mat-tibdil fil-klima f'konformità mat-Taqsima 2.1.3 tal-Parti II;
- (q) għajnuna għall-kostijiet ta' trattament u għall-prevenzjoni tat-tixrid tal-organizmi ta' ħsara u l-mard tas-siġar u għajnuna sabiex tagħmel tajjeb għall-ħsara kkaġunata minn organizmi ta' ħsara u l-mard tas-siġar f'konformità mal-Parti II, it-Taqsima 2.8.1.

Kundizzjonijiet addizzjonali għal għajnuna għall-investment individwalment notifikabbli

- (56) Minbarra r-rekwiżiti stabbiliti f'din it-Taqsima, għall-għajnuna għall-investment individwalment notifikabbli, l-Istat Membru jrid jipprovdi evidenza ċara li l-għajnuna effettivament għandha impatt fuq l-għażla tal-investment. Sabiex tkun tista' ssir valutazzjoni komprensiva, l-Istat Membru ma jridx jipprovdi biss l-informazzjoni dwar il-proġett megħjun iżda anki deskrizzjoni komprensiva tax-xenarju kontrofattwali, li fih l-ebda awtorità pubblika ma tagħti xi għajnuna lill-benefiċjarju.
- (57) L-Istati Membri huma mistiedna jibbażaw fuq dokumenti ġenwini u uffiċjali tal-bord, valutazzjonijiet tar-riskji, inkluża l-valutazzjoni ta' riskji speċifiċi għall-post, rapporti finanzjarji, pjanijiet operazzjonali interni, opinjonijiet esperti u studji oħrajn relatati mal-proġett ta' investment li jkun qiegħed jiġi vvalutat. Dawk id-dokumenti jeħtieġ li jkunu kontemporanji għall-proċess tat-teħid tad-deċiżjonijiet dwar l-investment jew dwar il-post tiegħu. Dokumenti ta' tagħrif dwar tbassir tad-domanda, tbassir tal-kostijiet, tbassir finanzjarju, dokumenti li jiġu pprezentati lill-kumitat ta' investment u li jelaboraw fuq diversi xenarji ta' investment, jew dokumenti pprovduti lill-istituzzjonijiet finanzjarji, jistgħu jgħinu lill-Istati Membri juru l-effett ta' inċentiv.
- (58) F'dan il-kuntest, il-livell ta' profittabbiltà jista' jiġi evalwat bl-użu ta' metodoloġiji li huma Prattika standard fis-settur ikkonċernat, u li jistgħu jinkludu metodi għall-evalwazzjoni tal-valur preżenti nett (VPN)³⁰ tal-proġett, tar-rata ta' redditu interna (IRR)³¹ jew tar-redditu medju fuq il-kapital investit (ROCE). Il-profittabbiltà tal-proġett trid titqabbel mar-rati normali ta' redditu applikati mill-benefiċjarju fi proġetti oħrajn ta' investment ta' natura simili. Meta dawn ir-rati ma jkunux disponibbli, il-profittabbiltà tal-proġett għandha titqabbel mal-kost tal-kapital tal-impriża kollha kemm hi jew mar-rati ta' redditu komuni osservati fis-settur ikkonċernat.
- (59) Meta ma jkun magħruf l-ebda xenarju kontrofattwali speċifiku, l-effett ta' inċentiv jista' jiġi preżunt meta jkun hemm diskrepanza fil-finanzjament. Jiġifieri meta l-

³⁰ Il-VPN ta' proġett huwa d-differenza bejn il-flussi ta' flus pożittivi u negattivi matul il-hajja tal-investment, imnaqqsa għall-valur attwali tagħhom (normalment billi jintuża l-kost tal-kapital).

³¹ L-IRR ma hijiex ibbażata fuq qligħ kontabilizzat f'sena partikolari, imma tqis il-fluss tal-flussi ta' flus futuri li l-investitur jistenna li jirċievi matul il-hajja kollha tal-investment. Hija definita bħala r-rata ta' skont li għaliha l-NPV tal-fluss ta' flussi ta' flus ikun żero.

kostijiet tal-investment jaqbzu l-VPN tal-profitti operatorji mistennija tal-investment abbażi ta' pjan ta' negozju *ex ante*.

- (60) Jekk l-ghajnuna ma tibdilx l-imġiba tal-benefiċjarju billi theghegħ investment addizzjonali, din ma jkollha l-ebda effett pożittiv għall-iżvilupp tas-settur ikkonċernat. Għalhekk, l-ghajnuna ma titqiesx kompatibbli mas-suq intern jekk ikun jidher li l-istess investment xorta jkun jista' jitwettaq anke mingħajr ghajnuna.

3.1.3. L-ebda ksur tad-dispożizzjonijiet rilevanti u tal-prinċipji ġenerali tad-dritt tal-Unjoni

- (61) Jekk miżura ta' ghajnuna mill-Istat, il-kundizzjonijiet meħmużin magħha, inkluż il-metodu ta' finanzjament tagħha meta dan jiffurma parti integrali mill-miżura ta' ghajnuna mill-Istat, jew l-attività li tiffinanzja jkunu jinvolvu ksur tad-dritt tal-Unjoni rilevanti, l-ghajnuna ma tistax tiġi ddikjarata kompatibbli mas-suq intern³².
- (62) Minhabba l-ispeċifità tas-settur tal-agrikoltura³³, għalkemm ir-regoli dwar l-ghajnuna mill-Istat huma ġeneralment applikabbli għal dan is-settur, l-applikazzjoni tagħhom xorta tibqa' soġġetta għad-dispożizzjonijiet stabbiliti fir-regolamenti tal-ewwel pilastru tal-PAK. Fi kliem ieħor, ir-rikors tal-Istati Membri għal miżuri ta' ghajnuna mill-Istat ma jistax jiehu preċedenza fuq ir-Regolament (UE) Nru 1308/2013³⁴. Għalhekk, il-Kummissjoni mhux se tawtorizza ghajnuna mill-Istat li tkun inkompatibbli mad-dispożizzjonijiet li jirregolaw l-organizzazzjoni komuni tas-suq jew li tfixxkel il-funzjonament xieraq tal-organizzazzjoni komuni.
- (63) Barra minn hekk, l-ghajnuna mill-Istat ma tistax tiġi ddikjarata kompatibbli mas-suq intern meta l-ġoti tal-ghajnuna jkun soġġett għall-obbligu għall-impriża benefiċjarja li tuża prodotti jew servizzi nazzjonali, kif ukoll għal ghajnuna li tillimita l-possibbiltà għall-impriża benefiċjarja li tisfrutta r-riżultati tar-riċerka, tal-żvilupp u tal-innovazzjoni fi Stati Membri oħra.
- (64) Il-Kummissjoni ma hijiex se tawtorizza ghajnuna għal attivitajiet relatati mal-esportazzjoni lil pajjiżi terzi jew lil Stati Membri li jkunu marbutin direttament mal-kwantitajiet esportati, ghajnuna li tkun kontingenti fuq l-użu ta' prodotti domestiċi fuq daww importati, jew ghajnuna sabiex jiġi stabbilit u jithaddem network ta' distribuzzjoni jew sabiex tiġi koperta xi nefqa oħra marbuta mal-attivitajiet ta' esportazzjoni. Ghajnuna għall-ispriża tal-partecipazzjoni f'fieri kummerċjali, jew għal studji jew għal servizzi ta' konsulenza meħtieġa għat-tnedija ta' prodott ġdid jew eżistenti f'suq ġdid, fil-prinċipju ma tikkostitwix ghajnuna għall-esportazzjoni.

³² Ara, pereżempju, is-sentenza tad-19 ta' Settembru 2000, *Il-Ġermanja vs Il-Kummissjoni*, C-156/98, EU:C:2000:467, il-punt 78; is-sentenza tat-12 ta' Diċembru 2002, *Franza vs Il-Kummissjoni*, EU:C:2002:753, C-456/00, il-punt 30, is-sentenza tat-22 ta' Diċembru 2008, *Regie Networks*, C-333/07, EU:C:2008:764, il-punti 94-116; is-sentenza tal-14 ta' Ottubru 2010, *Nuova Agricast vs Il-Kummissjoni*, C-67/09 P, EU:C:2010:607, il-punt 51; u s-sentenza tat-22 ta' Settembru 2020, *L-Awstrija vs Il-Kummissjoni*, C-594/18 P, EU:C:2020:742, il-punt 44.

³³ Ara l-punti (6) sa (10) ta' dawn il-Linji Gwida.

³⁴ Ara s-sentenza tas-26 ta' Ġunju 1979, *Pigs and Bacon Commission vs. McCarren*, il-Kawża 177/78, EU:C:1979:164, il-punt 11; is-sentenza tat-12 ta' Diċembru 2002, *Franza vs Il-Kummissjoni*, EU:C:2002:753, C-456/00, il-punt 30; is-sentenza tal-14 ta' Novembru 2017, *Président de l'Autorité de la concurrence vs l'Association des producteurs vendeurs d'endives (APVE) u Oħrajn*, C-671/15, EU:C:2017:860, il-punt 37.

3.2. It-tieni kundizzjoni: l-ghajnuna ma taffettwax indebitament il-kundizzjonijiet tal-kummerċ sa grad li jkun kuntrarju għall-interess komuni

- (65) Skont l-Artikolu 107(3), il-punt (c), tat-Trattat, l-ghajnuna maħsuba sabiex tiffaċilita l-iżvilupp ta' ċerti attivitajiet ekonomiċi jew ta' ċerti oqsma ekonomiċi tista' tiġi ddikjarata kompatibbli, "basta dik l-ghajnuna ma tfixkilx il-kundizzjonijiet tal-kummerċ sa grad li jkun kuntrarju għall-interess komuni".
- (66) Din it-Taqsima tistabbilixxi l-metodu tal-eżerċitar tad-diskrezzjoni tal-Kummissjoni fit-twettiq tal-valutazzjoni skont it-tieni kundizzjoni tal-valutazzjoni tal-kompatibbiltà msemmija fil-punt (39)(b).
- (67) Min-natura tagħha stess, kwalunkwe miżura ta' ghajnuna tiġġenera distorsjonijiet fil-kompetizzjoni u jkollha effett fuq il-kummerċ bejn l-Istati Membri. Madankollu, sabiex jiġi stabbilit jekk l-effetti ta' distorsjoni tal-ghajnuna jkunux limitati għall-minimu, il-Kummissjoni tivverifika jekk l-ghajnuna tkunx meħtieġa, xierqa, proporzjonata u trasparenti.
- (68) Imbagħad, il-Kummissjoni tivvaluta l-effett ta' distorsjoni tal-ghajnuna inkwistjoni fuq il-kundizzjonijiet tal-kompetizzjoni u tal-kummerċ. Il-Kummissjoni mbagħad tibbilanċja l-effetti pożittivi tal-ghajnuna mal-effetti negattivi tagħha fuq il-kompetizzjoni u l-kummerċ. Meta l-effetti pożittivi jegħlbu l-effetti negattivi, il-Kummissjoni tiddikjara l-ghajnuna bħala kompatibbli.
- (69) Il-konformità tal-ghajnuna mal-kundizzjonijiet stabbiliti fit-Taqsimiet 3.2.1 sa 3.2.5 ta' dan il-Kapitolu trid titqies fil-kuntest speċifiku tal-PAK.

3.2.1. Il-meħtieġa ta' intervent mill-Istat

- (70) Sabiex jiġi vvalutat jekk l-ghajnuna mill-Istat hijiex meħtieġa sabiex jintlaħaq l-eżitu maħsub, l-ewwel huwa meħtieġ li tiġi ddijanjustikata l-problema. L-ghajnuna mill-Istat trid tkun immirata lejn sitwazzjonijiet fejn l-ghajnuna tista' ġġib magħha żvilupp materjali li s-suq ma jkunx kapaċi jgħib waħdu, pereżempju billi tirrimedja falliment tas-suq għall-attività meġhuna jew l-investiment inkwistjoni. Tabilhaqq, miżuri ta' ghajnuna mill-Istat jistgħu, taħt ċerti kundizzjonijiet, jikkoreġu fallimenti tas-suq u b'hekk jikkontribwixxu għall-funzjonament effiċjenti tas-swieq u jsaħħu l-kompetittività.
- (71) Għall-finijiet ta' dawn il-Linji Gwida, il-Kummissjoni tikkunsidra li s-suq ma huwiex qiegħed iwassal l-oġettivi mistennija mingħajr l-intervent tal-Istat fir-rigward tal-miżuri ta' ghajnuna li jissodisfaw il-kundizzjonijiet speċifiċi stabbiliti fit-Parti I. Għalhekk, jenħtieġ li tali ghajnuna titqies bħala meħtieġa.

3.2.2. Adegwatezza tal-ghajnuna

- (72) Il-miżura ta' ghajnuna proposta trid tkun strument ta' politika adegwat sabiex jiġi indirizzat l-oġettiv ta' politika kkonċernat. Huwa importanti li wieħed iżomm f'moħħu li jista' jkun hemm strumenti oħrajn li jkunu aktar adattati bħal regolamenti, strumenti bbażati fuq is-suq, l-iżvilupp tal-infrastruttura u t-titjib fl-ambjent tan-negozju sabiex jintlaħqu dawk l-oġettivi. Għal dak l-ghan, l-Istat Membru jeħtieġli juri li l-ghajnuna u t-tfassil tagħha huma xierqa sabiex jintlaħaq l-oġettiv tal-miżura li għaliha tkun immirata l-ghajnuna.

Adegwatezzaza fost strumenti ta' politika alternattivi

- (73) Dwar l-ghajnuna mogħtija fis-setturi tal-agrikoltura u tal-forestrija, li tkun tissodisfa l-kundizzjonijiet speċifiċi stabbiliti fit-Taqsimiet rilevanti tal-Parti II, il-Kummissjoni tqis li din hi strument tal-politika xieraq.
- (74) Meta Stat Membru jiddeċiedi li jdaħħal fis-seħħ miżura tal-ghajnuna simili għal dik tal-iżvilupp rurali ffinanzjata esklussivament minn fondi nazzjonali, meta fl-istess ħin l-istess intervent huwa previst fil-Pjan Strategiku rilevanti tal-PAK, l-Istat Membru jenħtiegħ li juri l-vantaġġi ta' tali strument tal-ghajnuna nazzjonali meta mqabbel mal-intervent tal-Pjan Strategiku tal-PAK ikkonċernat.

Adegwatezzaza fost strumenti differenti ta' ghajnuna

- (75) L-ghajnuna tista' tingħata f'diversi forum. Madankollu jenħtiegħ li l-Istat Membru jiżgura li l-ghajnuna tingħata fil-forma li hija l-aktar probabbli li tiġġenera l-anqas distorsjonijiet fil-kummerċ u fil-kompetizzjoni.
- (76) Meta tkun prevista formola speċifika għal miżura tal-ghajnuna kif deskritt fil-Parti II, din il-formola titqies xierqa bħala strument tal-ghajnuna xieraq għall-finijiet ta' dawn il-Linji Gwida.
- (77) Meta l-ghajnuna tingħata lill-benefiċjarju aħħari fil-forma ta' servizz sussidjat, jiġifieri indirettament, in natura, u titħallas lil fornitur tas-servizz jew tal-attività inkwestjoni, il-valutazzjoni tal-kompatibbiltà skont l-Artikolu 107(3), il-punt (c), tat-Trattat kif stipulat f'din il-Parti u l-kundizzjonijiet speċifiċi ta' dawn il-Linji Gwida japplikaw għall-benefiċjarju aħħari.
- (78) Il-Kummissjoni tqis li l-ghajnuna mogħtija fil-forma prevista fl-interventi rispettivi għall-iżvilupp rurali, ikkofinanzjata mill-FAEŻR jew mogħtija bħala finanzjament addizzjonali għal tali interventi kofinanzjati għall-iżvilupp rurali, hija strument xieraq ta' ghajnuna.
- (79) Fir-rigward tal-ghajnuna għall-investment li ma hijiex inkluża fil-Pjan Strategiku tal-PAK jew bħala finanzjament addizzjonali għal tali intervent għall-iżvilupp rurali, fejn l-ghajnuna tingħata f'forum li jipprovdu vantaġġ finanzjarju dirett (pereżempju għotjiet diretti, eżenzjonijiet jew tnaqqis fit-taxxi, fis-sigurtà soċjali jew f'imposti obbligatorji oħrajn, eċċ.), l-Istat Membru jrid juri għaliex forum ta' ghajnuna oħra li potenzjalment johlqu anqas distorsjoni, bħall-ħlas bil-quddiem ripagabbli jew bħal forum ta' ghajnuna li huma bbażati fuq strumenti ta' dejn jew ta' ekwità (pereżempju, self b'imghax baxx jew rifiżjonijiet tal-imghax, garanziji tal-Istat, jew forniment alternattiv ta' kapital b'termini favorevoli), huma anqas adegwati.
- (80) Fir-rigward tal-miżuri tal-forestrija msemmija fit-Taqsima 2.8 tal-Parti II, l-Istati Membri jridu juru li l-oġettivi ekoloġiċi, protettivi u rikreattivi li qegħdin jimmiraw għalihom ma jistgħux jintlaħqu bil-miżuri tal-forestrija li jixbhu lil daww tal-iżvilupp rurali msemmija fil-Kapitoli 2.1 sa 2.7 tal-Parti II.
- (81) Fil-każ ta' diversi kategoriji ta' ghajnuna bħall-ghajnuna għall-kostijiet tal-attivitajiet ta' riċerka tas-suq, il-ħolqien u d-disinn tal-prodotti u għall-preparazzjoni tal-applikazzjonijiet għar-rikonoxximent ta' skemi tal-kwalità, l-ghajnuna għat-trasferiment tal-għarfien u azzjonijiet ta' informazzjoni, l-ghajnuna għal servizzi ta' konsulenza, l-ghajnuna għal servizzi ta' sostituzzjoni fuq l-azjendi agrikoli, l-ghajnuna għal miżuri promozzjonali, l-ghajnuna sabiex tikkompensa l-kostijiet tal-prevenzjoni u l-eradikazzjoni tal-mard tal-annimali, il-pesti tal-pjanti u l-ispeċi aljeni

invażivi u l-ghajnuna ghas-settur tal-bhejjem, l-ghajnuna trid tinghata lill-benefiċjarji finali tal-ghajnuna permezz ta' servizzi sussidjati. F'dawn il-każijiet l-ghajnuna tithallas lill-fornitur tas-servizz jew l-attività inkwistjoni.

- (82) Il-valutazzjoni tal-kompatibbiltà ta' miżura ta' ghajnuna mas-suq intern hija minghajn preġudizzju għar-regoli applikabbli tal-akkwist pubbliku u għall-prinċipji ta' trasparenza u ftuħ u n-nondiskriminazzjoni fil-proċess ta' għażla ta' fornitur tas-servizzi.

3.2.3. Proporzjonalità tal-ghajnuna

- (83) L-ghajnuna hija kkunsidrata bħala proporzjonata jekk l-ammont ta' ghajnuna għal kull benefiċjarju jkun limitat għall-minimu meħtieġ sabiex titwettaq l-attività meghjuna.

L-intensitajiet massimi tal-ghajnuna u l-ammonti massimi tal-ghajnuna

- (84) Fil-prinċipju, sabiex l-ghajnuna tkun proporzjonata, il-Kummissjoni tikkunsidra li l-ammont tal-ghajnuna ma għandux jaqbeż il-kostijiet eliġibbli. Dan huwa minghajn preġudizzju għar-regoli għal incentivi ambjentali jew għal incentivi pubbliċi oħrajn li huma previsti b'mod espliċitu fit-Taqsimiet 1.2.2, 2.1.4 u 2.3 tal-Parti II.
- (85) Sabiex tiġi żgurata l-prevedibbiltà u sabiex jiġu żgurati kundizzjonijiet ekwi, il-Kummissjoni tapplika intensitajiet massimi tal-ghajnuna għal ghajnuna. Meta l-intensità massima tal-ghajnuna ma tkunx tista' tiġi stabbilita, pereżempju fil-każ tal-ghajnuna inizjali għal bdiewa żgħażaġh u l-iżvilupp ta' farms żgħar, jiġu stabbiliti l-ammonti massimi tal-ghajnuna definiti f'termini nominali halli tkun żgurata l-proporzjonalità tal-ghajnuna.
- (86) Jekk il-kostijiet eliġibbli jkun kkkalkolati b'mod korrett u l-intensitajiet massimi tal-ghajnuna jew l-ammonti massimi tal-ghajnuna stabbiliti fil-Parti II ikunu rispettati, il-kriterju ta' proporzjonalità jitqies bħala ssodisfat.
- (87) L-intensità massima tal-ghajnuna u l-ammont tal-ghajnuna jridu jiġu kkkalkolati mill-awtorità awtorizzanti meta tinghata l-ghajnuna. Il-kostijiet eliġibbli jridu jkun sostnuti minn evidenza dokumentarja li jenħtieġ li tkun ċara, speċifika u kontemporanja. Għall-finijiet tal-kalkolu tal-intensità tal-ghajnuna u tal-kostijiet eliġibbli, iċ-ċifri kollha użati jridu jittieħdu qabel kwalunkwe tnaqqis fit-taxxa jew imposta oħraf.
- (88) It-taxxa fuq il-valur miżjud (VAT) ma hijiex eliġibbli għal ghajnuna, hlief meta ma tkunx tista' tiġi rkuprata skont il-leġiżlazzjoni nazzjonali tal-VAT.
- (89) Meta tinghata l-ghajnuna f'forma oħra għajr għotja, l-ammont tal-ghajnuna huwa l-ekwivalenti ta' għotja gross tal-ghajnuna.
- (90) Ghajnuna pagabbli f'diversi hlasijiet parzjali hija skontata għall-valur tagħha fil-mument li tinghata l-ghajnuna. Il-kostijiet eliġibbli huma skontati għall-valur tagħhom fil-mument li tinghata l-ghajnuna. Ir-rata tal-imghax li għandha tintuża għall-finijiet ta' skontijiet hija r-rata tal-iskont applikabbli fid-data ta' meta ngħatat l-għotja.
- (91) L-ghajnuna pagabbli fil-futur, inkluża ghajnuna f'għadd ta' pagamenti, tiġi skontata għall-valur tagħha fil-mument li tinghata.

- (92) Meta l-ghajnuna tinghata b'vantagġi fiskali, l-iskontar tal-porzjonijiet tal-ghajnuna għandu jsir abbażi tar-rati ta' skont applikabbli fid-diversi drabi li jidhol fis-sehh il-benefiċċju fiskali.
- (93) L-Istati Membri jistgħu jiffissaw l-ammont ta' għajnuna għall-miżuri jew tipi ta' operazzjonijiet imsemmijin fil-Parti II, it-Taqsimiet 1.1.4, 1.1.5, 1.1.6, 1.1.7, 1.1.8, 2.1.1, 2.1.2, 2.1.4, 2.2 u 2.3 fuq il-bażi ta' suppożizzjonijiet standard ta' kostijiet addizzjonali u dħul mitluf. Jenhtieg li l-Istati Membri jiżguraw li l-kalkoli u l-ghajnuna korrispondenti jissodisfaw dan kollu li ġej:
- (a) jinkludu biss elementi li jkunu verifikabbli;
 - (b) ikunu bbażati fuq ċifri stabbiliti b'kompetenza xierqa;
 - (c) jindikaw b'mod ċar is-sors taċ-ċifri użati;
 - (d) ikunu differenzjati sabiex jitqiesu l-kundizzjonijiet tas-siti reġjonali jew lokali u l-użu proprju tal-art, fejn dan ikun applikabbli;
 - (e) ma jkunx fihom elementi marbutin mal-kostijiet tal-investment.
- (94) Minghajr preġudizzju għall-punt (93), u bl-eċċezzjoni tal-ghajnuna koperta mill-Parti II, it-Taqsimiet 1.2 u 2.8.5, l-ghajnuna tista' tinghata f'konformità mal-opzjonijiet ta' kostijiet issimplifikati li ġejjin:
- (a) kostijiet unitarji;
 - (b) somom f'daqqa;
 - (c) finanzjament b'rata fissa.
- (95) L-ammont tal-ghajnuna msemmi fil-punt ((94)) aktar 'il fuq irid jiġi stabbilit b'wiehed mill-modi li ġejjin:
- (a) metodu ta' kalkolu ġust, ekwu u verifikabbli bbażat fuq wiehed jew aktar minn dawn li ġejjin:
 - (i) *data* statistika, informazzjoni oġġettiva oħra jew ġudizzju espert;
 - (ii) *data* storika vverifikata tal-benefiċjarji individwali;
 - (iii) l-applikazzjoni tal-prattiki kontabilistiċi normali tal-kostijiet tal-benefiċjarji individwali;
 - (b) f'konformità mar-regoli għall-applikazzjoni ta' kostijiet unitarji korrispondenti, somom f'daqqa u rati fissi applikabbli f'politiki tal-Unjoni għal tip simili ta' operazzjoni.
- (96) Fir-rigward tal-miżuri kofinanzjati, l-ammonti tal-kostijiet eliġibbli jistgħu jiġu kkalkolati f'konformità mal-opzjonijiet ta' kostijiet issimplifikati stabbiliti fir-Regolament (UE) 2021/1060 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill³⁵ u fir-Regolament (UE) 2021/2115.
- (97) Meta tivvaluta l-kompatibbiltà tal-ghajnuna, il-Kummissjoni se tqis kwalunkwe assigurazzjoni meħuda, jew li setgħet tittiehed mill-benefiċjarju tal-ghajnuna. Fir-rigward tal-ghajnuna għall-kumpens ta' telf ikkawżat minn eventi klimatiċi avversi li jistgħu jkunu assimilati ma' diżastru naturali, sabiex jiġi evitat ir-riskju ta' distorsjoni tal-kompetizzjoni, l-ghajnuna fl-intensità massima tal-ghajnuna jenhtieg li tinghata biss lil impriza li ma tistax tkun koperta minn assigurazzjoni għal dan it-telf.

³⁵ Ir-Regolament (UE) 2021/1060 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-24 ta' Ġunju 2021 li jstipula dispożizzjonijiet komuni dwar il-Fond Ewropew għall-Iżvilupp Reġjonali, il-Fond Soċjali Ewropew Plus, il-Fond ta' Koeżjoni, il-Fond għal Tranzizzjoni Ġusta u l-Fond Ewropew għall-Affarijiet Marittimi, is-Sajd u l-Akkwakultura u r-regoli finanzjarji għalihom u għall-Fond għall-Ażil, il-Migrazzjoni u l-Integrazzjoni, il-Fond għas-Sigurtà Interna u l-Istrument għall-Appoġġ Finanzjarju għall-Ġestjoni tal-Fruntieri u l-Politika dwar il-Viżi (ĠU L 231, 30.6.2021, p. 159).

Għaldaqstant, sabiex titjieb ulterjorment il-ġestjoni tar-riskji, il-benefiċjarji jridu jkunu mhegġa li jagħmlu assigurazzjoni kull meta dan ikun possibbli.

Kundizzjonijiet addizzjonali għal għajjnuna għall-investment individwalment notifikabbli u għajjnuna tal-investment għal intrapriżi kbar skont skemi notifikati

- (98) Bħala regola ġenerali, għajjnuna għall-investment individwalment notifikabbli se tkun ikkunsidrata li hija limitata għall-minimu jekk l-ammont tal-għajjnuna jikkorrispondi għall-kostijiet żejda netti tal-implimentazzjoni tal-investment fiż-żona kkonċernata, meta mqabbel max-xenarju kontrofattwali fin-nuqqas tal-għajjnuna³⁶, bl-intensitajiet massimi tal-għajjnuna bħala limitu massimu. Bl-istess mod, fil-każ ta' għajjnuna għall-investment mogħtija lil impriżi kbar skont skemi notifikati, l-Istati Membri jehtigilhom jiżguraw li l-ammont tal-għajjnuna jkun limitat għall-minimu abbażi ta' "approċċ tal-kostijiet żejda netti", bl-intensitajiet massimi tal-għajjnuna bħala l-limitu massimu.
- (99) L-ammont tal-għajjnuna ma għandhiex taqbeż il-minimu neċessarju sabiex il-proġett jagħmel qligħ suffiċjenti. Pereżempju, l-ammont tal-għajjnuna dan ma għandux iwassal sabiex iżid l-IRR tiegħu aktar mir-rati normali ta' redditu applikati mill-impriża kkonċernata fi proġetti oħrajn tal-investment tal-istess tip jew, meta disponibbli, sabiex iżid l-IRR tiegħu aktar mill-kost tal-kapital tal-impriża b'mod shih jew aktar mir-rati ta' redditu osservati b'mod komuni fis-settur ikkonċernat.
- (100) Fir-rigward tal-għajjnuna għall-investment lill-intrapriżi l-kbar taht skemi nnotifikati, l-Istat Membru jrid jiżgura li l-ammont tal-għajjnuna jikkorrispondi għall-kostijiet żejda netti marbuta mal-implimentazzjoni tal-investment fiż-żona kkonċernata, meta mqabbel ma' dak li seta' jiġri mingħajr l-għajjnuna f'xenarju kontrofattwali. Il-metodu stabbilit fil-punt (99) irid jintuża flimkien mal-intensitajiet massimi tal-għajjnuna bħala limitu massimu.
- (101) Fir-rigward ta' għajjnuna għall-investment notifikabbli individwalment, il-Kummissjoni se tivverifika jekk l-ammont tal-għajjnuna jaqbiżx il-minimu meħtieġ sabiex il-proġett jiġi jrendi biżżejjed profitt, billi tuża l-metodu stabbilit fil-punt (99). Il-kalkoli użati għall-analizi tal-effett ta' inċentiv jistgħu jintużaw ukoll sabiex jiġi vvalutat jekk l-għajjnuna hijiex proporzjonata. L-Istat Membru jehtieglu juri l-proporzjonalità abbażi ta' dokumentazzjoni bħal dik imsemmija fil-punt (57).
- (102) Il-punti (98) sa (101) ma japplikawx għall-muniċipalitajiet li huma awtoritajiet lokali awtonomi b'baġit annwali ta' anqas minn EUR 10 miljun u ta' anqas minn 5 000 abitant.

Kumulazzjoni ta' għajjnuna

- (103) L-għajjnuna tista' tingħata flimkien ma' diversi skemi jew akkumulata ma' għajjnuna *ad hoc*, sakemm l-ammont totali ta' għajjnuna mill-Istat għal attività jew proġett meħjun ma taqbiżx il-limiti massimi tal-għajjnuna stabbiliti f'dawn il-Linji Gwida.
- (104) L-għajjnuna b'kostijiet eliġibbli identifikabbli tista' tiġi akkumulata ma' kwalunkwe għajjnuna oħra tal-Istat, sakemm dawn l-għajjnuniet jikkonċernaw kostijiet eliġibbli identifikabbli differenti. L-għajjnuna b'kostijiet eliġibbli identifikabbli tista' tiġi

³⁶ Meta jitqabblu x-xenarji kontrofattwali, l-għajjnuna trid tiġi skontata bl-istess fattur bħax-xenarji tal-investment u dawk kontrofattwali korrispondenti.

- akkumulata ma' kwalunkwe għajnuna oħra mill-Istat, fir-rigward tal-istess kostijiet eliġibbli, li jikkoincidu parzjalment jew b'mod sħiħ, biss jekk tali akkumulazzjoni ma twassalx sabiex tinqabeż l-oġġla intensità ta' għajnuna jew l-ammont ta' għajnuna applikabbli għal dan it-tip ta' għajnuna skont dawn il-Linji Gwida.
- (105) Għajnuna mingħajr kostijiet eliġibbli identifikabbli skont it-Taqsima 1.1.2 tal-Parti II tista' tiġi akkumulata ma' kwalunkwe miżura oħra ta' għajnuna mill-Istat b'kostijiet eliġibbli identifikabbli. L-għajnuna mingħajr kostijiet eliġibbli identifikabbli tista' tiġi akkumulata ma' għajnuna mill-Istat oħra mingħajr kostijiet eliġibbli identifikabbli, sal-livelli limitu ta' finanzjament totali rilevanti stabbilit fiċ-ċirkostanzi speċifiċi ta' kull każ minn dawn il-Linji Gwida jew linji gwida oħrajn dwar l-għajnuna mill-Istat, regolament ta' eżenzjoni ġenerali jew deċiżjoni adottata mill-Kummissjoni.
- (106) Għajnuna mill-Istat favur is-settur tal-agrikoltura ma għandhiex tiġi akkumulata mal-pagamenti msemmija fl-Artikoli 145 u 146 tar-Regolament (UE) 2021/2115 fir-rigward tal-istess kostijiet eliġibbli jekk dan l-akkumulu jirriżulta f'intensità tal-għajnuna jew f'ammont tal-għajnuna li jaqbeż lil dawk stabbiliti f'dawn il-Linji Gwida.
- (107) L-għajnuna mill-Istat mogħtija skont il-Parti II, it-Taqsimiet 1.1.4, 1.1.5 u 1.1.8 ma għandhiex tiġi akkumulata mal-pagamenti msemmija fl-Artikolu 31 tar-Regolament (UE) 2021/2115 fir-rigward tal-istess kostijiet eliġibbli, jekk tali akkumulazzjoni tirriżulta f'intensità tal-għajnuna jew f'ammont ta' għajnuna li jaqbeż dawk stabbiliti f'dawn il-Linji Gwida.
- (108) Meta finanzjament tal-Unjoni ġestit ċentralment mill-istituzzjonijiet, mill-aġenziji, mill-impriżi kongunti jew minn korpi oħrajn tal-Unjoni li ma jkunx direttament jew indirettament taħt il-kontroll tal-Istat Membru jiġi kkombinat flimkien ma' għajnuna mill-Istat, din tal-aħħar biss titqies sabiex jiġi stabbilit jekk il-livelli limitu ta' notifika u tal-intensitajiet massimi ta' għajnuna jew il-limiti massimi ta' għajnuna ġewx irrispettati, diment li l-ammont totali ta' finanzjament pubbliku mogħti għal dawn il-kostijiet eliġibbli ma jaqbiżx ir-rata/i ta' finanzjament l-aktar favorevoli stabbilita/i fir-regoli applikabbli tad-dritt tal-Unjoni.
- (109) L-għajnuna ambjentali skont dawn il-Linji Gwida ma għandhiex tiġi akkumulata ma' kwalunkwe għajnuna *de minimis* fir-rigward tal-istess kostijiet eliġibbli jekk tali akkumulazzjoni tirriżulta f'intensità ta' għajnuna jew f'ammont ta' għajnuna li jaqbeż dak stabbilit f'dawn il-Linji Gwida.
- (110) L-għajnuna għal investimenti maħsuba għar-restawr tal-potenzjal tal-produzzjoni agrikola kif imsemmi fil-punt (152)(d) ma għandhiex tiġi akkumulata ma' għajnuna li tikkumpensa għal dannu materjali msemmi fil-Parti II, it-Taqsimiet 1.2.1.1, 1.2.1.2 u 1.2.1.3.
- (111) Għajnuna inizjali għal gruppi ta' produttori u organizzazzjonijiet fis-settur tal-agrikoltura kif imsemmi fil-Parti II, it-Taqsima 1.1.3 ma għandhiex tiġi akkumulata mal-appoġġ korrispondenti għall-gruppi ta' produttori u organizzazzjonijiet fis-settur tal-agrikoltura kif imsemmi fl-Artikolu 77 tar-Regolament (UE) 2021/2115. Għajnuna inizjali għal bdiewa żgħażaġħ, għajnuna inizjali għall-iżvilupp ta' farms żgħar u għajnuna inizjali għal attivitajiet agrikoli kif imsemmija fil-Parti II, it-Taqsima 1.1.2 ma għandhomx jiġu akkumulati mal-appoġġ korrispondenti kif imsemmi fl-Artikolu 75 tar-Regolament (UE) 2021/2115 jekk tali akkumulazzjoni tirriżulta f'ammont ta' għajnuna li jaqbeż lil dawk stabbiliti f'dawn il-Linji Gwida.

3.2.4. Trasparenza

- (112) L-Istati Membri jehtigilhom jiżguraw li l-pubblikazzjoni tal-informazzjoni li ġejja fil-modulu tal-ġhoti tat-trasparenza³⁷ tal-Kummissjoni Ewropea jew fuq sit web komprensiv dwar l-ġajnuna mill-Istat, fuq livell nazzjonali jew reġjonali:
- (a) it-test sħiħ tal-iskema tal-ġajnuna u d-dispożizzjonijiet tal-implimentazzjoni tagħha, jew il-bażi ġuridika għall-ġajnuna individwali, jew holqa għaliha;
 - (b) l-identità tal-awtorità jew awtoritajiet li jagħtu l-ġajnuna;
 - (c) l-identità tal-benefiċjarji individwali³⁸, il-forma u l-ammont ta' ġajnuna mogħtija lil kull benefiċjarju, id-data tal-ġhotja, it-tip tal-impriża (SME/kumpanija kbira), ir-reġjun li fih jinsab il-benefiċjarju (fil-Livell II NUTS) u s-settur ekonomiku prinċipali li fih il-benefiċjarju għandu l-attivitajiet tiegħu (fil-livell tal-grupp NACE). Rekwiżit bhal dan jista' jithalla barra jekk l-ġhotjiet ta' ġajnuna individwali li ma jkunux jaqbz u dawn il-livelli limitu:
 - (i) EUR 10 000 għal benefiċjarji attivi fil-produzzjoni agrikola primarja;
 - (ii) EUR 100 000 għal benefiċjarji fis-setturi tal-ipproċessar tal-prodotti agrikoli, tal-kummerċjalizzazzjoni ta' prodotti agrikoli, fis-settur tal-forestrija jew f'attivitajiet li ma jidhrlux fil-kamp ta' applikazzjoni tal-Artikolu 42 tat-Trattat.
- (113) Għal skemi ta' ġajnuna fil-forma ta' benefiċċji fuq it-taxxa, l-informazzjoni dwar l-ammont ta' ġajnuna individwali tista' tiġi pprovduta fil-meded li ġejjin (f'miljuni ta' EUR): 0,01-0,1 għall-produzzjoni agrikola primarja biss; 0,1-0,5; 0,5-1; 1 sa 2; 2 sa 5; 5 sa 10; 10 sa 30; u 30 u aktar.
- (114) Din l-informazzjoni trid tiġi ppubblikata wara li tkun ittiegħdet id-deċiżjoni tal-ġhoti, u trid tinzamm għal mill-anqas 10 snin u tkun disponibbli għall-pubbliku bla restrizzjonijiet³⁹.
- (115) Għal raġunijiet ta' trasparenza, l-Istati Membri jridu jwettqu rapportar u reviżjoni kif mitlub fil-Kapitolu 2 tal-Parti III.

3.2.5. L-evitar ta' effetti negattivi avversi fuq il-kompetizzjoni u l-kummerċ

³⁷ "Tifitix Pubbliku tal-Bażi tad-Data dwar it-Trasparenza tal-Ġajnuna mill-Istat", disponibbli fuq is-sit web li ġej: <https://webgate.ec.europa.eu/competition/transparency/public?lang=mt>

³⁸ Meta jitqies l-interess leġittimu fit-trasparenza sabiex tiġi pprovduta informazzjoni lill-pubbliku, fl-ippeżar tal-htigijiet tat-trasparenza mad-drittijiet skont ir-regoli dwar il-protezzjoni tad-data, il-Kummissjoni tikkonkludi li l-pubblikazzjoni tal-isem tal-benefiċjarju tal-ġajnuna meta l-benefiċjarju tal-ġajnuna jkun persuna fiżika jew persuna ġuridika li jkollha ismijiet ta' persuni fiżiċi, hija ġġustifikata (ara C-92/09, *Volker und Markus Schecke u Eifert*, il-punt 53), filwaqt li jitqies l-Artikolu 49(1)(g) tar-Regolament 2016/679. Ir-regoli ta' trasparenza għandhom l-għan li jkun hemm konformità aħjar, responsabbiltà akbar, rieżami bejn il-pari u fl-aħħar mill-aħħar infiq pubbliku aktar effettiv. Dan l-għan għandu jipprevali fuq id-drittijiet tal-protezzjoni tad-data ta' persuni fiżiċi li jirċievu appoġġ pubbliku.

³⁹ Din l-informazzjoni trid tiġi ppubblikata fi żmien sitt xhur mid-data tal-ġhoti tal-ġajnuna (jew fi żmien sena mid-data tad-dikjarazzjoni tat-taxxa fil-każ tal-ġajnuna fil-forma ta' benefiċċji fuq it-taxxa). Fil-każ ta' ġajnuna mhux skont il-liġi, l-Istati Membri se jintalbu jiżguraw li din l-informazzjoni *ex post* tiġi ppubblikata tal-anqas fi żmien sitt xhur mid-data tad-deċiżjoni tal-Kummissjoni. L-informazzjoni trid tkun disponibbli f'format li jippermetti li d-data titfittex, tiġi estratta u tiġi ppubblikata faċilment fuq l-Internet, pereżempju f'format CSV jew XML.

- (116) L-ghajnuna ghas-setturi tal-agrikoltura u tal-forestrija u għaż-żoni rurali tista' potenzjalment tikkawża distorsjonijiet fis-suq tal-prodotti. Sabiex l-ghajnuna tkun kompatibbli, l-effetti negattivi tal-miżura ta' ghajnuna f'termini ta' distorsjonijiet tal-kompetizzjoni u l-impatt fuq il-kummerċ bejn l-Istati Membri jridu jiġu mminimizzati.
- (117) Il-Kummissjoni tidentifika s-suq/swieq affettwati mill-ghajnuna, filwaqt li tqis l-informazzjoni pprovduta mill-Istat Membru fis-suq/swieq tal-prodotti kkonċernat(i), jiġifieri s-suq/swieq affettwat(i) mill-bidla fl-imġiba tal-benefiċjarju tal-ghajnuna. Fil-valutazzjoni tal-effetti negattivi tal-miżura ta' ghajnuna, il-Kummissjoni se tiffoka l-analiżi tagħha tad-distorsjonijiet tal-kompetizzjoni fuq l-impatt prevedibbli li l-ghajnuna fis-setturi tal-agrikoltura u tal-forestrija u fiż-żoni rurali għandha fuq il-kompetizzjoni bejn l-impriżi fis-suq/swieq tal-prodotti affettwat(i)⁴⁰.
- (118) Bħala punt ta' tluq, jekk l-ghajnuna tkun immirata sew, proporzjonata u limitata għall-kostijiet żejda netti, l-impatt negattiv tal-ghajnuna jitnaqqas u r-riskju li l-ghajnuna tfixxkel il-kompetizzjoni b'mod avvers ikun aktar limitat. It-tieni nett, il-Kummissjoni tistabbilixxi intensitajiet tal-ghajnuna jew ammonti ta' ghajnuna massimi. L-ghan huwa li jiġi evitat li l-ghajnuna mill-Istat tintuża għal proġetti fejn il-proporzjon bejn l-ammont tal-ghajnuna u l-kostijiet eliġibbli għandu jitqies għoli ħafna u partikolarment suxxettibbli li joħloq distorsjonijiet. B'mod ġenerali, aktar ma l-proġett megħjun iġib miegħu effetti pożittivi potenzjali u aktar ma tkun kbira l-ħtieġa potenzjali għall-ghajnuna, aktar ikun għoli l-limitu massimu fuq l-intensità tal-ghajnuna.
- (119) Madankollu, anke meta l-ghajnuna tkun meħtieġa u proporzjonata, din tista' tirriżulta f'bidla fl-imġiba tal-benefiċjarji li tfixxkel il-kompetizzjoni. Dan huwa aktar probabbli fis-settur tal-agrikoltura li huwa differenti minn swieq oħrajn bl-istruttura speċifika tal-produzzjoni agrikola primarja li hija karatterizzata minn numru ġmiel ta' impriżi żgħar involuti. Fi swieq bħal dawn, ir-riskju ta' distorsjoni tal-kompetizzjoni huwa kbir anke meta jingħataw biss ammonti żgħar ta' ghajnuna.

L-iskemi ta' ghajnuna għall-investiment għall-ipproċessar ta' prodotti agrikoli u għall-kummerċjalizzazzjoni ta' prodotti agrikoli u fis-settur tal-forestrija

- (120) Minhabba li l-ghajnuna għall-investiment lil impriżi attivi fl-ipproċessar ta' prodotti agrikoli u l-kummerċjalizzazzjoni ta' prodotti agrikoli u lil impriżi attivi f'setturi oħrajn, pereżempju fis-settur tal-ipproċessar tal-ikel, għandha t-tendenza li jkollha effetti ta' distorsjoni simili fuq il-kompetizzjoni u l-kummerċ, il-kunsiderazzjonijiet ġenerali dwar il-politika ta' kompetizzjoni fuq l-effett tal-kompetizzjoni u l-kummerċ jenħtieġ li japplikaw ugwalment għal daww is-setturi kollha. Għalhekk, il-kundizzjonijiet deskritti fil-punti (121) sa (133) iridu jiġu rrispettati fir-rigward tal-ghajnuna għall-investiment għall-ipproċessar ta' prodotti agrikoli u għall-kummerċjalizzazzjoni ta' prodotti agrikoli u fis-settur tal-forestrija.
- (121) L-iskemi ta' ghajnuna ma jridux iwasslu għal distorsjonijiet sinifikanti tal-kompetizzjoni u tal-kummerċ. B'mod partikolari, anke jekk id-distorsjonijiet jistgħu

⁴⁰ Għadd ta' swieq jistgħu jiġu affettwati mill-ghajnuna, għaliex l-impatt tal-ghajnuna jista' ma jkunx limitat għas-suq li jikkorrispondi għall-attività appoġġata, iżda jista' jestendi għal swieq oħrajn li huma marbuta ma' dak is-suq għaliex ikunu f'fażi upstream, downstream jew kumplimentari, jew għaliex il-benefiċjarju jkun diġà preżenti fihom jew se jkun preżenti fihom fil-futur qrib.

jitqiesu limitati fuq livell individwali (sakemm ikunu ġew issodisfati l-kundizzjonijiet kollha għall-ġajjnuna għall-investment), fuq bażi kumulattiva l-iskemi ta' ġajjnuna għall-investment xorta waħda jistgħu jwasslu għal livelli ta' distorsjoni għoljin. F'każ li skema ta' ġajjnuna għall-investment tkun tiffoka fuq ċerti setturi, ir-riskju ta' distorsjoni bħal din jinhass aktar.

- (122) Għalhekk, l-Istat Membru kkonċernat irid juri li kwalunkwe effett negattiv se jkun limitat għall-minimu filwaqt li jqis, pereżempju, id-daqs tal-proġetti kkonċernati, l-ammonti tal-ġajjnuna individwali u kumulattiva, il-benefiċjarji mistennija kif ukoll il-karatteristiċi tas-setturi fil-mira. Sabiex il-Kummissjoni tkun tista' tivvaluta l-effetti negattivi potenzjali, l-Istat Membru huwa mhegġeġ jippreżenta kull valutazzjoni tal-impatt li għandu għad-dispożizzjoni tiegħu, kif ukoll evalwazzjonijiet ex post li jkunu twettqu għal skemi simili.

Għajjnuna għall-investimenti notifikabbli individwalment għall-ipproċessar ta' prodotti agrikoli u għall-kummerċjalizzazzjoni ta' prodotti agrikoli u fis-settur tal-forestrija

- (123) Fl-istima tal-effetti negattivi tal-ġajjnuna għall-investment individwali, il-Kummissjoni tenfasizza b'mod partikolari l-effetti negattivi marbuta mal-bini tal-kapaċità żejda fi swieq li jkunu sejrini lura, mal-prevenzjoni tal-ħruġ, u mal-kunċett tas-setgħa sostanzjali fis-suq. Dawn l-effetti negattivi huma deskritti fil-punti (124) sa (133) u jridu jkunu kontrobalanċjati bl-effetti pożittivi tal-ġajjnuna.
- (124) Sabiex ikunu jistgħu jidentifikaw u jivvvalutaw id-distorsjonijiet potenzjali tal-kompetizzjoni u tal-kummerċ, l-Istati Membri jenħtieġ li jipprovdu evidenza li tippermetti lill-Kummissjoni tidentifika s-swieq tal-prodotti kkonċernati (jiġifieri, il-prodotti affettwati mill-bidla fl-imġiba tal-benefiċjarju tal-ġajjnuna) u tidentifika l-kompetituri u l-klijenti/konsumaturi affettwati. Il-prodott ikkonċernat huwa normalment il-prodott kopert mill-proġett ta' investment⁴¹. Meta l-proġett jittratta prodott intermedju u parti sinifikanti tal-produzzjoni ma tinbiegħx fis-suq, il-prodott ikkonċernat jista' jkun il-prodott downstream. Is-suq tal-prodotti rilevanti jinkludi l-prodott ikkonċernat u s-sostituti tiegħu meqjusin bħala tali, jew mill-konsumatur (minhabba l-karatteristiċi, il-prezzijiet, jew l-użu maħsub tal-prodott) jew mill-produttur (minhabba l-flessibbiltà tal-installazzjonijiet tal-produzzjoni).
- (125) Il-Kummissjoni tuża diversi kriterji sabiex tivvaluta dawn id-distorsjonijiet potenzjali, bħall-istruttura tas-suq tal-prodott ikkonċernat, il-prestazzjoni tas-suq (suq li sejjer lura jew li qiegħed jikber), il-proċess għall-ġażla tal-benefiċjarju tal-ġajjnuna, l-ostakli għad-dħul fis-suq u għall-ħruġ minnu, u d-differenzi bejn il-prodotti.
- (126) Meta intrapriża tiddependi b'mod sistematiku fuq l-ġajjnuna mill-Istat, dan jista' jindika li l-intrapriża ma tiflaħx għall-kompetizzjoni waħedha jew li qiegħda tgawdi minn vantaġġi mhux misthoqqa meta mqabbla mal-kompetituri tagħha.
- (127) Il-Kummissjoni tagħmel distinzjoni bejn żewġ sorsi ewlenin ta' effetti negattivi potenzjali fuq is-swieq tal-prodotti:
- (a) każijiet ta' espansjoni sinifikanti fil-kapaċità li jew twassal għal sitwazzjoni ta' kapaċità żejda jew inkella tkompli tgħarraq sitwazzjoni diġà eżistenti ta' kapaċità żejda, speċjalment f'suq li jkun sejjer lura;

⁴¹ Għal proġetti ta' investment li jinvolvu l-produzzjoni ta' diversi prodotti differenti, kull prodott irid jiġi vvalutat.

- (b) każijiet fejn il-benefiċjarju tal-ghajnuna jkollu saħħa sinifikanti fis-suq.
- (128) Sabiex tevalwa jekk l-ghajnuna sservix sabiex jinholqu jew sabiex jinżammu strutturi ineffiċjenti fis-suq, il-Kummissjoni se tqis il-kapaċità addizzjonali fil-produzzjoni maħluqa mill-proġett u jekk is-suq huwiex qiegħed jagħti riżultati tajbin.
- (129) Jekk is-suq inkwistjoni jkun qiegħed jikber, normalment ikun hemm anqas raġuni għal tħassib li l-ghajnuna se taffettwa b'mod negattiv inċentivi dinamici jew li sejra xxekkel il-ħruġ jew id-dhul fis-suq aktar milli dovut.
- (130) Huwa ġġustifikat li persuna tkun aktar imħassba meta s-swieg ikunu sejrini lura. Il-Kummissjoni tagħmel distinzjoni bejn każijiet li fihom, minn perspettiva fit-tul, is-suq rilevanti jkun strutturalment sejjer lura (jiġifieri qiegħed jiċkien), u każijiet li fihom is-suq rilevanti jkun sejjer lura b'mod relattiv (jiġifieri għadu qiegħed jikber, iżda ma jaqbiż ir-rata ta' referenza għat-tkabbir).
- (131) Prestazzjoni baxxa tas-suq tipikament titkejjel kontra l-PDG taż-Żona Ekonomika Ewropea (ŻEE) matul it-tliet snin qabel il-bidu tal-proġett (rata normattiva). Din tista' titkejjel ukoll fuq il-bażi tar-rati tat-tkabbir imbassra għat-tliet snin sa hames snin li jkun imiss. L-indikaturi jistgħu jinkludu t-tkabbir futur mistenni tas-suq ikkonċernat u r-rati tal-użu tal-kapaċità mistennija riżultanti, kif ukoll l-impatt possibbli taż-żieda fil-kapaċità fuq il-kompetituri f'termini ta' prezzijiet u margnijiet tal-profitt.
- (132) F'ċerti każijiet, il-valutazzjoni tat-tkabbir tas-suq tal-prodotti fiż-ŻEE tista' ma tkunx adegwata sabiex jiġu vvalutati l-effetti kollha tal-ghajnuna fl-intier tagħhom, b'mod partikolari jekk is-suq ġeografiku jkun globali. F'dawn il-każijiet, il-Kummissjoni tqis l-effett tal-ghajnuna fuq l-istrutturi tas-suq ikkonċernat, b'mod partikolari, il-potenzjal tagħha li ġġiegħel produtturi fiż-ŻEE sabiex johorġu mis-suq.
- (133) Sabiex tiġi evalwata l-eżistenza tas-saħħa sinifikanti fis-suq, il-Kummissjoni se tqis il-pożizzjoni tal-benefiċjarju fuq perjodu ta' żmien qabel ma rċieva l-ghajnuna, u l-pożizzjoni mistennija tiegħu fis-suq wara li l-investment jiġi finalizzat. Il-Kummissjoni se tqis l-ishma mis-suq tal-benefiċjarju, kif ukoll l-ishma mis-suq tal-kompetituri tiegħu u fatturi rilevanti oħrajn. Pereżempju, se tivvaluta l-istruttura tas-suq billi tħares lejn il-konċentrazzjoni tas-suq, l-ostakli potenzjali għad-dhul⁴², il-poter tax-xerrej⁴³ u l-ostakli għall-espansjoni jew għall-ħruġ.

3.2.6.L-evalwazzjoni tal-effetti pożittivi u negattivi tal-ghajnuna (test ta' bilanċjar)

- (134) Il-Kummissjoni tivvaluta jekk l-effetti pożittivi tal-miżura ta' ghajnuna jegħlbux l-effetti negattivi identifikati fuq il-kundizzjonijiet tal-kompetizzjoni u tal-kummerċ. Il-Kummissjoni tista' tikkonkludi dwar il-kompatibbiltà tal-miżura ta' ghajnuna mas-suq intern biss meta l-effetti pożittivi jegħlbu l-effetti negattivi.
- (135) F'każijiet meta l-miżura tal-ghajnuna proposta ma tindirizzax falliment tas-suq identifikat tajjeb, b'mod xieraq u proporzjonat, l-effetti distorsivi negattivi fuq il-

⁴² Dawn l-ostakli għad-dhul jinkludu ostakli legali (b'mod partikolari drittijiet ta' proprjetà intellettuali), l-ekonomiji ta' skala u l-kamp ta' applikazzjoni, l-ostakli għall-aċċess għan-networks u l-infrastruttura. Meta l-ghajnuna tittratta suq fejn il-benefiċjarju tal-ghajnuna jkun diġà stabbilit, l-ostakli possibbli għad-dhul jistgħu jintensifikaw is-saħħa sinifikanti fis-suq ta' dan il-benefiċjarju u b'hekk l-effetti negattivi possibbli ta' dik is-saħħa fis-suq.

⁴³ Meta jkun hemm xerrejja b'saħħithom fis-suq, huwa anqas probabbli li benefiċjarju tal-ghajnuna jkun jista' jżid il-prezzijiet fil-konfront ta' dawn ix-xerrejja b'saħħithom.

kompetizzjoni jkollhom it-tendenza li jeghlbu l-effetti pożittivi tal-miżura; għalhekk, il-Kummissjoni x'aktarx tikkonkludi li l-miżura ta' għajnuna proposta tkun inkompatibbli.

- (136) Bħala parti mill-valutazzjoni tal-effetti pożittivi u negattivi tal-għajnuna, il-Kummissjoni se tqis l-impatt tal-għajnuna fuq il-kisba tal-oġġettivi ġenerali u speċifiċi tal-PAK stipulati fl-Artikoli 5 u 6 tar-Regolament (UE) 2021/2115, li għandhom l-għajn li jrawwmu settur tal-agrikoltura intelligenti, kompetittiv, reżiljenti u diversifikat, jappoġġaw u jsaħħu l-ħarsien ambjentali, inklużi l-bijodiversità, u l-azzjoni klimatika u jikkontribwixxu għall-kisba tal-oġġettivi ambjentali tal-Unjoni u dawk marbuta mal-klima u wkoll isaħħu n-nisġa soċjo-ekonomika taż-żoni rurali.
- (136) Fil-prinċipju, minhabba l-effetti pożittivi tagħha fuq l-iżvilupp tas-settur, il-Kummissjoni tqis li meta għajnuna tkun tissodisfa l-kundizzjonijiet u ma taqbiżx l-intensitajiet massimi rilevanti tal-għajnuna jew l-ammonti massimi tal-għajnuna stabbiliti fit-Taqsimiet applikabbli tal-Parti II, l-effett negattiv fuq il-kompetizzjoni u l-kummerċ ikun limitat għall-minimu.
- (137) Fir-rigward tal-għajnuna mill-Istat li hija kofinanzjata skont ir-Regolament (UE) 2021/2115, jew iffinanzjata mill-Unjoni, il-Kummissjoni se tqis li l-effetti pożittivi relatati ġew stabbiliti.
- (138) Jenhtieg li n-notifiki kollha dwar l-għajnuna mill-Istat jinkludu valutazzjoni dwar jekk l-attività meġġuna tkunx mistennija li jkollha xi impatt ambjentali u/jew klimatiku, filwaqt li jitqiesu l-leġiżlazzjoni dwar il-ħarsien ambjentali⁴⁴, u l-istandards ta' kundizzjoni agrikola u ambjentali tajba (KAAT) skont ir-Regolament (UE) 2021/2115. Meta jintwera li l-għajnuna għandha impatt ambjentali u klimatiku pożittiv, il-Kummissjoni se tqis li l-effetti pożittivi ta' tali għajnuna ġew stabbiliti. L-Artikolu 11 tat-Trattat jiddikjara li "l-htigijiet għall-ħarsien tal-ambjent għandhom ikunu integrati fid-definizzjoni u l-implimentazzjoni tal-politika u l-attivitajiet ta' l-Unjoni, partikolarment bl-għan li jinkoraġġixxu żvilupp sostenibbli." Il-promozzjoni mill-Unjoni tal-għan tal-ħarsien tal-ambjent kif stabbilit f'dak l-Artikolu 11 tat-Trattat, iqis ukoll il-prinċipju ta' min inigġes iħallas. Għalhekk jenhtieg li tingħata

⁴⁴ B'mod partikolari, [diment li l-lista li ġejja tkun indikattiva u mhux eżawrjenti], id-Direttiva tal-Kunsill 91/676/KEE tat-12 ta' Diċembru 1991 dwar il-protezzjoni tal-ilma kontra t-tniġġis ikkawżat min-nitrati minn sorsi agrikoli (ĠU L 375, 31.12.1991, p. 1); id-Direttiva tal-Kunsill 92/43/KEE tal-21 ta' Mejju 1992 dwar il-konservazzjoni tal-ħabitats naturali u tal-fawna u l-flora selvaġġa (ĠU L 206, 22.7.1992, p. 7); id-Direttiva 2000/60/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-23 ta' Ottubru 2000 li tistabilixxi qafas għal azzjoni Komunitarja fil-qasam tal-politika tal-ilma (ĠU L 327, 22.12.2000, p. 1); fejn applikabbli, id-Direttiva 2001/42/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-27 ta' Ġunju 2001 dwar l-istima tal-effetti ta' ċerti pjanijiet u programmi fuq l-ambjent (ĠU L 197, 21.7.2001, p. 30); id-Direttiva 2006/118/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-12 ta' Diċembru 2006 dwar il-protezzjoni tal-ilma ta' taħt l-art kontra t-tniġġis u d-deterjorament (ĠU L 372, 27.12.2006, p. 19); id-Direttiva 2009/128/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-21 ta' Ottubru 2009 li tistabilixxi qafas għal azzjoni Komunitarja biex jinkiseb użu sostenibbli tal-pestiċidi (ĠU L 309, 24.11.2009, p. 71); id-Direttiva 2009/147/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-30 ta' Novembru 2009 dwar il-konservazzjoni tal-ġhasafar selvaġġi (ĠU L 20, 26.1.2010, p. 7); Ir-Regolament (KE) Nru 1107/2009 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-21 ta' Ottubru 2009 dwar it-tqeghid fis-suq ta' prodotti għall-protezzjoni tal-pjanti u li jħassar id-Direttivi tal-Kunsill 79/117/KEE u 91/414/KEE (ĠU L 309, 24.11.2009, p. 1); id-Direttiva 2011/92/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-13 ta' Diċembru 2011 dwar l-istima tal-effetti ta' ċerti proġetti pubbliċi u privati fuq l-ambjent (ĠU L 26, 28.1.2012, p. 1); u r-Regolament (UE) 2021/1119 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-30 ta' Ġunju 2021 li jistabilixxi l-qafas biex tinkiseb in-newtralità klimatika u li jemenda r-Regolamenti (KE) Nru 401/2009 u (UE) 2018/1999 ("il-Liġi Ewropea dwar il-Klima") (ĠU L 243, 9.7.2021, p. 1).

- attenzjoni partikolari għal kwistjonijiet ambjentali u klimatiċi fin-notifiki dwar l-għajnuna mill-Istat.
- (139) Barra minn hekk, il-Kummissjoni tista' tqis ukoll, fejn ikun rilevanti, jekk l-għajnuna twassalx għal effetti pożittivi jew negattivi oħrajn. Meta tali effetti pożittivi oħrajn jirriflettu dawk inkorporati fil-politiki tal-Unjoni, bħall-Patt Ekoloġiku Ewropew⁴⁵, l-Istrateġija mill-Għalqa sal-Platt⁴⁶, l-Istrateġija dwar l-adattament għat-tibdil fil-klima⁴⁷, il-Komunikazzjoni dwar ir-Restawr ta' Ċikli tal-Karbonju Sostenibbli⁴⁸, L-Istrateġija għall-Foresti⁴⁹ u l-Istrateġija għall-Bijodiversità⁵⁰ imbagħad l-għajnuna allinjata ma' tali politiki tal-Unjoni tista' tiġi preżunta li għandha tali effetti pożittivi usa'.
- (140) Meta tingħata għajnuna skont dawn il-Linji Gwida favur l-investimenti, il-Kummissjoni se tagħti attenzjoni partikolari wkoll għall-Artikolu 3 tar-Regolament (UE) 2020/852 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill⁵¹, inkluż il-prinċipju "La tagħmilx ħsara sinifikanti", jew metodoloġiji komparabbli oħrajn.

PARTI II. KATEGORIJI TA' GĦAJNUNA

Kapitolu 1. Għajnuna favur l-intrapriżi attivi fil-produzzjoni primarja, l-ipproċessar u l-kummerċjalizzazzjoni tal-prodotti agrikoli

1.1. Miżuri li jixbħu lil dawk għall-iżvilupp rurali

1.1.1. Għajnuna għall-investment

- (141) Din it-Taqsima tapplika għall-investment fl-azjendi agrikoli marbuta mal-produzzjoni agrikola primarja, għall-investment b'rabta mal-ipproċessar ta' prodotti agrikoli u mal-kummerċjalizzazzjoni ta' prodotti agrikoli.
- (142) L-għajnuna kollha għall-investment skont it-Taqsimiet 1.1.1.1, 1.1.1.2 u 1.1.1.3 ta' din il-Parti ma għandhiex tingħata bi ksur ta' xi projbizzjoni jew restrizzjoni

⁴⁵ Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew u lill-Kumitat tar-Reġjuni - Il-Patt Ekoloġiku Ewropew, (COM/2019/640 final).

⁴⁶ Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew u lill-Kumitat tar-Reġjuni - Strateġija "Mill-Għalqa sal-Platt" għal sistema tal-ikel ġusta, tajba għas-saħħa u favur l-ambjent (COM/2020/381 final).

⁴⁷ Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew u lill-Kumitat tar-Reġjuni - Strateġija tal-UE dwar l-adattament għat-tibdil fil-klima (COM/2013/0216 final).

⁴⁸ Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni tal-15 ta' Diċembru 2021 dwar ir-Restawr ta' Ċikli tal-Karbonju Sostenibbli. (COM(2021)800 final).

⁴⁹ Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew u lill-Kumitat tar-Reġjuni - L-Istrateġija l-ġdida tal-UE għall-Foresti għall-2030 (COM/2021/572 final).

⁵⁰ Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew u lill-Kumitat tar-Reġjuni - Strateġija tal-UE għall-Bijodiversità għall-2030 Inreġġgħu n-natura lura f'haġġitna (COM/2020/380 final).

⁵¹ Ir-Regolament (UE) 2020/852 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-18 ta' Ġunju 2020 dwar l-istabbiliment ta' qafas biex jiġi ffaċilitat l-investment sostenibbli, u li jemenda r-Regolament (UE) 2019/2088 (ĠU L 198, 22.6.2020, p. 13).

stabbilita fir-Regolament (UE) Nru 1308/2013, anke meta tali projbizzjonijiet u restrizzjonijiet jirreferu biss għall-appoġġ mill-Unjoni previst f'dak ir-Regolament.

1.1.1.1. Għajjnuna għal investimenti f'azjendi agrikoli marbuta mal-produzzjoni agrikola primarja

- (143) Il-Kummissjoni se tqis l-għajjnuna għall-investimenti f'azjendi agrikoli marbuta mal-produzzjoni agrikola primarja bħala kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikolu 107(3), il-punt (c), tat-Trattat jekk din tkun tikkonforma mal-Parti I, il-Kapitolu 3, ta' dawn il-Linji Gwida, mal-kundizzjoni ġenerali għall-għajjnuna għall-investment stipulata fil-punt (134) u mal-kundizzjonijiet stipulati f'din it-Taqsima.
- (144) Din it-Taqsima tapplika għall-għajjnuna għall-investimenti f'assi tangibbli u f'assi intangibbli f'azjendi agrikoli marbuta mal-produzzjoni agrikola primarja. L-investment jitwettaq minn benefiċjarju wieħed jew aktar jew jikkonċerna assi tangibbli jew assi intangibbli użat minn benefiċjarju wieħed jew aktar.
- (145) Din it-Taqsima tapplika wkoll għall-investment f'assi tangibbli u f'assi intangibbli marbuta mal-produzzjoni ta' bijofjuwils jew mal-produzzjoni ta' enerġija minn sorsi ta' enerġija rinnovabbli f'azjendi, li jissodisfa waħda mill-kundizzjonijiet li ġejjin:
 - (a) meta l-investment isir għall-produzzjoni tal-bijofjuwils kif definit fl-Artikolu 2, il-punt (33), tad-Direttiva (UE) 2018/2001 f'azjendi agrikoli, il-faċilitajiet ta' produzzjoni tal-enerġija rinnovabbli jkunu eligibbli għall-għajjnuna biss jekk il-kapaċità tal-produzzjoni annwali tagħhom ma tkunx aktar mill-ekwivalenti tal-konsum medju annwali tal-fjuwil tal-azjenda agrikola; jenhtieg li l-bijofjuwil prodott ma jinbiegħx fis-suq;
 - (b) meta l-investment isir għall-produzzjoni ta' enerġija termali u/jew tal-elettriku minn sorsi ta' enerġija rinnovabbli f'azjendi agrikoli, il-faċilitajiet ta' produzzjoni tal-enerġija rinnovabbli jkunu eligibbli għall-għajjnuna biss jekk l-għan ikun li jaqdu l-htigijiet tal-enerġija tagħhom stess u jekk il-kapaċità tal-produzzjoni annwali tagħhom ma tkunx aktar mill-ekwivalenti tal-konsum ikkombinat medju annwali tal-enerġija termali u tal-elettriku fl-azjenda agrikola, inkluż fl-unità domestika tal-azjenda agrikola; rigward l-elettriku, huwa permess il-bejgħ tal-elettriku fil-grilja dment li jiġi rispettat il-limitu medju annwali tal-awtokonsum.
- (146) Meta aktar minn azjenda agrikola waħda tagħmel investment għall-produzzjoni ta' enerġija minn sorsi ta' enerġija rinnovabbli bl-għan li taqdi l-htigijiet tal-enerġija tagħha stess, jew inkella għall-produzzjoni ta' bijofjuwils f'azjendi, il-konsum medju annwali jkun ekwivalenti għat-total tal-konsum medju annwali tal-benefiċjarji kollha.
- (147) L-Istati Membri jridu jehtiegu konformità mal-istandards minimi għall-effiċjenza enerġetika għall-investimenti f'infrastruttura tal-enerġija rinnovabbli li tikkonsma jew li tipproduċi l-enerġija, fejn tali standards jeżistu fil-livell nazzjonali.
- (148) Investimenti f'installazzjonijiet li l-għan primarju tagħhom huwa l-produzzjoni tal-elettriku mill-bijomassa ma humiex eligibbli għall-għajjnuna, dment li ma jintużax perċentwal minimu tal-enerġija mis-shana prodotta, li għandu jiġi ddeterminat mill-Istati Membri.
- (149) L-Istati Membri jridu jistabbilixxu livelli limitu għall-proporzjonijiet massimi ta' ċereali u għelejjel oħra rikki fil-lamtu, zokkor u għelejjel taż-żejt li jintużaw għall-produzzjoni tal-bijoenerġija, inklużi l-bijofjuwils għal tipi differenti ta' installazzjonijiet f'konformità mal-Artikolu 26 tad-Direttiva (UE) 2018/2001. L-

għajjnuna għall-proġetti tal-bijoenerġija trid tkun limitata għall-bijoenerġija li tissodisfa l-kriterji applikabbli tas-sostenibbiltà u tal-iffrankar tal-emissjonijiet tal-gassijiet serra stabbiliti fil-leġiżlazzjoni tal-Unjoni, inkluż l-Artikolu 29 tad-Direttiva (UE) 2018/2001.

- (150) Jekk il-kapaċità tal-produzzjoni tal-installazzjoni taqbeż il-konsum medju annwali tal-benefiċjarju jew tal-benefiċjarji kif jissewma fil-punti (146) u (147), l-Istati Membri jehtigilhom jikkonformaw mal-kundizzjonijiet stabbiliti fil-Linji Gwida tal-2022 dwar l-għajjnuna mill-Istat għall-klima, il-ħarsien tal-ambjent u l-enerġija, diment li din l-għajjnuna ma tkunx eżentata mill-obbligu ta' notifika.
- (151) L-investiment irid jipprova jilhaq mill-anqas wieħed mill-oġettivi li ġejjin:
- (a) it-titjib tal-prestazzjoni u tas-sostenibbiltà ġenerali tal-azjenda agrikola, b'mod partikolari permezz ta' tnaqqis fl-ispejjeż tal-produzzjoni jew tat-titjib u t-tqassim mill-ġdid tal-produzzjoni;
 - (b) it-titjib tal-ambjent naturali, tal-iġjene jew tal-istandards tal-benessri tal-annimali;
 - (c) il-ħolqien u t-titjib tal-infrastruttura relatata mal-iżvilupp, l-adattament u l-immodernizzar tal-agrikoltura, inkluż aċċess għar-raba', il-konsolidazzjoni tal-art u t-titjib tal-art, il-provvista ta' enerġija sostenibbli, l-effiċjenza enerġetika, il-provvista u l-iffrankar tal-ilma;
 - (d) it-treġġiġh lura tal-potenzjal tal-produzzjoni agrikola li garrbet danni minn diżastri naturali, okkorrenzi eċċezzjonali jew eventi klimatiċi avversi li jistgħu jiġu assimilati ma' diżastri naturali, il-mard tal-annimali u l-pesti tal-pjanti, l-annimali protetti u l-prevenzjoni u l-mitigazzjoni tar-riskju tad-danni kkawżati minn dawg l-eventi u l-fatturi msemmija qabel;
 - (e) il-kontribut għall-mitigazzjoni tat-tibdil fil-klima u l-adattament għalih, inkluż billi jitnaqqsu l-emissjonijiet tal-gassijiet serra u billi jittejjeb is-sekwestru tal-karbonju, kif ukoll il-promozzjoni tal-enerġija sostenibbli u tal-effiċjenza enerġetika;
 - (f) il-kontribut għall-ekonomija ċirkolari sostenibbli u t-trawwim tal-iżvilupp sostenibbli u l-ġestjoni effiċjenti tar-riżorsi naturali bħall-ilma, il-ħamrija u l-arja, inkluż billi titnaqqas id-dipendenza fuq sustanzi kimiċi;
 - (g) il-kontribut għat-twaqqif u t-treġġiġh lura tat-telfien tal-bijodiversità, għat-titjib tas-servizzi tal-ekosistema u għall-preservazzjoni tal-ħabitats u tal-pajsaġġi.

Kostijiet eliġibbli

- (152) L-għajjnuna tkopri l-kostijiet eliġibbli li ġejjin:
- (a) il-konstruzzjoni, l-akkwiżizzjoni, inkluż il-kiri, jew it-titjib ta' beni immobbli, inklużi investimenti f'wajers passivi interni jew f'kejbils strutturati għan-networks tad-data u, jekk ikun meħtieġ, il-parti anċillari tan-network passiv fuq il-proprjetà privata barra mill-bini, b'art mixtrija li tkun eliġibbli biss sa punt li ma jaqbiżx l-10 % tal-kostijiet eliġibbli totali tal-operazzjoni kkonċernata; f'każijiet eċċezzjonali u debitament ġustifikati, jista' jkun permess perċentwal oġhla għal operazzjonijiet li jikkonċernaw il-konservazzjoni ambjentali u l-preservazzjoni tal-ħamrija b'livell għoli ta' karbonju, jew art mixtrija minn bdiewa żgħażaġh permezz tal-użu ta' strumenti finanzjarji;
 - (b) ix-xiri jew il-kiri b'opzjoni ta' xiri ta' makkinarju u taġmir sal-valur tas-suq tal-assi;

- (c) l-ispejjeż ġenerali li huma marbutin mal-infiq imsemmi fil-punti (a) u (b), bħal tariffi tal-perit, tal-inginier u dawk tal-konsultazzjoni, tariffi relatati ma' pariri dwar is-sostenibbiltà ambjentali u ekonomika, inklużi studji tal-fattibbiltà; l-istudji tal-fattibbiltà jibqgħu kostijiet eliġibbli anke meta abbażi tar-riżultati tagħhom ma tiġġarrab ebda nefqa skont il-punti (a) u (b);
 - (d) it-tariffi għall-akkwiżizzjoni, għall-iżvilupp jew għall-użu ta' software tal-kompjuter, ta' soluzzjonijiet cloud u simili, u għall-akkwiżizzjoni ta' privattivi, liċenzji, drittijiet tal-awtur u trademarks;
 - (e) spejjeż għal investimenti mhux produttivi marbuta mal-oġettivi li hemm referenza għalihom fil-punt (152)(e), (f) u (g);
 - (f) fil-każ ta' investiment li għandu l-għan li jirrestawra l-potenzjal ta' produzzjoni agrikola li garrbet hsara minhabba diżastri naturali, okkorrenzi eċċezzjonali jew eventi klimatiċi avversi li jistgħu jiġu assimilati ma' diżastru naturali, mard tal-annimali jew pesti tal-pjanti u annimali protetti, il-kostijiet eliġibbli jistgħu jinkludu l-kostijiet imġarrba għar-restawr tal-potenzjal ta' produzzjoni, inkluż xogħlijiet kapitalizzati, sal-livell preċedenti li kien hemm qabel ma sehhew dawk l-eventi; jenħtieġ li l-benefiċjarji, fejn xieraq, jagħmlu hilitom biex fir-restawr jinkludu miżuri ta' adattament għat-tibdil fil-klima;
 - (g) fil-każ ta' investimenti bil-għan li jipprevjenu hsara kkaġunata minn diżastri naturali, ċirkostanzi eċċezzjonali, eventi klimatiċi avversi li jistgħu jiġu assimilati ma' diżastru naturali, mard tal-annimali u pesti tal-pjanti u minn annimali protetti, il-kostijiet eliġibbli jistgħu jinkludu l-kostijiet ta' azzjonijiet speċifiċi ta' prevenzjoni bil-għan li jnaqqsu l-konsegwenzi tat-tali eventi probabbli. F'każ ta' dannu minn eventi klimatiċi avversi li jistgħu jiġu assimilati ma' diżastru naturali jew ma' pesti tal-pjanti, il-benefiċjarji, fejn xieraq, jenħtieġ li jagħmlu hilitom biex fir-restawr jinkludu miżuri ta' adattament għat-tibdil fil-klima, sabiex jiġu mminimizzati d-danni u t-telf magħmulin minn eventi simili fil-futur.
- (153) L-għajnuna ma tridx tingħata għal dawn li ġejjin:
- (a) ix-xiri ta' drittijiet ta' produzzjoni agrikola u ta' drittijiet għall-pagament;
 - (b) ix-xiri u t-thawwil ta' pjanti annwali;
 - (c) ix-xiri ta' annimali;
 - (d) investimenti sabiex tinżamm konformità ma' standards nazzjonali jew tal-Unjoni li huma fis-sehħ;
 - (e) il-kostijiet, għajr dawk imsemmijin fil-punt (153), relatati ma' kuntratti ta' lokazzjoni, bħall-margni ta' lokatur, il-kostijiet ta' rifinanzjament tal-imgħax, spejjeż ġenerali u imposti tal-assigurazzjoni;
 - (f) il-kapital operatorju;
 - (g) il-wajers jew il-kejbils għan-networks tad-data barra mill-proprjetà privata.
- (154) B'deroga mill-punt (154)(b), tista' tingħata għajnuna għax-xiri u għat-thawwil ta' pjanti annwali mwettqa għall-oġettiv stabbilit fil-punt (152)(d) u għax-xiri u għat-thawwil ta' pjanti annwali mwettqa għall-preservazzjoni ta' varjetajiet ta' pjanti taht theddida ta' erożjoni ġenetika skont l-impenji imsemmija fil-punt (210).
- (155) B'deroga mill-punt (154)(c), l-għajnuna tista' tingħata għall-kostijiet li ġejjin:
- (a) ix-xiri ta' annimali mwettaq għall-oġettiv tal-punt (152)(d);
 - (b) ix-xiri ta' annimali ta' razez fil-periklu kif definit fl-Artikolu 2, il-punt (24) tar-Regolament (UE) 2016/1012 skont l-impenji msemmija fil-punt (207);

- (c) ix-xiri ta' klieb tal-ghassa li jipproteġu l-bhejjem kontra predaturi kbar.
- (156) Fir-rigward tat-tisqija f'żoni msoqqija eżistenti jew godda, l-investimenti li jissodisfaw il-kundizzjonijiet li ġejjin se jitqiesu bħala kostijiet eliġibbli:
- (a) pjan ta' ġestjoni tal-baċir idrografiku, f'konformità mat-termini tad-Direttiva 2000/60/KE, ikun ġie nnotifikat lill-Kummissjoni għaż-żona shiha fejn ikun se jsir l-investment, kif ukoll fi kwalunkwe żona oħra li l-ambjent tagħha jista' jiġi affettwat mill-investment; il-miżuri li jidhlu fis-sehħ taht il-pjan ta' ġestjoni tal-baċir idrografiku f'konformità mal-Artikolu 11 ta' dik id-Direttiva u tar-rilevanza għas-settur tal-agrikoltura jridu jkunu ġew speċifikati fil-programm ta' miżuri rilevanti;
 - (b) bħala parti mill-investment hemm jew irid ikun hemm fis-sehħ kejl tal-ilma li jippermetti li jitkejjel l-użu tal-ilma fil-livell tal-investment appoġġat;
 - (c) investment f'titjib għal installazzjoni tat-tisqija eżistenti jew f'element ta' infrastruttura tat-tisqija jkun eliġibbli biss jekk:
 - (i) jiġi vvalutat *ex ante* bħala li joffri ffrankar potenzjali tal-ilma li jirrifletti l-parametri tekniċi tal-installazzjoni jew tal-infrastruttura eżistenti;
 - (ii) jekk l-investment jaffettwa korpi ta' ilma ta' taht l-art jew tal-wiċċ li l-istatus tagħhom ġie identifikat bħala inqas minn tajjeb fil-pjan ta' ġestjoni rilevanti tal-baċir idrografiku għal raġunijiet relatati mal-kwantità tal-ilma, jew jekk il-valutazzjonijiet tal-vulnerabbiltà u tar-riskju klimatiċi tal-ogħla livell jiddeterminaw li l-korpi tal-ilma affettwati fi stat tajjeb jistgħu jitilfu l-istatus tagħhom għal raġunijiet relatati mal-kwantità tal-ilma kkawżata mill-impatti tat-tibdil fil-klima, irid jinkiseb tnaqqis effettiv fl-użu tal-ilma li jikkontribwixxi għall-kisba u ż-żamma ta' status tajjeb ta' dawn il-korpi tal-ilma, kif stabbilit fl-Artikolu 4(1) tad-Direttiva 2000/60/KE.
 - (iii) L-Istati Membri jridu jistabbilixxu perċentwali għall-iffrankar potenzjali tal-ilma u għat-tnaqqis effettiv fl-użu tal-ilma bħala kundizzjoni ta' eliġibbiltà, biex jiżguraw li:
 1. il-perċentwal tal-iffrankar potenzjali tal-ilma jrid jammonta għal mill-anqas 5 % meta l-parametri tekniċi tal-installazzjoni jew tal-infrastruttura eżistenti diġà jiżguraw grad għoli ta' effiċjenza, u għal mill-anqas 25 % meta l-grad attwali ta' effiċjenza (qabel l-investment) jkun baxx u/jew għal investimenti li jsejtnu f'żoni fejn l-iffrankar tal-ilma huwa l-aktar meħtieġ sabiex tiġi żgurata l-kisba ta' status tajjeb tal-ilma (fejn ikun għadu ma ntlahaqx) u jiġi evitat id-deterjorament tal-istatus tal-korpi tal-ilma;
 2. il-perċentwal ta' tnaqqis effettiv fl-użu tal-ilma, fil-livell tal-investment kollu kemm hu, irid jammonta għal mill-anqas 50 % tal-iffrankar potenzjali ta' ilma li jkun possibbli permezz tal-investment fl-installazzjoni tat-tisqija jew l-element tal-infrastruttura eżistenti.
- Jenhtieg li l-kundizzjonijiet elenkati f'dan il-punt (c) japplikaw għal investment f'installazzjoni eżistenti li tolqot biss l-effiċjenza enerġetika jew investment fil-ħolqien ta' ġibjun jew investment fl-użu tal-ilma riċiklat li la jolqot korp ta' ilma ta' taht l-art jew tal-wiċċ;
- (d) l-appoġġ jista' jingħata għal investimenti fl-użu tal-ilma reklamati bħala provvista alternattiva tal-ilma biss jekk il-provvista u l-użu ta' tali ilma jkunu

konformi mar-Regolament (UE) 2020/741 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill⁵²;

- (e) investiment li jirriżulta f'żieda netta taż-żona li tissaqqa li jaffettwa medda partikolari ta' ilma tal-wiċċ jew ta' taħt l-art għandu jkun eliġibbli biss jekk iż-żewġ kundizzjonijiet li ġejjin jiġu ssodisfati:
 - (i) fil-pjan ta' ġestjoni tal-baċir idrografiku, l-istatus tal-korp tal-ilma ma ġiex identifikat li hu anqas minn tajjeb minhabba raġunijiet marbutin mal-kwantità tal-ilma;
 - (ii) analiżi ambjentali turi li l-investment ma huwa se jhalli l-ebda impatt negattiv sinifikanti fuq l-ambjent. Analizi tal-impatt ambjentali bħal din trid jew issir mill-awtorità kompetenti tal-Istat Membru jew tiġi approvata minnha u tista' tirreferi wkoll għal gruppi ta' azjendi.
- (157) Investiment fil-holqien jew fl-espansjoni ta' riżerva għall-finijiet ta' irrigazzjoni huwa eliġibbli biss sakemm ma jwassalx għal impatt ambjentali negattiv sinifikanti.

Intensità tal-ġhajjnuna

- (158) L-intensità tal-ġhajjnuna ma tridx taqbeż 65 % tal-kostijiet eliġibbli.
- (159) L-intensità tal-ġhajjnuna msemija fil-punt (159) tista' tiżdied għal massimu ta' 80 % għall-investimenti li ġejjin:
 - (a) investimenti marbuta ma' wieħed jew aktar mill-oġettivi speċifiċi relatati mal-ambjent u mal-klima msemija fil-punt (152) (e), (f) u (g) jew mat-trattament xieraq tal-annimali;
 - (b) investimenti minn bdiewa żgħażaġh;
 - (c) investimenti fir-reġjuni ultraperiferiċi jew fil-gżejjer minuri tal-Eġew.
- (160) L-intensità tal-ġhajjnuna msemija fil-punt (159) tista' tiżdied għal massimu ta' 85 % għal investimenti ta' bdiewa żgħar skont it-tifsira tal-Artikolu 28 tar-Regolament (UE) 2021/2115.
- (161) L-intensità tal-ġhajjnuna msemija fil-punt (159) tista' tiżdied għal massimu ta' 100 % għall-investimenti li ġejjin:
 - (a) investimenti mhux produttivi marbuta ma' wieħed jew aktar mill-oġettivi speċifiċi relatati mal-ambjent u mal-klima msemija fil-punt (152)(e), (f) u (g);
 - (b) investimenti għar-restawr tal-potenzjal tal-produzzjoni msemmi fil-punt (152)(d) u investimenti relatati mal-prevenzjoni u l-mitigazzjoni tar-riskju ta' danni kkawżati minn diżastri naturali, okkorrenzi eċċezzjonali, eventi klimatiċi avversi li jistgħu jiġu assimilati ma' diżastru naturali, jew annimali protetti.
- (162) F'każ ta' irrigazzjoni, l-intensità tal-ġhajjnuna ma tridx taqbeż:
 - (a) 80 % tal-kostijiet eliġibbli għall-investimenti għall-irrigazzjoni fil-farms magħmula skont il-punt (157)(c);
 - (b) 100 % tal-kostijiet eliġibbli għall-investimenti fl-infrastruttura mhux tal-farms fl-agrikoltura li jridu jintużaw għall-irrigazzjoni;
 - (c) 65 % tal-kostijiet eliġibbli għal investimenti oħrajn għall-irrigazzjoni fil-farms.

⁵² Ir-Regolament (UE) 2020/741 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-25 ta' Mejju 2020 dwar ir-rekwiżiti minimi għall-użu mill-ġdid tal-ilma (ĠU L 177, 5.6.2020, p. 32).

1.1.1.2. Għajnuna għal investiment favur il-konservazzjoni tal-patrimonju kulturali u naturali li jkun jinsab fl-azjendi agrikoli

- (163) Il-Kummissjoni se tqis għajnuna għall-investimenti favur il-konservazzjoni tal-wirt kulturali u naturali li jinsab fl-impriża agrikola bħala kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikolu 107(3), il-punt (d), tat-Trattat jekk din tkun konformi mal-Parti I, il-Kapitolu 3, ta' dawn il-Linji Gwida, il-kundizzjoni ġenerali għall-għajnuna għal investiment stabbilita fil-punt (143) u mal-kundizzjonijiet stabbiliti f'din it-Taqsima.
- (164) L-għajnuna jenhtieg li tingħata għall-konservazzjoni tal-wirt kulturali u naturali fil-forma ta' pajsagġi naturali u binjiet li huwa formalment rikonoxxut bħala wirt kulturali jew naturali mill-awtorità kompetenti tal-Istat Membru.

Kostijiet eligibbli

- (165) Il-kostijiet li ġejjin maħsuba għall-konservazzjoni tal-patrimonju kulturali u naturali huma eligibbli:
- (a) kostijiet tal-investiment f'assi tangibbli;
 - (b) xogħlijiet kapitalizzati.

Intensità tal-għajnuna

- (166) L-għajnuna ma tridx taqbeż il-100 % tal-kostijiet eligibbli.
- (167) L-għajnuna għax-xogħlijiet kapitali trid tkun limitata għal EUR 10 000 fis-sena.

1.1.1.3. Għajnuna għal investimenti marbuta mal-ipproċessar ta' prodotti agrikoli jew il-kummerċjalizzazzjoni ta' prodotti agrikoli

- (168) Il-Kummissjoni se tqis l-għajnuna għall-investimenti relatati mal-ipproċessar ta' prodotti agrikoli jew mal-kummerċjalizzazzjoni ta' prodotti agrikoli kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikolu 107(3), il-punt (c), tat-Trattat jekk din tkun konformi mal-Parti I, il-Kapitolu 3, ta' dawn il-Linji Gwida, mal-kundizzjoni ġenerali għall-għajnuna għal investiment stabbilita fil-punt (143) u mal-kundizzjonijiet stabbiliti f'din it-Taqsima.
- (169) L-għajnuna għall-bijokarburanti bbażati fuq l-għelejjel tal-ikel u tal-ġhalf ma għandhiex tingħata skont din it-Taqsima, sabiex tiġi incentivata l-bidla lejn il-produzzjoni ta' forom aktar avvanzati ta' bijokarburanti, kif previst mil-Linji Gwida dwar l-għajnuna mill-Istat għall-klima, il-harsien tal-ambjent u l-enerġija tal-2022.
- (170) Din it-Taqsima tapplika għal għajnuna għal investimenti f'assi tangibbli u intangibbli relatati mal-ipproċessar ta' prodotti agrikoli u l-kummerċjalizzazzjoni ta' prodotti agrikoli kif definiti fil-punt(33)47 u fil-punt (33)38.
- (171) L-Istati Membri jistgħu jagħtu għajnuna għal investimenti relatati mal-ipproċessar ta' prodotti agrikoli jew mal-kummerċjalizzazzjoni ta' prodotti agrikoli, diment li din l-għajnuna tkun tissodisfa kull kundizzjoni ta' wieħed milli ġejjin:
- (a) Ir-Regolament tal-Kummissjoni (UE) Nru 651/2014⁵³;

⁵³ Ir-Regolament tal-Kummissjoni (UE) Nru 651/2014 tas-17 ta' Ġunju 2014 li jiddikjara li ċerti kategoriji ta' għajnuna huma kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikoli 107 u 108 tat-Trattat (ĠU L 187, 26.6.2014, p. 1).

- (b) il-Linji Gwida dwar l-ghajnuna reġjonali mill-Istat;
- (c) din it-Taqsima.

Kostijiet eligibbli

- (172) L-ghajnuna tista' tkopri l-kostijiet eligibbli li ġejjin:
- (a) il-kostruzzjoni, l-akkwiżizzjoni, inkluż il-kiri, jew it-titjib ta' proprjetà immobbli, inklużi investimenti f'wajers passivi interni jew f'kejbils strutturati għan-networks tad-*data* u, jekk ikun meħtieġ, il-parti anċillari tan-network passiv fuq il-proprjetà privata barra mill-bini, b'art mixtrija li tkun eligibbli biss sa punt li ma jaqbiżx l-10 % tal-kostijiet eligibbli totali tal-operazzjoni kkonċernata;
 - (b) għax-xiri jew għal-lokazzjoni b'opzjoni ta' xiri ta' makkinarju u tagħmir sal-valur tas-suq tal-assi;
 - (c) l-ispejjeż ġenerali li huma marbutin mal-infiq imsemmi fil-punti (a) u (b), bħal tariffi tal-perit, tal-inġinier u dawk tal-konsultazzjoni, tariffi relatati ma' pariri dwar is-sostenibbiltà ambjentali u ekonomika, inklużi studji tal-fattibbiltà; l-istudji dwar il-fattibbiltà jibqgħu nefqa eligibbli anke fejn, abbażi tar-riżultati tagħhom, ma tkun saret l-ebda nefqa skont il-punti (a) u (b);
 - (d) it-tariffi tal-akkwiżizzjoni, tal-iżvilupp jew tal-użu ta' software tal-kompjuter, ta' soluzzjonijiet cloud u simili, u l-akkwiżizzjoni ta' privattivi, liċenzji, drittijiet tal-awtur u trademarks.
- (173) Il-kostijiet li ġejjin ma humiex eligibbli:
- (a) il-kostijiet, għajr dawk imsemmijin fil-punt (173) relatati ma' kuntratti ta' lokazzjoni, bħall-margni ta' lokatur, il-kostijiet ta' rifinanzjament tal-imgħax, spejjeż ġenerali u imposti tal-assigurazzjoni;
 - (b) il-kapital operatorju;
 - (c) il-wajers jew il-kejbils għan-networks tad-*data* barra mill-proprjetà privata;
 - (d) il-kostijiet relatati ma' investimenti sabiex tinżamm konformità mal-istandards tal-Unjoni u dawk nazzjonali li hemm fis-seħh.

Intensità tal-ghajnuna

- (174) L-intensità tal-ghajnuna ma tridx taqbeż il-65 %.
- (175) L-intensità tal-ghajnuna tista' tiżdied għal massimu ta' 80 % għall-investimenti li ġejjin:
- (a) investimenti marbuta ma' wieħed jew aktar mill-oġettivi speċifiċi relatati mal-ambjent u mal-klima msemmija fil-punt (152) (e), (f) u (g) jew investimenti fir-rigward tal-ghajnuna favur l-ipproċessar ta' prodotti agrikoli, jew marbuta ma' titjib fit-trattament xieraq tal-annimali;
 - (b) investimenti minn bdiewa żgħażaġh;
 - (c) investimenti fir-reġjuni ultraperiferiċi jew fil-gżejjer minuri tal-Eġew.
- (176) Għajnuna individwali li taqbeż il-livell limitu ta' notifika msemmi fil-punt (35)(a) trid tiġi nnotifikata lill-Kummissjoni f'konformità mal-Artikolu 108(3) tat-Trattat.

1.1.2. Għajnuna inizjali għal bdiewa żgħażaġh u għajnuna inizjali ta' attivitajiet agrikoli

- (177) Il-Kummissjoni se tqis l-għajnuna inizjali kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikolu 107(3), il-punt (c), tat-Trattat jekk tikkonforma mal-Parti I, il-Kapitolu 3, ta' dawn il-Linji Gwida u mal-kundizzjonijiet stabbiliti f'din it-Taqsima.
- (178) Din it-Taqsima tapplika għal impriži attivi fil-produzzjoni agrikola primarja.
- (179) L-għajnuna skont din it-Taqsima tista' tingħata biss favur:
 - (a) l-installazzjoni ta' bdiewa żgħażaġh;
 - (b) il-bidu ta' attivitajiet agrikoli.
- (180) L-għajnuna inizjali għal bdiewa żgħażaġh tingħata lil bdiewa żgħażaġh kif definit fil-punt (33)65. L-għajnuna pprovduta skont din it-taqsima trid tkun limitata għall-SMEs.
- (181) L-għajnuna trid tkun kondizzjonali fuq il-preżentazzjoni ta' pjan ta' direzzjoni tan-negozju lill-awtorità kompetenti tal-Istat Membru kkonċernat.

L-ammont tal-għajnuna

- (182) L-għajnuna ma tridx taqbeż il-EUR 100 000.

1.1.3. Għajnuna inizjali għal gruppi ta' produttori u organizzazzjonijiet fis-settur tal-agrikoltura

- (183) Il-Kummissjoni għandha fehma pożittiva fir-rigward tal-għajnuna inizjali għal gruppi ta' produttori u organizzazzjonijiet ta' produttori peress li din tohloq incentiv sabiex il-bdiewa jingħaqdu flimkien. Għalhekk se tikkunsidra l-għajnuna għall-bidu għal gruppi ta' produttori u organizzazzjonijiet ta' produttori kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikolu 107(3), il-punt (c), tat-Trattat jekk tikkonforma mal-Parti I, il-Kapitolu 3, ta' dawn il-Linji Gwida u mal-kundizzjonijiet stabbiliti f'din it-Taqsima.
- (184) Din it-Taqsima tapplika għas-settur tal-agrikoltura kollu⁵⁴.
- (185) Huma biss il-gruppi jew l-organizzazzjonijiet tal-produtturi li ġew uffiċjalment rikonoxxuti mill-awtorità kompetenti tal-Istat Membru kkonċernat li huma eliġibbli għall-għajnuna.
- (186) Il-ftehimiet, id-deċiżjonijiet u prattiki oħrajn fil-qafas tal-grupp jew l-organizzazzjoni ta' produttori jridu jikkonformaw mar-regoli tal-kompetizzjoni kif japplikaw bis-saħħa tal-Artikoli 206 sa 210a tar-Regolament (UE) Nru 1308/2013.
- (187) Bħala alternattiva li tiġi pprovduta għajnuna inizjali għall-gruppi u l-organizzazzjonijiet ta' produttori, tista' tingħata għajnuna sal-istess ammont globali direttament lill-produtturi sabiex jagħmlu tajjeb għall-kontribuzzjonijiet tagħhom għall-kostijiet tat-tmexxija tal-gruppi jew tal-organizzazzjonijiet matul l-ewwel hames snin wara l-formazzjoni tal-grupp jew tal-organizzazzjoni.
- (188) L-Istati Membri jistgħu jibqgħu jagħtu għajnuna inizjali lill-gruppi ta' produttori anke wara li jkun għad li jkun rikonoxxuti bħala organizzazzjonijiet ta' produttori skont il-kundizzjonijiet tar-Regolament (UE) Nru 1308/2013.
- (189) L-għajnuna trid tkun limitata għal gruppi ta' produttori u organizzazzjonijiet ta' produttori li għandhom definizzjoni ta' SMEs. Il-Kummissjoni ma hijiex se tawtorizza għajnuna mill-Istat għall-kostijiet koperti minn din it-Taqsima favur intrapriži kbar.

⁵⁴ Ara d-definizzjoni ta' settur tal-agrikoltura fil-punt (34) 9.

- (190) L-iskemi ta' għajnuna awtorizzati skont din it-Taqsima se jkunu soġġetti għal kundizzjoni li teħtieġ li jiġu aġġustati sabiex iqisu kwalunkwe bidla fir-regolamenti li jirregolaw l-organizzazzjonijiet komuni tas-swieq fi prodotti agrikoli.

Kostijiet eliġibbli

- (191) L-ispejjeż eliġibbli jistgħu jinkludu l-ispejjeż tal-kiri ta' bini xieraq, l-akkwiżizzjoni ta' tagħmir tal-uffiċċju, l-ispejjeż tal-persunal amministrattiv, l-ispejjeż ġenerali, it-tariffi legali u amministrattivi, l-akkwist ta' hardware tal-kompjuter u t-tariffi tal-akkwist jew tal-użu ta' software tal-kompjuter, ta' soluzzjonijiet cloud u ta' soluzzjonijiet simili. Meta jinxtara bini, il-kostijiet eliġibbli għal bini jridu jkunu limitati għal kostijiet ta' kera b'rati tas-suq.
- (192) Ma tistax tingħata għajnuna lil:
- (a) organizzazzjonijiet tal-produzzjoni, entitajiet jew korpi bħalma huma kumpaniji jew kooperattivi, li l-oġettiv tagħhom huwa l-ġestjoni ta' azjenda agrikola waħda jew aktar u li huma għalhekk produtturi uniċi;
 - (b) assoċjazzjonijiet agrikoli, li jagħmlu kompiti, bħalma huma appoġġ reċiproku u sostituzzjoni tal-farms u servizzi ta' ġestjoni tal-farms, fl-azjendi tal-membri mingħajr ma jkunu involuti fl-adattament kongunt tal-provvista lis-suq;
 - (c) gruppi, organizzazzjonijiet jew assoċjazzjonijiet ta' produtturi li l-oġettivi tagħhom ma humiex kompatibbli mal-Artikolu 152(3) u mal-Artikolu 156 tar-Regolament (UE) Nru 1308/2013.
- (193) L-għajnuna trid tithallas bħala għajnuna b'rata fissa f'pagamenti akkont annwali għall-ewwel ħames snin mid-data li fiha l-grupp jew l-organizzazzjoni tal-produtturi jkun/tkun ġie(t) rikonossut(a) b'mod uffiċjali mill-awtorità kompetenti tal-Istat Membru abbażi tal-pjan ta' direzzjoni tan-negożju tiegħu/tagħha. L-Istati Membri jridu jhallu biss l-aħħar parti wara li jkunu vverifikaw l-implimentazzjoni korretta tal-pjan ta' direzzjoni tan-negożju.
- (194) L-għajnuna li tingħata lil grupp jew lil organizzazzjonijiet ta' produtturi sabiex ikopru l-ispejjeż li ma humiex marbuta ma' kostijiet tal-bidu, bħal investimenti jew attivitajiet ta' promozzjoni, se tiġi vvalutata f'konformità mar-regoli li jirregolaw dan it-tip ta' għajnuna.

Intensità tal-għajnuna

- (195) L-għajnuna ma tridx taqbeż l-10 % tal-produzzjoni kkummerċjalizzata annwali tal-grupp jew tal-organizzazzjoni b'massimu ta' EUR 100 000 fis-sena. L-għajnuna trid tkun digressiva.

1.1.4. Għajnuna għal impenji agro-ambjentali klimatiċi

- (196) Il-Kummissjoni se tikkunsidra għajnuna għall-impenji agroambjentali klimatiċi kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikolu 107(3), il-punt (c), tat-Trattat jekk tikkonforma mal-Parti I, il-Kapitolu 3, ta' dawn il-Linji Gwida u mal-kundizzjonijiet stabbiliti f'din it-Taqsima.
- (197) Din it-Taqsima tapplika għal għajnuna lil impriżi u lil gruppi ta' tali impriżi li jkunu attivi fil-produzzjoni agrikola primarja li jimpenjaw ruħhom, fuq bażi volontarja, li

- jwettqu operazzjonijiet li jikkonsistu f'impenn agroambjentali klimatiku wiehed jew aktar.
- (198) Din il-miżura jrid ikollha l-għan li tippreserva, kif ukoll li tippromwovi, il-bidliet meħtieġa fil-prattiki agrikoli li jagħtu kontribuzzjoni pożittiva għall-ambjent u l-klima.
- (199) L-għajjnuna tista' tkopri biss dawk l-impenji volontarji li jmorru lil hinn minn:
- (a) ir-rekwiżiti statutorji ta' ġestjoni rilevanti u l-istandards tal-KAAT stabbiliti skont it-Titolu III, il-Kapitolu I, it-Taqsima 2, tar-Regolament (UE) 2021/2115;
 - (b) ir-rekwiżiti minimi għall-użu tal-fertilizzanti u l-prodotti għall-protezzjoni tal-pjanti kif ukoll kull rekwiżit obbligatorju rilevanti stabbilit mil-liġi nazzjonali u mid-dritt tal-Unjoni;
 - (c) il-kundizzjonijiet stabbiliti għaž-żamma taż-żona agrikola f'konformità mal-Artikolu 4(2), il-punt (b), tar-Regolament (UE) 2021/2115.
- (200) Dawn l-istandards u r-rekwiżiti obbligatorji kollha jridu jkunu identifikati u deskritti fin-notifika lill-Kummissjoni.
- (201) Għall-impenji msemmija fil-punt (200)(b), fejn il-liġi nazzjonali timponi rekwiżiti godda li jmorru lil hinn mir-rekwiżiti minimi korrispondenti stabbiliti fid-dritt tal-Unjoni, tista' tingħata għajjnuna għal impenji li jikkontribwixxu għall-konformità ma' dawk ir-rekwiżiti għal massimu ta' 24 xahar mid-data li fiha jsiru obbligatorji għall-azjenda.
- (202) L-Istati Membri jeħtigilhom jiżguraw li l-impriżi li jwettqu operazzjonijiet skont din it-Taqsima jkollhom aċċess għall-għarfien u għall-informazzjoni rilevanti meħtieġa sabiex jimplimentaw tali operazzjonijiet, u li jkun hemm disponibbli taħriġ xieraq għal dawk li jeħtiguh, kif ukoll aċċess għall-għarfien espert sabiex jgħin lill-bdiewa li jimpenjaw ruhhom li jibdlu s-sistemi ta' produzzjoni tagħhom.
- (203) L-impenji skont din it-Taqsima jridu jitwettqu għal perjodu ta' bejn hamsa u seba' snin. Madankollu, meta jkun hemm bżonn li jinkisbu jew li jinżammu l-benefiċċji ambjentali mfittxija, l-Istati Membri jistgħu jistabbilixxu perjodu itwal għal tipi partikolari ta' impenji, anke billi jipprovdu għall-estensjoni annwali tagħhom wara tmien il-perjodu inizjali⁵⁵. Għal impenji għall-konservazzjoni, l-użu sostenibbli u l-iżvilupp ta' riżorsi ġenetiċi, għal impenji godda li jsegwu direttament l-impenn imwettaq fil-perjodu inizjali jew f'każijiet oħrajn debitament ġustifikati, l-Istati Membri jistgħu jiddeterminaw perjodu iqsar ta' mill-anqas sena.
- (204) L-għajjnuna għall-impenji agroambjentali klimatiċi lil benefiċjarji għajr impriżi attivi fis-settur tal-agrikoltura tista' tingħata skont il-Kapitolu 3 ta' din il-Parti.
- (205) L-impenji sabiex tiġi estiża t-trobbija tal-bhejjem iridu tal-anqas jikkonformaw mal-kundizzjonijiet li ġejjin:
- (a) il-mergħa kollha tal-azjenda trid titmexxa u tinżamm b'tali mod li jiġi evitat ragħa nieqes jew żejjed;
 - (b) id-densità tal-bhejjem trid tiġi definita filwaqt li jitqiesu l-bhejjem kollha li jirgħu miżmuma fil-farm jew, fil-każ ta' impenn għal limiti tal-lissija ta' nutrijenti, l-annimali kollha miżmuma fil-farm li huma rilevanti għall-impenn inkwistjoni.

⁵⁵ Pereżempju, fil-każ ta' sottomiżuri mmirati għar-restawr u ż-żamma tal-habitats mistagħdra, l-għajjnuna tista' tingħata għal perjodu ta' aktar minn seba' snin fid-dawl tal-kumplessità sabiex jintlaħqu dawn l-oġettivi.

- (206) L-impenji għat-trobbija ta' razez lokali f'periklu li jintilfu minhabba l-biedja jew sabiex jiġu ppreservati riżorsi ġenetiċi tal-pjanti mhedda b'erożjoni ġenetiku, iridu jeħtieġu wiehed milli ġejjin:
- (a) li jittrabbew annimali tal-farm ta' razez lokali, adatti ġenetikament għal sistema jew għal ambjent wiehed jew aktar ta' produzzjoni tradizzjonali fil-pajjiż, f'periklu li jintilfu minhabba l-biedja;
 - (b) li jiġu ppreservati r-riżorsi ġenetiċi tal-pjanti adattati għall-kundizzjonijiet lokali u reġjonali u li jinsabu mhedda bit-tgħawwir ġenetiku.
- (207) L-ispeċijiet ta' annimali tal-farm li ġejjin se jkunu eligibbli għall-ġhajjnuna: frat, nagħaġ, mogħoż, ekwidi, ħnieżer, għasafar, fniek u naħal.
- (208) Ir-razez lokali se jiġu kkunsidrati bħala f'periklu li jintilfu minhabba l-biedja jekk jiġu ssodisfati l-kundizzjonijiet kollha li ġejjin u jekk dawn il-kundizzjonijiet jiġu wkoll deskritti u inklużi fin-notifika lill-Kummissjoni:
- (a) l-għadd, fuq livell nazzjonali, ta' bhejjem nisa kkonċernati tat-tniissil ikun iddikjarat;
 - (b) dak l-għadd u l-istatus bħala fil-periklu, tar-razez elenkati, ikun iċċertifikat minn korp xjentifiku rilevanti debitament rikonoxxut;
 - (c) korp tekniku rilevanti debitament rikonoxxut jirreġistra u jzomm aġġornat il-ktieb tat-tniissil għar-razza;
 - (d) il-korpi kkonċernati jkollhom il-ħiliet u l-għarfien neċessarji sabiex jidentifikaw l-annimali tar-razez fil-periklu.
- (209) Ir-riżorsi ġenetiċi tal-pjanti se jiġu kkunsidrati bħala li huma mhedda mill-erożjoni ġenetika bil-kundizzjoni li fin-notifika lill-Kummissjoni tiġi deskritta u inkluża biżżejjed evidenza tal-erożjoni ġenetika, abbażi tar-riżultati jew tal-indikaturi xjentifiċi għat-tnaqqis tar-razez lokali jew varjetajiet lokali primittivi, id-diversità tal-popolazzjoni tagħhom u fejn ikun rilevanti għall-modifiki fil-prattiki agrikoli prevalenti fil-livell lokali.
- (210) Tista' tingħata ġhajjnuna għall-konservazzjoni u għall-użu sostenibbli u għall-iżvilupp tar-riżorsi ġenetiċi fl-agrikoltura għall-operazzjonijiet mhux koperti mill-punti (198) sa (210).
- (211) L-ġhajjnuna taht din it-taqsimha tista' tkopri skemi kollettivi u skemi ta' pagamenti bbażati fuq ir-riżultati, bħal skemi ta' sekwestru tal-karbonju f'art agrikola, sabiex iħeġġu lill-bdiewa jtejbu b'mod sinifikanti l-kwalità tal-ambjent fuq skala akbar jew b'mod li jista' jitkejjel.

Kostijiet eligibbli

- (212) Ġhajjnuna, ħlief l-ġhajjnuna għall-operazzjoni għall-konservazzjoni tar-riżorsi ġenetiċi kif jissemma fil-punt (211), li tkopri l-kumpens lill-benefiċjarji għall-kostijiet addizzjonali kollha jew għal parti minnhom u d-dħul mitluf minhabba l-impenji li saru. L-ġhajjnuna trid tingħata b'mod annwali.
- (213) F'każijiet debitament ġustifikati, bħal operazzjonijiet li jikkonċernaw il-konservazzjoni ambjentali jew impenji sabiex jiġi rriżervat l-użu kummerċjali taż-żoni, l-ġhajjnuna tista' tingħata bħala pagament ta' darba għal kull unità, ikkalkolat abbażi tal-kostijiet addizzjonali mgarrba u tal-introjtu mitluf.
- (214) Meta jkun hemm bżonn, il-pagamenti jistgħu jkopru wkoll kostijiet tat-tranzazzjoni li jaslu sa 20 % tal-primjum imħallas għall-impenji agroambjentali klimatiċi. Meta l-impenji jidhlu għalihom gruppi ta' impriżi, il-livell massimu jrid ikun ta' 30 %.

- (215) Madankollu, jekk Stat Membru jkun jixtieq jikkumpensa għall-kostijiet tat-tranzazzjoni kkawżati mid-dhul f'impnġi agroambjentali klimatiċi, irid jipprovdi provi konvinċenti ta' daww il-kostijiet, pereżempju billi jippreżenta tqabbil bejn il-kostijiet ma' impriża li ma jidhlux f'impnġi bħal dawn. Għalhekk, il-Kummissjoni ma tawtorizzax għajjnuna mill-Istat għal kostijiet tat-tranzazzjoni għall-issoktar ta' impnġi li Stat Membru jkun diġà daħal għalihom fil-passat, sakemm Stat Membru ma jurix li daww il-kostijiet għadhom isehħu jew li qegħdin jiġu imposti kostijiet godda tat-tranzazzjoni.
- (216) Meta l-kostijiet tat-tranzazzjoni jiġu kkalkolati fuq il-bażi ta' kostijiet medji u/jew ta' farms medji, jenhtieg li l-Istati Membri juru li l-intrapriża l-kbar, b'mod partikolari, ma jkunux ikkumpensati żżejjed. Għall-fini ta' kalkolu tal-kumpens, l-Istati Membri jridu jqisu jekk il-kostijiet tat-tranzazzjoni inkwistjoni humiex imġarrba għal kull impriża jew għal kull ettaru.
- (217) Ma tista' tingħata l-ebda għajjnuna taħt din it-Taqsima għal impnġi li huma koperti mill-miżura dwar l-agrikoltura organika definita fit-Taqsima 1.1.8 ta' din il-Parti.
- (218) Għajjnuna għall-konservazzjoni tar-riżorsi ġenetiċi fl-agrikoltura tkopri l-ispejjeż għal dawn l-operazzjonijiet:
- (a) azzjonijiet immirati: azzjonijiet li jippromwovu konservazzjoni *in situ* u *ex situ*, karatterizzazzjoni, ġbir u użu ta' riżorsi ġenetiċi fl-agrikoltura, inklużi inventarji bbażati fuq il-web ta' riżorsi ġenetiċi li bħalissa huma kkonservati *in situ*/ konservazzjoni fuq il-farm, u ta' ġabriet u bażijiet tad-*data ex situ*;
 - (b) azzjonijiet konċertati: azzjonijiet li jippromwovu l-iskambju ta' taġġrif għall-konservazzjoni, il-ġbir u l-użu ta' riżorsi ġenetiċi fl-agrikoltura tal-Unjoni, fost organizzazzjonijiet kompetenti fl-Istati Membri;
 - (c) azzjonijiet ta' akkumpanjament: l-azzjonijiet ta' informazzjoni, disseminazzjoni u konsulenza li jinvolvu organizzazzjonijiet mhux governattivi u partijiet ikkonċernati rilevanti oħra, korsijiet ta' taħriġ u l-preparazzjoni ta' rapporti tekniċi.

Intensità tal-għajjnuna

- (219) L-għajjnuna ma tridx taqbeż il-100 % tal-kostijiet eliġibbli.
- (220) L-għajjnuna trid tithallas għal kull ettaru. F'każijiet debitament ġustifikati, l-għajjnuna tista' tingħata bħala somma f'daqqa jew pagament ta' darba għal kull unità.

1.1.5. Għajjnuna għal impnġi tal-benessri tal-annimali

- (221) Il-Kummissjoni se tikkunsidra għajjnuna għall-impnġi favur it-trattament xieraq tal-annimali kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikolu 107(3), il-punt (c), tat-Trattat jekk tikkonforma mal-Parti I, il-Kapitolu 3, ta' dawn il-Linji Gwida u mal-kundizzjonijiet stabbiliti f'din it-Taqsima.
- (222) Din it-Taqsima tapplika għall-għajjnuna lill-impriži attivi fil-produzzjoni agrikola primarja li jimpenjaw ruħhom, fuq bażi volontarja, li jwettqu operazzjonijiet li jikkonsistu f'impenn wieħed jew aktar tat-trattament xieraq tal-annimali.
- (223) L-għajjnuna tkopri biss daww l-impnġi li jmorru lil hinn mill-istandards obbligatorji rilevanti stabbiliti skont it-Titolu III, il-Kapitolu I, it-Taqsima 2, tar-Regolament (UE) 2021/2115 u rekwiżiti obbligatorji rilevanti oħrajn stabbiliti mil-ligi nazzjonali u mid-dritt tal-Unjoni.

- (224) Meta ma jeżisti l-ebda standard jew rekwiżit obligatorju rilevanti, l-impenji jridu jmorru lil hinn mill-prattika stabbilita tal-biedja fil-livell nazzjonali.
- (225) L-istandards, ir-rekwiżiti u l-prattiki tal-biedja stabbiliti obligatorji kollha jridu jiġu identifikati u deskritti fin-notifika lill-Kummissjoni.
- (226) Meta il-liġi nazzjonali timponi rekwiżiti godda li jmorru lil hinn mir-rekwiżiti minimi korrispondenti stabbiliti fid-dritt tal-Unjoni, tista' tinghata għajjnuna għal impenji li jikkontribwixxu għall-konformità ma' dawk ir-rekwiżiti għal massimu ta' 24 xahar mid-data li fiha jsiru obligatorji għall-azzjenda.
- (227) L-impenji għat-trattament xieraq tal-annimali eliġibbli biex jirċievu għajjnuna jridu jipprovdu standards imtejba tal-metodi ta' produzzjoni f'wieħed mill-oqsma li ġejjin:
- (a) l-ilma, l-ġhalf u l-kura tal-annimali f'konformità mal-htigijiet naturali tat-trobbija tal-annimali;
 - (b) il-kundizzjonijiet tal-akkomodazzjoni li jtejbju l-kumdità tal-annimali u l-libertà ta' moviment tagħhom, bħal żieda fil-konċessjonijiet ta' spazju, superfiċi tal-art, dawl naturali, kontroll tal-mikroklima, kif ukoll kundizzjonijiet tal-akkomodazzjoni bħall-ħlas fil-miftuħ jew l-akkomodazzjoni fi gruppi, skont il-htigijiet naturali tal-annimali;
 - (c) il-kundizzjonijiet li jippermettu espressjoni ta' mġiba naturali, bħall-arrikkiment tal-ambjent tal-għajxien jew il-ftim tard;
 - (d) aċċess u raġa fil-beraħ;
 - (e) Prattiki li jżidu r-robustezza u t-tul tal-ħajja tal-annimali, inklużi razez li jikbru aktar bil-mod;
 - (f) Prattiki li jevitaw il-mutilazzjoni jew il-kastrazzjoni tal-annimali; f'każijiet speċifiċi meta l-mutilazzjoni jew il-kastrazzjoni tal-annimali jitqiesu meħtieġa, iridu jintużaw l-anestetiċi, l-analġeżija u l-mediċina antiinfjammatorja jew l-immunokastrazzjoni;
 - (g) miżuri sanitarji, li jipprevjenu l-mard mhux trażmissibbli, li ma jeħtigux l-użu ta' sustanzi mediċi bħal vaċċini, insettiċidi jew mediċini kontra l-parassiti.
- (228) L-impenji għat-trattament xieraq tal-annimali jridu jittieħdu għal perjodu ta' bejn sena u seba' snin. Meta jkun hemm bżonn li jinkisbu jew jinżammu ċerti benefiċċji tat-trattament xieraq tal-annimali, l-Istati Membri jistgħu jistabbilixxu perjodu itwal għal tipi partikolari ta' impenji, anki billi jipprovdu għall-estensjoni annwali tagħhom wara tmien il-perjodu inizjali.
- (229) It-tiġdid ta' kuntratt ma' benefiċjarju tal-għajjnuna jista' jkun ukoll awtomatiku, jekk id-dettalji tiegħu ikunu deskritti fil-kuntratt. Il-mekkaniżmu ta' tiġdid tal-impenji għall-benessri tal-annimali stipulat aktar 'il fuq irid jiġi stabbilit mill-Istati Membri f'konformità mar-regoli nazzjonali rilevanti tagħhom. Mekkaniżmu bħal dan irid jiġi kkomunikat lill-Kummissjoni bħala parti min-notifika dwar l-għajjnuna mill-Istat skont din it-Taqsima. It-tiġdid dejjem irid ikun soġġett għar-rispett tal-kundizzjonijiet approvati mil-Kummissjoni għall-għajjnuna skont din it-Taqsima.
- (230) L-Istati Membri jridu jiżguraw li l-impriżi li jwettqu operazzjonijiet skont din il-miżura jkollhom aċċess għall-għarfien u għall-informazzjoni rilevanti meħtieġa sabiex jimplimentaw tali operazzjonijiet, u li jkun hemm disponibbli taħriġ xieraq għal dawk li jeħtiġuh, kif ukoll aċċess għall-għarfien espert sabiex jgħin lill-bdiewa li jimpenjaw ruħhom li jibdlu s-sistemi ta' produzzjoni tagħhom.

Kostijiet eliġibbli

- (231) L-ghajjnuna trid tinghata b'mod annwali u tista' tikkumpensa lill-impriżi attivi fil-produzzjoni agrikola primarja għall-kostijiet addizzjonali kollha jew parti minnhom u għad-dhul mitluf li jirriżulta mill-impenji li jkunu għamlu. F'każijiet debitament ġustifikati, l-Istati Membri jistgħu jagħtu appoġġ bħala pagament ta' darba għal kull unità, ikkalkolat abbażi tal-kostijiet addizzjonali mgarrba u tal-introjtu mitluf.
- (232) Meta jkun hemm bżonn, jistgħu jkopru wkoll kostijiet tat-tranzazzjoni għall-valur sa 20 % tal-primjum imhallas għall-impenji fuq it-trattament xieraq tal-annimali. Madankollu, jekk Stat Membru jixtieq jikkumpensa għall-kostijiet tat-tranzazzjoni kkawżati mid-dhul f'impenji fuq it-trattament xieraq tal-annimali, irid jipprovdi provi konvinċenti dwar dawk il-kostijiet, pereżempju billi jippreżenta tqabbil bejn il-kostijiet ma' impriżi li ma daħlux f'impenji għat-trattament xieraq tal-annimali bhal dawn. Għaldaqstant, il-Kummissjoni ma tawtorizzax għajjnuna mill-Istat għal kostijiet tat-tranzazzjoni għall-issoktar ta' impenji fuq it-trattament xieraq tal-annimali li Stat Membru jkun diġà dahal għalihom fil-passat, sakemm l-Istat Membru ma jurix li dawk il-kostijiet għadhom isehħu jew li qegħdin jiġu imposti kostijiet tat-tranzazzjoni godda.
- (233) Meta l-kostijiet tat-tranzazzjoni jiġu kkalkolati fuq il-bażi ta' kostijiet medji u/jew ta' farms medji, jenhtieg li l-Istati Membri juru li l-intrapriżi l-kbar, b'mod partikolari, ma jkunux ikkumpensati żżejjed. Għall-fini ta' kalkolu tal-kumpens, l-Istati Membri jridu jqisu jekk il-kostijiet tat-tranzazzjoni inkwistjoni humiex imgarrba għal kull impriża jew għal kull ettaru.

Intensità tal-ghajjnuna

- (234) L-ghajjnuna ma tridx taqbez il-100 % tal-kostijiet eligibbli.
- (235) L-ghajjnuna trid tithallas għal kull unità. F'każijiet debitament ġustifikati, l-Istati Membri jistgħu jagħtu appoġġ bħala somma f'daqqa jew bħala pagament ta' darba għal kull unità.

1.1.6. Għajjnuna għal żvantaġġi speċifiċi għaž-żona li jirriżultaw minn ċerti rekwiżiti obbligatorji

- (236) Il-Kummissjoni se tqis l-ghajjnuna għal żvantaġġi speċifiċi għaž-żona li jirriżultaw minn ċerti rekwiżiti obbligatorji bħala kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikolu 107(3), il-punt (c), tat-Trattat jekk tikkonforma mal-Parti I, il-Kapitolu 3, ta' dawn il-Linji Gwida u mal-kundizzjonijiet stabbiliti f'din it-Taqsima.
- (237) Din it-Taqsima tapplika għal intrapriżi attivi fil-produzzjoni agrikola primarja.
- (238) L-ghajjnuna għall-benefiċjarji għajr impriżi attivi fis-settur tal-agrikoltura tista' tinghata f'konformità mal-Kapitolu 3 ta' din il-Parti.

Kostijiet eligibbli

- (239) L-ghajjnuna tkopri kumpens lill-benefiċjarji għal kostijiet addizzjonali u introjtu mitluf li jirriżultaw minn żvantaġġi fiż-żoni kkonċernati, relatati mal-implimentazzjoni tad-Direttiva 92/43/KEE, id-Direttiva 2009/147/KE u d-Direttiva 2000/60/KE.
- (240) Meta jkun neċessarju, l-ghajjnuna tista' tkopri wkoll il-kostijiet tat-tranzazzjoni sa valur ta' mhux aktar minn 20 % tal-kostijiet imsemmija fil-punt (240).

- (241) Meta l-kostijiet tat-tranzazzjoni jiġu kkalkolati fuq il-bażi ta' kostijiet medji u/jew farms medji, l-Istati Membri jenħtieġ li juru li b'mod partikolari l-intrapriżi l-kbar ma jkunux ikkompensati żżejjed. Għall-fini ta' kalkolu tal-kumpens, l-Istati Membri jridu jqisu jekk il-kostijiet tat-tranzazzjoni inkwistjoni humiex imġarrba għal kull impriża jew għal kull ettaru.
- (242) L-għajjnuna marbuta mad-Direttiva 92/43/KEE u mad-Direttiva 2009/147/KE tista' tingħata biss fir-rigward ta' żvantaġġi li jirriżultaw minn rekwiżiti li jmorru lil hinn mill-istandards rilevanti tal-KAAT stabbiliti skont it-Titolu III, il-Kapitolu I, it-Taqsima 2, tar-Regolament (UE) 2021/2115 kif ukoll il-kundizzjonijiet stabbiliti għaž-żamma taż-żona agrikola f'konformità mal-Artikolu 4(2), il-punt (b) tar-Regolament (UE) 2021/2115.
- (243) L-għajjnuna marbuta mad-Direttiva 2000/60/KE tista' tingħata biss fir-rigward tal-iżvantaġġi li jirriżultaw minn rekwiżiti li jmorru lil hinn minn wiehed, wahda jew aktar minn fost dawn li ġejjin:
- (a) ir-rekwiżiti statutorji ta' ġestjoni rilevanti, bl-eċċezzjoni tal-SMR 1 elenkat fl-Anness III tar-Regolament (UE) 2021/2115, u l-istandards tal-KAAT stabbiliti skont it-Titolu III, il-Kapitolu I, it-Taqsima 2, tar-Regolament (UE) 2021/2115;
 - (b) il-kundizzjonijiet stabbiliti għaž-żamma taż-żona agrikola ddeterminati minn Stat Membru fil-Pjan Strateġiku tal-PAK tiegħu f'konformità mal-Artikolu 4(2), il-punt (b), tar-Regolament (UE) 2021/2115
- (244) Ir-rekwiżiti msemmija fil-punti (243) u (244) iridu jkunu identifikati u deskritti fin-notifika lill-Kummissjoni.
- (245) Iż-żoni li ġejjin huma eliġibbli għall-għajjnuna:
- (a) Iż-żoni agrikoli ta' Natura 2000 magħżula skont id-Direttiva 92/43/KEE u d-Direttiva 2009/147/KE;
 - (b) żoni oħrajn delimitati ta' ħarsien tan-natura b'restrizzjonijiet ambjentali applikabbli għall-biedja li jikkontribwixxu għall-implimentazzjoni tal-Artikolu 10 tad-Direttiva 92/43/KEE; daww iż-żoni ma jridux jaqbuż l-5 % taż-żoni ddeżinjati ta' Natura 2000 koperti mill-kamp ta' applikazzjoni territorjali tal-Pjan Strateġiku rilevanti tal-PAK;
 - (c) żoni agrikoli inklużi fil-pjanijiet ta' ġestjoni tal-baċir idrografiku skont id-Direttiva 2000/60/KE.

Intensità tal-għajjnuna

- (246) L-għajjnuna ma tridx taqbeż il-100 % tal-kostijiet eliġibbli.
- (247) L-għajjnuna trid tithallas b'mod annwali għal kull ettaru.

1.1.7. Għajjnuna lil żoni li jiffaċċjaw restrizzjonijiet naturali jew restrizzjonijiet speċifiċi għaž-żona

- (248) Il-Kummissjoni se tqis l-għajjnuna mill-Istat f'żoni muntanjużi u f'żoni oħrajn li jiffaċċjaw restrizzjonijiet naturali jew restrizzjonijiet speċifiċi oħrajn kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikolu 107(3), il-punt (c), tat-Trattat jekk tikkonforma mal-Parti I, il-Kapitolu 3, ta' dawn il-Linji Gwida u mal-kundizzjonijiet stabbiliti f'din it-Taqsima.
- (249) Din it-Taqsima tapplika għal intrapriżi attivi fil-produzzjoni agrikola primarja.

- (250) L-ghajnuna tista' tinghata lil bdiewa attivi li jimpenjaw ruhhom li jsegwu l-attività tal-biedja tagħhom f'żoni magħżula skont l-Artikolu 32 tar-Regolament (UE) Nru 1305/2013. L-Istati Membri jistgħu jwettqu eżerċizzju ta' rfinar skont il-kundizzjonijiet previsti fit-tielet subparagrafu tal-Artikolu 32(3) tar-Regolament (UE) Nru 1305/2013.

Kostijiet eligibbli

- (251) L-ghajnuna tkopri kumpens għall-kostijiet addizzjonali kollha jew parti minnhom u l-introjtu mitluf relatati mar-restrizzjonijiet naturali jew ma' restrizzjonijiet oħrajn speċifiċi għaż-żona għall-produzzjoni agrikola fiż-żona kkonċernata. L-Istati Membri jridu juru l-limiti inkwistjoni u jridu jagħtu evidenza li l-ammont ta' kumpens li jrid jithallas ma jmurx lil hinn mit-telf ta' dħul u l-kostijiet addizzjonali li jirriżultaw minn dawk il-limiti.
- (252) Il-kostijiet addizzjonali u l-introjtu mitluf iridu jiġu kkalkolati fir-rigward ta' restrizzjonijiet naturali jew ta' restrizzjonijiet oħrajn speċifiċi għaż-żona, meta mqabbla ma' żoni li ma humiex affettwati minn restrizzjonijiet naturali jew restrizzjonijiet oħrajn speċifiċi għaż-żona.

Intensità tal-ghajnuna

- (253) L-ghajnuna ma tridx taqbeż il-100 % tal-kostijiet eligibbli. L-ghajnuna trid tinghata b'mod annwali għal kull ettaru ta' żona agrikola.

1.1.8. Għajnuna għall-biedja organika

- (254) Il-Kummissjoni se tqis għajnuna għall-biedja organika kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikolu 107(3), il-punt (c), tat-Trattat jekk tikkonforma mal-Parti I, il-Kapitolu 3, ta' dawn il-Linji Gwida u mal-kundizzjonijiet stabbiliti f'din it-Taqsima.
- (255) Din it-Taqsima tapplika għal intrapriżi attivi fil-produzzjoni agrikola primarja.
- (256) L-ghajnuna tista' tinghata lill-impriżi jew lill-gruppi ta' impriżi li jimpenjaw ruhhom b'mod volontarju li jikkonvertu jew li jżommu prattiki u metodi tal-agrikoltura organika kif inhu definit fir-Regolament (UE) 2018/848 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill⁵⁶.
- (257) L-ghajnuna tinghata biss għal impenji li jmorru lil hinn mill-istandards u mir-rekwiżiti li ġejjin, li jridu jiġu identifikati u deskritti fin-notifika ta' għajnuna mill-Istat lill-Kummissjoni:
- (a) ir-rekwiżiti statutorji ta' ġestjoni rilevanti u l-istandards tal-KAAT stabbiliti skont it-Titolu III, il-Kapitolu I, it-Taqsima 2, tar-Regolament (UE) 2021/2115;
 - (b) ir-rekwiżiti minimi għall-użu tal-fertilizzanti u tal-prodotti għall-protezzjoni tal-pjanti, għat-trattament xieraq tal-annimali, kif ukoll kull rekwiżit obbligatorju ieħor stabbilit mil-liġi nazzjonali u mid-dritt tal-Unjoni;
 - (c) il-kundizzjonijiet stabbiliti għaż-żamma taż-żona agrikola f'konformità mal-Artikolu 4(2), il-punt (b), tar-Regolament (UE) 2021/2115.

⁵⁶ Ir-Regolament (UE) 2018/848 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-30 ta' Mejju 2018 dwar il-produzzjoni organika u t-tikkettar ta' prodotti organiċi u li jhassar ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 834/2007 (ĠU L 150, 14.6.2018, p. 1).

- (258) Għall-impenji msemija fil-punt (258)(b), fejn il-liġi nazzjonali timponi rekwiżiti godda li jmorru lil hinn mir-rekwiżiti minimi korrispondenti stabbiliti fid-dritt tal-Unjoni, tista' tingħata għajjnuna għal impenji li jikkontribwixxu għall-konformità ma' dawk ir-rekwiżiti għal massimu ta' 24 xahar mid-data li fiha jsiru obbligatorji għall-azjenda.
- (259) L-impenji jridu jitwettqu fuq perjodu inizjali ta' hames sa seba' snin. Madankollu, sabiex jinkisbu jew jinżammu ċerti benefiċċji ambjentali mfittxija, l-Istati Membri jistgħu jiddeterminaw perjodu itwal, inkluż billi jipprovdu għall-estensjoni annwali tagħhom wara tmiem il-perjodu inizjali. Meta tingħata għajjnuna għall-konverżjoni għall-biedja organika, l-Istati Membri jistgħu jiddeterminaw perjodu iqsar ta' mill-anqas sena. Fir-rigward ta' impenji godda li jikkonċernaw iż-żamma direttament wara l-impenn imwettaq fil-perjodu inizjali, l-Istati Membri jistgħu jiddeterminaw perjodu iqsar ta' mill-anqas sena.
- (260) L-Istati Membri jridu jiżguraw li l-imprizi li jwettqu operazzjonijiet skont din il-miżura jkollhom aċċess għall-għarfien u għall-informazzjoni rilevanti meħtieġa sabiex jimplimentaw tali operazzjonijiet, u li jkun hemm disponibbli taħriġ xieraq għal dawk li jeħtiġuh, kif ukoll aċċess għall-għarfien espert sabiex jgħin lill-bdiewa li jimpenjaw ruhhom li jibdlu s-sistemi ta' produzzjoni tagħhom.

Kostijiet eligibbli

- (261) L-għajjnuna tkopri kumpens lill-benefiċjarji għal parti, jew l-ammont kollu, tal-kostijiet addizzjonali u t-telf tal-introjt, li ġejjin mill-impenji. L-għajjnuna trid tingħata b'mod annwali. F'każijiet debitament ġustifikati, l-Istati Membri jistgħu jagħtu għajjnuna bħala pagament ta' darba għal kull unità.
- (262) Meta jkun hemm bżonn, l-għajjnuna tista' tkopri wkoll kostijiet tat-tranzazzjoni b'valur massimu ta' 20 % tal-primjum imħallas għall-impenn. Meta l-impenji jidhlu għalihom gruppi ta' imprizi, il-livell massimu huwa ta' 30 %. Din l-għajjnuna tingħata fuq bażi annwali.
- (263) Madankollu, jekk Stat Membru jkun jixtieq jikkumpensa għall-kostijiet tat-tranzazzjoni kkawżati mid-dhul f'impenji fuq il-biedja organika, irid jipprovdi prova konvinċenti dwar dawk il-kostijiet, pereżempju billi jippreżenta tqabbil bejn il-kostijiet ma' imprizi li ma jkunux daħlu f'impenji bħal dawn. Għalhekk, il-Kummissjoni ma tawtorizzax għajjnuna mill-Istat għal kostijiet tat-tranzazzjoni għall-issoktar ta' impenji tal-biedja organika li Stat Membru jkun diġà daħal għalihom fil-passat, sakemm l-Istat Membru ma jurix li dawk il-kostijiet għadhom isehħu jew li qegħdin jiġu imposti kostijiet godda tat-tranzazzjoni.
- (264) Meta l-kostijiet tat-tranzazzjoni jiġu kkalkolati fuq il-bażi ta' kostijiet medji jew farms medji jew it-tnejn li huma, l-Istati Membri jenhtieg li juru li b'mod partikolari l-imprizi l-kbar ma jkunux ikkumpensati żżejjed. Għall-finijiet tal-kalkolu tal-kumpens, l-Istati Membri jenhtieg li jqisu jekk il-kostijiet tat-tranzazzjoni inkwistjoni jkunux imġarrba għal kull impriza jew għal kull ettaru.
- (265) L-għajjnuna ma tistax tingħata skont din it-Taqsima għal impenji koperti mill-miżura agroambjentali klimatika, jew għal kostijiet koperti mit-Taqsima dwar l-għajjnuna sabiex thegġeg il-partecipazzjoni ta' produttori ta' prodotti agrikoli fis-sistemi tal-kwalità.

- (266) L-ghajjnuna għall-investimenti fil-produzzjoni primarja u fl-ipproċessar u fil-kummerċjalizzazzjoni ta' prodotti organiċi hija soġġetta għad-dispożizzjonijiet tat-Taqsimiet 1.1.1.1 u 1.1.1.2 ta' din il-Parti dwar l-ghajjnuna għall-investment.

Intensità tal-ghajjnuna

- (267) L-ghajjnuna ma tridx taqbeż il-100 % tal-kostijiet eliġibbli.
- (268) L-ghajjnuna trid titħallas għal kull ettaru. F'każijiet debitament ġustifikati, l-ghajjnuna tista' tingħata bħala somma f'daqqa jew pagament ta' darba għal kull unità.

1.1.9. Ghajjnuna għall-partecipazzjoni ta' produttori ta' prodotti agrikoli fl-iskemi ta' kwalità

- (269) Il-Kummissjoni tqis l-ghajjnuna favur il-partecipazzjoni ta' produttori ta' prodotti agrikoli u l-gruppi tagħhom fl-iskemi tal-kwalità kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikolu 107(3), il-punt (c), tat-Trattat jekk tikkonforma mal-Parti I, il-Kapitolu 3, ta' dawn il-Linji Gwida u mal-kundizzjonijiet stabbiliti f'din it-Taqsima.
- (270) Din it-Taqsima tapplika għal produttori ta' prodotti agrikoli.

Kostijiet eliġibbli

- (271) L-ghajjnuna tkopri l-kostijiet eliġibbli li ġejjin fir-rigward tal-iskemi tal-kwalità kif jissewma fil-punt (274):
- (a) il-kostijiet għal partecipazzjoni ġdida fi skemi tal-kwalità, b'mod partikolari l-kostijiet li jiġġarrbu għad-dhul fi skema tal-kwalità appoġġata u l-kontribuzzjoni annwali għall-partecipazzjoni f'dik l-iskema tal-kwalità, inkluż, fejn ikun meħtieġ, in-nefqa fuq il-verifiki meħtieġa sabiex tiġi vverifikata l-konformità mal-ispeċifikazzjonijiet tal-iskema tal-kwalità;
 - (b) il-kostijiet għall-miżuri obbligatorji tal-kontroll b'rabta mal-iskemi tal-kwalità li tkun daħlet għalihom l-awtorità kompetenti jew f'isimha, skont il-leġislazzjoni tal-Unjoni jew dik nazzjonali;
 - (c) il-kostijiet għall-attivitajiet ta' riċerka tas-suq, il-ħolqien u d-disinn tal-prodotti u għall-preparazzjoni tal-applikazzjonijiet għar-rikonoxximent ta' skemi tal-kwalità.
- (272) L-ghajjnuna msemija fil-punt (272)(a) u (b) ma tridx tingħata għall-kostijiet ta' kontrolli li jsiru mill-benefiċjarji stess, jew meta l-leġislazzjoni tal-Unjoni tipprevedi li l-kostijiet tal-kontrolli jiġġarrbu mill-produtturi tal-prodotti agrikoli u l-grupp tagħhom, mingħajr ma tispeċifika l-livell attwali ta' imposti.
- (273) L-iskemi tal-kwalità msemija fil-punt (272)(a) iridu jkunu dawn:
- (a) Skemi tal-kwalità tal-Unjoni;
 - (b) skemi tal-kwalità, inklużi skemi ta' ċertifikazzjoni ta' azjendi agrikoli, għal prodotti agrikoli rikonoxxuti mill-Istati Membri li jikkonformaw mal-kriterji li ġejjin:
 - (i) l-ispeċifità tal-prodott finali prodott skont tali skemi ta' kwalità għandha tinħoloq minn obbligi ċari li jiġġarantixxu kwalunkwe waħda minn dawn li ġejjin:
 1. karatteristiċi speċifiċi tal-prodott;
 2. metodu speċifiku ta' biedja jew produzzjoni;

3. kwalità tal-prodott finali li teċċedi b'mod sinifikanti l-istandards tal-komoditajiet kummerċjali fir-rigward tas-saħħa pubblika, tal-annimali jew tal-pjanti, il-benessri tal-annimali jew il-ħarsien tal-ambjent;
- (ii) l-iskema tal-kwalità trid tkun miftuha għall-produtturi kollha;
- (iii) l-iskema ta' kwalità trid tkun tinvolvi speċifikazzjonijiet vinkolanti tal-prodott finali u l-konformità ma' dawk l-ispeċifikazzjonijiet trid tiġi vverifikata minn awtoritajiet pubbliċi jew minn korp ta' spezzjoni indipendenti;
- (iv) l-iskema tal-kwalità trid tkun trasparenti u tiżgura t-traċċabbiltà sħiħa tal-prodotti agrikoli;
- (c) skemi volontarji ta' ċertifikazzjoni tal-prodotti agrikoli rikonoxxuti mill-Istati Membri bħala li jissodisfaw il-linji gwida tal-Unjoni dwar l-aħjar prattiki msemija fil-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni tas-16 ta' Diċembru 2010 bit-titolu "Linji gwida tal-aqwa prattiki tal-UE għat-thaddim ta' skemi ta' ċertifikazzjoni volontarji għal prodotti agrikoli u oġġetti tal-ikel" relatati ma' prodotti agrikoli u oġġetti tal-ikel⁵⁷.
- (274) L-ghajjnuna trid tkun aċċessibbli għal dawk l-impriżi kollha eliġibbli fiż-żona kkonċernata, abbażi ta' kundizzjonijiet iddefiniti b'mod oġġettiv.
- (275) L-ghajjnuna msemija fil-punt (272)(b) u (c) trid tingħata fil-forma ta' servizzi ssussidjati u trid tithallas lill-korp responsabbli għall-miżuri ta' kontroll, lill-fornitur tar-riċerka jew lill-fornitur tal-konsulenza.

Intensità tal-ghajjnuna

- (276) L-ghajjnuna msemija fil-punt (272)(a) trid tingħata għal perjodu massimu ta' seba' snin, trid tithallas b'mod annwali u ma tridx taqbeż il-100 % tal-kostijiet eliġibbli.
- (277) L-ghajjnuna msemija fil-punt (272)(b) u (c) tista' tilhaq il-100 % tal-kostijiet reali mgarrba.

1.1.10. Ghajjnuna għall-ghoti ta' appoġġ tekniku fis-settur tal-agrikoltura

- (278) Din it-Taqsima tkopri l-ghajjnuna għall-ghoti ta' appoġġ tekniku fis-settur tal-agrikoltura hlief l-ghajjnuna għas-servizzi ta' sostituzzjoni tal-farms li tista' tingħata biss lil ċerti impriżi attivi fil-produzzjoni agrikola primarja.
- (279) L-ghoti ta' appoġġ tekniku jista' jsir minn gruppi ta' produtturi jew minn organizzazzjonijiet oħrajn, ikun xi jkun id-daqs tagħhom.
- (280) L-ghajjnuna trid tkun aċċessibbli għal dawk kollha eliġibbli fil-qasam ikkonċernat, abbażi ta' kundizzjonijiet iddefiniti b'mod oġġettiv. Meta l-ghoti ta' appoġġ tekniku jsir minn gruppi u minn organizzazzjonijiet ta' produtturi, is-sħubija tat-tali gruppi jew organizzazzjonijiet ma tridx tkun kundizzjoni għal aċċess għas-servizz. Kull kontribut ta' persuni mhux membri għall-kostijiet amministrattivi tal-grupp jew tal-organizzazzjoni kkonċernata għandu jkun limitat għall-kostijiet tal-forniment tas-servizz.

1.1.10.1. Ghajjnuna għall-iskambju tal-gharfien u azzjonijiet ta' informazzjoni

⁵⁷ ĠU C 341, 16.12.2010, p. 5.

- (281) Il-Kummissjoni se tqis l-għajnuna għall-iskambju tal-għarfien u l-azzjonijiet ta' informazzjoni kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikolu 107(3), il-punt (c), tat-Trattat jekk tikkonforma mal-Parti I, il-Kapitolu 3, ta' dawn il-Linji Gwida, mal-kundizzjonijiet ġenerali għall-għajnuna għall-appoġġ tekniku stabbiliti fil-punti (279), (280) u (281) u mal-kundizzjonijiet stabbiliti f'din it-Taqsima.
- (282) L-Istati Membri jridu jiżguraw li l-azzjonijiet appoġġati skont din it-Taqsima jkunu konsistenti mad-deskrizzjoni tas-Sistema tal-Għarfien u tal-Innovazzjoni Agrikoli (AKIS) prevista fil-Pjanijiet Strateġiċi tal-PAK.
- (283) L-għajnuna tkopri t-taħriġ vokazzjonali, azzjonijiet ta' kisba ħiliet, inklużi korsijiet ta' taħriġ, workshops, konferenzi u kkwċjar, attivitajiet ta' dimostrarazzjoni, azzjonijiet ta' informazzjoni u promozzjoni tal-innovazzjoni, li jikkontribwixxu għall-ilhuq ta' objettiv speċifiku wiehed jew aktar stabbiliti fl-Artikolu 6(1) tar-Regolament (UE) 2021/2115.
- (284) L-għajnuna tista' tkopri wkoll skambju ta' ġestjoni tal-farms fuq perjodu qasir u żjarat fil-farms.

Kostijiet eliġibbli

- (285) L-għajnuna tkopri l-kostijiet eliġibbli li ġejjin:
- (a) il-kostijiet ta' organizzazzjoni ta' taħriġ vokazzjonali, azzjonijiet ta' kisba ta' ħiliet, inklużi korsijiet ta' taħriġ, workshops, konferenzi u kkwċjar, attivitajiet ta' wiri u azzjonijiet ta' informazzjoni;
 - (b) l-ispejjeż tal-ivvjaġġar, tal-akkomodazzjoni u l-ispejjeż *per diem* tal-parteeipanti;
 - (c) il-kostijiet tal-provvediment tas-servizzi ta' sostituzzjoni meta l-parteeipanti jkunu assenti;
 - (d) fil-każ ta' proġetti ta' dimostrarazzjoni, huma eliġibbli wkoll dawn il-kostijiet tal-investment li ġejjin:
 - (i) il-kostijiet għall-kostruzzjoni, l-akkwist, inklużi l-lokazzjoni, jew it-titjib tal-beni immobbli, bl-art eliġibbli biss sa limitu li ma jaqbiżx l-10 % tal-kostijiet totali eliġibbli tal-operazzjoni kkonċernata; f'każijiet eċċezzjonali u ġġustifikati kif xieraq, perċentwal oġġla jista' jiġi awtorizzat għal operazzjonijiet li jikkonċernaw il-konservazzjoni ambjentali u l-preservazzjoni tal-ħamrija rikka fil-karbonju;
 - (ii) il-kostijiet għax-xiri jew għal-lokazzjoni b'opzjoni ta' xiri ta' makkinarju u tagħmir sal-valur tas-suq tal-assi;
 - (iii) il-kostijiet ġenerali li huma marbutin mal-infiq imsemmi fil-punti (i) u (ii), bħal tariffi tal-perit, tal-inġinier u dawk tal-konsultazzjoni, tariffi relatati ma' pariri dwar is-sostenibbiltà ambjentali u ekonomika, inklużi studji tal-fattibbiltà; l-istudji ta' fattibbiltà jibqgħu spiza eliġibbli anke meta, abbażi tar-riżultati tagħhom, ma tiġġarrab ebda nefqa skont il-punti (i) u (ii);
 - (iv) il-kostijiet għall-akkwiżizzjoni, tal-iżvilupp jew tal-użu ta' software tal-kompjuter, ta' soluzzjonijiet cloud u simili, u l-akkwiżizzjonijiet ta' privattivi, liċenzji, drittijiet tal-awtur u trademarks;
 - (v) meta jkun debitament ġustifikat, l-għajnuna għal proġetti ta' dimostrarazzjoni fuq skala żgħira tista' tingħata għal kostijiet addizzjonali u introjtu mitluf marbut mal-proġett ta' dimostrarazzjoni.

- (286) Il-kostijiet imsemmija fil-punt (286)(d) (i) sa (iv) huma eliġibbli biss sakemm dawn jintużaw għall-proġett ta' dimostrazzjoni u għad-durata tal-proġett ta' dimostrazzjoni. Jitqiesu eliġibbli biss dawk il-kostijiet tad-deprezzament li jikkorrispondu mal-ħajja tal-proġett ta' dimostrazzjoni u li huma kkalkolati abbażi ta' prinċipji kontabilistiċi aċċettati ġeneralment.
- (287) Il-korpi li jipprovdu servizzi ta' skambju tal-għarfien u ta' informazzjoni jrid ikollhom il-kapaċitajiet xierqa fil-forma ta' kwalifiki tal-persunal u taħriġ regolari sabiex iwettqu dawk il-kompiti.
- (288) L-għajjnuna msemmija fil-punt (286)(a),(c) u (d)(i) sa (iv) trid tiġi pprovduta fil-forma ta' servizzi ssussidjati. L-għajjnuna għall-kostijiet tal-provvediment ta' servizzi ta' sostituzzjoni msemmija fil-punt (286)(c) tista', alternattivament, tithallas direttament lill-fornitur tas-servizzi ta' sostituzzjoni. L-għajjnuna msemmija fil-punt (286)(d)(v) trid tithallas direttament lill-benefiċjarji. L-għajjnuna għal proġetti ta' dimostrazzjoni fuq skala żgħira skont il-punt (286)(d)(i) sa (iv), tista' tithallas direttament lill-benefiċjarji.

Intensità tal-għajjnuna

- (289) L-intensità tal-għajjnuna ma tridx taqbeż il-100 % tal-kostijiet eliġibbli.
- (290) Fil-każ tal-kostijiet eliġibbli msemmijin fil-punt (286)(d), l-ammont massimu tal-għajjnuna jrid ikun limitat għal EUR 100 000 fuq 3 snin fiskali.

1.1.10.2. Għajjnuna għal servizzi ta' konsulenza

- (291) Il-Kummissjoni tqis l-għajjnuna għall-forniment ta' servizzi konsultattivi kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikolu 107(3), il-punt (c), tat-Trattat jekk tikkonforma mal-Parti I, il-Kapitolu 3, ta' dawn il-Linji Gwida, mal-kundizzjonijiet ġenerali għall-għajjnuna għall-appoġġ tekniku stabbiliti fil-punti (279), (280) u (281) u mal-kundizzjonijiet stabbiliti f'din it-Taqsima.
- (292) L-Istati Membri jridu jiżguraw li l-azzjonijiet appoġġati skont din it-Taqsima jkunu konsistenti mad-deskrizzjoni tal-AKIS ipprovduta fil-Pjanijiet Strateġiċi tal-PAK.
- (293) Il-parir irid ikun marbut ma' mill-anqas objettiv speċifiku wieħed stabbilit fl-Artikolu 6(1) tar-Regolament (UE) 2021/2115 u jrid ikopri mill-anqas wieħed mill-elementi li ġejjin:
- (a) l-obbligi li jirriżultaw mir-rekwiżiti statutorji ta' ġestjoni u mill-istandards tal-KAAT stabbiliti skont it-Titolu III, il-Kapitolu I, it-Taqsima 2, tar-Regolament (UE) 2021/2115;
 - (b) il-prattiki agrikoli ta' benefiċċju għall-klima u għall-ambjent kif imsemmija fl-Artikolu 31 tar-Regolament (UE) 2021/2115 u ż-żamma taż-żona agrikola msemmija fl-Artikolu 4(2), il-punt (b), tar-Regolament (UE) 2021/2115;
 - (c) ir-rekwiżiti stabbiliti mill-Istati Membri għall-implimentazzjoni tad-Direttiva 2000/60/KE, id-Direttiva 92/43/KEE, id-Direttiva 2009/147/KE, id-Direttiva 2008/50/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill⁵⁸, id-Direttiva

⁵⁸ Id-Direttiva 2008/50/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-21 ta' Mejju 2008 dwar il-kwalità tal-arja fl-ambjent u arja iktar nadifa għall-Ewropa (ĠU L 152, 11.6.2008, p. 1).

- (UE) 2016/2284 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill⁵⁹, ir-Regolament (UE) 2016/2031, ir-Regolament (UE) 2016/429 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill⁶⁰, l-Artikolu 55 tar-Regolament (KE) Nru 1107/2009 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill⁶¹ u d-Direttiva 2009/128/KE;
- (d) il-prattiki tal-farms li jipprevjenu l-iżvilupp tar-reżistenza għall-antimikrobiċi kif stabbilit fil-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni “Pjan ta’ Azzjoni Ewropew dwar Saħħa Waħda kontra r-Reżistenza għall-Antimikrobiċi”⁶²;
 - (e) il-prevenzjoni u l-ġestjoni tar-riskju;
 - (f) miżuri mmirati għall-modernizzazzjoni tal-farms, it-tiswir tal-kompetittività, l-integrazzjoni settorjali, l-innovazzjoni, l-orjentazzjoni tas-suq kif ukoll il-promozzjoni tal-intraprenditorija;
 - (g) it-teknoloġiji diġitali fl-agrikoltura kif imsemmija fl-Artikolu 114, il-punt (b), tar-Regolament (UE) 2021/2115;
 - (h) il-ġestjoni sostenibbli tan-nutrijenti, inkluż, mhux aktar tard mill-2024, l-użu tal-Għodda ta’ Sostenibbiltà tal-Farms għan-Nutrijenti, imsemmi fl-Artikolu 15(4), il-punt (g), tar-Regolament (UE) 2021/2115;
 - (i) il-kundizzjonijiet tal-impjieg u l-obbligi tal-impjegatur kif ukoll is-saħħa u s-sikurezza okkupazzjonali u l-appoġġ soċjali fil-komunitajiet tal-agrikoltura;
 - (j) produzzjoni sostenibbli tal-ġhalf, evalwazzjoni tal-ġhalf f’termini ta’ kontenut ta’ nutrijenti u valuri tal-ġhalf, dokumentazzjoni, ippjanar u kontroll tal-ġhalf tal-annimali tal-farms abbażi tal-htigijiet.
- (294) L-għajjnuna trid tingħata fil-forma ta’ servizzi ssussidjati.
- (295) Il-korpi magħżula sabiex jipprovdu servizz konsultattiv irid ikollhom ir-riżorsi xierqa fil-forma ta’ taħriġ regolari u persunal ikkwalifikat u esperjenza konsultattiva, u affidabbiltà fir-rigward tal-oqsma li jagħtu pariri fihom.
- (296) L-Istati Membri jridu jiżguraw li l-pariri jkunu imparzjali u li l-fornituri tas-servizzi ta’ konsulenza ma jkollhom l-ebda kunflitt ta’ interess.
- (297) F’każijiet fejn ikun debitament iġġustifikat u xieraq, il-parir jista’ jingħata fi grupp b’mod parzjali, filwaqt li titqies is-sitwazzjoni tal-utent individwali tas-servizzi konsultattivi.

L-ammont tal-għajjnuna

- (298) L-intensità tal-għajjnuna ma tridx taqbeż il-100 % tal-kostijiet eliġibbli.
- (299) L-għajjnuna ma tridx taqbeż, fi kwalunkwe perjodu ta’ tliet snin, l-ammonti li ġejjin:
- (a) EUR 25 000 għal kull impriża attiva fil-produzzjoni agrikola primarja;

⁵⁹ Id-Direttiva (UE) 2016/2284 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-14 ta’ Diċembru 2016 dwar it-tnaqqis tal-emissjonijiet nazzjonali ta’ ċerti inkwinanti atmosferiċi, li temenda d-Direttiva 2003/35/KE u li tħassar id-Direttiva 2001/81/KE (ĠU L 344, 17.12.2016, p. 1).

⁶⁰ Ir-Regolament (UE) 2016/429 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tad-9 ta’ Marzu 2016 dwar il-mard trasmissibbli tal-annimali u li jemenda u jhassar ċerti atti fil-qasam tas-saħħa tal-annimali (“il-Liġi dwar is-Saħħa tal-Annimali”) (ĠU L 84, 31.3.2016, p. 1).

⁶¹ Ir-Regolament (KE) Nru 1107/2009 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-21 ta’ Ottubru 2009 dwar it-tqegħid fis-suq ta’ prodotti għall-protezzjoni tal-pjanti u li jhassar id-Direttivi tal-Kunsill 79/117/KEE u 91/414/KEE (ĠU L 309, 24.11.2009, p. 1).

⁶² Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni, Pjan ta’ Azzjoni Saħħa Waħda Ewropew kontra r-Reżistenza Antimikrobika (RAM) (COM(2017) 339 final).

- (b) EUR 200 000 għal kull impriża attiva fl-ipproċessar ta' prodotti agrikoli u l-kummerċjalizzazzjoni tagħhom.

1.1.10.3. Għajjnuna għal servizzi ta' sostituzzjoni tal-farms

- (300) Il-Kummissjoni se tqis l-għajjnuna għal servizzi ta' sostituzzjoni ta' farm kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikolu 107(3), il-punt (c), tat-Trattat jekk tikkonforma mal-Parti I, il-Kapitolu 3, ta' dawn il-Linji Gwida, mal-kundizzjonijiet ġenerali għall-għajjnuna għall-appoġġ tekniku stabbiliti fil-punti (279), (280) u (281) u mal-kundizzjonijiet stabbiliti f'din it-Taqsima.
- (301) L-għajjnuna trid tingħata fil-forma ta' servizzi ssussidjati.

Kostijiet eligibbli

- (302) L-għajjnuna tkopri l-kostijiet reali mgarrba għas-sostituzzjoni ta' bidwi, persuna fiżika li hija membru ta' unità domestika ta' farm, jew haddiem fuq farm, matul l-assenza tagħhom mix-xogħol minhabba mard, inkluż mard ta' wliedhom jew mard serju ta' persuna li tghix magħhom, li tkun tehtieg kura kostanti, btala, liv tal-maternità u tal-ġenituri, lieva obbligatorja, u f'każ ta' mewt jew għall-kostijiet deskritti fil-punt (286)(c).
- (303) Id-durata totali tas-sostituzzjoni jenhtieg li tkun limitata għal tliet xhur kull sena għal kull benefiċjarju, hlief fil-każ ta' sostituzzjoni għal-liv tal-maternità u tal-ġenituri u s-sostituzzjoni waqt servizz militari obbligatorju. Fir-rigward tal-liv tal-maternità u tal-ġenituri, id-durata tas-sostituzzjoni jenhtieg li tkun limitata għal sitt xhur f'kull wiehed minn dawn il-każijiet. Madankollu, f'każijiet debitament ġustifikati, il-Kummissjoni tista' tawtorizza estensjoni tal-perjodu ta' tliet xhur u sitt xhur. Fir-rigward ta' servizz militari obbligatorju, id-durata tas-sostituzzjoni jenhtieg li tkun limitata għad-durata tas-servizz.

Intensità tal-għajjnuna

- (304) L-intensità tal-għajjnuna ma tridx taqbeż il-100 % tal-kostijiet eligibbli.

1.1.11. Għajjnuna għall-kooperazzjoni fis-settur tal-agrikoltura

- (305) Il-Kummissjoni se tqis għajjnuna għall-kooperazzjoni fis-settur tal-agrikoltura kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikolu 107(3), il-punt (c), tat-Trattat jekk tikkonforma mal-Parti I, il-Kapitolu 3, ta' dawn il-Linji Gwida u mal-kundizzjonijiet stabbiliti f'din it-Taqsima.
- (306) Din it-Taqsima tapplika għas-settur tal-agrikoltura kollu kif definit fil-punt (33)9.
- (307) L-għajjnuna taht din it-Taqsima ma tridx tingħata għal kooperazzjoni li tinvolvi biss korpi ta' riċerka.
- (308) L-għajjnuna tista' tingħata biss sabiex tippromwovi l-kooperazzjoni, li tikkontribwixxi għall-ilħuq ta' wiehed jew aktar mill-oġettivi stabbiliti fl-Artikolu 6(1) tar-Regolament (UE) 2021/2115.
- (309) L-għajjnuna jenhtieg li tingħata sabiex jiġu promossi għamliet ta' kooperazzjoni li jinvolvu mill-anqas żewġ atturi, irrISPettivament minn jekk dawn ikunux attivi fis-

settur tal-agrikoltura, iżda li jkunu soġġetti li mill-kooperazzjoni jgawdi prinċipalment is-settur tal-agrikoltura, u b' mod partikolari:

- (a) kooperazzjoni fost impriżi differenti fis-settur tal-agrikoltura, il-katina alimentari u bejn atturi oħrajn attivi fis-settur tal-agrikoltura li jikkontribwixxu għall-ilħuq tal-oġettivi u l-prijoritajiet tal-politika tal-iżvilupp rurali, inklużi l-gruppi ta' produttori, il-kooperattivi u l-organizzazzjoni interprofessjonali;
 - (b) il-ħolqien ta' raggruppamenti u networks;
 - (c) is-suċċessjoni tal-farms, b'mod partikolari għat-tiġdid ġenerazzjonali fil-livell tal-farms (l-għajjnuna tista' tingħata biss lil bdiewa li jkollhom, jew li sa tmien l-operazzjoni se jkunu laħqu l-età tal-irtirar, iddeterminata mill-Istat Membru kkonċernat f'konformità mal-leġiżlazzjoni nazzjonali tiegħu).
- (310) L-għajjnuna tista' tingħata għall-kooperazzjoni relatata, b'mod partikolari, mal-attivitajiet li ġejjin:
- (a) proġetti pilota;
 - (b) l-iżvilupp ta' prodotti, prattiċi, proċessi u teknoloġiji ġodda fis-settur tal-agrikoltura u fis-settur tal-ikel biss, sa fejn huma kkonċernati l-prodotti agrikoli;
 - (c) kooperazzjoni bejn operaturi żgħar fis-settur tal-agrikoltura fl-organizzazzjoni ta' proċessi ta' ħidma kongunta u l-qsim ta' faċilitajiet u riżorsi;
 - (d) kooperazzjoni orizzontali u vertikali bejn l-atturi tal-katina tal-provvista sabiex jinħolqu u jiġu żviluppati ktajjen qosra tal-provvista u swieq lokali;
 - (e) attivitajiet promozzjonali f'kuntest lokali relatati mal-iżvilupp ta' katina qasira tal-provvista u swieq lokali;
 - (f) azzjoni kollettiva li ssir għall-għanijiet ta' mitigazzjoni jew ta' adattament għat-tibdil fil-klima;
 - (g) approċċi komuni għall-proġetti ambjentali u għall-prattiki ambjentali li qegħdin jithaddmu, fosthom il-ġestjoni effiċjenti tal-ilma, l-użu tal-enerġija⁶³ rinnovabbli u l-preservazzjoni tal-pajsaġġi agrikoli;
 - (h) kooperazzjoni orizzontali u vertikali bejn l-atturi tal-katina tal-provvista fil-forniment sostenibbli ta' bijomassa għall-użu fil-produzzjoni tal-ikel jekk ir-riżultat ikun prodott agrikolu u produzzjoni tal-enerġija għall-konsum proprju;
 - (i) implimentazzjoni, b'mod partikolari minn gruppi ta' shab pubbliċi u privati minbarra dawk definiti fl-Artikolu 31(2), il-punt (b), tar-Regolament (UE) 2021/1060, ta' strateġiji ta' żvilupp lokali għajr dawk definiti fl-Artikolu 32 tar-Regolament (UE) 2021/1060;
 - (j) forom oħra ta' kooperazzjoni.
- (311) L-għajjnuna tista' tingħata biss għal forom ġodda ta' kooperazzjoni, inklużi dawk eżistenti jekk tinbeda attività ġdida.
- (312) L-għajjnuna għall-istabbiliment u għall-iżvilupp ta' ktajjen qosra tal-provvista, kif imsemmi fil-punt (311)(d) u (e) trid tkopri biss il-ktajjen tal-provvista li jinvolvu biss intermedjarju wieħed bejn il-bidwi u l-konsumatur.
- (313) Il-kooperazzjoni li għandha tiġi implimentata trid tikkonforma mar-regoli u r-rekwiżiti rilevanti, kif huwa speċifikat fit-Taqsima rilevanti ta' dawn il-Linji Gwida.

⁶³ Dan japplika wkoll għall-kooperazzjoni relatata mal-produzzjoni ta' enerġija minn sorsi tal-enerġija rinnovabbli jew il-produzzjoni ta' bijokarburanti f'azjendi agrikoli, dment li jitharsu l-kundizzjonijiet stabbiliti fit-Taqsima 1.1.1.1 tal-Parti II.

Kostijiet eligibbli

- (314) L-ghajjnuna tkopri l-kostijiet eligibbli li ġejjin, sakemm ikollhom x'jaqsmu ma' attivitajiet agrikoli:
- (a) il-kostijiet għal studji dwar iż-żona kkonċernata, u għal studji tal-fattibbiltà, u għat-tfassil ta' pjan ta' direzzjoni tan-negozju jew strategija tal-iżvilupp lokali minbarra dik imsemmija fl-Artikolu 32 tar-Regolament (UE) 2021/1060;
 - (b) il-kostijiet operazzjonali tal-kooperazzjoni, bħalma huma l-paga tal-“koordinatur”;
 - (c) il-kostijiet tal-operazzjonijiet li jridu jiġu implimentati;
 - (d) il-kostijiet għall-attivitajiet ta' promozzjoni.
- (315) L-ghajjnuna trid tkun limitata għal perjodu massimu ta' seba' snin. F'każijiet debitament ġustifikati, l-ghajjnuna tista' tingħata għal perjodu ta' żmien itwal fir-rigward tal-attivitajiet imsemmija fil-punt (314)(i) u l-azzjonijiet kollettivi dwar l-ambjent u l-klima sabiex jintlaħqu l-oġettivi speċifiċi relatati mal-ambjent u mal-klima stabbiliti fl-Artikolu 6(1), il-punti (d), (e) u (f), tar-Regolament (UE) 2021/2115.

Intensità tal-ghajjnuna

- (316) L-intensità tal-ghajjnuna ma tridx taqbeż il-100 % tal-kostijiet eligibbli.
- (317) Fil-każ ta' operazzjonijiet imsemmija fil-punt (314)(c) li jikkonsistu f'investimenti, l-ghajjnuna trid tkun limitata għall-intensità massima tal-ghajjnuna għall-investment, kif speċifikat fit-Taqsima rilevanti dwar l-ghajjnuna għall-investment.

1.2. Ġestjoni tar-riskju u tal-kriżijiet

- (318) L-ghajjnuna mill-Istat tista' tkun mezz xieraq ta' appoġġ fir-rigward ta' ċerti tipi ta' riskji fis-settur tal-agrikoltura, peress li l-attività agrikola ingenerali hija partikolarment skoperta għal riskji u kriżijiet. Madankollu jeżistu differenzi bejn impriżi attivi fil-produzzjoni agrikola primarja u impriżi attivi fl-ipproċessar ta' prodotti agrikoli u l-kummerċjalizzazzjoni ta' prodotti agrikoli, li normalment ikollhom possibbiltajiet aħjar sabiex jilqgħu r-riskji. Għaldaqstant, uħud mill-kategoriji tal-ghajjnuna inklużi f'din it-Taqsima se jkunu disponibbli għall-impriżi attivi fil-produzzjoni agrikola primarja biss.
- (319) Meta tingħata għajjnuna mill-Istat għal attivitajiet affettwati mir-riskji u l-kriżijiet, il-Kummissjoni tqis il-bżonn li jiġu evitati distorsjonijiet żejda tal-kompetizzjoni, billi teħtieġ kontribuzzjoni minima mill-produtturi għat-telf jew għall-ispiża tat-tali miżuri ta' għajjnuna jew xi miżuri adegwati oħrajn li jenħtieġ li jittiehdu sabiex jiġi mmitigat ir-riskju ta' distorsjoni tal-kompetizzjoni u jiġi żgurat li l-ghajjnuna mill-Istat hija proporzjonata mat-telf imġarrab. Fil-valutazzjoni tagħha, il-Kummissjoni tqis il-ħtieġa li l-benefiċjarju jieħu miżuri preventivi adegwati sabiex jimminimizza l-ammont totali tal-ghajjnuna mogħtija.

1.2.1. Ghajjnuna li tikkompensa l-ħsara fil-produzzjoni agrikola jew fil-mezzi tal-produzzjoni agrikola u sabiex tiġi evitata ħsara

1.2.1.1. Għajjnuna li tagħmel tajjeb għall-ħsara li jikkawżaw diżastri naturali jew okkorrenzi eċċezzjonali

- (320) Il-Kummissjoni se tqis għajjnuna mill-Istat sabiex tagħmel tajjeb għall-ħsarat ikkawżati minn diżastri naturali jew minn okkorrenzi eċċezzjonali bħala kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikolu 107(2), il-punt (b), tat-Trattat jekk din tikkonforma ma' dawn il-kundizzjonijiet stabbiliti f'din it-Taqsima.
- (321) Din it-Taqsima tapplika għas-settur tal-agrikoltura kif definit fil-punt (33)9.
- (322) Il-Kummissjoni konsistentement tenniet li, peress li jikkostitwixxu eċċezzjonijiet għall-projbizzjoni ġenerali ta' għajjnuna mill-Istat fis-suq intern stabbilit fl-Artikolu 107(1) tat-Trattat, il-kunċetti ta' "diżastru naturali" u "okkorrenzi eċċezzjonali" msemmija fl-Artikolu 107(2), il-punt (b), tat-Trattat iridu jiġu interpretati b'mod restrittiv. Dan ġie kkonfermat mill-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea⁶⁴.
- (323) Sal-lum il-ġurnata, il-Kummissjoni aċċettat li terremoti, valangi, uqigh tal-art u għargħar jistgħu jikkostitwixxu diżastri naturali. Barra minn hekk, il-Kummissjoni tqis l-inizjattiva tal-modernizzazzjoni tal-għajjnuna mill-Istat li tippermetti li ssir eżenzjoni ġenerali ta' dawn il-kategoriji li ġejjin ta' eventi ta' diżastri naturali: trombi tal-arja, uragani, eruzzjonijiet vulkaniċi, u nirien qawwija b'origini naturali. Okkorrenzi eċċezzjonali li l-Kummissjoni aċċettat fl-imġhoddi kienu jinkludu gwerer, disturbi interni jew strajkijiet u, b'ċerti riżervi u skont il-kobor tagħhom, aċċidenti nukleari jew industrijali kbar u nirien li jirriżultaw f'telf fuq skala kbira⁶⁵. Il-Kummissjoni se tkompli tevalwa pjaniet sabiex tingħata għajjnuna mill-Istat f'konformità mal-Artikolu 107(2), il-punt (b), tat-Trattat fuq bażi ta' każ b'każ, filwaqt li tqis il-prattika preċedenti tagħha f'dan il-qasam.
- (324) L-għajjnuna mogħtija skont din it-Taqsima hija soġġetta għall-kundizzjonijiet kumulattivi li ġejjin:
- (a) l-awtorità kompetenti tal-Istat Membru rrikonoxxiet b'mod formali l-karattru tal-event bħala diżastru naturali jew okkorrenza eċċezzjonali;
- (b) hemm rabta ta' kawżalità diretta bejn id-diżastru naturali jew l-okkorrenza eċċezzjonali u l-ħsara mgarrba mill-impriża.
- (325) Fejn xieraq, l-Istati Membri jistgħu jistabbilixxu bil-quddiem kriterji li abbażi tagħhom jitqies li jkun ingħata r-rikonoxximent formali msemmi fil-punt (325)(a).
- (326) L-għajjnuna trid tithallas direttament lill-impriża kkonċernata jew lil grupp jew organizzazzjoni ta' produttori li l-impriża hija membru fihom. Meta l-għajjnuna tithallas lil grupp u lil organizzazzjoni ta' produttori, l-ammont tal-għajjnuna ma jridx jaqbeż l-ammont tal-għajjnuna li għalih hija eliġibbli l-impriża.
- (327) L-iskema ta' għajjnuna trid tiġi stabbilita fi żmien tliet snin mid-data tal-okkorrenza tal-event, u l-għajjnuna trid tithallas fi żmien erba' snin minn dik id-data. Fir-rigward

⁶⁴ Ara s-Sentenza tat-11 ta' Novembru 2004, *Spanja vs Il-Kummissjoni*, C-73/03, EU:C:2004:711, il-punt 37, u s-Sentenza tat-23 ta' Frar 2006, *Atzeni et*, il-Kawżi Magħquda C-346/03 u C-529/03, EU:C:2006:130, il-punt 79.

⁶⁵ Il-Kummissjoni ma aċċettatx li nirien f'impjant tal-ipproċessar uniku li kien kopert minn assigurazzjoni kummerċjali normali jistgħu jiġu kkunsidrati bħala okkorrenzi eċċezzjonali. Bħala regola ġenerali, il-Kummissjoni ma taċċettax li tifqigha ta' mard tal-annimali jew l-okkorrenza ta' pesti tal-pjanti tista' titqies li tikkostitwixxi diżastri naturali jew okkorrenzi eċċezzjonali. Madankollu, f'każ wiehed, il-Kummissjoni għarfet li t-tifqigha mifruxa ta' marda tal-annimali kompletament ġdida kienet tikkostitwixxi okkorrenza eċċezzjonali.

ta' diżastru naturali jew ta' okkorrenza eċċezzjonali, il-Kummissjoni tawtorizza separatament l-ghajnuna nnotifikata li tidderoga minn din ir-regola f'kazijiet debitament ġustifikati, pereżempju minhabba n-natura u/jew il-firxa tal-event jew in-natura mdewma jew kontinwa tal-ħsara.

- (328) Sabiex tithaffef il-ġestjoni rapida ta' krizijiet, il-Kummissjoni se tawtorizza skemi ta' ghajnuna qafas *ex-ante* bħala kumpens għall-ħsarat ikkawżati minn terremoti, valangi, uqiġh tal-art u għargħar kif ukoll minn trombi tal-arja, uragani, eruzzjonijiet vulkaniċi u nirien qawwija ta' oriġini naturali, dment li l-kundizzjonijiet li bihom tista' tingħata l-ghajnuna f'kazijiet bħal dawn jiġu stipulati b'mod ċar⁶⁶. Fil-każ ta' skemi *ex ante* l-Istati Membri jeħtiġilhom jikkonformaw mal-obbligu ta' rapportar stabbilit fil-punt (651).
- (329) L-ghajnuna mogħtija bħala kumpens għall-ħsara kkawżata minn tipi oħrajn ta' diżastri naturali mhux imsemmija fil-punt (324) u għall-ħsara kkawżata b'okkorrenzi eċċezzjonali, trid tiġi nnotifikata lill-Kummissjoni.

Kostijiet eligibbli

- (330) Il-kostijiet eligibbli huma l-ammont tad-danni mġarrba bħala konsegwenza diretta tad-diżastru naturali jew ta' okkorrenza eċċezzjonali, kif ivvalutati minn awtorità pubblika, minn espert indipendenti rikonoxxut mill-awtorità awtorizzanti jew minn impriża tal-assigurazzjoni.
- (331) Id-dannu jista' jinkludi dan li ġej:
- (a) ħsara materjali f'assi bħal binjiet, tagħmir, makkinarju, stokkijiet u l-mezzi ta' produzzjoni;
 - (b) telf tal-introjt li jirriżulta mill-qerda sħiħa jew parzjali tal-produzzjoni agrikola u l-mezzi ta' produzzjoni agrikola.
- (332) Il-ħsara trid tiġi kkalkolata fil-livell tal-benefiċjarju individwali.
- (333) Il-kalkolu tad-dannu materjali jrid ikun ibbażat fuq il-kostijiet tat-tiswija jew fuq il-valur ekonomiku tal-assi affettwat qabel id-diżastru naturali jew l-okkorrenza eċċezzjonali. Dan ma jridx jaqbeż il-kost tat-tiswija jew it-tnaqqis fil-valur tas-suq ġust ikkawżati minn diżastru naturali jew mill-okkorrenza eċċezzjonali, jiġifieri d-differenza bejn il-valur tal-assi eżatt qabel u eżatt wara d-diżastru naturali jew l-okkorrenza eċċezzjonali.
- (334) It-telf tal-introjt jrid jiġi kkalkolat billi jitnaqqas:
- (a) ir-riżultat tal-multiplikazzjoni tal-kwantità tal-prodotti agrikoli prodotti fis-sena tad-diżastru naturali jew l-okkorrenza eċċezzjonali, jew f'kull sena ta' wara affettwata mill-qerda sħiħa jew parzjali tal-mezzi ta' produzzjoni, bil-prezz medju tal-bejgħ miksub matul dik is-sena minn
 - (b) ir-riżultat tal-multiplikazzjoni tal-kwantità annwali medja ta' prodotti agrikoli prodotti fil-perjodu ta' tliet snin qabel id-diżastru naturali jew l-okkorrenza eċċezzjonali jew medja ta' tliet snin ibbażata fuq il-perjodu ta' hames snin qabel id-diżastru naturali jew l-okkorrenza eċċezzjonali, hlief l-oġġla u l-inqas entrata bil-prezz medju tal-bejgħ miksub.

⁶⁶ Id-deċizjonijiet tal-Kummissjoni dwar ghajnuna mill-Istat fil-Kazijiet N 274b/2010, N 274a/2010, SA.33605, SA.33628, SA.36787.

- (335) Dak l-ammont jista' jizdied b'kostijiet oħrajn imġarrbin mill-benefiċjarju minhabba d-diżastru naturali jew l-okkorrenza eċċezzjonali, u jrid jitnaqqas b'kull kost mhux imġarrab minhabba d-diżastru naturali jew l-okkorrenza eċċezzjonali li b'mod ieħor xorta waħda kien iġarrabhom il-benefiċjarju.
- (336) Jistgħu jintużaw indiċijiet sabiex tiġi kkalkolata l-produzzjoni agrikola annwali tal-benefiċjarju dment li l-metodu ta' kalkolu użat jippermetti li jiġi determinat it-telf reali ta' benefiċjarju individwali f'sena partikolari.
- (337) Il-Kummissjoni tista' taċċetta metodi oħrajn għall-kalkolu tad-dannu dment li tkun issodisfata li dawn il-metodi jkunu rappreżentattivi, mhux ibbażati fuq redditi għoljin b'mod mhux normali u ma jirriżultawx f'kumpens eċċessiv għal xi benefiċjarju. Il-kejl tal-firxa tad-danni jista' jtfassal skont il-karatteristiċi speċifiċi ta' kull tip ta' prodott bl-użu ta' wieħed minn dawn li ġejjin:
- (a) indiċijiet bijoloġiċi (kwantità ta' telf ta' bijomassa) jew indiċijiet ta' telf ta' rendiment ekwivalenti stabbilit fil-livell ta' farm, lokali, reġjonali jew nazzjonali;
 - (b) indiċijiet tat-temp (inkludha l-kwantità ta' xita u t-temperatura) stabbiliti fil-livell lokali, reġjonali jew nazzjonali.

Intensità tal-ġħajnuna

- (338) L-ġħajnuna u kull pagament ieħor riċevut bħala kumpens għad-dannu, inkluzi pagamenti minn poloz tal-assigurazzjoni, ma jridux jaqbu 1-100 % tal-kostijiet eliġibbli.

1.2.1.2. Ġħajnuna ta' kumpens għat-telf ikkawżat minn event klimatiku avvers li jista' jkun assimilat ma' diżastru naturali

- (339) Il-Kummissjoni se tqis l-ġħajnuna bħala kumpens għad-dannu kkaġunat minn event klimatiku avvers li jista' jkun assimilat ma' diżastru naturali kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikolu 107(3), il-punt (c), tat-Trattat jekk din tikkonforma mal-Parti I, il-Kapitolu 3, ta' dawn il-Linji Gwida u mal-kundizzjonijiet stabbiliti f'din it-Taqsima.
- (340) Din it-Taqsima tapplika għal ġħajnuna mogħtija biex tikkumpensa għad-dannu kkaġunat minn event klimatiku avvers li jista' jkun assimilat ma' diżastru naturali kif definit fil-punt (33)3. Hija tapplika biss għal impriżi attivi fil-produzzjoni agrikola primarja.
- (341) L-ġħajnuna mogħtija skont din it-Taqsima hija soġġetta għall-kundizzjonijiet kumulattivi li ġejjin:
- (a) l-awtorità kompetenti tal-Istat Membru kkonċernat tkun għarfet b'mod formali l-karattru tal-event bħala event klimatiku avvers li jista' jkun assimilat ma' diżastru naturali;
 - (b) ikun hemm rabta kawżali diretta bejn l-event klimatiku avvers li jista' jiġi assimilat ma' diżastru naturali u d-danni mġarrba mill-impriża.
- (342) L-Istati Membri jistgħu, fejn xieraq, jistabbilixxu minn qabel kriterji li abbazi tagħhom jitqies li ngħata r-rikonoxximent formali msemmi fil-punt (342)(a).
- (343) Fil-każ ta' skemi *ex ante* l-Istati Membri jeħtigilhom jikkonformaw mal-obbligu ta' rapportar stabbilit fil-punt (651).

- (344) L-ghajjnuna trid tithallas direttament lill-impriża kkonċernata jew lil grupp jew organizzazzjoni ta' produtturi li l-impriża hija membru fihom. Meta l-ghajjnuna tithallas lil grupp jew lil organizzazzjoni ta' produtturi, l-ammont tal-ghajjnuna ma jridx jaqbeż l-ammont tal-ghajjnuna li ghalih hija eligibbli l-impriża.
- (345) L-iskemi ta' ghajjnuna jridu jkunu stabbiliti fi żmien tliet snin mid-data tal-okkorrenza tal-event klimatiku avvers li jista' jitqabbel ma' diżastru naturali. L-ghajjnuna trid tithallas fi żmien erba' snin minn dik id-data.

Kostijiet eligibbli

- (346) Il-kostijiet eligibbli huma d-dannu mgarrab bħala konsegwenza diretta ta' event klimatiku avvers li jista' jiġi assimilat ma' diżastru naturali, kif ivvalutat jew minn awtorità pubblika, jew minn espert indipendenti rikonoxxut mill-awtorità awtorizzanti jew inkella minn impriża tal-assigurazzjoni.
- (347) Il-ħsara tinkludi dan li ġej:
- (a) il-ħsara materjali lil assi bħal binjiet tal-farms, tagħmir u makkinarju, stokkijiet u l-mezzi ta' produzzjoni;
 - (b) it-telf tal-introjt mill-qerda shiha jew parzjali tal-produzzjoni agrikola u l-mezzi ta' produzzjoni.
- (348) Il-kalkolu tad-dannu mgarrab minhabba l-event klimatiku avvers li jista' jkun assimilat ma' diżastru naturali jrid isir fil-livell tal-benefiċjarju individwali.
- (349) Id-dannu materjali għall-assi kkagunat mill-event klimatiku avvers li jista' jkun assimilat ma' diżastru naturali jrid jiġi kkalkolat fuq il-bażi tal-ispiża tat-tiswija jew tal-valur ekonomiku tal-assi affettwat qabel l-event klimatiku avvers li jista' jkun assimilat ma' diżastru naturali. Ma jistax jaqbeż il-kost tat-tiswija jew it-tnaqqis fil-valur ġust tas-suq ikkawżat mill-event klimatiku avvers u li jista' jkun assimilat ma' diżastru naturali, jiġifieri d-differenza bejn il-valur tal-assi eżatt qabel u eżatt wara l-event klimatiku avvers li jista' jkun assimilat ma' diżastru naturali.
- (350) Meta t-telf fid-dhul tal-benefiċjarju msemmi fil-punt (348)(b) jiġi kkalkolat fuq il-bażi tal-livell ta' għelejjel jew bhejjem, jenhtieg li jiġi kkunsidrat biss id-dannu materjali marbut ma' dawk l-għelejjel jew bhejjem.
- (351) It-telf tal-introjt jrid jiġi kkalkolat jew fil-livell ta' produzzjoni annwali tal-farm jew fil-livell tal-uċuħ tar-raba' jew bhejjem billi jitnaqqas:
- (a) ir-riżultat tal-multiplikazzjoni tal-kwantità tal-prodotti agrikoli prodotti fis-sena tal-event klimatiku avvers li jista' jiġi assimilat ma' diżastru naturali, jew kull sena sussegwenti milquta mill-qerda totali jew parzjali tal-mezzi tal-produzzjoni, skont il-prezz medju tal-bejgħ miksub matul dik is-sena minn
 - (b) ir-riżultat tal-multiplikazzjoni tal-kwantità annwali medja ta' prodotti agrikoli prodotti fil-perjodu ta' tliet snin qabel ma jkun seħħ l-event klimatiku avvers li jista' jiġi assimilat ma' diżastru naturali, jew medja ta' tliet snin ibbażata fuq il-perjodu tal-ħames snin qabel ma jkun seħħ l-event klimatiku avvers li jista' jiġi assimilat ma' diżastru naturali, eskluża l-oġġla entrata u dik l-aktar baxxa, bil-prezz medju tal-bejgħ miksub.
- (352) Dak l-ammont jista' jiżdied b'kostijiet oħrajn imġarrba mill-benefiċjarju minhabba l-event klimatiku avvers li jista' jkun assimilat ma' diżastru naturali. Dak l-ammont irid jitnaqqas bi kwalunkwe kost mhux imġarrab minhabba l-event klimatiku avvers

- li jista' jkun assimilati ma' diżastru naturali li kieku xorta waħda kien iġarrabhom il-benefiċjarju.
- (353) Jistgħu jintużaw indicijiet sabiex tiġi kkalkolata l-produzzjoni agrikola annwali tal-benefiċjarju dment li l-metodu ta' kalkolu użat jippermetti li jiġi determinat it-telf reali ta' benefiċjarju individwali f'sena partikolari.
- (355) Meta SME tkun għet stabbilita anqas minn tliet snin mid-data tal-okkorrenza tal-event klimatiku avvers li jista' jiġi assimilati ma' diżastru naturali, ir-referenza għall-kwantità medja annwali matul il-perjodi ta' tliet snin jew ta' hames snin fil-punt (352)(b) trid tinftiehem bħala li tirreferi għall-fatturat iġġenerat jew għall-kwantità prodotta u mibjugħa minn impriża medja tal-istess daqs bħall-applikant, jiġifieri mikrointrapriża jew intrapriża żgħira jew intrapriża medja, rispettivament, fis-settur nazzjonali jew reġjonali affettwat mill-event klimatiku avvers li jista' jiġi assimilati ma' diżastru naturali.
- (354) Il-Kummissjoni tista' taċċetta metodi oħrajn għall-kalkolu tad-dannu dment li tkun issodisfata li dawn huma rappreżentattivi, ma humiex ibbażati fuq rendimenti għoljin b'mod mhux normali u ma jirriżultawx f'kumpens eċċessiv għal xi benefiċjarju. Il-kejl tal-firxa tad-danni jista' jitfassal skont il-karatteristiċi speċifiċi ta' kull tip ta' prodott bl-użu ta' wiehed minn dawn li ġejjin:
- (a) indicijiet bijoloġiċi (kwantità ta' telf ta' bijomassa) jew indicijiet ta' telf ta' rendiment ekwivalenti stabbilit fil-livell ta' farm, lokali, reġjonali jew nazzjonali;
 - (b) indicijiet tat-temp (inkluża l-kwantità ta' xita u t-temperatura) stabbiliti fil-livell lokali, reġjonali jew nazzjonali.

Intensità tal-ġhajjnuna

- (355) L-ġhajjnuna u kwalunkwe pagament ieħor riċevut bħala kumpens għad-dannu, inklużi pagamenti minn miżuri nazzjonali jew tal-Unjoni jew poloz tal-assigurazzjoni oħrajn għad-dannu li għalih tingħata ġhajjnuna, ma jridux jaqbuż t-80 % tal-kostijiet eliġibbli. L-intensità tal-ġhajjnuna tista' tiżdied sa 90 % f'żoni li jiffaċċjaw limitazzjonijiet naturali jew limitazzjonijiet oħrajn speċifiċi għaž-żona.
- (356) L-ammont tal-ġhajjnuna mogħti skont din it-Taqsima jrid jitnaqqas b'tal-anqas 50 % jekk jingħata lil benefiċjarji li ma jkunux għamlu assigurazzjoni jew li ma jkunux hallsu kontributi finanzjarji lil fondi mutwi akkreditati fl-Istat Membru li jkopru tal-anqas 50 % tal-produzzjoni annwali medja jew tal-introjt relatat mal-produzzjoni tagħhom u l-aktar riskji klimatiċi statistikament frekwenti fl-Istat Membru jew fir-reġjun ikkonċernat, li tiġi pprovduta kopertura ta' assigurazzjoni għalihom. It-tnaqqis ma japplikax biss jekk Stat Membru jista' juri b'mod konvinċenti li, minkejja l-isforzi raġonevoli kollha, fiż-żmien li fih seħħ id-dannu ma kienx hemm disponibbli assigurazzjoni affordabbli li tkopri l-aktar riskji klimatiċi statistikament frekwenti fl-Istat Membru jew fir-reġjun ikkonċernat.

1.2.1.3. Ġhajjnuna għall-kostijiet tal-prevenzjoni, tal-kontroll u tal-eradikazzjoni tal-mard tal-annimali, tal-pesti tal-pjanti u tal-infestazzjoni minn speċijiet aljeni invażivi u ġhajjnuna sabiex tagħmel tajjeb għad-dannu kkawżat mill-mard tal-annimali, mill-pesti tal-pjanti u mill-ispeċijiet aljeni invażivi

- (357) Il-Kummissjoni tikkunsidra għajnuna għall-kostijiet tal-prevenzjoni, il-kontroll u l-eradikazzjoni tal-mard tal-annimali, tal-pesti tal-pjanti u tal-infestazzjoni minn speċijiet aljeni invażivi u għajnuna sabiex tagħmel tajjeb għall-ħsara kkawżata minn dak il-mard tal-annimali, mill-pesti tal-pjanti u mill-ispeċijiet aljeni invażivi, li huma kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikolu 107(3), il-punt (c), tat-Trattat jekk tikkonforma mal-Parti I, il-Kapitolu 3, ta' dawn il-Linji Gwida u mal-kundizzjonijiet stabbiliti f'din it-Taqsima.
- (358) Din it-Taqsima tapplika biss għall-għajnuna mogħtija lill-impriži attivi fil-produzzjoni agrikola primarja.
- (359) L-għajnuna tista' tithallas biss meta jiġu ssodisfati l-kundizzjonijiet kollha li ġejjin:
- (a) fir-rigward tal-mard tal-annimali, tal-pesti tal-pjanti u tal-infestazzjoni minn speċijiet aljeni invażivi, jeżistu regoli tal-Unjoni jew nazzjonali, kemm jekk stabbiliti bil-liġi, b'regolament jew b'azzjoni amministrattiva;
 - (b) dawn ir-regoli tal-Unjoni jew nazzjonali jikkonċernaw alternattiva minn fost dawn li ġejjin:
 - (i) programm pubbliku fil-livell tal-Unjoni, nazzjonali jew reġjonali għall-prevenzjoni, il-kontroll jew l-eradikazzjoni tal-mard tal-annimali jew tal-pesti tal-pjanti kkonċernati;
 - (ii) miżuri ta' emerġenza imposti mill-awtorità kompetenti tal-Istat Membru;
 - (iii) miżuri sabiex jinqered jew jitrażżan pest tal-pjanti implimentati f'konformità mal-Artikoli 17 u 18, mal-Artikolu 28(1) u (2), mal-Artikolu 29(1) u (2), mal-Artikolu 30(1) u mal-Artikolu 33(1) tar-Regolament (UE) 2016/2031;
 - (iv) miżuri għall-qerda jew għall-konteniment ta' speċijiet aljeni invażivi implimentati f'konformità mar-Regolament (UE) Nru 1143/2014.
- (360) Il-programmi u l-miżuri msemmijin fil-punt (361)(b) iridu jinkludu deskrizzjoni tal-miżuri ta' prevenzjoni, kontroll u eradikazzjoni kkonċernati.
- (361) L-għajnuna ma tridx tkun relatata ma' miżuri li fir-rigward tagħhom il-legiżlazzjoni tal-Unjoni tistipula li l-kostijiet tat-tali miżuri jridu jiġġarrbu mill-benefiċjarju, sakemm il-kost ta' tali miżuri ta' għajnuna ma jiġux ikkumpensati kompletament minn imposti obbligatorji fuq il-benefiċjarji.
- (362) L-għajnuna trid tithallas direttament lill-impriża kkonċernata jew lil grupp jew lil organizzazzjoni ta' produttori li l-impriża hija membru fihom. Meta l-għajnuna tithallas lil grupp jew lil organizzazzjoni ta' produttori, l-ammont tal-għajnuna ma jridx jaqbez l-ammont tal-għajnuna li għalih hija eligibbli l-impriża.
- (363) Ma tista' tingħata l-ebda għajnuna individwali fejn jiġi stabbilit li l-marda jew l-infestazzjoni bil-pesti tal-pjanti jew tal-ispeċijiet aljeni invażivi kienet ikkaġunata deliberatament jew bin-negligenza tal-benefiċjarju.
- (364) Fir-rigward tal-mard tal-annimali, l-għajnuna tista' tingħata fir-rigward tal-mard imsemmi fil-lista tal-mard tal-annimali tal-Artikolu 5(1) tar-Regolament (UE) 2016/429, fl-Anness III tar-Regolament (UE) 2021/690 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill⁶⁷, jew fil-lista ta' mard tal-annimali tal-Kodiċi tas-Saħħa tal-Annimali Terrestri stabbilit mill-Organizzazzjoni Dinjija għas-Saħħa tal-annimali.

⁶⁷ Ir-Regolament (UE) 2021/690 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-28 ta' April 2021 li jistabbilixxi programm għas-suq intern, għall-kompetittività tal-intrapriži, inkluż l-intrapriži żgħira u ta' daqs medju, għall-qasam tal-pjanti, l-annimali, l-ikel u l-għalf, u għall-istatistika Ewropea (Il-Programm tas-Suq Uniku) u li jħassar

- (365) L-ghajnuna tista' tinghata wkoll fir-rigward ta' mard emergenti, li jissodisfa l-kriterji stabbiliti fl-Artikolu 6(2) tar-Regolament (UE) 2016/429.
- (366) L-iskemi ta' ghajnuna jridu jigu introdotti fi zmien tliet snin mid-data tal-okkorrenza tal-kost jew tad-dannu kkawżat mill-mard tal-annimali, mill-pest tal-pjanti jew mill-ispeċijiet aljeni invażivi. L-ghajnuna trid tithallas fi zmien erba' snin minn dik id-data. Dawn il-kundizzjonijiet ma japplikawx għall-kostijiet stabbiliti fil-punt (370).
- (367) Fil-każ ta' skemi *ex ante* l-Istati Membri jehtigilhom jikkonformaw mal-obbligu ta' rapportar stabbilit fil-punt (651).

Kostijiet eligibbli

- (368) Fil-każ ta' miżuri ta' prevenzjoni, l-ghajnuna trid tkopri l-kostijiet eligibbli li ġejjin:
- (a) kostijiet għall-miżuri ta' bijosigurtà, inkluż għall-prevenzjoni ta' speċijiet aljeni invażivi;
 - (b) kostijiet għal kontrolli tas-saħħa;
 - (c) kostijiet għal analizijiet inkluża d-dijanjożtika in vitro;
 - (d) kostijiet għal testijiet u miżuri oħrajn ta' skrinjar inklużi testijiet tat-TSE u l-BSE;
 - (e) kostijiet għax-xiri, għall-ħżin, għall-amministrazzjoni u għat-tqassim ta' tilqim, mediċini, sustanzi għat-trattamenti tal-annimali u prodotti għall-protezzjoni tal-pjanti u prodotti bjoċidali;
 - (f) kostijiet għat-tbiċċir jew għall-qtil preventiv ta' annimali jew għall-qerda ta' prodotti tal-annimali u pjanti;
 - (g) kostijiet tat-tindif, tad-diżinfestazzjoni jew tad-diżinfestazzjoni tal-azjenda u tat-tagħmir abbażi tal-epidemjoloġija u l-karatteristiċi tal-patoġenu jew tal-vettur.
- (369) Fil-każ ta' miżuri ta' kontroll u eradikazzjoni, l-ghajnuna tista' tkopri l-kostijiet eligibbli li ġejjin:
- (a) kostijiet għal testijiet u miżuri oħrajn ta' skrinjar fil-każ ta' mard tal-annimali, inklużi testijiet tat-TSE u l-BSE;
 - (b) kostijiet għax-xiri, għall-ħżin, għall-amministrazzjoni u għat-tqassim ta' tilqim, mediċini, sustanzi għat-trattamenti tal-annimali u prodotti għall-protezzjoni tal-pjanti;
 - (c) kostijiet għat-tbiċċir jew għall-qtil u l-qerda tal-annimali u l-qerda ta' prodotti marbutin magħhom jew il-qerda ta' pjanti, inklużi dawk li jmutu jew li jigu meqruda bħala riżultat ta' tilqima jew miżuri oħrajn ordnati mill-awtorità kompetenti tal-Istat Membru u t-tindif u d-diżinfestazzjoni jew id-diżinfestazzjoni tal-azjenda u t-tagħmir;
 - (d) kostijiet għax-xiri, għall-ħżin, għall-amministrazzjoni u għad-distribuzzjoni ta' prodotti għall-protezzjoni tal-pjanti sabiex jigu indirizzati speċijiet aljeni invażivi tal-pjanti;
 - (e) kostijiet għax-xiri, għall-ħżin, għall-użu u għad-distribuzzjoni ta' nases jew ta' tagħmir iehor sabiex jigu indirizzati speċijiet aljeni invażivi tal-annimali.
- (370) L-ghajnuna fir-rigward tal-kostijiet eligibbli msemmija fil-punti (370) u (371) trid tinghata fil-forma ta' servizzi ssussidjati u trid tithallas lil minn jipprovdi l-miżuri tal-prevenzjoni, tal-kontroll u tal-qerda għajr il-kostijiet eligibbli msemmija fil-

ir-Regolamenti (UE) Nru 99/2013, (UE) Nru 1287/2013, (UE) Nru 254/2014 u (UE) Nru 652/2014 (ĠU L 153, 3.5.2021, p. 1).

- punti (370)(e) u (371)(b) u l-kostijiet eligibbli msemmija fil-punti (370)(f) u (371)(c) fil-każ tal-pesti tal-pjanti u għat-tindif u d-dizinfettar tal-azjenda u tat-tagħmir. F'każijiet debitament ġustifikati, l-għajjnuna fir-rigward ta' kostijiet oħrajn msemmija fil-punti (370) u (371) tista' tithallas direttament lil benefiċjarju bħala rimborż tal-kostijiet reali mgarrba u mal-preżentazzjoni lill-awtorità awtorizzanti ta' prova tal-kostijiet imgarrba.
- (371) Fil-każ ta' għajjnuna sabiex tagħmel tajjeb għad-danni kkawżati minn mard tal-annimali, pesti tal-pjanti jew speċijiet aljeni invażivi, il-kumpens irid jiġi kkalkolat biss fir-rigward ta' dan li ġej:
- (a) tal-valur tas-suq tal-annimali mbiċċra jew maqtula jew li mietu jew il-prodotti relatati magħhom, jew il-pjanti meqruda:
 - (i) bħala riżultat tal-marda tal-annimali, tal-pest tal-pjanti jew tal-infestazzjoni minn speċijiet aljeni invażivi;
 - (ii) bħala parti minn programm jew minn miżura pubblika msemmija fil-punt (361)(b);
 - (b) it-telf tal-introjt minhabba obbligi ta' kwarantina u diffikultajiet fir-riforestazzjoni jew it-thawwil mill-ġdid u n-newba tal-ghelejjel obligatorja imposta bħala parti minn programm jew miżura pubblika/a msemmi/ja fil-punt (361)(b).
- (372) Dak l-ammont irid jitnaqqas:
- (a) bi kwalunkwe kost mhux imgarrab direttament minhabba l-marda tal-annimali, il-pesti tal-pjanti jew l-ispeċijiet aljeni invażivi, li kieku kienet tiġġarrab mill-benefiċjarju;
 - (b) bi kwalunkwe dħul magħmul mill-bejgħ ta' prodotti marbuta mal-annimali mbiċċra jew maqtula u mal-pjanti meqruda għal finijiet preventivi jew ta' eradikazzjoni fuq ordni tal-awtorità tal-Istat Membru.
- (373) Il-valur tas-suq imsemmi fil-punt (373)(a) irid jiġi stabbilit abbażi tal-valur tal-annimali, tal-prodotti u l-pjanti immedjatament qabel ma nħoloq jew ġie kkonfermat kwalunkwe suspett tal-marda tal-annimali jew tal-pesti tal-pjanti jew infestazzjoni minn speċijiet aljeni invażivi.
- (374) L-ammont tal-għajjnuna msemmi fil-punt (373) irid ikun limitat għall-kostijiet u għad-dannu kkawżati mill-mard tal-annimali, mill-pesti tal-pjanti u mill-infestazzjoni minn speċijiet aljeni invażivi li għalihom l-awtorità kompetenti tal-Istat Membru tkun għamlet waħda minn dawn li ġejjin:
- (a) tkun irrikonoxxiet formalment tifqigħa, fil-każ ta' marda tal-annimali;
 - (b) tkun irrikonoxxiet formalment il-preżenza tagħhom, fil-każ ta' pesti tal-pjanti jew ta' speċijiet aljeni invażivi.
- (375) F'każijiet eċċezzjonali u debitament iġġustifikati, il-Kummissjoni tista' taċċetta l-kostijiet imgarrbin fit-tweqqi tal-miżuri neċessarji għajr dawk imsemmijin f'din it-Taqsima.

Intensità tal-għajjnuna

- (376) L-għajjnuna u kwalunkwe pagament ieħor riċevut mill-benefiċjarju, inklużi l-pagamenti skont miżuri jew politiki oħrajn ta' assigurazzjoni nazzjonali jew tal-Unjoni jew fondi mutwi għall-istess kostijiet eligibbli ma jridux jaqbu l-100 % tal-kostijiet eligibbli.

1.2.1.4. Għajnuna għal bhejjem mejta

- (377) Il-Kummissjoni se tqis għajnuna għall-bhejjem mejta kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikolu 107(3), il-punt (c), tat-Trattat jekk tikkonforma mal-Parti I, il-Kapitolu 3 ta' dawn il-Linji Gwida u mal-kundizzjonijiet stabbiliti f'din it-Taqsima.
- (378) Din it-Taqsima tapplika għal intrapriži attivi fil-produzzjoni agrikola primarja.
- (379) L-għajnuna trid tkun kondizzjonali fuq l-eżistenza ta' programm ta' monitoraġġ konsistenti li jiżgura r-rimi sikur tal-bhejjem mejta kollha fl-Istat Membru kkonċernat.

Intensità tal-għajnuna

- (380) B'rabta mal-kostijiet eliġibbli elenkati hawn taht, japplikaw l-intensitajiet tal-għajnuna li ġejjin:
 - (a) għajnuna b'rata li tasal sa 100 % tal-kostijiet għat-tneħħija ta' bhejjem mejta, u 75 % tal-kostijiet għall-qerda ta' tali bhejjem mejta; tista' tingħata għajnuna għall-kostijiet tal-premia għall-assigurazzjoni li tkopri l-kostijiet tat-tneħħija u l-qerda ta' bhejjem mejta f'konformità mad-dispożizzjonijiet tat-Taqsima 1.2.1.6;
 - (b) għajnuna b'rata li tasal sa 100 % tal-kostijiet għat-tneħħija u l-qerda ta' bhejjem mejta meta l-għajnuna tkun iffinanzjata permezz ta' tariffi jew permezz ta' kontribuzzjonijiet obbligatorji maħsuba għall-finanzjament tat-tneħħija u l-qerda ta' tali bhejjem mejta, diment li tali tariffi jew kontribuzzjonijiet ikunu limitati għas-settur tal-laħam u imposti direttament fuqu;
 - (c) għajnuna ta' 100 % tal-kostijiet għat-tneħħija u l-qerda ta' bhejjem mejta fejn ikun hemm obbligu ta' twettiq ta' testijiet għat-TSE fuq il-bhejjem mejta ikkonċernati jew fil-każ ta' tifqigħa ta' marda tal-annimali msemmija fil-punt (366).
- (381) L-għajnuna trid tiġi pprovduta fil-forma ta' servizzi ssussidjati, għajr meta n-nissiel tal-bhejjem li jkun il-benefiċjarju tal-għajnuna jaġixxi wkoll bħala fornitur ta' servizz.
- (382) Sabiex tiġi ffaċilitata l-amministrazzjoni tal-għajnuna, l-għajnuna tista' tithallas lill-operaturi ekonomiċi jew lill-korpi li jissodisfaw il-kundizzjonijiet kollha li ġejjin:
 - (a) ikunu attivi downstream mill-impriži attivi fis-settur tal-bhejjem;
 - (b) dawn jipprovdu servizzi marbuta mat-tneħħija u mal-qerda ta' bhejjem mejta.
- (383) Fir-rigward tal-bhejjem mejta u l-iskart tal-biċċeriji, il-Kummissjoni ma tawtorizzax l-għajnuna għall-bhejjem mejta mogħtija lil operaturi attivi fl-ipproċessar ta' prodotti agrikoli u fil-kummerċjalizzazzjoni ta' prodotti agrikoli u l-għajnuna għall-kostijiet tad-disponiment tal-iskart tal-biċċeriji. L-għajnuna mill-Istat għall-investimenti magħmula fir-rigward tad-disponiment tal-iskart tal-biċċeriji tiġi eżaminata skont ir-regoli rilevanti li japplikaw għall-għajnuna għall-investment.

1.2.1.5. Għajnuna biex tikkumpensa għad-danni kkawżati minn annimali protetti

- (384) Hsara lil tagħmir, infrastruttura, annimali u pjanti kkawżata minn annimali protetti hija problema li qiegħda tikber. Is-suċċess tal-politika ta' konservazzjoni tal-Unjoni

jiddependi parzjalment fuq il-ġestjoni effettiva tal-kunflitti bejn annimali protetti u bdiewa. B'konsegwenza ta' dan, u f'konformità mal-prinċipju tal-proporzjonalità, il-Kummissjoni se tikkunsidra għajjnuna sabiex tikkompensa għad-dannu kkawżat minn annimali protetti kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikolu 107(3), il-punt (c), tat-Trattat jekk tikkonforma mal-Parti I, il-Kapitolu 3, ta' dawn il-Linji Gwida u mal-kundizzjonijiet stabbiliti f'din it-Taqsima.

- (385) Din it-Taqsima tapplika għal intrapriži attivi fil-produzzjoni agrikola primarja.
- (386) Sabiex jittaffa r-riskju ta' distorsjonijiet tal-kompetizzjoni u biex jiġi pprovdut inċentiv biex jitnaqqas ir-riskju, il-benefiċjarji jridu jipprovdu kontribuzzjoni minima. Din il-kontribuzzjoni trid tiegħu l-forma ta' miżuri preventivi raġonevoli, bħal sisien tas-sikurezza meta jkun possibbli u bħal klieb li joqogħdu għassa mal-bhejjem, li huma proporzjonati għar-riskju ta' danni kkawżati minn annimali protetti fiż-żona kkonċernata. Dan il-punt ma għandux japplika għall-ewwel attakk ta' annimal protett f'żona partikolari. Barra minn hekk, jekk il-miżuri preventivi ma jkunux raġonevolment possibbli, l-Istat Membru kkonċernat irid juri l-impossibbiltà li jieħu tali miżuri preventivi sabiex l-għajjnuna titqies kompatibbli.
- (387) L-Istat Membru jrid jistabbilixxi rabta ta' kawżalità diretta bejn id-danni mgarrba u l-imġiba tal-annimal protett.
- (388) L-għajjnuna trid tithallas direttament lill-impriża kkonċernata jew lil grupp jew organizzazzjoni ta' produttori li l-impriża hija membru fihom. Meta l-għajjnuna tithallas lil grupp u lil organizzazzjoni ta' produttori, l-ammont tal-għajjnuna ma jridx jaqbeż l-ammont tal-għajjnuna li għalih hija eliġibbli l-impriża.
- (389) L-iskema tal-għajjnuna trid tiġi stabbilita fi żmien tliet snin mid-data tal-okkorrenza tal-event ta' ħsara. L-għajjnuna trid tithallas fi żmien erba' snin minn dik id-data.

Kostijiet eliġibbli

- (390) Il-kostijiet eliġibbli huma l-kostijiet imgarrba bħala konsegwenza diretta tal-event li kkawża d-dannu, kif jiġu vvalutati minn awtorità pubblika, minn espert indipendenti rikonoxxut mill-awtorità awtorizzanti jew minn impriża tal-assigurazzjoni.
- (391) Il-kostijiet eliġibbli jistgħu jinkludu dan li ġej:
 - (a) dannu għall-annimali maqtula jew għall-pjanti meqruda: il-kostijiet eliġibbli huma bbażati fuq il-valur tas-suq tal-annimal maqtul jew tal-pjanti meqruda mill-annimali protetti;
 - (b) il-kostijiet indiretti: il-kostijiet tal-veterinarju li jirriżultaw mill-kura tal-annimali mwegġġhin u l-kostijiet tax-xogħol marbuta mat-tiftix għal annimali mitlufin; telf ta' introjtu minhabba rendiment tal-produzzjoni aktar baxx marbut ma' attakki minn annimali protetti;
 - (c) id-dannu materjali lil dawn l-assi: it-tagħmir tal-farm, il-makkinarju, il-binjiet tal-farm u l-istokkijiet; il-kalkolu tad-dannu materjali jrid ikun ibbażat fuq il-kostijiet tat-tiswija jew fuq il-valur ekonomiku tal-assi affettwat qabel l-event li kkawża l-ħsara; dan ma jistax jaqbeż il-kost tat-tiswija jew it-tnaqqis fil-valur tas-suq ġust ikkawżat mill-event li kkawża d-danni, jiġifieri d-differenza bejn il-valur tal-proprjetà eżatt qabel u eżatt wara l-event.
- (392) L-ammont tal-għajjnuna jrid jitnaqqas bi kwalunkwe kost li ma jiġġarrabx minhabba l-event li jikkawża l-ħsara, li kieku kien jiġġarrab mill-benefiċjarju, u bi kwalunkwe introjtu li jsir mill-bejgħ tal-prodotti marbuta mal-annimali maqtula jew mal-pjanti meqruda mill-annimali protetti.

- (393) Il-ħsara trid tiġi kkalkolata fil-livell tal-benefiċjarju individwali.
- (394) It-telf tal-introjt u jrid jiġi kkalkolat jew fil-livell tal-produzzjoni annwali tal-farm, jew fil-livell tal-popolazzjoni tal-bhejjem jew tal-għelejjel billi jitnaqqas:
 - (a) ir-riżultat tal-multiplikazzjoni tal-kwantità tal-prodotti agrikoli prodotti fis-sena tal-event dannuż, bil-prezz tal-bejgħ medju akkwistat matul dik is-sena; minn
 - (b) ir-riżultat tal-multiplikazzjoni tal-kwantità annwali medja ta' prodotti agrikoli prodotti fil-perjodu ta' tliet snin qabel l-event dannuż, jew medja ta' tliet snin ibbażata fuq il-perjodu ta' ħames snin qabel l-event dannuż, eskluża l-oġġa u l-anqas entrata bil-prezz medju tal-bejgħ medju miksub.
- (395) L-investimenti relatati mal-miżuri sabiex jiġu evitati d-danni li jsiru minn annimali protetti jistgħu jiġu appoġġati skont il-kundizzjonijiet tat-Taqsima 1.1.1.1 ta' din il-Parti dwar l-għajnuna għal investimenti fl-azzjendi agrikoli.

Intensità tal-għajnuna

- (396) L-għajnuna ma tridx taqbeż il-100 % tal-kostijiet eliġibbli.
- (397) Il-kumpens għall-kostijiet indiretti msemmija fil-punt (393)(b) irid ikun proporzjonat għall-kostijiet diretti msemmija fil-punt (393)(a) u ma jridx jaqbeż it-80 % tal-kostijiet eliġibbli indiretti totali.
- (398) L-għajnuna u kwalunkwe pagament ieħor riċevut bħala kumpens għad-dannu, inklużi pagamenti minn miżuri nazzjonali jew tal-Unjoni jew poloz tal-assigurazzjoni għad-dannu li għalih tinghata l-għajnuna, ma jridux jaqbeż il-100 % tal-kostijiet eliġibbli.

1.2.1.6. Għajnuna għall-pagament ta' premja tal-assigurazzjoni

- (399) F'ħafna każijiet, l-assigurazzjoni hija għodda li tgħin ferm għall-ġestjoni tajba tar-riskji u l-kriżijiet. Għaldaqstant, u fir-rigward tal-possibbiltajiet ta' finanzjament spiss neqsin tal-bdiewa, il-Kummissjoni tiegħu pożizzjoni favorevoli fir-rigward tal-għajnuna mill-Istat għall-premja tal-assigurazzjoni meta l-assigurazzjoni tikkonċerna l-produzzjoni agrikola primarja.
- (400) Il-Kummissjoni se tqis għajnuna għall-bdiewa għall-pagament ta' premja tal-assigurazzjoni kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikolu 107(3), il-punt (c), tat-Trattat jekk tikkonforma mal-Parti I, il-Kapitolu 3, ta' dawn il-Linji Gwida u mal-kundizzjonijiet stabbiliti f'din it-Taqsima.
- (401) Din it-Taqsima tapplika għal intrapriżi attivi fil-produzzjoni agrikola primarja.
- (402) L-għajnuna ma tridx tikkostitwixxi xkiel għall-operat tas-suq intern għas-servizzi tal-assigurazzjoni. B'mod partikolari, l-għajnuna ma tridx tkun limitata għall-assigurazzjoni pprovduta minn kumpanija tal-assigurazzjoni unika jew grupp ta' kumpaniji, jew tkun soġġetta għall-kundizzjoni li jiġi ffirmat kuntratt ta' assigurazzjoni ma' kumpanija stabbilita fl-Istat Membru kkonċernat.
- (403) L-iskemi ta' assigurazzjoni mill-ġdid jiġu analizzati abbażi ta' każ b'każ.

Kostijiet eliġibbli

- (404) Il-kostijiet eliġibbli huma dawk il-kostijiet tal-premja tal-assigurazzjoni biex ikopru d-dannu kkawżat minn diżastri naturali jew okkorrenzi eċċezzjonali, eventi klimatiċi avversi li jistgħu jkunu assimilati ma' diżastru naturali, mard tal-annimali u pesti tal-

pjanti u speċijiet aljeni invażivi, it-tneħħija u l-qerda ta' bhejjem mejta u d-dannu kkawżat minn annimali protetti, kif imsemmi fit-Taqsimiet 1.2.1.1, 1.2.1.2, 1.2.1.3, 1.2.1.4 u 1.2.1.5, kif ukoll minn eventi klimatiċi avversi oħrajn jew dannu kkawżat minn inċidenti ambjentali.

- (405) L-assigurazzjoni tista' tikkumpensa biss il-kost tal-kumpens għad-dannu msemmi fil-punt (406) u tista' ma teħtiegħx jew ma tispeċifikax it-tip jew il-kwantità ta' produzzjoni futura.
- (406) Fir-rigward tal-ġajjnuna għall-premia tal-assigurazzjoni għall-assigurazzjoni kontra telf ikkawżat minn inċidenti ambjentali, l-okkorrenza ta' inċident ambjentali trid tigi rikonoxxuta formalment bħala tali mill-awtorità kompetenti tal-Istat Membru kkonċernat.
- (407) fejn rilevanti, l-Istati Membri jistgħu jistabbilixxu minn qabel kriterji li abbażi tagħhom jitqies li jkun ingħata dak ir-rikonoxximent formali.
- (408) Jistgħu jintużaw l-indiċijiet imsemmija fil-punti (337) u (338) sabiex tigi kkalkolata l-produzzjoni agrikola annwali tal-benefiċjarju u l-firxa tat-telf.

Intensità tal-ġajjnuna

- (409) L-intensità tal-ġajjnuna ma tridx taqbeż is-70 % tal-kost tal-primjum tal-assigurazzjoni. Fir-rigward tal-ġajjnuna għat-tneħħija u l-qerda tal-bhejjem mejta, l-intensità tal-ġajjnuna ma tistax taqbeż il-100 % tal-kost tal-primjum tal-assigurazzjoni fir-rigward ta' premja tal-assigurazzjoni għat-tneħħija ta' bhejjem mejta u 75 % tal-kost tal-primjum tal-assigurazzjoni fir-rigward tal-premia tal-assigurazzjoni għall-qerda ta' tali bhejjem mejta.
- (410) L-Istati Membri jistgħu jillimitaw l-ammont tal-primjum tal-assigurazzjoni li huwa eliġibbli għal ġajjnuna billi japplikaw limiti massimi xierqa.

1.2.1.7. Ġajjnuna għal kontribuzzjonijiet finanzjarji għal fondi mutwi

- (411) Il-Kummissjoni se tqis ġajjnuna għall-kontribuzzjonijiet finanzjarji għal fondi reċiproċi sabiex jiġihallas kumpens għall-bdiewa kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikolu 107(3), il-punt (c), tat-Trattat jekk tikkonforma mal-Parti I, il-Kapitolu 3, ta' dawn il-Linji Gwida u mal-kundizzjonijiet stabbiliti f'din it-Taqsima.
- (412) Din it-Taqsima tapplika għal intrapriżi attivi fil-produzzjoni agrikola primarja.
- (413) Il-fond mutwu kkonċernat irid:
 - (a) ikun akkreditat mill-awtorità kompetenti tal-Istat Membru f'konformità mal-liġi nazzjonali;
 - (b) ikollu politika trasparenti dwar il-pagamenti fil-fond u l-ġbid minnu;
 - (c) ikollu regoli ċari li jattribwixxu r-responsabbiltajiet għal kwalunkwe dejn imġarrab.
- (414) L-Istati Membri jridu jiddefinixxu r-regoli għall-kostituzzjoni u l-ġestjoni tal-fondi mutwi, b'mod partikolari għall-ġhoti ta' pagamenti bħala kumpens, kif ukoll għall-amministrazzjoni u l-monitoraġġ tal-konformità ma' dawn ir-regoli. L-Istati Membri jridu jiżguraw li l-arranġamenti tal-fondi jipprevedu penali f'każ ta' negligenza min-naħa tal-benefiċjarju.

Kostijiet eliġibbli

- (415) Il-kostijiet eliġibbli huma l-kostijiet tal-kontribuzzjonijiet finanzjarji lil fondi mutwi bħala ħlas ta' kumpens lill-bdiewa għal dannu kkawżat minn diżastri naturali jew okkorrenzi eċċezzjonali, eventi klimatiċi avversi li jistgħu jkunu assimilati ma' diżastri naturali, mard tal-annimali u pesti tal-pjanti u speċijiet aljeni invażivi, it-tneħħija u l-qerda ta' bhejjem mejta u d-dannu kkawżat minn annimali protetti, kif imsemmi fit-Taqsimiet 1.2.1.1, 1.2.1.2, 1.2.1.3, 1.2.1.4 u 1.2.1.5, kif ukoll minn eventi klimatiċi avversi oħrajn jew dannu kkawżat minn inċidenti ambjentali. Il-kontribuzzjonijiet finanzjarji jistgħu jkunu marbuta biss mal-ammonti mħallsa mill-fond mutwu bħala kumpens finanzjarju lil impriżi attivi fil-produzzjoni agrikola primarja.
- (416) Fir-rigward tal-ġajjnuna għall-kontribuzzjonijiet finanzjarji għal fondi mutwi sabiex jithallas kumpens għal dannu kkawżat minn inċidenti ambjentali, l-okkorrenza ta' inċident ambjentali trid tigi rikonoxxuta formalment bħala tali mill-awtorità kompetenti tal-Istat Membru kkonċernat.
- (417) L-Istati Membri jistgħu, fejn xieraq, jistabbilixxu minn qabel kriterji li abbażi tagħhom jitqies li r-rikonoxximent formali msemmi ngħata
- (418) Jistgħu jintużaw l-indiċijiet imsemmija fil-punti (337) u (338) sabiex tigi kkalkolata l-produzzjoni agrikola annwali tal-benefiċjarju u l-firxa tat-telf.

Intensità tal-ġajjnuna

- (419) L-ġajjnuna ma tridx taqbeż is-70 % tal-kostijiet eliġibbli.

1.3. Tipi oħrajn ta' ġajjnuna fis-settur tal-agrikoltura

1.3.1. Ġajjnuna għall-ġheluq tal-kapaċità tal-produzzjoni

- (420) Din it-Taqsima tapplika għas-settur tal-agrikoltura kollu kif definit fil-punt (33)9.

1.3.1.1. Ġheluq tal-kapaċità għal raġunijiet ta' saħħa tal-annimali, tal-pjanti jew tal-bniedem, kif ukoll għal raġunijiet sanitarji, etiċi, ambjentali jew klimatiċi

- (421) Il-Kummissjoni se tqis ġajjnuna għall-ġheluq tal-kapaċità kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikolu 107(3), il-punt (c), tat-Trattat jekk tikkonforma mal-Parti I, il-Kapitolu 3, ta' dawn il-Linji Gwida u mal-kundizzjonijiet stabbiliti f'din it-Taqsima.
- (422) L-ġheluq tal-kapaċità jsir għal raġunijiet ta' saħħa tal-annimali, tal-pjanti jew tal-bniedem, kif ukoll għal raġunijiet sanitarji, etiċi, ambjentali jew klimatiċi, bħattnaqqis fid-densitajiet globali ta' bhejjem.
- (423) Il-benefiċjarju jrid jipprovdi kontribuzzjoni minima fil-forma ta' deċiżjoni definittiva u irrevokabbli sabiex titneħħa jew tingħalaq b'mod irrevokabbli l-kapaċità ta' produzzjoni kkonċernata. Din id-deċiżjoni tinvolvi jew l-ġheluq sħiħ tal-kapaċità mill-impriża kkonċernata jew, fejn dan ikun debitament iġġustifikat, l-ġheluq parzjali tal-kapaċità. Iridu jinkisbu impenji legalment vinkolanti mill-benefiċjarju li l-ġheluq tal-kapaċità ta' produzzjoni kkonċernata huwa definittiv u ma jistax jitregġa' lura u li l-benefiċjarju ma huwiex se jibda l-istess attività xi mkien ieħor. Dawk l-impenji jridu jkunu vinkolanti wkoll għal kwalunkwe xerrej ieħor tal-art jew faċilità kkonċernata fil-futur.

- (424) Huma biss l-impriżi li fil-fatt kienu qegħdin jipproduċu, u huma biss il-kapaċitajiet ta' produzzjoni li fil-fatt kienu qegħdin jintużaw b'mod kostanti matul l-aħħar ħames snin qabel l-gheluq tal-kapaċità li huma eliġibbli għall-ghajjnuna. F'każijiet fejn il-kapaċità tal-produzzjoni tkun diġà għalqet b'mod definittiv, jew fejn tali għeluq jidher li jkun inevitabbli, ma jkun hemm l-ebda sforz minimu (suffiċjenti) ta' kontribuzzjoni mill-benefiċjarju, u l-ghajjnuna ma tistax tingħata.
- (425) Il-Kummissjoni tirriżerva d-dritt li tehmeż kundizzjonijiet addizzjonali mal-awtorizzazzjoni tal-ghajjnuna.
- (426) Għall-ghajjnuna, huma eliġibbli biss dawk l-impriżi li jissodisfaw l-istandards tal-Unjoni. Impriżi li ma jissodisfawx l-istandards tal-Unjoni u li jkunu obbligati jwaqqfu l-produzzjoni xorta waħda huma esklużi.
- (427) Sabiex tiġi evitata l-erożjoni u sabiex jiġu evitati effetti negattivi oħrajn fuq l-ambjent, art agrikola miftuħa li titwaqqaf mill-produzzjoni trid fil-prinċipju tinsagar jew tinqaleb f'żona tan-natura fi żmien sentejn u b'tali mod li jiġi żgurat li jiġu evitati effetti negattivi fuq l-ambjent. Sabiex jiġu evitati effetti klimatiċi negattivi, l-art agrikola ikkonvertita għal art mistagħdra jew għal torbiera ma għandhiex tinsagar b'mod mhux xieraq. Inkella, art agrikola miftuħa tista' terġa' tintuża 20 sena wara l-gheluq effettiv tal-kapaċità. Sa dak iż-żmien, dik l-art agrikola trid tinżamm f'kundizzjoni agrikola u ambjentali tajba, f'konformità mal-istandards tal-KAAT stabbiliti taħt it-Titolu III, il-Kapitolu I, it-Taqsima 2, tar-Regolament (UE) 2021/2115, u mar-regoli ta' implimentazzjoni rilevanti. L-gheluq ta' installazzjonijiet li jaqgħu fil-kamp ta' applikazzjoni tad-Direttiva 2010/75/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill⁶⁸ irid jitwettagħ f'konformità mal-Artikoli 11 u 22 ta' dik id-Direttiva.
- (428) L-ghajjnuna mogħtija skont skema ta' ghajjnuna trid tkun aċċessibbli għall-impriżi eliġibbli kollha.

Kostijiet eliġibbli

- (429) L-ghajjnuna tkopri l-kumpens għat-telf tal-valur tal-assi, imkejla bħala l-valur attwali tal-bejgħ tal-assi.
- (430) Minbarra l-kumpens għat-telf tal-valur tal-assi, għall-gheluq tal-kapaċità għal raġunijiet ambjentali jew klimatiċi, jista' jingħata pagament ta' incentiv li ma jistax jaqbeż l-20 % tal-valur tal-assi.
- (431) Jista' jingħata wkoll kumpens għall-kostijiet tal-qerda tal-kapaċità tal-produzzjoni.
- (432) L-ghajjnuna tista' tithallas ukoll sabiex tikkumpensa għall-kostijiet soċjali obbligatorji li jirriżultaw mill-implimentazzjoni tad-deċiżjoni tal-gheluq.
- (433) L-ghajjnuna għall-afforestazzjoni u l-konverżjoni tal-art f'żoni tan-natura trid tingħata f'konformità mar-regoli stabbiliti fit-Taqsimiet 2.1.1 u 2.1.2 u r-regoli dwar l-investment mhux produttiv stabbiliti fit-Taqsima 1.1.1.1 ta' din il-Parti.

Intensità tal-ghajjnuna

- (434) L-intensità massima tal-ghajjnuna hija stabbilita kif ġej:

⁶⁸ Id-Direttiva 2010/75/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-24 ta' Novembru 2010 dwar l-emissjonijiet industrijali (il-prevenzjoni u l-kontroll integrati tat-tniġġis) (ĠU L 334, 17.12.2010, p. 17).

- (a) sa 100 % għall-kumpens għat-telf tal-valur tal-assi, għall-kumpens għall-kostijiet tal-qerda tal-kapaċità tal-produzzjoni u sabiex il-kostijiet soċjali obbligatorji li jirriżultaw mill-implimentazzjoni tad-deċiżjoni tal-għeluq jiġu paċuti;
- (b) sa 120 % għall-kumpens tat-telf tal-valur tal-assi fejn l-għeluq isir għal raġunijiet ambjentali.

1.3.1.2. Għeluq tal-kapaċità għal raġunijiet oħrajn

- (435) Il-Kummissjoni se tqis l-għajjnuna għall-għeluq tal-kapaċità għal raġunijiet oħra għajr dawk stabbiliti fil-punt (424) kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikolu 107(3), il-punt (c), tat-Trattat jekk tikkonforma mal-Parti I, il-Kapitolu 3, ta' dawn il-Linji Gwida u mal-kundizzjonijiet stabbiliti f'din it-Taqsima.
- (436) L-għeluq irid isir għar-ristrutturar tas-settur, għad-diversifikazzjoni jew għall-irtirar bikri.
- (437) Iridu jiġu ssodisfati l-kundizzjonijiet stabbiliti fil-punti (425) sa (429).
- (438) Kif stabbilit fil-punt (62), ma tista' tingħata l-ebda għajjnuna li tinterferixxi mal-mekkanizmi tal-organizzazzjoni komuni tas-swieq fi prodotti agrikoli. L-iskemi tal-għajjnuna li japplikaw għas-setturi li huma soġġetti għal-limiti jew kwoti ta' produzzjoni jiġu evalwati fuq bażi ta' każ b'każ.
- (439) L-għajjnuna trid tkun parti minn programm li għandu objettivi definiti u skeda ta' żmien speċifika mmirata għar-ristrutturar tas-settur, għad-diversifikazzjoni, jew għall-irtirar bikri.
- (440) Sabiex jiġi żgurat impatt rapidu fuq is-suq, id-durata tal-iskemi ta' għajjnuna bil-għan li tingħalaq il-kapaċità jenħtieġ li jiġi limitat għal perjodu ta' mhux aktar minn sitt xhur għall-għbir ta' applikazzjonijiet għal parteċipazzjoni, u perjodu ieħor ta' tnax-il xahar għall-għeluq proprju. Il-Kummissjoni ma taċċettax skemi ta' għajjnuna b'durata ta' aktar minn tliet snin, peress li l-esperjenza turi li dawn jistgħu jirriżultaw fl-ittardjar tal-bidliet meħtieġa.
- (441) L-iskema ta' għajjnuna trid tkun aċċessibbli għall-atturi ekonomiċi kollha fis-settur ikkonċernat bl-istess kundizzjonijiet. Sabiex jinkiseb impatt massimu, l-Istat Membru jrid juża sistema trasparenti u miftuħa ta' sejhiet għal interess li pubblikament tistieden lill-impriżi kollha potenzjalment interessati sabiex jieħdu sehem; fl-istess hin, l-organizzazzjoni tal-iskema ta' għajjnuna trid titmexxa b'tali mod li la tkun teħtieġ u lanqas ma tiffaċilita ftehimiet mhux kompetittivi jew Prattiki miftiehma bejn l-impriżi kkonċernati.

Il-kostijiet eliġibbli u l-intensità tal-għajjnuna

- (442) Id-dispożizzjonijiet dwar il-kostijiet eliġibbli u dwar l-intensità tal-għajjnuna stabbiliti fit-Taqsima 1.2.2.1 huma applikabbli, bl-eċċezzjoni tal-kostijiet imsemmija fil-punt (432).

1.3.2. Għajjnuna għar-rilokazzjoni tal-attivitajiet tal-biedja

- (443) Il-Kummissjoni se tqis għajjnuna għar-rilokazzjoni tal-attivitajiet tal-biedja kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikolu 107(3), il-punt (c), tat-Trattat jekk

tikkonforma mal-Parti I, il-Kapitolu 3, ta' dawn il-Linji Gwida u mal-kundizzjonijiet stabbiliti f'din it-Taqsima.

- (444) Din it-Taqsima tapplika għal impriżi attivi fil-produzzjoni agrikola primarja.
- (445) Ir-rilokazzjoni tal-attivitajiet tal-biedja trid issegwi objettiv ta' interess pubbliku, bħal raġunijiet ambjentali jew sanitarji, jew is-saħħa tal-annimali, tal-pjanti jew tal-bniedem. L-interess pubbliku invokat sabiex jiġġustifika l-ghajjnuna skont din it-Taqsima jrid ikun speċifikat fid-dispożizzjonijiet rilevanti tal-Istat Membru kkonċernat. Il-benefiċjarju jrid jipprovdi kontribuzzjoni minima fl-għamla ta' impenn biex ibiddel is-sit abbandunat għal stat ambjentalment sodisfaċenti, inklużi ż-żarmar u l-qerda tal-faċilitajiet preżenti fis-sit abbandunat.
- (446) L-ghajjnuna skont din it-Taqsima, li tinvolvi investimenti stabbiliti fil-punt (449)(b) u (c), trid tikkonforma mal-kundizzjonijiet ġenerali għall-ghajjnuna għall-investiment stabbiliti fil-punt (143) ta' dawn il-Linji Gwida.

L-intensitajiet tal-ghajjnuna

- (447) Japplikaw l-intensitajiet tal-ghajjnuna li ġejjin:
 - (a) meta r-rilokazzjoni tal-attivitajiet tal-biedja tkun tikkonsisti f'operazzjonijiet ta' żarmar, ta' tneħħija u ta' bini mill-ġdid jew fl-akkwizzizzjoni ta' faċilitajiet eżistenti oħrajn, u fit-tibdil tas-sit abbandunat fi stat ambjentalment sodisfaċenti, l-intensità tal-ghajjnuna tista' tasal sa 100 % tal-kostijiet reali mgarrba;
 - (b) meta r-rilokazzjoni tirriżulta fl-immodernizzar tal-faċilitajiet jew f'żieda fil-kapaċità produttiva, japplikaw l-intensitajiet tal-ghajjnuna għall-investimenti kif imsemmi fil-punti (159), (160), (161) u (162) fir-rigward tal-kostijiet relatati mal-immodernizzar tal-faċilitajiet jew maż-żieda tal-kapaċità ta' produzzjoni. Għall-finijiet ta' dan il-punt, is-sempliċi sostituzzjoni ta' binja jew ta' faċilitajiet eżistenti b'binja jew b'faċilitajiet aġġornati mingħajr ma fundamentalment jinbidlu l-produzzjoni jew it-teknoloġiji involuti, ma hijiex ikkunsidrata bħala relatata mal-immodernizzar;
 - (c) meta r-rilokazzjoni tikkonċerna attivitajiet qrib stabbilimenti rurali, bil-għan li tittejjeb il-kwalità tal-ħajja jew tiżdied il-prestazzjoni ambjentali tal-istabbiliment rurali u tikkonċerna infrastrutturi fuq skala żgħira, l-intensità tal-ghajjnuna tista' tasal sa 100 % tal-kostijiet eliġibbli.

1.3.3. Għajjnuna lis-settur tat-trobbija tal-bhejjem

- (448) Il-Kummissjoni tiegħu pożizzjoni favorevoli fir-rigward tal-ghajjnuna li tikkontribwixxi għaž-żamma u t-titjib tal-kwalità ġenetika tal-bhejjem tal-Unjoni. Għalhekk hija tqis l-ghajjnuna fis-settur tal-bhejjem kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikolu 107(3), il-punt (c), tat-Trattat jekk tikkonforma mal-Parti I, il-Kapitolu 3, ta' dawn il-Linji Gwida u mal-kundizzjonijiet stabbiliti f'din it-Taqsima.
- (449) Din it-Taqsima tapplika għall-SMEs attivi fil-produzzjoni agrikola primarja. Il-Kummissjoni ma tawtorizzax għajjnuna mill-Istat għall-kostijiet koperti minn din it-Taqsima favur intrapriżi kbar.
- (450) Jenhtieg li l-ghajjnuna tiġi pprovduta fil-forma ta' servizzi ssussidjati u ma għandhiex tinvolvi pagamenti diretti lill-benefiċjarji.

Kostijiet eligibbli

- (451) L-ghajnuna tkopri l-kostijiet għall-istabbiliment u għaż-żamma ta' kotba tat-tnissil kif ukoll it-testijiet imwettqa minn jew f'isem partijiet terzi, sabiex tiġi ddeterminata l-kwalità ġenetika jew sabiex jiġi ddeterminat ir-rendiment tal-bhejjem, bl-eċċezzjoni ta' kontrolli mwettqa mis-sid tal-bhejjem u kontrolli ta' rutina tal-kwalità tal-ħalib.
- (452) Il-kostijiet eligibbli huma:
- (a) il-kostijiet amministrattivi li ġejjin għall-istabbiliment u għaż-żamma ta' kotba tat-tnissil imsemmija fil-punt (453):
 - (i) il-kostijiet għall-ġbir u l-amministrazzjoni tad-*data* dwar l-annimali, pereżempju l-origini ta' annimal, id-*data* ta' twelid tiegħu, id-*data* ta' inseminazzjoni tiegħu, id-*data* tal-mewt tiegħu u r-raġunijiet għala seħħ dan, u evalwazzjoni ta' espert, l-attwalizzazzjoni u l-ipproċessar tad-*data* meħtieġa għall-istabbiliment u għaż-żamma tal-kotba tat-tnissil;
 - (ii) il-kostijiet għax-xogħlijiet amministrattivi relatati mar-registrazzjoni tad-*data* rilevanti dwar l-annimali fil-kotba tat-tnissil;
 - (iii) il-kostijiet għall-aġġornament ta' software għall-ġestjoni tad-*data* fil-kotba tat-tnissil;
 - (iv) il-kostijiet għall-pubblikazzjoni online ta' informazzjoni dwar il-kotba tat-tnissil u ta' *data* mill-kotba tat-tnissil;
 - (v) kostijiet amministrattivi oħrajn relatati;
 - (b) il-kostijiet li ġejjin għat-testijiet sabiex tiġi ddeterminata l-kwalità ġenetika jew ir-rendiment tal-bhejjem imsemmija fil-punt (453):
 - (i) il-kostijiet tat-testijiet jew tal-kontrolli;
 - (ii) il-kostijiet relatati mal-ġbir u mal-evalwazzjoni tad-*data* riċevuta minn tali testijiet u kontrolli fir-rigward taż-żieda fis-saħħa tal-annimali u l-livell ta' ħarsien tal-ambjent;
 - (iii) il-kostijiet relatati mal-ġbir u l-evalwazzjoni tad-*data* riċevuta minn tali testijiet u kontrolli mmirati lejn il-valutazzjoni tal-kwalità ġenetika tal-annimali għall-implimentazzjoni ta' tekniki avvanzati ta' tgħammir u għaż-żamma tad-diversità ġenetika;
 - (iv) kostijiet amministrattivi relatati mal-kostijiet stipulati hawn fuq fis-subpunti minn (i) sa (iii).

Intensità tal-ghajnuna

- (453) L-ghajnuna tista' tkopri sa 100 % tal-finanzjament tal-kostijiet amministrattivi tal-istabbiliment u ż-żamma ta' kotba tat-tnissil imsemmija fil-punt (454)(a).
- (454) L-ghajnuna tista' tkopri sa 70 % għall-kostijiet tat-testijiet imwettqa minn jew f'isem partijiet terzi, sabiex tiġi stabbilita l-kwalità ġenetika jew ir-rendiment tal-bhejjem, imsemmija fil-punt (454)(b).

1.3.4. Ghajnuna għal mizuri ta' promozzjoni favur prodotti agrikoli

- (455) Il-Kummissjoni se tqis għajnuna għall-promozzjoni ta' prodotti agrikoli u prodotti tal-ikel ibbażati fuq prodotti agrikoli, elenkati fl-Anness I tar-Regolament (UE) Nru 1144/2014, kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikolu 107(3), il-punt (c), tat-

Trattat jekk tikkonforma mal-Parti I, il-Kapitolu 3, ta' dawn il-Linji Gwida u mal-kundizzjonijiet stabbiliti f'din it-Taqsima.

- (456) Din it-Taqsima tapplika għas-settur tal-agrikoltura kollu kif definit fil-punt (33)⁹ ta' dawn il-Linji Gwida. Il-benefiċjarji tal-għajnuna għall-organizzazzjoni ta' kompetizzjonijiet, fieri kummerċjali jew wirjiet, imsemmija fil-punt (468)(a) iridu jkunu limitati għall-SMEs.
- (457) L-attività ta' promozzjoni trid tkun maħsuba jew sabiex tinforma lill-pubbliku dwar il-karatteristiċi tal-prodotti agrikoli, bħal pereżempju bl-organizzazzjoni ta' kompetizzjonijiet, bil-partecipazzjoni f'fier kummerċjali u f'attivitajiet ta' relazzjonijiet pubbliċi, bil-popolarizzazzjoni tal-għarfien xjentifiku, jew bil-pubblikazzjonijiet b'informazzjoni fattwali, jew inkella sabiex l-operaturi ekonomiċi jew il-konsumaturi jiġu mhegġa jixtru l-prodott agrikolu kkonċernat permezz ta' kampanji ta' promozzjoni. L-attività ta' promozzjoni tista' tiġi implimentata fis-suq intern u f'pajjiżi terzi.
- (458) Il-miżuri ta' promozzjoni jistgħu:
- (a) ikunu relatati speċifikament ma' prodotti koperti minn skemi tal-kwalità msemmija fil-punt (274); jew
 - (b) ikunu ta' karattru ġeneriku u ta' benefiċċju għall-produtturi kollha tat-tip ta' prodott ikkonċernat.
- (459) Il-miżuri ta' promozzjoni jridu jkunu konformi mar-Regolament (UE) Nru 1169/2011 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill⁶⁹ u, fejn xieraq, mar-regoli speċifiċi dwar it-tikkettar.
- (460) L-Istati Membri jeħtigilhom jibagħtu kampjuni rappreżentattivi ta' materjal ta' promozzjoni lill-Kummissjoni meta jinnotifikaw għajnuna jew skema ta' għajnuna individwali għal miżura ta' promozzjoni. Jekk dak il-materjal ma jkunx disponibbli meta ssir in-notifika, jenħtieġ li jsir impenn sabiex jiġi pprovdut fi stadju aktar tard u fi kwalunkwe każ qabel it-tnedija tal-miżura ta' promozzjoni.
- (461) Il-miżuri ta' promozzjoni li jaqbzu l-livell limitu tan-notifika msemmi fil-punt (35)(b) iridu jiġu nnotifikati b'mod individwali.
- (462) Il-provvediment ta' miżuri promozzjonali jista' jsir minn gruppi ta' produtturi jew ta' organizzazzjonijiet oħrajn irrispettivament mid-daqs tagħhom. Meta l-miżura ta' promozzjoni ssir minn gruppi ta' produtturi jew minn organizzazzjonijiet oħrajn, il-partecipazzjoni ma tridx tkun kondizzjonali għal shubija ta' daww il-gruppi jew organizzazzjonijiet filwaqt li kwalunkwe kontribuzzjoni fir-rigward tat-tariffi amministrattivi għall-grupp jew għall-organizzazzjoni trid tkun limitata għall-ispiza tal-ghoti tal-miżura ta' promozzjoni.
- (463) L-għajnuna trid tingħata f'waħda mill-forom li ġejjin:
- (a) fil-forma ta' servizzi sussidjati;
 - (b) abbażi ta' rimborż tal-kostijiet reali mgarrba mill-benefiċjarju;
 - (c) fir-rigward tal-għajnuna għal premjijiet simboliċi, anke fi flus.

⁶⁹ Ir-Regolament (UE) Nru 1169/2011 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-25 ta' Ottubru 2011 dwar l-ghoti ta' informazzjoni dwar l-ikel lill-konsumaturi, li jemenda r-Regolamenti (KE) Nru 1924/2006 u (KE) Nru 1925/2006 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill u li jhassar id-Direttiva tal-Kummissjoni 87/250/KEE, id-Direttiva tal-Kunsill 90/496/KEE, id-Direttiva tal-Kummissjoni 1999/10/KE, id-Direttiva 2000/13/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill, id-Direttivi tal-Kummissjoni 2002/67/KE u 2008/5/KE u r-Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru 608/2004 (ĠU L 304, 22.11.2011, p. 18).

- (464) B'deroga mill-punt (465), l-ghajnuna għall-kampanji ta' promozzjoni trid tingħata biss fil-forma ta' servizzi ssussidjati.
- (465) L-ghajnuna għal premijiet simboliċi msemmija fil-punt (468)(a)(v) tista' titħallas biss lill-fornitur tal-miżuri ta' promozzjoni jekk il-premju fil-fatt ikun ingħata u mal-preżentazzjoni ta' prova tal-ghoti.

Kostijiet eligibbli

- (466) Il-kostijiet eligibbli għall-ghajnuna għall-promozzjoni ta' prodotti agrikoli huma dawn:
- (a) kostijiet li jikkonċernaw l-organizzazzjoni u l-partecipazzjoni f'kompetizzjonijiet, f'fieri kummerċjali u f'wirjiet, dment li l-ghajnuna tkun aċċessibbli għal dawk kollha eligibbli fil-qasam ikkonċernat, abbażi ta' kundizzjonijiet definiti b'mod oġġettiv:
 - (i) tariffi tal-partecipazzjoni;
 - (ii) kostijiet tal-ivvjaġġar u kostijiet għat-trasport ta' prodotti kkonċernati mill-partecipazzjoni f'kompetizzjonijiet, fieri kummerċjali u wirjiet;
 - (iii) kostijiet ta' pubblikazzjonijiet u siti web li jhabbru l-event;
 - (iv) kera ta' bini u stands u l-kostijiet għall-installazzjoni u ż-żarmar tagħhom;
 - (v) premijiet simboliċi sa valur ta' EUR 3 000 għal kull premju u għal kull rebbieh tal-kompetizzjoni;
 - (b) il-kostijiet tal-pubblikazzjonijiet f'mezzi stampati u elettronici, siti web u riklami f'mezzi elettronici, fuq ir-radju jew it-televisin, bil-ghan li jipprezentaw informazzjoni fattwali dwar il-produtturi minn reġjun partikolari jew produtturi ta' prodott partikolari, sakemm l-informazzjoni tkun newtrali u l-produtturi kollha jingħataw l-istess opportunità li jkunu rrapprezentati fil-pubblikazzjoni;
 - (c) kostijiet għat-tixrid tal-gharfien xjentifiku u informazzjoni fattwali dwar:
 - (i) skemi tal-kwalità kif jissemma fil-punt (274) miftuhin għal prodotti agrikoli minn Stati Membri oħrajn u pajjiżi terzi;
 - (ii) prodotti agrikoli ġeneriċi u l-benefiċċji nutrizzjonali tagħhom u l-użu ssuġġerit għalihom;
 - (d) il-kostijiet għall-kampanji ta' promozzjoni mmirati lejn il-konsumaturi organizzati fil-media jew fi ħwienet għall-konsumaturi kif ukoll il-kostijiet għall-materjal ta' promozzjoni kollu li jiġi distribwit direttament lill-konsumaturi.

Referenza għal impriża, isem tad-ditta jew oriġini partikolari

- (467) Aktivitajiet ta' promozzjoni msemmija fil-punt (468)(c) u kampanji ta' promozzjoni li jissemew fil-punt (468)(d), b'mod partikolari dawk li huma ġeneriċi fin-natura tagħhom u għall-benefiċċju tal-produtturi kollha tat-tip ta' prodott ikkonċernat, kif hemm referenza għal dan fil-punt (468)(b), ma jridu jiddikjaraw l-ebda impriża, isem tad-ditta jew oriġini partikolari. Kampanji ta' promozzjoni msemmija fil-punt (468)(d) ma jridux ikunu assenjati għal prodotti ta' kumpanija partikolari waħda jew aktar. Il-Kummissjoni ma tiddikjarax bħala kompatibbli għajnuna mill-Istat għal promozzjoni li tirriskja li tipperikola l-bejgħ ta' prodotti minn Stati Membri oħrajn jew li tmaqdarhom.

- (468) Madankollu, ir-restrizzjoni fuq ir-referenza għall-orġini stabbilita fil-punt (469), ma tapplikax għal:
- (a) attivitajiet ta' promozzjoni u kampanji ta' promozzjoni msemija rispettivament fil-punt (468)(c) u (d), li huma relatati speċifikament ma' prodotti koperti minn skemi tal-kwalità kif imsemmi fil-punt (274), diment li jiġu ssodisfati l-kundizzjonijiet li ġejjin:
 - (i) meta l-attività ta' promozzjoni jew il-kampanja ta' promozzjoni tkun relatata speċifikament mad-denominazzjonijiet rikonoxxuti mill-Unjoni msemija fit-Titolu II tar-Regolament (UE) Nru 1151/2012, din tista' tirreferi għall-orġini tal-prodotti diment li r-referenza tkun tikkorrispondi eżattament ma' dik irreġistrata mill-Unjoni;
 - (ii) meta l-attività ta' promozzjoni jew il-kampanja ta' promozzjoni tkun tikkonċerna prodotti koperti minn skemi tal-kwalità għajr skemi għal denominazzjonijiet rikonoxxuti mill-Unjoni msemija fit-Titolu II tar-Regolament (UE) Nru 1151/2012, l-orġini tal-prodotti tista' tisemmi diment li din tkun sekondarja fil-messaġġ. Sabiex jiġi ddeterminat jekk ir-referenza għall-orġini hiji sekondarja, il-Kummissjoni se tqis l-ammont globali tat-test, id-daqs tas-simbolu inkluż l-istampi kif ukoll il-preżentazzjoni ġenerali li tirreferi għall-orġini meta mqabbla mat-test jew mas-simbolu li jirreferi għall-element li l-aktar jolqot l-għajn, jiġifieri l-parti tal-promozzjoni li ma hijiex iffokata fuq l-orġini tal-prodott. Ir-referenza għall-orġini ma tridx tkun diskriminatorja, ma jridx ikollha l-għan li tinkoraġġixxi l-konsum tal-prodott unikament minhabba l-orġini tiegħu, trid tirrispetta l-prinċipji ġenerali tad-dritt tal-Unjoni u ma tridx twassal għal restrizzjoni tal-moviment liberu ta' prodotti agrikoli bi ksur tal-Artikolu 34 tat-Trattat;
 - (b) attivitajiet ta' promozzjoni u kampanji ta' promozzjoni fis-swieq lokali jew li huma marbuta ma' prodotti fis-swieq lokali, bl-oġġettiv li jippreservaw il-komunità agrikola, diment li jiġu ssodisfati l-kundizzjonijiet li ġejjin:
 - (i) l-indikazzjoni tal-orġini tal-prodott hija sekondarja fil-messaġġ prinċipali;
 - (ii) l-attività ta' promozzjoni jew il-kampanja ta' promozzjoni hija proporzjonata għall-oġġettiv segwit; f'dan ir-rigward, il-Kummissjoni tqis jekk il-miżura tikkontribwixxi għall-ilħuq tal-oġġettivi tal-PAK previsti fl-Artikolu 39 tat-Trattat, il-kriterji marbuta mal-metodu ta' produzzjoni u l-istaġunalità tal-prodott, sabiex jiġi żgurat li l-benefiċċji tal-ktajjen qosra tal-provvista tal-prodotti ma jiġux kontrobalanċjati mill-impatti negattivi tal-metodi tal-produzzjoni użati⁷⁰.

Intensità tal-għajjnuna

- (469) L-intensità tal-għajjnuna għall-kostijiet eliġibbli msemija fil-punt (468)(a), (b) u (c), ma tridx taqbeż il-100 % tal-kostijiet eliġibbli.
- (470) L-intensità tal-għajjnuna għall-kampanji ta' promozzjoni relatati speċifikament ma' prodotti koperti mill-iskemi tal-kwalità, kif jissewma fil-punt (468)(d) flimkien mal-punt (460)(a) ma tridx taqbeż il-50 % tal-kostijiet eliġibbli tal-kampanja jew it-80 % fir-rigward ta' promozzjoni f'pajjiżi terzi. Jekk is-settur jikkontribwixxi tal-anqas

⁷⁰ Bħall-emissjonijiet minhabba t-tishin tas-serrer.

50 % tal-kostijiet, tkun xi tkun il-forma tal-kontribuzzjoni, pereżempju taxxi speċjali, l-intensità tal-ghajjnuna tista' tasal sa 100 %.

- (471) L-intensità tal-ghajjnuna għall-kampanji ta' promozzjoni ġeneriċi, imsemmija fil-punt (468)(d) flimkien mal-punt (460)(b), ma tridx taqbeż il-100 % tal-kostijiet eliġibbli.

1.3.5. Ghajjnuna għar-reġjuni ultraperiferiċi u għall-gżejjer minuri tal-Eġew

- (472) Il-Kummissjoni se tqis l-ghajjnuna għar-reġjuni ultraperiferiċi u l-gżejjer minuri tal-Eġew kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikolu 107(3), il-punt (c), tat-Trattat jekk tikkonforma mal-Parti I, il-Kapitolu 3, ta' dawn il-Linji Gwida u mal-kundizzjonijiet stabbiliti f'din it-Taqsima.
- (473) Din it-Taqsima tapplika għas-settur tal-agrikoltura kollu kif definit fil-punt (33)9.
- (474) Rigward ir-reġjuni ultraperiferiċi, skont l-Artikolu 23(4) tar-Regolament (UE) Nru 228/2013, l-Artikoli 107, 108 u 109 tat-Trattat ma japplikawx għall-ghajjnuna li ġejja mogħtija minn Stati Membri f'konformità ma' dak ir-Regolament:
- (a) miżuri favur produzzjonijiet agrikoli lokali skont il-Kapitolu IV ta' dak ir-Regolament;
 - (b) ghajjnuna mogħtija minn Franza lis-settur tal-agrikoltura taz-zokkor skont l-Artikolu 23(3) ta' dak ir-Regolament;
 - (c) ghajjnuna għall-programmi dwar is-saħħa tal-pjanti skont l-Artikolu 24 ta' dak ir-Regolament;
 - (d) ghajjnuna mogħtija minn Spanja għall-produzzjoni tat-tabakk fil-Gżejjer Kanarji skont l-Artikolu 28 ta' dak ir-Regolament.
- (475) Hlief f'dawn il-każijiet, ir-regoli dwar l-ghajjnuna mill-Istat japplikaw għal miżuri fir-rigward tar-reġjuni ultraperiferiċi, mingħajr preġudizzju għall-Artikolu 23(1) tar-Regolament (UE) Nru 228/2013.
- (476) Rigward il-gżejjer minuri tal-Eġew, skont l-Artikolu 17(3) tar-Regolament (UE) Nru 229/2013, l-Artikoli 107, 108 u 109 tat-Trattat ma japplikawx għal pagamenti li jsiru skont il-Kapitoli III u IV ta' dak ir-Regolament mill-Greċja f'konformità ma' dak ir-Regolament.
- (477) Hlief f'dawn il-każijiet, ir-regoli dwar l-ghajjnuna mill-Istat japplikaw għal miżuri fir-rigward tal-gżejjer minuri tal-Eġew, mingħajr preġudizzju għall-Artikolu 17(1) tar-Regolament (UE) Nru 229/2013.

Kostijiet eliġibbli

- (478) Il-kostijiet addizzjonali tat-trasport ta' prodotti agrikoli li ġew prodotti fir-reġjuni ultraperiferiċi u fil-gżejjer minuri tal-Eġew huma eliġibbli għal kumpens skont il-kundizzjonijiet li ġejjin:
- (a) il-benefiċjarji jkollhom l-attività tal-produzzjoni tagħhom fir-reġjuni ultraperiferiċi jew fil-gżejjer minuri tal-Eġew;
 - (b) l-ghajjnuna tkun oġġettivament kwantifikabbli bil-quddiem fuq il-bażi ta' somma fissa jew proporzjon għal kull tunnellata jew kilometru jew għal xi unità rilevanti oħra;
 - (c) il-kostijiet addizzjonali tat-trasport jiġu kkalkolati skont il-vjaġġ tal-prodotti fil-fruntieri nazzjonali tal-Istat Membru kkonċernat bil-mezz ta' trasport li

- jgarrab l-anqas kostijiet għall-benefiċjarju, filwaqt li jitqiesu l-kostijiet esterni għall-ambjent;
- (d) għar-regġuni ultraperiferiċi, il-kostijiet addizzjonali tat-trasport jistgħu jinkludu l-kostijiet għat-trasport tal-prodotti agrikoli mill-post tal-produzzjoni tagħhom sal-postijiet fiż-żoni ultraperiferiċi fejn ikompli jiġu proċessati.
- (479) Il-Kummissjoni se teżamina pjaniet għall-għoti ta' għajjnuna mill-Istat għal kostijiet oħrajn għajr kostijiet addizzjonali tat-trasport li hija mfassla sabiex tissodisfa l-ħtiġijiet tar-regġuni ultraperiferiċi u l-gzejjer minuri tal-Eġew fuq bażi ta' każ b'każ, f'konformità mal-kundizzjonijiet stabbiliti fil-Parti I, il-Kapitolu 3, ta' dawn il-Linji Gwida u d-dispożizzjonijiet legali speċifiċi li japplikaw għal daww ir-regġuni, u, filwaqt li tiġi kkunsidrata, jekk ikun applikabbli, il-kompatibbiltà tal-miżuri kkonċernati mal-Pjaniet Strateġiċi tal-PAK għar-regġuni kkonċernati, u l-effetti tagħhom fuq il-kompetizzjoni kemm fir-regġuni kkonċernati kif ukoll f'partijiet oħrajn tal-Unjoni.

1.3.6. Għajjnuna għal konsolidazzjoni tal-art agrikola

- (480) Il-Kummissjoni se tqis għajjnuna għal konsolidazzjoni tal-art agrikola kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikolu 107(3), il-punt (c), tat-Trattat jekk tikkonforma mal-Parti I, il-Kapitolu 3, ta' dawn il-Linji Gwida u mal-kundizzjonijiet stabbiliti f'din it-Taqsima.

Kostijiet eligibbli

- (481) Il-kostijiet eligibbli jridu jkunu limitati għall-ispejjeż legali, amministrattivi u ta' sħarriġ tal-konsolidazzjoni tal-art.

Intensità tal-għajjnuna

- (482) L-intensità tal-għajjnuna ma tridx taqbeż il-100 % tal-kostijiet reali mgarrba.

1.3.7. Għajjnuna għar-riċerka u l-iżvilupp fis-settur tal-agrikoltura

- (483) Il-Kummissjoni se tikkunsidra għajjnuna għar-riċerka u l-iżvilupp fis-settur tal-agrikoltura kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikolu 107(3), il-punt (c), tat-Trattat jekk tikkonforma mal-Parti I, il-Kapitolu 3, ta' dawn il-Linji Gwida u mal-kundizzjonijiet stabbiliti f'din it-Taqsima.
- (484) L-għajjnuna għar-riċerka u l-iżvilupp fis-settur tal-agrikoltura li ma tissodisfax dawn il-kundizzjonijiet stabbiliti f'din it-Taqsima se tiġi vvalutata f'konformità mal-Qafas għall-għajjnuna mill-Istat għar-riċerka u l-iżvilupp u l-innovazzjoni.
- (485) Din it-Taqsima tapplika għas-settur tal-agrikoltura kollu kif definit fil-punt (33)9.
- (486) Il-proġett meġhun irid ikun ta' interess għall-impriżi kollha fis-settur partikolari jew fis-sottosettur ikkonċernat.
- (487) Qabel il-bidu tal-proġett meġhun, l-informazzjoni li ġejja trid tiġi ppubblikata fuq l-internet:
- (a) id-data tal-bidu tal-proġett meġhun;
 - (b) l-għanijiet tal-proġett meġhun;

- (c) data approssimattiva tal-pubblikazzjoni tar-riżultati mistennija mill-proġett meġġun;
 - (d) il-post tal-pubblikazzjoni fuq l-internet tar-riżultati mistennija mill-proġett meġġun fuq l-internet;
 - (e) referenza li r-riżultati huma disponibbli għall-impriżi kollha attivi fis-settur jew fis-sottosettur tal-agrikoltura partikolari ikkonċernat mingħajr ebda kost.
- (488) Ir-riżultati tal-proġett meġġun iridu jkunu disponibbli fuq l-internet mid-data ta' tmiem il-proġett meġġun jew mid-data meta tingħata xi informazzjoni dwar dawk ir-riżultati lill-membri ta' xi organizzazzjoni partikolari, skont liema data tiġi l-ewwel. Ir-riżultati jridu jibqgħu disponibbli fuq l-internet għal perjodu ta' mill-anqas hames snin mid-data tat-tmiem tal-proġett meġġun.
- (489) L-ġhajjnuna trid tingħata direttament lill-organizzazzjoni tar-riċerka u ta' tixrid tal-ġħarfien. Il-miżura ma tridx tinvolvi l-ġħoti tal-ġhajjnuna bbażata fuq il-prezz tal-prodotti agrikoli għall-impriżi attivi fis-settur tal-agrikoltura.

Kostijiet eliġibbli

- (490) Il-kostijiet eliġibbli huma dawn li ġejjin:
- (a) kostijiet tal-persunal relatati mar-riċerkaturi, ma' persunal tekniku u ma' persunal ieħor ta' sostenn sa fejn dawn ikunu impjegati fuq il-proġett;
 - (b) kostijiet tal-istrumenti u t-tagħmir sa fejn jintużaw għall-proġett u għall-perjodu użati għall-proġett. Jekk tali strumenti u tagħmir ma jintużawx għat-tul ta' ħajjithom kollha għall-proġett, jitqiesu eliġibbli biss il-kostijiet ta' deprezzament li jikkorrispondu għall-ħajja tal-proġett, kif ikkalkolati abbażi ta' prinċipji tal-kontabbiltà aċċettati b'mod ġenerali;
 - (c) kostijiet tal-binjiet u tal-art, sa fejn jintużaw għall-proġett u għat-tul ta' żmien użati għall-proġett; fir-rigward tal-binjiet, jitqiesu eliġibbli biss il-kostijiet ta' deprezzament li jikkorrispondu għall-ħajja tal-proġett, kif ikkalkolati abbażi ta' prinċipji aċċettati ġeneralment tal-kontabbiltà; fir-rigward tal-artijiet, huma eliġibbli l-kostijiet tat-trasferiment kummerċjali jew il-kostijiet tal-kapital realment imġarrba;
 - (d) il-kostijiet tar-riċerka kuntrattwali, l-ġħarfien u l-privattivi mixtrija jew liċenzjati minn sorsi barranin b'kundizzjonijiet normali tas-suq, kif ukoll il-kostijiet tal-konsulenza u s-servizzi ekwivalenti użati esklussivament għall-proġett;
 - (e) spejjeż ġenerali addizzjonali u spejjeż operattivi oħrajn, li jinkludu kostijiet ta' materjali, fornimenti u prodotti simili, magħmula direttament bħala riżultat tal-proġett.

Intensità tal-ġhajjnuna

- (491) L-intensità tal-ġhajjnuna ma tridx taqbeż il-100 % tal-kostijiet eliġibbli.

Kapitolu 2. Ġhajjnuna għas-settur tal-forestrija

- (492) Is-settur tal-forestrija ma jaqax fil-kamp ta' applikazzjoni tal-Artikolu 42 tat-Trattat u l-Anness I tiegħu. L-Artikoli 107, 108 u 109 tat-Trattat japplikaw għal ġhajjnuna li jaġhtu l-Istati Membri lis-settur tal-forestrija. Minkejja l-fatt li l-produzzjoni ta'

sufra naturali, mhux maħduma, mgħaffġa, granulata jew mithuna, skart tas-sufra (intestatura NM 4501) u l-produzzjoni tal-qastan (*Castanea spp.*, il-kodiċi NM 08024100) huma koperti mill-Anness I tat-Trattat, l-ġħajnuna kollha għall-attivitajiet ta' forestrija relatati ma' dawk is-siġar tista' taqa' fil-kamp ta' applikazzjoni ta' dan il-Kapitolu.

- (493) Mill-Artikolu 5, il-punt (b) u mill-Artikolu 6(1), il-punti (d) sa (f) u (h), tar-Regolament (UE) 2021/2115, isegwi li l-ġħajnuna għall-użu tal-art sostenibbli u li ma jagħmilx ħsara lill-klima tista' tinkludi l-iżvilupp taż-żona tal-foresti u l-ġestjoni sostenibbli tal-foresti. Dan il-Kapitolu għandu l-għan li jiżgura l-koerenza bejn ir-Regolament (UE) 2021/2115 u l-atti delegati u ta' implimentazzjoni tiegħu, minn naħa waħda, u l-prinċipji ġenerali tal-ġħajnuna mill-Istat fir-rigward tal-ġħajnuna għas-settur tal-forestrija, min-naħa l-oħra. Dawk il-prinċipji jaffettwaw il-kostijiet eliġibbli u l-intensitajiet tal-ġħajnuna skont dan il-Kapitolu.
- (494) Id-dispożizzjonijiet ta' dan il-Kapitolu huma mingħajr preġudizzju għall-possibilità li tingħata għajnuna mill-Istat lis-settur tal-forestrija skont il-leġiżlazzjoni tal-Unjoni komuni jew għas-setturi kollha jew għall-kummerċ u l-industrija, kif jissewma fil-punt (32). L-ġħajnuna għall-investimenti fl-effiċjenza enerġetika u fl-enerġiji rinnovabbli ma taqax fil-kamp ta' applikazzjoni ta' dan il-Kapitolu, peress li tali għajnuna trid tikkonforma mal-Linji Gwida tal-2022 dwar l-ġħajnuna mill-Istat għall-klima, il-ħarsien tal-ambjent u l-enerġija, sakemm ma tkunx eżentata mill-obbligu ta' notifika. Dawn il-Linji Gwida ma japplikawx għal industriji bbażati fuq il-foresti.
- (495) Dan il-Kapitolu jkopri l-ġħajnuna għas-settur tal-forestrija kif imsewmi fil-punt (21)(b).
- (496) F'konformità ma' dan il-Kapitolu, il-Kummissjoni tiddikjara l-ġħajnuna mill-Istat għas-settur tal-forestrija ffinanzjata esklussivament minn riżorsi nazzjonali kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikolu 107(3), il-punt (c), tat-Trattat jekk l-ġħajnuna tikkonforma mal-Parti I, il-Kapitolu 3, ta' dawn il-Linji Gwida u r-rekwiżiti speċifiċi stabbiliti fit-Taqsimiet 2.1 sa 2.9.
- (497) Madankollu, meta l-ġħajnuna għas-settur tal-forestrija tkun kofinanzjata mill-FAEŻR, il-Kummissjoni tiddikjara tali għajnuna mill-Istat kompatibbli mas-suq intern skont il-punt (c) tal-Artikolu 107(3) tat-Trattat, dment li tikkonforma mal-kundizzjonijiet li ġejjin:
- (a) l-ġħajnuna hija inkluża fil-Pjanijiet Strateġiċi tal-PAK imfassla f'konformità mar-Regolament (UE) 2021/2115 jew bħala għajnuna kofinanzjata mill-FAEŻR jew bħala finanzjament nazzjonali addizzjonali għal tali għajnuna;
 - (b) l-ġħajnuna ma tingħatax favur kapital operatorju, ħlief meta l-ġħajnuna tingħata fil-forma ta' strumenti finanzjarji;
 - (c) l-ġħajnuna ma tingħatax bħala għajnuna operatorja, sakemm ma jkunux previsti espressament eċċezzjonijiet fil-leġiżlazzjoni rilevanti tal-Unjoni;
 - (d) l-ġħajnuna ma tingħatax lil impriżi f'diffikultà kif definita fil-punt (33)63;
 - (e) l-ġħajnuna ma tingħatax lil impriża li hija sugġetta għal ordni ta' rkupru pendent wara deċiżjoni preċedenti tal-Kummissjoni li tkun iddikjarat għajnuna bħala waħda illegali u inkompatibbli mas-suq intern;
 - (f) l-ġħajnuna tikkonforma mal-kundizzjonijiet stabbiliti fil-punt (496).

2.1. Investimenti fl-iżvilupp taż-żoni tal-foresti u titjib tal-vijabbiltà tal-foresti

- (498) Il-Kummissjoni se tqis l-ghajjnuna għall-investimenti fl-iżvilupp taż-żoni tal-foresti u t-titjib tal-vijabbiltà tal-foresti kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikolu 107(3), il-punt (c), tat-Trattat jekk tikkonforma mal-Parti I, il-Kapitolu 3, ta' dawn il-Linji Gwida u mal-kundizzjonijiet stabbiliti f'din it-Taqsima.
- (499) Din it-Taqsima tikkonċerna għajjnuna għall-afforestazzjoni u l-ħolqien ta' msagħar; l-istabbiliment, ir-rigenerazzjoni jew ir-rinnovazzjoni ta' sistemi tal-agroforestrija, il-prevenzjoni u r-restawr ta' dannu lill-foresti minn nirien fil-foresti, diżastri naturali, eventi klimatiċi avversi, eventi katastrofiċi, eventi relatati mat-tibdil fil-klima, tifqighat tal-pesti u tal-mard, l-investimenti li jtejbju r-reżiljenza u l-valur ambjentali kif ukoll il-potenzjal ta' mitigazzjoni tal-ekosistemi tal-foresti u l-investimenti fit-teknoloġiji tal-forestrija u fl-ipproċessar, fil-mobilizzazzjoni u fil-kummerċjalizzazzjoni ta' prodotti tal-foresti.
- (500) Il-kostijiet li ġejjin ma humiex eliġibbli:
- (a) il-kapital operatorju;
 - (b) xiri ta' intitolamenti għal pagament;
 - (c) xiri ta' art għal ammont li jaqbeż l-10 % tan-nefqa eliġibbli totali għall-operazzjoni kkonċernata, ħlief għax-xiri tal-art għall-konservazzjoni ambjentali u għall-preservazzjoni tal-ħamrija rikka fil-karbonju, li jistgħu jkunu eliġibbli għal rata oġġla minn 10 %;
 - (d) rata tal-imgħax fuq id-dejn, ħlief fir-rigward ta' għotjiet mogħtija fil-forma ta' sussidju għar-rata tal-imgħax jew sussidju għat-tariffa ta' garanzija.

2.1.1. Ghajjnuna għat-tisgħir u għall-ħolqien tal-imsagħar

- (501) Il-Kummissjoni se tqis għajjnuna għat-tisgħir u għall-ħolqien tal-imsagħar kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikolu 107(3), il-punt (c), tat-Trattat jekk tikkonforma mal-Parti I, il-Kapitolu 3, ta' dawn il-Linji Gwida u mal-kundizzjonijiet stabbiliti f'din it-Taqsima.
- (502) Fil-kuntest tal-afforestazzjoni u l-ħolqien tal-imsagħar japplikaw ir-rekwiżiti ambjentali minimi li ġejjin:
- (a) l-għażla tal-ispeċijiet li jridu jithawlu, taż-żoni u tal-metodi li jridu jintużaw trid tevita l-afforestazzjoni mhux xierqa ta' ħabitats sensittivi bħalma huma l-artijiet tal-pit u l-artijiet mistagħdra u l-effetti negattivi fuq żoni b'valur ekoloġiku kbir inklużi żoni b'biedja ta' valur naturali kbir; fis-siti indikati bħala ta' Natura 2000 skont id-Direttiva 92/43/KEE u d-Direttiva 2009/147/KE trid tiġi permessa biss afforestazzjoni konsistenti mal-oġġettivi ta' ġestjoni tas-siti kkonċernati u miftiehma mal-awtorità tal-Istat Membru responsabbli għall-implimentazzjoni ta' Natura 2000;
 - (b) l-għażla tal-ispeċijiet, tal-varjetajiet, tal-ekotipi u tal-provenjenzi tas-siġar trid tqis il-ħtieġa għar-reżiljenza għat-tibdil fil-klima u għal diżastri naturali u l-kundizzjoni pedoloġika u idroloġika taż-żona kkonċernata, kif ukoll il-karattru invażiv potenzjali tal-ispeċijiet fil-kundizzjonijiet lokali kif definiti mill-Istati Membri; il-benefiċjarju jrid jintrabat li jipproteġi u jieħu ħsieb il-foresti tal-anqas matul il-perjodu li għalih jithallas il-primjum għad-dħul agrikolu mitluf u għall-manutenzjoni; dan irid jinkludi l-indukrar, iż-żbir jew ir-ragħa, kif xieraq, fl-interess tal-iżvilupp tal-foresti fil-futur u r-regolamentazzjoni tal-kompetizzjoni b'veġetazzjoni erbaċea u fl-istess waqt tiġi evitata l-akkumulazzjoni ta' materjal li jikber minn taħt li huwa suxxettibbli għan-nar;

- fir-rigward tal-ispeċijiet li jikbru malajr, l-Istati Membri jeħtiġilhom jiddefinixxu ż-żmien minimu u massimu qabel il-qtugħ; iż-żmien minimu ma jridx ikun anqas minn 8 snin u ż-żmien massimu ma jridx jaqbeż l-20 sena;
- (c) f'każijiet fejn, minhabba kundizzjonijiet tal-ħamrija, ambjentali jew klimatiċi diffiċli, inklużi d-degradazzjoni ambjentali, it-tħawwil ta' speċijiet imsagħra perenni ma jistax ikun mistenni li jwassal għall-istabbiliment ta' kopertura ta' foresta kif definit f'konformità mal-leġiżlazzjoni nazzjonali applikabbli, l-Istat Membru kkonċernat jista' jippermetti lill-benefiċjarju jistabbilixxi kopertura ta' veġetazzjoni ta' siġar oħrajn bħalma huma l-arbuxelli jew buxxijiet xierqa għall-kundizzjonijiet lokali; il-benefiċjarju jrid jiżgura l-istess livell ta' attenzjoni u protezzjoni kif applikabbli għall-foresti;
- (d) fil-każ ta' operazzjonijiet ta' afforestazzjoni li jwasslu sabiex il-foresti jikbru aktar minn ċertu livell limitu li għandu jiġi stabbilit mill-Istati Membri, l-operazzjoni trid tikkonsisti minn dan li ġej:
- (i) it-tħawwil ta' speċijiet adatti għall-ekoloġija u/jew speċijiet reżiljenti għat-tibdil fil-klima fiż-żona bijoġeografika kkonċernata, u li valutazzjoni tal-impatti tkun sabithom li ma jheddux il-bijodiversità u s-servizzi tal-ekosistema, jew li jkollhom impatt negattiv fuq is-saħħa tal-bniedem;
- (ii) taħlita ta' speċijiet ta' siġar li tinkludi tal-inqas 10 % tas-siġar b'weraq wesgħin fiż-żona, jew minimu ta' tliet speċijiet ta' siġar jew varjetajiet, bl-inqas waħda abbondanti fosthom li tiegħu tal-inqas 10 % taż-żona.
- (503) Jenħtieġ li n-notifika lill-Kummissjoni tinkludi deskrizzjoni tajba li turi l-konformità mal-kundizzjonijiet stabbiliti fil-punt (504) u l-ġustifikazzjonijiet fejn tapplika kwalunkwe deroga.

Kostijiet eligibbli

- (504) L-għajjnuna tkopri l-kostijiet ta' stabbiliment ta' żona tal-foresti jew masġar fuq art agrikola u mhux agrikola. Barra minn hekk, l-għajjnuna fil-forma ta' primjum annwali għal kull ettaru tista' tingħata sabiex jiġu koperti l-ispejjeż tad-dħul agrikolu mitluf u ta' żamma, inkluż tindif bikri u tard, għal perjodu massimu ddeterminat mill-Istat Membru. Il-kostijiet tat-tagħmir għat-tisgħir u l-ħolqien ta' msaġar jistgħu jiġu appoġġati biss skont it-Taqsima 2.1.5. Il-kostijiet tal-istabbiliment jistgħu jinkludu s-sostituzzjoni ta' mewt matul l-ewwel sena. Il-kostijiet taż-żamma jistgħu jinkludu s-sostituzzjoni ta' mewt fuq skala żgħira matul l-ewwel snin wara t-tħawwil. Il-kostijiet tas-sostituzzjoni ta' mewt fuq skala kbira jistgħu jiġu appoġġati biss skont it-Taqsima 2.1.3.
- (505) Ma tista' tingħata l-ebda għajjnuna għat-tħawwil ta' siġar għall-imsaġar ta' rotazzjoni qasira, għas-siġar tal-Milied jew għas-siġar li jikbru malajr għall-produttazzjoni tal-enerġija u għall-investimenti fl-afforestazzjoni li ma humiex konsistenti mal-oġettivi klimatiċi u ambjentali u lanqas mal-prinċipji ta' ġestjoni sostenibbli tal-foresti, kif żviluppat fil-Linji Gwida Pan-Ewropej għall-Afforestazzjoni u r-Riforestazzjoni⁷¹.

⁷¹ Adottati mill-Konferenza Ministerjali dwar il-Protezzjoni tal-Foresti fl-Ewropa fit-12 u t-13 ta' Novembru 2008 (<https://foresteurope.org/wp-content/uploads/2016/08/Pan-EuropeanAfforestationReforestationGuidelines.pdf>).

Speċijiet imħawla jridu jkunu adattati għall-kundizzjonijiet ambjentali u klimatiċi taż-żona u jridu jkunu konformi ma' rekwiżiti ambjentali minimi fil-punt (504).

Intensità tal-ġhajjnuna

(506) L-ġhajjnuna ma tridx taqbeż il-100 % tal-kostijiet eliġibbli.

2.1.2. Ġhajjnuna għall-istabbiliment, ir-riġenerazzjoni jew ir-rinnovazzjoni ta' sistemi tal-agroforestrija

(507) Il-Kummissjoni se tqis l-ġhajjnuna għall-istabbiliment, ir-riġenerazzjoni jew ir-rinnovazzjoni ta' sistemi tal-agroforestrija kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikolu 107(3), il-punt (c), tat-Trattat jekk tikkonforma mal-Parti I, il-Kapitolu 3, ta' dawn il-Linji Gwida u mal-kundizzjonijiet stabbiliti f'din it-Taqsima.

(508) L-ġhajjnuna tista' tinghata għall-istabbiliment ta' sistemi agroforestali kif definiti fil-punt (33)(10).

Kostijiet eliġibbli

(509) L-ġhajjnuna tkopri l-kostijiet tal-istabbiliment, tar-riġenerazzjoni jew tar-rinnovazzjoni ta' sistema agroforestali u jista' jinghata primjum annwali għal kull ettaru sabiex ikopri l-kostijiet ta' manutenzjoni għal perjodu massimu ddeterminat mill-Istat Membru.

(510) L-Istati Membri jeħtiġilhom jistabbilixxu l-istruttura u l-kompożizzjoni tas-sistema agroforestali, filwaqt li jqisu l-kundizzjonijiet pedoklimatiċi u ambjentali lokali, l-ispeċijiet tal-forestrija u l-ħtieġa li jiġi żgurat użu agrikolu sostenibbli tal-art.

Intensità tal-ġhajjnuna

(511) L-ġhajjnuna ma tridx taqbeż il-100 % tal-kostijiet eliġibbli.

2.1.3. Ġhajjnuna għall-prevenzjoni u r-restawr tal-ħsara lill-foresti

(512) Il-Kummissjoni se tqis l-ġhajjnuna għall-prevenzjoni u għar-restawr mid-dannu lill-foresti minħabba nirien tal-foresti, diżastri naturali, eventi klimatiċi avversi li jistgħu jiġu assimilati ma' diżastri naturali, eventi klimatiċi avversi oħrajn, pesti tal-pjanti, infestazzjoni minn speċijiet aljeni invażivi, eventi katastrofiċi, eventi relatati mat-tibdil fil-klima u investimenti fiż-żamma tas-saħħa tal-foresti kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikolu 107(2), il-punt (b), jew, kif jaf ikun il-każ, l-Artikolu 107(3), il-punt (c), tat-Trattat, jekk din tkun konformi mal-Parti I, il-Kapitolu 3, ta' dawn il-Linji Gwida u mal-kundizzjonijiet stabbiliti f'din it-Taqsima.

Kostijiet eliġibbli

(513) L-ġhajjnuna tista' tkopri l-kostijiet tal-investiment tal-miżuri ta' prevenzjoni u ta' restawr, bħal:

- (a) l-istabbiliment ta' infrastruttura protettiva; fil-każ ta' tifqigħat ta' nirien, l-ġhajjnuna tista' tkopri wkoll għajjnuna li tikkontribwixxi għall-kostijiet ta'

manutenzjoni; ma tista' tingħata l-ebda għajnuna għal attivitajiet relatati mal-agrikoltura fiż-żoni koperti minn impenji agroambjentali klimatiċi msemmija fil-Parti II, it-Taqsima 1.1.4. ;

- (b) attivitajiet lokali fuq skala żgħira ta' prevenzjoni kontra n-nirien jew perikli naturali oħrajn, inklużi l-kostijiet tal-użu ta' annimali li jirgħu, bħal barrakki, tisqija, sisien, u trasport tal-annimali;
 - (c) l-istabbiliment u t-titjib ta' faċilitajiet ta' monitoraġġ tan-nar tal-foresti, pesti, speċijiet aljeni invażivi u mard u tat-tagħmir ta' komunikazzjoni;
 - (d) ir-restawr tal-potenzjal tal-forestrija li sofrew dannu minħabba nirien, diżastri naturali, eventi klimatiċi avversi li jistgħu jiġu assimilati ma' diżastri naturali, eventi klimatiċi avversi oħrajn, pesti tal-pjanti, speċijiet aljeni invażivi, eventi katastrofiċi u eventi relatati mat-tibdil fil-klima; f'każ ta' ħsara minn eventi klimatiċi avversi li jistgħu jiġu assimilati ma' diżastru naturali, jew pesti tal-pjanti jew speċijiet aljeni invażivi, jekk il-ħsara tista' tkun relatata mat-tibdil fil-klima, il-benefiċjarji jenhtieg li jagħmlu hilitom sabiex jinkludu fir-restawr, miżuri ta' adattament għat-tibdil fil-klima, sabiex jiġu mminimizzati d-danni u t-telf magħmulin minn eventi simili fil-futur;
 - (e) l-ispejjeż tal-investimenti relatati maż-żamma tas-saħħa tal-foresti.
- (514) Fil-każ tar-restawr tal-potenzjal tal-forestrija, imsemmi fil-punt (515)(d), l-għajnuna trid tkun soġġetta għar-rikonossiment formali mill-awtorità kompetenti tal-Istat Membru li jkun seħħ tal-anqas wieħed mill-eventi msemmija f'dak il-punt u għas-sottomissjoni mill-benefiċjarji ta' prova ta' għodod xierqa għall-ġestjoni tar-riskju sabiex tiġi indirizzata l-okkorrenza potenzjali tal-event dannuż fil-futur, meta dan ikun xieraq. Għodda xierqa tal-ġestjoni tar-riskju bħalma huma dawn, jistgħu jinkludu kopertura tal-assigurazzjoni jew fond mutwu jew miżuri preventivi adattati biex jipprevjenu l-okkorrenza ta' tip tal-event dannuż.
- (515) Fil-każ ta' għajnuna għall-prevenzjoni ta' dannu f'foresta minn pesti tal-pjanti jew speċijiet aljeni invażivi, ir-riskju tal-okkorrenza tal-pest tal-pjanti jew tal-ispeċijiet aljeni invażivi jrid ikun appoġġat b'evidenza xjentifika u rikonossut minn organizzazzjoni xjentifika pubblika. Meta jkun rilevanti, man-notifika trid tingħata l-lista ta' organiżmi ta' ħsara li jistgħu jsiru pest tal-pjanti.
- (516) L-operazzjonijiet eliġibbli jridu jkunu konsistenti mal-pjan għall-protezzjoni tal-foresti stabbilit mill-Istat Membru meta jkunu relatati ma' ħsara minn nirien tal-foresti jew aġenti bijotiċi.
- (517) Huma biss iż-żoni tal-foresti li jappartjenu għall-pjan ta' protezzjoni tal-foresti stabbilit mill-Istat Membru kkonċernat li huma eliġibbli għall-għajnuna għall-prevenzjoni tan-nirien.
- (518) Ma għandha tingħata l-ebda għajnuna għat-telf ta' introjtu li jirriżulta min-nirien, diżastri naturali, eventi klimatiċi avversi li jistgħu jiġu assimilati ma' diżastri naturali, eventi klimatiċi avversi oħrajn, pesti tal-pjanti, speċijiet aljeni invażivi, eventi katastrofiċi u eventi relatati mat-tibdil fil-klima.

Intensità tal-għajnuna

- (519) Tista' tingħata għajnuna sa 100 % tal-kostijiet eliġibbli.
- (520) L-għajnuna mogħtija għall-kostijiet eliġibbli kif imsemmi fil-punt (515)(d) u kull pagament ieħor riċevut mill-benefiċjarju, inklużi pagamenti skont miżuri nazzjonali

jew tal-Unjoni oħrajn jew poloz tal-assigurazzjoni għall-istess kostijiet eligibbli, huma limitati għal 100 % tal-kostijiet eligibbli.

2.1.4. Għajjnuna għal investimenti li jtejbju r-reżiljenza u l-valur ambjentali tal-ekosistemi forestali

- (521) Il-Kummissjoni se tqis għajjnuna għall-investimenti li jtejbju r-reżiljenza u l-valur ambjentali tal-ekosistemi tal-foresti kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikolu 107(3), il-punt (c), tat-Trattat jekk din tikkonforma mal-Parti I, il-Kapitolu 3, ta' dawn il-Linji Gwida u mal-kundizzjonijiet stabbiliti f'din it-Taqsima.

Kostijiet eligibbli

- (522) L-għajjnuna tista' tingħata għal investimenti li jkollhom l-għan li jwettqu impenji ambjentali bil-ħsieb li jipprovdu servizzi tal-ekosistemi, li jtejbju l-valur ta' utilità pubblika tal-foresti u l-imsaġar fiż-żona kkoncernata jew li jtejbju l-potenzjal ta' mitigazzjoni u ta' adattament tat-tibdil fil-klima tal-ekosistemi, mingħajr ma jeskludu l-benefiċċji ekonomiċi fit-tul.

Intensità tal-għajjnuna

- (523) L-għajjnuna ma tridx taqbez il-100 % tal-kostijiet eligibbli.

2.1.5. Għajjnuna għall-investimenti fit-teknoloġiji tal-forestrija u fl-ipproċessar, il-mobilizzazzjoni u l-kummerċjalizzazzjoni tal-prodotti tal-foresti

- (524) Il-Kummissjoni se tqis għajjnuna għall-investimenti f'teknoloġiji tal-forestrija u fl-ipproċessar, fil-mobilizzazzjoni u fil-kummerċjalizzazzjoni ta' prodotti tal-forestrija kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikolu 107(3), il-punt (c), tat-Trattat jekk din tikkonforma mal-Parti I, il-Kapitolu 3, ta' dawn il-Linji Gwida u mal-kundizzjonijiet stabbiliti f'din it-Taqsima.

Kostijiet eligibbli

- (525) L-għajjnuna tista' tingħata għall-investimenti f'teknoloġiji tal-forestrija jew li jkunu relatati mal-ipproċessar, il-mobilizzazzjoni u l-kummerċjalizzazzjoni li jżidu l-valur tal-prodotti tal-foresti.
- (526) L-investimenti marbuta mat-titjib tal-valur ekonomiku tal-foresti jridu jkunu ġġustifikati fir-rigward tat-titjib mistenni għall-foresti fuq azjenda waħda jew aktar u jistgħu jinkludu investimenti għal makkinarju u prattiki tal-ħsad li ma jagħmlux dannu lill-ħamrija u li ma jagħmlux ħsara lir-riżorsi.
- (527) L-investimenti marbuta mal-produzzjoni u l-użu tal-injam bħala materja prima jew sors tal-enerġija jridu jkunu limitati għall-operazzjonijiet ta' ħidma kollha qabel l-ipproċessar industrijali.

Intensità tal-għajjnuna

- (528) L-ghajnuna ma tistax taqbeż il-65 % tal-ammont tal-kostijiet eliġibbli. Tista' tiżdied għal massimu ta' 80 % għal investimenti fir-regjuni ultraperiferiċi jew fil-gżejjer minuri tal-Eġew u għal investimenti marbuta ma' wieħed jew aktar mill-oġettivi speċifiċi relatati mal-ambjent u mal-klima msemmija fl-Artikolu 73(4), il-punt (a)(i), tar-Regolament (UE) 2021/2115.

2.1.6. Għajnuna għall-investimenti fl-infrastruttura relatata mal-iżvilupp, il-modernizzazzjoni jew l-adattament tal-forestrija

- (529) Il-Kummissjoni se tqis l-ghajnuna għall-investimenti fl-infrastruttura relatati mal-iżvilupp, mal-immodernizzar jew mal-adattament tal-forestrija kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikolu 107(3), il-punt (c), tat-Trattat jekk tikkonforma mal-Parti I, il-Kapitolu 3, ta' dawn il-Linji Gwida u mal-kundizzjonijiet stabbiliti f'din it-Taqsima.

Kostijiet eliġibbli

- (530) L-ghajnuna tkopri investiment f'assi tangibbli u intangibbli li jikkonċernaw infrastruttura relatata mal-iżvilupp, mal-modernizzazzjoni jew mal-adattament tal-forestrija, inkluż l-aċċess għall-art tal-foresti, il-konsolidazzjoni u t-titjib tal-art, id-digitalizzazzjoni tal-forestrija, l-istabbiliment ta' faċilitajiet temporanji ta' ħżin u l-provvista ta' enerġija sostenibbli, l-effiċjenza enerġetika, il-provvista u l-iffrankar tal-ilma, u l-użu ta' bhejjem minflok makkinarju.

Intensità tal-ghajnuna

- (531) Fil-każ ta' investimenti mhux produttivi, investimenti bil-għan esklużiv li jtejbu l-valur ambjentali tal-foresti u investimenti għal toroq fil-foresti, li huma miftuħin għall-pubbliku bla ħlas u li jaqdu l-aspetti multifunzjonali tal-foresti, l-intensità tal-ghajnuna ma tridx taqbeż il-100 % tal-kostijiet eliġibbli.
- (532) L-intensità tal-ghajnuna ma tridx taqbeż it-80 % għal investimenti fir-regjuni ultraperiferiċi jew fil-gżejjer minuri tal-Eġew u għal investimenti marbuta ma' wieħed jew aktar mill-oġettivi speċifiċi relatati mal-ambjent u mal-klima msemmija fl-Artikolu 73(4), il-punt (a)(i), tar-Regolament (UE) 2021/2115.
- (533) Fil-każijiet kollha l-oħrajn, l-intensità tal-ghajnuna ma tridx taqbeż il-65 % tal-kostijiet eliġibbli.

2.1.7. Għajnuna għal investimenti favur il-konservazzjoni tal-patrimonju kulturali u naturali li jkun jinsab fil-foresti

- (534) Il-Kummissjoni se tqis għajnuna għall-investimenti favur il-konservazzjoni tal-wirt kulturali u naturali li jinsab fil-foresti kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikolu 107(3), il-punt (d), tat-Trattat jekk din tkun konformi mal-Parti I, il-Kapitolu 3, ta' dawn il-Linji Gwida u mal-kundizzjonijiet stabbiliti f'din it-Taqsima.
- (535) L-ghajnuna jenħtieġ li tingħata għall-wirt kulturali u naturali fil-forma ta' pajsagġi naturali u binjiet li huwa formalment rikonoxxut bħala wirt kulturali jew naturali mill-awtorità kompetenti tal-Istat Membru.

Kostijiet eligibbli

- (536) Il-kostijiet li ġejjin maħsuba għall-konservazzjoni tal-patrimonju kulturali u naturali huma eligibbli:
- (a) kostijiet tal-investment f'assi tangibbli;
 - (b) xogħlijiet kapitalizzati.

Intensità tal-ġħajnuna

- (537) L-ġħajnuna ma tridx taqbeż il-100 % tal-kostijiet eligibbli. L-ġħajnuna għax-xogħlijiet kapitali trid tkun limitata għal EUR 10 000 fis-sena.

2.1.8. Ġħajnuna għal kontribuzzjonijiet finanzjarji għal fondi mutwi fil-forestrija

- (538) Il-Kummissjoni se tqis ġħajnuna għal kontribuzzjonijiet finanzjarji għal fondi reċiproċi kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikolu 107(3), il-punt (c), tat-Trattat jekk tikkonforma mal-Parti I, il-Kapitolu 3, ta' dawn il-Linji Gwida u mal-kundizzjonijiet stabbiliti f'din it-Taqsima.
- (539) Din it-Taqsima tapplika għal impriżi attivi fil-forestrija.
- (540) Il-fond mutwu kkonċernat irid:
- (a) ikun akkreditat mill-awtorità kompetenti tal-Istat Membru f'konformità mal-liġi nazzjonali;
 - (b) ikollu politika trasparenti dwar il-pagamenti fil-fond u l-ġbid minnu;
 - (c) ikollu regoli ċari li jattribwixxu r-responsabbiltajiet għal kwalunkwe dejn imġarrab.
- (541) L-Istati Membri jridu jiddefinixxu r-regoli għall-kostituzzjoni u l-ġestjoni tal-fondi mutwi, b'mod partikolari għall-ġħoti ta' pagamenti bħala kumpens, kif ukoll għall-amministrazzjoni u l-monitoraġġ tal-konformità ma' dawn ir-regoli. L-Istati Membri jridu jiżguraw li l-arrangamenti tal-fondi jipprevedu penali f'każ ta' negligenza min-naħa tal-benefiċjarju.

Kostijiet eligibbli

- (542) Il-kostijiet eligibbli huma l-kostijiet tal-kontribuzzjonijiet finanzjarji għall-fondi mutwi sabiex jithallas kumpens lid-detenturi tal-foresti u lill-manigers tal-foresti għal danni kkawżati minn nirien fil-foresti, diżastri naturali, eventi klimatiċi avversi li jistgħu jiġu assimilati ma' diżastru naturali, eventi klimatiċi avversi oħrajn, pesti tal-pjanti, infestazzjonijiet minn speċijiet aljeni invażivi, eventi katastrofiċi u eventi relatati mat-tibdil fil-klima kif imsemmi fil-punt (514) u danni fil-foresti kkawżati minn annimali protetti, kif imsemmi fit-Taqsima 2.8.5. Il-kontribuzzjonijiet finanzjarji jistgħu jkunu marbuta biss mal-ammonti mħallsa mill-fond mutwu bħala kumpens finanzjarju lil impriżi attivi fil-forestrija.
- (543) Fir-rigward tal-ġħajnuna għall-kontribuzzjonijiet finanzjarji għal fondi mutwi biex jithallas kumpens għal dannu kkawżat minn incidenti ambjentali, l-okkorrenza ta' incident ambjentali trid tiġi rikonoxxuta formalment bħala tali mill-awtorità kompetenti tal-Istat Membru kkonċernat.
- (544) L-Istati Membri jistgħu, fejn xieraq, jistabbilixxu minn qabel kriterji li abbażi tagħhom jitqies li ngħata r-rikonoxximent formali msemmi fil-punt (545).

Intensità tal-ghajnuna

(545) L-ghajnuna ma tridx taqbeż is-70 % tal-kostijiet eliġibbli.

2.2. Ghajnuna għal żvantaġġi speċifiċi għaž-żona li jirriżultaw minn ċerti rekwiżiti obbligatorji fiż-żoni tal-foresti

- (546) Il-Kummissjoni se tqis għajnuna relatata ma' pagamenti għal żvantaġġi speċifiċi għaž-żona imposti minn rekwiżiti li jirriżultaw mill-implimentazzjoni tad-Direttivi 92/43/KEE, 2009/147/KE jew 2000/60/KE kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikolu 107(3), il-punt (c), tat-Trattat bil-ghan li tikkontribwixxi għall-ilħuq ta' wiehed jew aktar mill-oġettivi speċifiċi stabbiliti fl-Artikolu 6(1) tar-Regolament (UE) 2021/2115, jekk tikkonforma mal-Parti I, il-Kapitolu 3, ta' dawn il-Linji Gwida u mal-kundizzjonijiet stabbiliti f'din it-Taqsima.
- (547) L-ghajnuna skont din it-Taqsima trid tingħata b'mod annwali u għal kull ettaru ta' foresta sabiex il-benefiċjarji jiġu kkompensati għall-kostijiet addizzjonali kollha jew parti minnhom imġarrba u għall-introjtu mitluf li jirriżultaw minn żvantaġġi speċifiċi għaž-żona fiż-żoni kkonċernati, inkluża kwalunkwe kost tat-tranzazzjoni.

Il-benefiċjarji tal-ghajnuna

(548) L-ghajnuna tista' tingħata lil detenturi tal-foresti, manigers tal-foresti u l-assoċjazzjonijiet tagħhom.

Kostijiet eliġibbli

- (549) Iż-żoni li ġejjin jistgħu jkunu eliġibbli għall-ghajnuna:
- (a) iż-żoni tal-foresti ta' Natura 2000 magħżula skont id-Direttiva 92/43/KEE u d-Direttiva 2009/147/KE;
 - (b) żoni oħrajn delimitati ta' harsien tan-natura b'restrizzjonijiet ambjentali applikabbli għall-foresti li jikkontribwixxu għall-implimentazzjoni tal-Artikolu 10 tad-Direttiva 92/43/KEE, dment li dawn iż-żoni ma jaqbzux il-5 % taż-żoni magħżula ta' Natura 2000 koperti bil-kamp ta' applikazzjoni territorjali ta' kull Pjan Strateġiku tal-PAK.

Intensità tal-ghajnuna

- (550) Il-kostijiet addizzjonali u l-introjtu mitluf imsemmija fil-punt (549) iridu jiġu kkalkolati abbażi tar-restrizzjonijiet li jirriżultaw mid-Direttivi 92/43/KEE, 2009/147/KE u 2000/60/KE.
- (551) L-intensità tal-ghajnuna ma tridx taqbeż il-100 % tal-kostijiet eliġibbli.

2.3. Ghajnuna għal servizzi ambjentali u klimatiċi tal-foresti u għall-konservazzjoni tal-foresti

(552) Il-Kummissjoni se tqis l-ghajnuna għal servizzi ambjentali u klimatiċi tal-foresti u impenji oħrajn ta' ġestjoni kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikolu 107(3), il-

punt (c), tat-Trattat jekk tikkonforma mal-Parti I, il-Kapitolu 3, ta' dawn il-Linji Gwida u mal-kundizzjonijiet stabbiliti f'din it-Taqsima.

- (553) L-ghajjnuna tkopri impenji ta' gestjoni volontarja li jitqiesu bhala ta' beneficcju sabiex jintlaħaq wiehed jew aktar mill-oġettivi speċifiċi relatati mal-klima u mal-ambjent stabbiliti fl-Artikolu 6(1) tar-Regolament (UE) 2021/2115 li jmorru lil hinn mir-rekwiżiti obbligatorji rilevanti stabbiliti mil-legiżlazzjoni nazzjonali dwar il-forestrija jew minn legiżlazzjoni nazzjonali jew tal-Unjoni rilevanti oħra. Ir-rekwiżiti rilevanti obbligatorji jridu jkunu identifikati u deskritti fin-notifika dwar ghajjnuna mill-Istat lill-Kummissjoni.
- (554) L-impenji jridu jittieħdu għal perjodu minn hames snin sa seba' snin. Madankollu, fejn meħtieġ u ġġustifikat kif xieraq, l-Istati Membri jistgħu jiddeterminaw perjodu itwal għal tipi ta' impenji partikolari. F'kazijiet debitament ġustifikati, eż. fil-każ ta' riżorsi ġenetiċi tal-foresti, l-Istati Membri jistgħu jiddeterminaw perjodu iqsar ta' mill-anqas sena fin-notifika dwar l-ghajjnuna mill-Istat. L-interventi ta' gestjoni meħtieġa darba waħda biss jew ftit drabi biss matul iċ-ċiklu tal-foresti huma eliġibbli wkoll.

Kostijiet eliġibbli u modalitajiet tal-ghajjnuna

- (555) Il-kostijiet eliġibbli jistgħu jiġu kkalkolati jew:
- (a) bhala kumpens lill-benefiċjarji għall-kostijiet addizzjonali u d-dħul mitluf kollha jew għal parti minnhom li jirriżultaw mill-impenji li jsiru. Meta jkun hemm bżonn din tista' tkopri wkoll il-kostijiet tat-tranzazzjonijiet sa valur li jasal sa 20 % tal-primjum tal-ghajjnuna mħallas għall-impenji favur l-ambjent tal-foresti. L-ghajjnuna tista' tkopri skemi kollettivi u skemi ta' pagamenti bbażati fuq ir-riżultati, bħal skemi ta' sekwestru tal-karbonju, sabiex il-benefiċjarji jitheggu jsaħħu b'mod sinifikanti l-kwalità tal-ambjent fuq skala akbar jew b'mod li jista' jitkejjel. Minbarra l-kumpens, jista' jingħata pagament ta' incensiv, li ma jistax jaqbeż l-20 % tal-kumpens;
 - (b) abbażi tal-valur tas-servizzi tal-ambjent tal-foresti u tal-klima li ma humiex remunerati mis-suq, inklużi skemi kollettivi u skemi ta' pagamenti bbażati fuq ir-riżultati, bħal skemi ta' sekwestru tal-karbonju.
- (556) F'kazijiet debitament ġustifikati, bħal operazzjonijiet li jikkonċernaw il-konservazzjoni tal-ambjent, l-ghajjnuna għal impenji sabiex jiġi rinunzjat l-użu kummerċjali ta' siġar u foresti tista' tingħata bhala rata fissa jew pagament ta' darba għal kull unità kkalkolata abbażi tal-kostijiet addizzjonali u l-introjtu mitluf.
- (557) L-ghajjnuna tista' tiġi pprovduta għall-konservazzjoni u għall-promozzjoni ta' riżorsi ġenetiċi tal-foresti għal operazzjonijiet mhux koperti mill-punti (554) sa (558).
- (558) L-operazzjonijiet għall-konservazzjoni ta' riżorsi ġenetiċi fil-forestrija jridu jinkludu dan li ġej:
- (a) azzjonijiet immirati: azzjonijiet li jippromwovu l-konservazzjoni *in situ* u *ex situ*, il-karatterizzazzjoni, il-ġbir u l-użu ta' riżorsi ġenetiċi fil-forestrija, inklużi inventarji bbażati fuq l-internet ta' riżorsi ġenetiċi li bħalissa huma kkonservati *in situ*, inkluż il-konservazzjoni f'azjenda fil-foresta, ta' ġabriet u bażijiet tad-*data ex situ*;
 - (b) azzjonijiet konċertati: azzjonijiet li jippromwovu l-iskambju ta' informazzjoni għall-konservazzjoni, għall-karatterizzazzjoni, għall-ġbir u għall-użu ta' riżorsi

- ġenetiċi fil-forestrija tal-Unjoni, bejn l-organizzazzjonijiet kompetenti fl-Istati Membri;
- (c) azzjonijiet ta' akkumpanjament: azzjonijiet ta' informazzjoni, tixrid u konsultazzjoni li jinvolvu organizzazzjonijiet mhux governattivi u lil partijiet ikkonċernati oħrajn rilevanti, korsijiet tat-taħriġ u t-thejjija ta' rapporti tekniċi.

Intensità tal-ġhajjnuna

- (559) L-intensità massima tal-ġhajjnuna hija stabbilita kif ġej:
- (a) sa 120 % tal-kostijiet eliġibbli għal servizzi relatati mal-bijodiversità, mal-klima, mal-ilma jew mal-ħamrija, għall-iskemi kollettivi u għall-iskemi ta' pagamenti bbażati fuq ir-riżultati, bħall-iskemi ta' sekwestru tal-karbonju;
- (b) sal-valur tas-servizzi tal-ambjent tal-foresti u tal-klima li ma humiex remunerati mis-suq, fil-każ ta' skemi li jikkalkolaw il-kostijiet eliġibbli abbażi tal-punt (557)(b);
- (c) sa 100 % tal-kostijiet eliġibbli għall-konservazzjoni u għall-promozzjoni tar-riżorsi ġenetiċi tal-foresti u fil-każijiet l-oħrajn kollha.

2.4. Ġhajjnuna għal skambju ta' għarfien u azzjonijiet ta' informazzjoni fis-settur tal-forestrija

- (560) Il-Kummissjoni se tqis l-ġhajjnuna għall-iskambju tal-għarfien u l-azzjonijiet ta' informazzjoni kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikolu 107(3), il-punt (c), tat-Trattat jekk din tikkonforma mal-Parti I, il-Kapitolu 3, ta' dawn il-Linji Gwida u mal-kundizzjonijiet stabbiliti f'din it-Taqsima.
- (561) L-Istati Membri jridu jiżguraw li l-azzjonijiet appoġġati skont din it-Taqsima jkunu konsistenti mad-deskrizzjoni tal-AKIS pprovduta fil-Pjan Strateġiku tal-PAK.
- (562) L-ġhajjnuna taħt din it-Taqsima tista' tkopri l-kostijiet ta' kwalunkwe azzjoni rilevanti sabiex jiġu promossi l-innovazzjoni, it-taħriġ, it-tfassil u l-aġġornament ta' pjani, studji, kif ukoll l-iskambju u t-tixrid tal-għarfien u tal-informazzjoni li jikkontribwixxu għall-ilħuq ta' wiehed jew aktar mill-oġettivi speċifiċi stabbiliti fl-Artikolu 6(1) tar-Regolament (UE) 2021/2115.
- (563) L-ġhajjnuna tista' tkopri skambji ta' ġestjoni tal-foresti għal żmien qasir u żjarat fil-foresti. Tali skemi u żjarat iridu jiffukaw b'mod partikolari fuq metodi jew fuq teknoloġiji tal-forestrija sostenibbli, l-iżvilupp ta' opportunitajiet ġodda ta' negozju u teknoloġiji ġodda, u fuq it-titjib tar-reżiljenza tal-foresti. Ġhajjnuna għal attivitajiet ta' dimostrazzjoni tista' tkopri kostijiet ta' investiment rilevanti.

Intensità tal-ġhajjnuna

- (564) L-intensità tal-ġhajjnuna ma tridx taqbeż il-100 % tal-kostijiet eliġibbli.

2.5. Ġhajjnuna għal servizzi ta' konsulenza fis-settur tal-forestrija

- (565) Il-Kummissjoni se tqis għajjnuna għal servizzi ta' konsulenza fis-settur tal-forestrija kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikolu 107(3), il-punt (c), tat-Trattat jekk tikkonforma mal-Parti I, il-Kapitolu 3, ta' dawn il-Linji Gwida u mal-kundizzjonijiet stabbiliti f'din it-Taqsima.

- (566) L-Istati Membri jridu jiżguraw li l-azzjonijiet appoġġati skont din it-Taqsima jkunu konsistenti mad-deskrizzjoni tal-AKIS pprovduta fil-Pjan Strateġiku tal-PAK.
- (567) Is-servizzi ta' konsulenza jridu jkopru d-dimensjonijiet ekonomiċi, ambjentali u soċjali u jridu jagħtu informazzjoni teknoloġika u xjentifika aġġornata żviluppata mir-riċerka u mill-innovazzjoni.
- (568) Il-konsulenza lid-detenturi tal-foresti trid tkun marbuta ma' mill-anqas objettiv speċifiku wieħed stabbilit fl-Artikolu 6(1) tar-Regolament (UE) 2021/2115 u tkopri bħala minimu l-obbligi rilevanti skont id-Direttiva 92/43/KEE, id-Direttiva 2009/147/KE u d-Direttiva 2000/60/KE. Din il-konsulenza tista' tkopri wkoll kwistjonijiet marbuta mal-prestazzjoni ekonomika u ambjentali tal-azjenda tal-forestrija.
- (569) L-Istati Membri jridu jiżguraw li l-konsulenza mogħtija tkun imparzjali u li l-konsulenti ma jkollhom l-ebda kunflitt ta' interess.
- (570) L-ġhajjnuna trid tingħata fil-forma ta' servizzi ssussidjati.

Kostijiet eligibbli

- (571) L-ġhajjnuna tingħata sabiex tgħin lid-detenturi tal-foresti jibbenefikaw mill-użu ta' servizzi ta' konsulenza bil-ġħan li tittejjeb kemm il-prestazzjoni ekonomika u ambjentali kif ukoll ir-rispett lejn il-klima u r-reżiljenza tal-azjendi, tal-intrapriża jew tal-investment tagħhom. L-ġhajjnuna tista' tingħata wkoll għall-istabbiliment ta' pjanijiet ta' ġestjoni tal-foresti.

Intensità tal-ġhajjnuna

- (572) L-intensità tal-ġhajjnuna ma tridx taqbeż il-100 % tal-kostijiet eligibbli u ma tridx taqbeż il-EUR 200 000 għal kull impriża fi kwalunkwe perjodu ta' tliet snin.

2.6. Ġhajjnuna għall-kooperazzjoni fis-settur ibbażat fuq is-settur tal-forestrija

- (573) Il-Kummissjoni se tqis għajjnuna għall-kooperazzjoni fis-settur ibbażat fuq is-settur tal-forestrija kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikolu 107(3), il-punt (c), tat-Trattat jekk tikkonforma mal-Parti I, il-Kapitolu 3, ta' dawn il-Linji Gwida u mal-kundizzjonijiet stabbiliti f'din it-Taqsima.
- (574) L-ġhajjnuna tista' tingħata biss sabiex tippromwovi l-kooperazzjoni, li tikkontribwixxi għall-ilħuq ta' wieħed jew aktar mill-objettivi stabbiliti fl-Artikolu 6(1) tar-Regolament (UE) 2021/2115.
- (575) Jenhtieg li l-ġhajjnuna tingħata sabiex tiġi promossa l-kooperazzjoni li tinvolvi mill-inqas żewġ atturi irrispettivament minn jekk humiex attivi fis-settur tal-forestrija jew fis-setturi tal-forestrija u tal-agrikoltura iżda soġġett għall-kooperazzjoni li tibbenefika biss lis-settur tal-forestrija jew lis-setturi tal-forestrija u tal-agrikoltura. Il-kooperazzjoni tista' tiegħu l-forom li ġejjin, b'mod partikolari:
 - (a) kooperazzjoni fost impriżi differenti fis-settur tal-forestrija u atturi oħrajn attivi fis-setturi tal-agrikoltura u tal-forestrija li jikkontribwixxu għall-ilħuq ta' wieħed jew aktar mill-objettivi speċifiċi stabbiliti fl-Artikolu 6(1) tar-Regolament (UE) 2021/2115, inklużi gruppi ta' produtturi, u kooperattivi;
 - (b) il-holqien ta' raggruppamenti u networks.

- (576) L-ghajnuna ma tistax tinghata għal kooperazzjoni li tinvolvi biss korpi ta' riċerka.
- (577) L-ghajnuna tista' tinghata għall-kooperazzjoni relatata, b'mod partikolari, mal-attivitajiet li ġejjin:
- (a) proġetti pilota;
 - (b) l-iżvilupp ta' prodotti, prattiki, proċessi u teknoloġiji godda fis-settur tal-forestrija;
 - (c) kooperazzjoni fost operatori żgħar fis-settur tal-forestrija fl-organizzazzjoni ta' proċessi ta' hidma kongunta u l-qsim ta' faċilitajiet u riżorsi;
 - (d) kooperazzjoni orizzontali u vertikali bejn l-atturi tal-katina tal-provvista sabiex jinholqu u jiġu żviluppati ktajjen qosra tal-provvista u swieq lokali;
 - (e) attivitajiet promozzjonali f'kuntest lokali relatati mal-iżvilupp ta' katina qasira tal-provvista u swieq lokali;
 - (f) azzjoni kollettiva li ssir għall-ghanijiet ta' mitigazzjoni jew ta' adattament għat-tibdil fil-klima;
 - (g) l-implimentazzjoni, b'mod partikolari minn gruppi ta' sħab pubbliċi u privati għajr dawk imsemmija fl-Artikolu 31(2), il-punt (b), tar-Regolament (UE) 2021/1060, ta' strateġiji ta' żvilupp lokali għajr dawk imsemmija fl-Artikolu 32 tar-Regolament (UE) 2021/1060.
- (578) Għajnuna għall-ħolqien ta' raggruppamenti u networks trid tinghata biss lil raggruppamenti u networks li jkunu għadhom kif jiffurmaw u dawk li jkunu għadhom kif bdew attività li tkun ġdida għalihom.
- (579) L-ghajnuna għall-istabbiliment u l-iżvilupp ta' ktajjen qosra tal-provvista, kif imsemmi fil-punt (579)(d) u (e) trid tkopri biss il-ktajjen tal-provvista li ma jnvolvux aktar minn intermedjarju wieħed bejn id-detentur/il-manigier tal-foresta u l-konsumatur.

Il-kostijiet eliġibbli u l-intensità tal-ghajnuna

- (580) L-ghajnuna tkopri l-kostijiet eliġibbli li ġejjin, sakemm ikollhom x'jaqsmu ma' attivitajiet tal-forestrija:
- (a) il-kostijiet għal studji dwar iż-żona kkonċernata, u għal studji tal-fattibbiltà, u għat-tfassil ta' pjan ta' direzzjoni tan-negozju jew strateġija tal-iżvilupp lokali minbarra dik imsemmija fl-Artikolu 32 tar-Regolament (UE) 2021/1060;
 - (b) il-kostijiet operazzjonali tal-kooperazzjoni, bħalma huma l-paga tal-"koordinatur";
 - (c) il-kostijiet tal-operazzjonijiet li jridu jiġu implimentati;
 - (d) il-kostijiet għall-attivitajiet ta' promozzjoni;
 - (e) il-kostijiet għat-tfassil ta' pjanijiet għall-ġestjoni tal-foresti jew strumenti ekwivalenti.
- (581) L-ghajnuna trid tkun limitata għal perjodu massimu ta' seba'snin ħlief għall-attivitajiet imsemmija fil-punt (579)(g), u azzjonijiet kollettivi ambjentali u klimatiċi f'każijiet debitament ġustifikati sabiex jintlaħqu l-oġġettivi speċifiċi ambjentali u klimatiċi stabbiliti fl-Artikolu 6(1), il-punti (d), (e) u (f) tar-Regolament (UE) 2021/2115.
- (582) Il-kostijiet tal-operazzjonijiet imsemmijin fil-punt (582)(c) li jikkonsistu minn investimenti, b'mod partikolari kostijiet diretti ta' proġetti speċifiċi relatati mal-implimentazzjoni ta' pjan ta' ġestjoni tal-foresti jew l-ekwivalenti, iridu jkunu

limitati għall-kostijiet eliġibbli u l-intensitajiet massimi tal-ġajjnuna ta' ġajjnuna għal investiment fis-settur tal-forestrija, kif speċifikat fit-Taqsima 2.1 ta' din il-Parti dwar l-ġajjnuna għal investiment.

(583) L-intensità tal-ġajjnuna ma tridx taqbeż il-100 % tal-kostijiet eliġibbli.

2.7.Ġajjnuna inizjali għal gruppi u għal organizzazzjonijiet tal-produtturi fis-settur tal-forestrija

(584) Il-Kummissjoni se tqis l-ġajjnuna inizjali għall-gruppi u l-organizzazzjonijiet ta' produtturi fis-settur tal-forestrija kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikolu 107(3), il-punt (c), tat-Trattat jekk tikkonforma mal-Parti I, il-Kapitolu 3, ta' dawn il-Linji Gwida u mal-kundizzjonijiet stabbiliti f'din it-Taqsima.

(585) Huma biss il-gruppi jew l-organizzazzjonijiet tal-produtturi li ġew uffiċjalment rikonoxxuti mill-awtorità kompetenti tal-Istat Membru kkonċernat abbażi ta' preżentazzjoni ta' pjan ta' direzzjoni tan-negozju li huma eliġibbli għall-ġajjnuna. L-ġajjnuna trid tingħata soġġetta għall-obbligu tal-Istat Membru sabiex ikun ivverifikat li l-oġġettivi tal-pjan ta' direzzjoni tan-negozju ntlahqu fi żmien il-perjodu ta' hames snin mid-data ta' rikonoxximent tal-grupp jew organizzazzjoni tal-produtturi.

(586) Il-ftehimiet, id-deċiżjonijiet u prattiki oħrajn konklużi fil-qafas tal-grupp jew l-organizzazzjoni ta' produtturi jridu jikkonformaw mar-regoli tal-kompetizzjoni kif japplikaw bis-saħħa tal-Artikoli 206 sa 210a tar-Regolament (UE) Nru 1308/2013.

(587) L-ġajjnuna ma tridx tingħata lil:

- (a) organizzazzjonijiet tal-produzzjoni, entitajiet jew korpi, bħalma huma kumpaniji jew kooperattivi, li l-oġġettiv tagħhom huwa l-ġestjoni ta' azjenda tal-forestrija waħda jew aktar u li għalhekk għandhom jitqiesu bħala produtturi uniċi;
- (b) assoċjazzjonijiet tal-forestrija oħrajn, li jagħmlu kompiti, bħalma huma appoġġ reċiproku u servizzi manġerjali tal-forestrija, fl-azjenda tal-membri mingħajr ma jkunu involuti fl-adattament kongunt tal-provvista lis-suq.

Il-benefiċjarji tal-ġajjnuna

(588) L-ġajjnuna tista' tingħata lill-gruppi jew lill-organizzazzjonijiet tal-produtturi jew, sal-istess ammont globali, direttament lill-produtturi sabiex tagħmel tajjeb għall-kontribuzzjonijiet tagħhom għall-kostijiet tat-tmexxija tal-gruppi jew tal-organizzazzjonijiet matul l-ewwel hames snin wara l-formazzjoni tal-grupp.

Kostijiet eliġibbli

(589) Il-kostijiet eliġibbli jistgħu jinkludu l-kostijiet tal-kiri ta' bini xieraq, l-akkwiżizzjoni ta' tagħmir tal-uffiċċju, il-kostijiet tal-persunal amministrattiv, il-kostijiet ġenerali, it-tariffi legali u amministrattivi, l-akkwiżizzjoni ta' hardware tal-kompjuter u t-tariffi tal-akkwiżizzjoni jew tal-użu ta' software tal-kompjuter, ta' soluzzjonijiet cloud u ta' soluzzjonijiet simili. Meta jinx tara bini, il-kostijiet eliġibbli għal bini jridu jkunu limitati għal kostijiet ta' kera b'rati tas-suq. L-ġajjnuna ma tridx tithallas fir-rigward tal-kostijiet imġarrba wara l-hames sena mir-rikonoxximent tal-grupp jew tal-organizzazzjoni ta' produtturi mill-awtorità kompetenti tal-Istat Membru abbażi tal-pjan ta' direzzjoni tan-negozju tagħha.

- (590) Meta l-ghajjnuna tithallas f'pagamenti annwali, l-Istati Membri jridu jhallsu l-ahhar pagament biss wara li jkunu vverifikaw l-implimentazzjoni korretta tal-pjan ta' direzzjoni tan-negozju.

Intensità tal-ghajjnuna

- (591) L-intensità tal-ghajjnuna ma tridx taqbeż il-100 % tal-kostijiet eligibbli.
(592) L-ammont totali tal-ghajjnuna jrid ikun limitat għal EUR 500 000.

2.8. Ghajjnuna ohra lis-settur tal-forestrija b'objettivi ekoloġiċi, protettivi u rikreattivi

- (593) Il-Kummissjoni tqis li l-miżuri ta' ghajjnuna mill-Istat, bl-objettiv primarju li jinżammu, jittejbu jew jiġu rkuprati l-funzjonijiet ekoloġiċi, protettivi u rikreattivi tal-foresti, tal-bijodiversità u ta' ekosistema tal-foresti b'saħħitha, huma kompatibbli mas-suq intern skont il-punt (c) tal-Artikolu 107(3) tat-Trattat, jekk jiġu ssodisfati l-kundizzjonijiet stabbiliti f'din it-Taqsima.
- (594) L-Istati Membri jeħtiġilhom juru li l-miżuri meħjuna jikkontribwixxu direttament għaž-żamma jew għall-irkupru tal-funzjonijiet ekoloġiċi, protettivi u rikreazzjonali tal-foresti, il-bijodiversità u ekosistema tal-foresti b'saħħitha.
- (595) Skont din it-Taqsima, ma tista' tingħata l-ebda ghajjnuna lil industriji bbażati fil-foresti jew għal estrazzjoni kummerċjalment vijabbli ta' injam maqtugħ jew għat-trasport ta' injam maqtugħ jew għall-ipproċessar ta' injam jew riżorsi oħrajn tal-foresta fi prodotti jew għall-ġenerazzjoni tal-enerġija. Ma tista' tingħata l-ebda ghajjnuna għall-qtugħ li l-ghan primarju tiegħu tkun l-estrazzjoni kummerċjalment vijabbli tal-injam jew għal stokkjar mill-ġdid sempliċi.

Intensità tal-ghajjnuna

- (596) L-ghajjnuna għall-miżuri kollha msemmija f'din it-Taqsima ma tridx taqbeż il-100 % tal-kostijiet eligibbli.

2.8.1. Ghajjnuna għal azzjonijiet u interventi speċifiċi tal-foresta bl-objettiv primarju li jikkontribwixxu sabiex jinżammu u jiġu restawrati l-ekosistema u l-bijodiversità tal-foresti jew il-pajsaġġ tradizzjonali

- (597) Il-Kummissjoni se tqis ghajjnuna għat-thawwil, għall-irmondar, għaž-żbir u għall-qtugħ ta' siġar u veġetazzjoni oħra f'foresti eżistenti, it-tneħħija ta' siġar li jkunu waqgħu, u l-kostijiet tal-ippjanar ta' tali miżuri, ghajjnuna għall-kostijiet għat-trattament u għall-prevenzjoni tat-tifrix tal-pesti, tal-mard tas-siġar u ta' speċijiet aljeni invażivi u sabiex tagħmel tajjeb għad-dannu kkawżat mill-pesti, mill-mard tas-siġar u mill-ispeċijiet aljeni invażivi kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikolu 107(3), il-punt (c), tat-Trattat jekk l-ghajjnuna tikkonforma mal-Parti I, il-Kapitolu 3, ta' dawn il-Linji Gwida, u mar-regoli komuni stabbiliti fil-punti (595), (596) u (597), u fejn l-objettiv primarju ta' tali miżuri huwa li jikkontribwixxu għaž-żamma jew l-irkupru tal-ekosistema u l-bijodiversità ta' foresta jew il-pajsaġġ tradizzjonali.
- (598) Ghajjnuna għall-kostijiet ta' trattament u sabiex jiġi evitat it-tixrid tal-organizmi ta' ħsara, il-mard tas-siġar u l-ispeċijiet aljeni invażivi u ghajjnuna sabiex tagħmel tajjeb

għad-dannu kkaġunat minn organiżmi ta' ħsara, mard tas-siġar u speċijiet aljeni invażivi tista' tingħata għall-kostijiet eligibbli li ġejjin:

- (a) kostijiet għal miżuri tal-prevenzjoni u tat-trattament, inkluż il-preparazzjoni tal-ħamrija għat-thawwil mill-ġdid, u għall-prodotti, għall-apparati u għall-materjali meħtieġa għal dawn il-miżuri; il-prinċipji tal-ġestjoni integrata tal-organiżmi ta' ħsara stabbiliti fl-Artikolu 14 u fl-Anness III tad-Direttiva 2009/128/KE jridu jiġu rrispettati, b'mod partikolari għal dak li jikkonċerna l-użu ta' prodotti għall-protezzjoni tal-pjanti, kif meħtieġ mill-Artikolu 55 tar-Regolament (KE) Nru 1107/2009;
- (b) it-telf tal-istokk u l-kostijiet tal-istokkjar mill-ġdid sal-valur tas-suq tal-istokk meqrud meta jordnaw l-awtoritajiet sabiex jinqered il-mard jew il-pest inkwistjoni; meta jiġi kkalkolat it-telf tal-inkrement, jista' jitqies l-inkrement potenzjali tal-istokk meqrud sal-età normali tal-qtuġh.

2.8.2. Għajjnuna għaž-żamma u t-titjib tal-kwalità tal-ħamrija u sabiex ikun żgurat tkabbir bilanċjat u b'saħħtu tas-siġar fis-settur tal-forestrija

- (599) Il-Kummissjoni se tqis l-għajjnuna għaž-żamma u għat-titjib tal-kwalità tal-ħamrija u l-iżgurar ta' tkabbir ibbilanċjat u b'saħħtu tas-siġar fis-settur tal-forestrija kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikolu 107(3), il-punt (c), tat-Trattat jekk din tikkonforma mal-Parti I, il-Kapitolu 3, ta' dawn il-Linji Gwida, ir-regoli komuni stabbiliti f'(595), (596) u (597) u mal-kundizzjonijiet stabbiliti f'din it-Taqsima.
- (600) L-għajjnuna tista' tingħata għaž-żamma u għat-titjib tal-kwalità tal-ħamrija fil-foresti u sabiex jiġi żgurat tkabbir ibbilanċjat u b'saħħtu tas-siġar.
- (601) Il-miżuri jistgħu jinkludu titjib tal-ħamrija bil-fertilizzazzjoni u trattamenti oħrajn għaž-żamma tal-bilanċ naturali tagħha, it-tnaqqis tad-densità eċċessiva tal-veġetazzjoni u l-iżgurar taż-żamma tal-ilma suffiċjenti u drenaġġ kif suppost. Jenħtieġ li l-Istati Membri juru li l-miżuri ma jnaqqasux il-bijodiversità, ma jikkawżawx lissija ta' nutrijenti u ma jaffettwawx ħażin l-ekosistemi tal-ilma naturali jew iż-żoni ta' protezzjoni tal-ilma.
- (602) L-għajjnuna tista' tkopri l-kostijiet tal-ippjanar ta' tali miżuri.

2.8.3. Ir-restawr u l-manutenzjoni tal-mogħdijiet naturali, l-elementi u l-karatteristiċi tal-pajsaġġ u l-ħabitat naturali għall-annimali fis-settur tal-forestrija

- (603) Il-Kummissjoni se tqis l-għajjnuna għar-restawr u għaž-żamma tal-mogħdijiet naturali, tal-elementi u tal-karatteristiċi tal-pajsaġġ u tal-ħabitat naturali għall-annimali fis-settur tal-forestrija kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikolu 107(3), il-punt (c), tat-Trattat jekk tikkonforma mal-Parti I, il-Kapitolu 3, ta' dawn il-Linji Gwida, mar-regoli komuni stabbiliti fil-punti (595), (596) u (597) u mal-kundizzjonijiet stabbiliti f'din it-Taqsima.
- (604) L-għajjnuna tista' tingħata għar-restawr u għaž-żamma tal-mogħdijiet naturali, l-elementi u l-karatteristiċi tal-pajsaġġ u l-ħabitat naturali għall-annimali, inklużi l-kostijiet għall-ippjanar.
- (605) Il-miżuri li għandhom l-għan li jimplimentaw id-Direttiva 92/43/KEE u d-Direttiva 2009/147/KE huma esklużi minn din it-tip ta' għajjnuna, billi jenħtieġ li jidhlu fis-seħħ f'konformità mal-kundizzjonijiet tat-Taqsima 2.2 ta' din il-Parti.

2.8.4. Għajnuna għall-manutenzjoni tat-toroq sabiex jiġu evitati n-nirien fil-foresti

- (606) Il-Kummissjoni se tqis l-għajnuna għall-manutenzjoni tat-toroq sabiex jiġu evitati n-nirien fil-foresti kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikolu 107(3), il-punt (c), tat-Trattat jekk tikkonforma mal-Parti I, il-Kapitolu 3, ta' dawn il-Linji Gwida, mar-regoli komuni stabbiliti fil-punti (595), (596) u (597) u mal-kundizzjonijiet stabbiliti f'din it-Taqsima.
- (607) L-għajnuna għall-manutenzjoni tat-toroq jenħtieġ li jkollha l-għan li tevita nirien fil-foresti. Ir-rabta bejn l-oġġettiv tal-għajnuna u l-manutenzjoni tat-toroq jenħtieġ li tintwera fin-notifika dwar l-għajnuna mill-Istat lill-Kummissjoni.

2.8.5. Għajnuna sabiex tagħmel tajjeb għall-ħsara fil-foresti kkawżata minn animali protetti

- (608) Il-Kummissjoni se tqis l-għajnuna sabiex tagħmel tajjeb għad-danni kkawżati minn animali protetti fil-foresti kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikolu 107(3), il-punt (c), tat-Trattat jekk tikkonforma mal-Parti I, il-Kapitolu 3, ta' dawn il-Linji Gwida, mar-regoli komuni stabbiliti fil-punti (595), (596) u (597) u bil-kundizzjonijiet stabbiliti f'din it-Taqsima.
- (609) Sabiex jittaffa r-riskju ta' distorsjonijiet tal-kompetizzjoni u sabiex jiġi pprovdut inċentiv għall-minimizzazzjoni tar-riskji, il-benefiċjarji jridu jkunu meħtieġa jipprovdu kontribuzzjoni minima. Din il-kontribuzzjoni trid tiegħu l-forma ta' miżuri preventivi, bħal sisuen tas-sikurezza meta jkun possibbli, li huma proporzjonati għar-riskju ta' dannu mill-animali protetti fiż-żona tal-foresta kkonċernata. Jekk l-ebda miżura preventiva raġonevoli ma tkun possibbli, l-Istat Membru jeħtieġu juri l-impossibbiltà li tittiehed miżura preventiva bħal din fin-notifika dwar għajnuna mill-Istat lill-Kummissjoni sabiex l-għajnuna titqies kompatibbli.
- (610) Trid tiġi stabbilita rabta kawwali diretta bejn il-ħsara mgarrba u l-imġiba tal-animali.
- (611) Iridu jiġu stabbiliti skemi ta' għajnuna relatati ma' event ta' dannu speċifiku fi żmien tliet snin mill-okkorrenza tal-event li kkawża d-dannu. L-għajnuna trid tithallas fi żmien erba' snin minn dik id-data.
- (612) Il-ħsara trid tiġi kkalkolata fil-livell tal-benefiċjarju individwali.

Kostijiet eligibbli

- (613) Il-kostijiet eligibbli huma l-ammont tad-dannu mgarrab bħala konsegwenza diretta tal-event li jikkawża d-dannu, kif jiġi vvalutat minn awtorità pubblika, minn espert indipendenti rikonoxxut mill-awtorità awtorizzanti jew minn impriża tal-assigurazzjoni.
- (614) Id-dannu jista' jinkludi dan li ġej:
 - (a) ħsara lil siġar ħajjin; l-għajnuna tista' tingħata sabiex tikkompensa t-telf tal-istokk u għall-kostijiet tal-istokkjar mill-ġdid sal-valur tas-suq tal-istokk meqrud mill-animali protetti; meta jiġi kkalkolat il-valur tas-suq tat-telf inkrementali, l-inkrement potenzjali tal-istokk meqrud sal-età normali tal-qtuġh jista' jitqies;
 - (b) kostijiet oħrajn li jgarrab il-benefiċjarju minhabba l-event li kkawża d-dannu, bħal miżuri tat-trattament, inkluż it-tnejn tal-ħamrija għat-thawwil mill-ġdid u l-prodotti, l-apparati u l-materjali meħtieġa għal dawn l-operazzjonijiet;

- (c) id-dannu materjali lil dawn l-assi: tagħmir tal-forestrija, makkinarju u binjiet; il-kalkolu tad-dannu materjali jrid ikun ibbażat fuq il-kost tat-tiswija jew il-valur ekonomiku tal-assi affettwat qabel ma l-event ikkawża d-dannu; dan ma jridx jaqbeż il-kost tat-tiswija jew it-tnaqqis fil-valur tas-suq ġust ikkawżat mill-event, jiġifieri d-differenza bejn il-valur tal-assi eżatt qabel u eżatt wara l-event li kkawża d-dannu.
- (615) Dak l-ammont irid jitnaqqas bi kwalunkwe kost mhux imġarrab minhabba l-event li jkun ikkawża l-ħsara, li inkella kien ikollu jithallas mill-benefiċjarju.
- (616) Miżuri preventivi kontra ħsara li tkun saret minn annimali protetti jistgħu jkunu sostnuti skont it-Taqsima 2.1.4 bħala protezzjoni ta' ħabitats u azzjonijiet relatati mal-bijodiversità.
- (617) L-ġhajjnuna għar-restawr tad-dannu fil-foresti kkawżat minn annimali protetti tista' tingħata jekk il-kundizzjonijiet stabbiliti fit-Taqsima 2.1.3 jiġu ssodisfati.
- (618) L-ġhajjnuna u kull pagament iehor mogħti bħala kumpens għad-danni, inklużi pagamenti minn poloz tal-assigurazzjoni jew minn miżuri nazzjonali jew tal-Unjoni, ma jridux jaqbużu l-100 % tal-kostijiet eliġibbli.

2.9. Għajjnuna fis-settur tal-forestrija allinjata mal-miżuri tal-ġhajjnuna agrikola

- (619) Fil-passat, il-Kummissjoni stabbiliet il-politika tagħha li, fir-rigward ta' miżuri speċifiċi ta' ġhajjnuna li joħolqu anqas distorsjoni, is-setturi tal-agrikoltura u tal-forestrija huma soġġetti għal regoli komuni.
- (620) B'riżultat ta' dan, il-Kummissjoni se tqis l-ġhajjnuna għar-riċerka u l-iżvilupp fis-settur tal-forestrija u l-ġhajjnuna għall-konsolidazzjoni tal-art forestali kompatibbli mas-suq intern jekk jiġu ssodisfati l-kundizzjonijiet stabbiliti fit-Taqsimiet 2.9.1. u 2.9.2.
- (621) L-intensità tal-ġhajjnuna ma tridx taqbeż il-100 % tal-kostijiet eliġibbli.

2.9.1. Għajjnuna għar-riċerka u għall-iżvilupp fis-settur tal-forestrija

- (622) Il-Kummissjoni se tikkunsidra ġhajjnuna għar-riċerka u l-iżvilupp fis-settur tal-forestrija kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikolu 107(3), il-punt (c), tat-Trattat jekk tikkonforma mal-Parti I, il-Kapitolu 3, ta' dawn il-Linji Gwida, mal-kundizzjoni stabbilita fil-punt (623) u mal-kundizzjonijiet stabbiliti f'din it-Taqsima.
- (623) L-ġhajjnuna għar-riċerka u l-iżvilupp fis-settur tal-forestrija li ma tissodisfax dawn il-kundizzjonijiet stabbiliti f'din it-Taqsima tiġi vvalutata f'konformità mal-Qafas għall-ġhajjnuna mill-Istat għar-riċerka u l-iżvilupp u l-innovazzjoni.
- (624) Il-proġett meġhun jenhtieg li jkun ta' interess għall-impriżi kollha attivi fis-settur jew is-sottosettur partikolari tal-forestrija kkonċernat.
- (625) Qabel id-data tal-bidu tal-proġett meġhun, l-informazzjoni li ġejja trid tiġi ppubblikata fuq l-internet:
 - (a) id-data tal-bidu tal-proġett meġhun;
 - (b) l-ghanijiet tal-proġett meġhun;
 - (c) data approssimattiva għall-pubblikazzjoni tar-riżultati mistennija mill-proġett meġhun;
 - (d) il-post tal-pubblikazzjoni tar-riżultati mistennija mill-proġett meġhun fuq l-internet;

- (e) dikjarazzjoni li r-rizultati tal-proġett meġġun huma disponibbli bla ħlas għall-impriżi kollha attivi fis-settur jew f'sottosettur tal-forestrija kkonċernat.
- (626) Ir-rizultati tal-proġett meġġun iridu jkunu disponibbli fuq l-internet mid-data ta' tmiem il-proġett meġġun jew mid-data meta tingħata xi informazzjoni dwar daww ir-rizultati lill-membri ta' xi organizzazzjoni partikolari, skont liema data tiġi l-ewwel. Ir-rizultati jridu jibqgħu disponibbli fuq l-internet għal perjodu ta' mill-anqas hames snin mid-data tat-tmiem tal-proġett meġġun.
- (627) Jenhtieg li l-għajnuna tingħata direttament lill-organizzazzjoni ta' riċerka u tqassim tal-għarfien u ma għandhiex tinvolvi l-forniment ta' għajnuna fuq il-bażi tal-prezz tal-prodotti tal-forestrija lil impriżi attivi fis-settur tal-forestrija.

Kostijiet eliġibbli

- (628) L-għajnuna trid tkun limitata għall-kostijiet eliġibbli li ġejjin:
 - (a) kostijiet tal-persunal relatati mar-riċerkaturi, mal-persunal tekniku u ma' persunal ieħor ta' sostenn sa fejn dawn ikunu impjegati fuq il-proġett;
 - (b) kostijiet tal-istrumenti u t-tagħmir sa fejn jintużaw għall-proġett u għall-perjodu użati għall-proġett. Jekk tali strumenti u tagħmir ma jintużawx għat-tul ta' ħajjithom kollha għall-proġett, jitqiesu eliġibbli biss il-kostijiet ta' deprezzament li jikkorrispondu għall-ħajja tal-proġett, kif ikkalkolati abbażi ta' prinċipji tal-kontabbiltà aċċettati b'mod ġenerali;
 - (c) kostijiet tal-binjiet u tal-art, sa fejn jintużaw għall-proġett u għat-tul ta' żmien użati għall-proġett. Fir-rigward tal-binjiet, jitqiesu eliġibbli biss il-kostijiet ta' deprezzament li jikkorrispondu għall-ħajja tal-proġett, kif ikkalkolati abbażi ta' prinċipji aċċettati ġeneralment tal-kontabbiltà. Għall-artijiet, huma eliġibbli l-kostijiet tat-trasferiment kummerċjali jew il-kostijiet tal-kapital realment imġarrba;
 - (d) il-kostijiet tar-riċerka kuntrattwali, l-għarfien tekniku u l-privattivi mixtrija jew liċenzjati minn sorsi barranin b'kundizzjonijiet ta' distakkament, kif ukoll l-ispejjeż tal-konsulenti u s-servizzi ekwivalenti użati esklussivament għall-proġett;
 - (e) spejjeż ġenerali addizzjonali u spejjeż operattivi oħrajn, li jinkludu kostijiet ta' materjali, fornimenti u prodotti simili, magħmula direttament bħala riżultat tal-proġett.

Intensità tal-għajnuna

- (629) L-intensità tal-għajnuna ma tridx taqbeż il-100 % tal-kostijiet eliġibbli.

2.9.2. Għajnuna għall-konsolidazzjoni tal-art tal-forestrija

- (630) Il-Kummissjoni se tikkunsidra għajnuna għall-konsolidazzjoni tal-art forestali kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikolu 107(3), il-punt (c), tat-Trattat jekk tikkonforma mal-Parti I, il-Kapitolu 3, ta' dawn il-Linji Gwida, mal-kundizzjoni stabbilita fil-punt (623) u mal-kundizzjonijiet stabbiliti f'din it-Taqsima.

Kostijiet eliġibbli

- (631) Il-kostijiet eligibbli jridu jkunu limitati għall-ispejjeż reali legali, amministrattivi u ta' sħarriġ tal-konsolidazzjoni tal-art imġarrba.

Kapitolu 3. Għajjnuna f'żoni rurali b'kofinanzjament mill-FAEŻR, jew mogħtija bħala finanzjament nazzjonali addizzjonali għal interventi kkofinanzjati bħal dawn

- (632) Dan il-Kapitolu japplika għal:
- (a) għajjnuna għal servizzi bażiċi f'żoni rurali⁷²;
 - (b) għajjnuna inizjali għal attivitajiet mhux agrikoli f'żoni rurali;
 - (c) għajjnuna għal impenji agroambjentali klimatiċi f'żoni rurali lil benefiċjarji għajr il-bdiewa;
 - (d) għajjnuna għal żvantagġi speċifiċi għaż-żona li jirriżultaw minn ċerti rekwiżiti obbligatorji għal benefiċjarji għajr il-bdiewa;
 - (e) għajjnuna għall-promozzjoni u l-appoġġ ta' skemi tal-kwalità għall-qoton jew għall-oġġetti tal-ikel u l-użu tagħhom mill-bdiewa;
 - (f) għajjnuna għall-kooperazzjoni f'żoni rurali, inkluża l-għajjnuna għall-partecipazzjoni fi proġetti ta' żvilupp lokali mmexxi mill-komunità ("CLLD") jew tal-Grupp Operazzjonali tas-Sħubija Ewropea għall-Innovazzjoni għall-produttività agrikola u s-sostenibbiltà ("EIP");
 - (g) għajjnuna sabiex jiġu stabbiliti fondi mutwi.
- (633) Il-Kummissjoni se tqis l-għajjnuna msemmija fil-punt (634) bħala kompatibbli mas-suq intern skont l-Artikolu 107(3), il-punt (c), tat-Trattat jekk tikkonforma mal-kundizzjonijiet li ġejjin:
- (a) l-għajjnuna hija inkluża fi Pjan Strateġiku tal-PAK skont u f'konformità mar-Regolament (UE) 2021/2115, jew bħala għajjnuna kofinanzjata mill-FAEŻR jew bħala finanzjament nazzjonali addizzjonali li jiffinanzja tali għajjnuna;
 - (b) l-għajjnuna ma tingħatax favur kapital operatorju, hlief meta l-għajjnuna tingħata fil-forma ta' strumenti finanzjarji;
 - (c) l-għajjnuna ma tingħatax bħala għajjnuna operatorja, sakemm ma jkunux previsti espressament eċċezzjonijiet fil-leġiżlazzjoni rilevanti tal-Unjoni;
 - (d) l-għajjnuna ma tingħatax lil impriżi f'diffikultà kif definita fil-punt (33)63;
 - (e) l-għajjnuna ma tingħatax lil impriża li hija sugġetta għal ordni ta' rkupru pendenti wara deċiżjoni preċedenti tal-Kummissjoni li tkun iddikjarat għajjnuna bħala waħda illegali u inkompatibbli mas-suq intern.
- (634) Id-dispożizzjonijiet ta' dan il-Kapitolu huma mingħajr preġudizzju għall-possibbiltà li tingħata għajjnuna għaż-żoni rurali skont il-leġiżlazzjoni tal-Unjoni li huma komuni għas-setturi kollha jew għall-kummerċ u l-industrija.
- (635) Dan il-Kapitolu ma japplikax għall-investimenti fl-iffrankar tal-enerġija u fl-enerġiji rinnovabbli. Din l-għajjnuna trid tikkonforma mal-Linji Gwida tal-2022 dwar l-għajjnuna mill-Istat għall-klima, għall-protezzjoni ambjentali u għall-enerġija, sakemm ma tkunx eżentata mill-obbligu ta' notifika.

⁷² L-Artikoli 107, 108 u 109 tat-Trattat japplikaw għall-għajjnuna għal servizzi fiż-żoni rurali, dment li jikkostitwixxu għajjnuna mill-Istat skont it-tifsira tal-Artikolu 107(1) tat-Trattat, filwaqt li jqisu l-interpretazzjoni tal-għajjnuna mill-Istat mogħtija fl-avviż tal-Kummissjoni dwar il-kunċett ta' għajjnuna mill-Istat (ĠU C 262, 19.7.2016, p. 1).

PARTI III. KWISTJONIJIET PROCEDURALI

1. *Id-durata tal-iskemi ta' ghajnuna u tal-evalwazzjoni*

- (636) Skont il-prattika stabbilita fil-Linji Gwida preċedenti tagħha, sabiex tikkontribwixxi għat-trasparenza u għar-rieżami regolari tal-iskemi ta' ghajnuna kollha eżistenti, il-Kummissjoni tawtorizza biss l-iskemi ta' ghajnuna b'durata limitata. L-iskemi li jkopru l-ghajnuna mill-Istat għal interventi li jistgħu jibbenefikaw ukoll minn kofinanzjament tal-FAEŻR f'konformità mar-Regolament (UE) 2021/2115 jenħtieġ li jkunu limitati għad-durata tal-perjodu ta' programmazzjoni bejn l-2023 u l-2027. Fejn il-leġislazzjoni tal-Unjoni tippermetti dan, u f'konformità mal-kundizzjonijiet stabbiliti fih, l-Istati Membri jistgħu jkomplu jagħmlu impenji godda għall-iżvilupp rurali abbażi tar-Regolament (UE) 2021/2115 u tal-atti delegati u ta' implimentazzjoni tiegħu. Għalhekk, il-Kummissjoni tapplika dawk il-Linji Gwida anke għal tali impenji godda. Skemi oħrajn ta' ghajnuna ma għandhomx japplikaw għal aktar minn seba' snin.
- (639) Sabiex jiġi żgurat li d-distorsjoni tal-kompetizzjoni u tal-kummerċ tkun limitata, il-Kummissjoni tista' titlob li l-iskemi ta' ghajnuna kif imsemmi fil-punt (640) jiġu soġġetti għal evalwazzjoni *ex post*. L-evalwazzjonijiet se jsiru għall-iskemi fejn id-distorsjoni potenzjali tal-kompetizzjoni u tal-kummerċ tkun partikolarment għolja, jiġifieri, li jista' jkun hemm riskju ta' restrizzjoni jew ta' distorsjoni sinifikanti tal-kompetizzjoni jekk l-implimentazzjoni ma tiġix riveduta fi żmien dovut.
- (640) Tista' tkun meħtieġa evalwazzjoni *ex post* għal skemi b'baġits kbar għall-ghajnuna, jew li jkun fihom karatteristiċi godda, jew meta jkunu previsti bidliet sinifikanti fis-suq, fit-teknoloġija jew fir-regolamentazzjoni. Fi kwalunkwe każ, se tkun meħtieġa evalwazzjoni għal skemi b'baġit tal-ghajnuna mill-Istat jew nefqa kontabbilizzata ta' aktar minn EUR 150 miljun fi kwalunkwe sena partikolari jew ta' aktar minn EUR 750 miljun matul id-durata totali tagħhom, jiġifieri d-durata kkombinata tal-iskema u ta' kwalunkwe skema ta' qabel li tkopri objettiv u zona ġeografika simili, sa mill-1 ta' Jannar 2023. Minhabba l-objettivi tal-evalwazzjoni, u biex jiġi evitat li jitqiegħed piż sproporzjonat fuq l-Istati Membri, evalwazzjonijiet *ex post* huma meħtieġa biss għal skemi ta' ghajnuna li d-durata totali tagħhom taqbeż it-tliet snin, li jibdeu mill-1 ta' Jannar 2023.
- (641) Ir-rekwiżit tal-evalwazzjoni *ex post* jista' jiġi eżentat fil-każ ta' skemi ta' ghajnuna li huma suċċessur immedjat ta' skema li tkopri objettiv u zona ġeografika simili li kienet soġġetta għal evalwazzjoni, li r-rapport ta' evalwazzjoni finali tagħha kien f'konformità mal-pjan ta' evalwazzjoni approvat mill-Kummissjoni u ma ġġenerat l-ebda sejba negattiva. Fejn ir-rapport ta' evalwazzjoni finali ta' skema ma jkunx konformi mal-pjan ta' evalwazzjoni approvat, dik l-iskema trid tiġi sospiża b'effett immedjat.
- (642) Jenħtieġ li l-għan tal-evalwazzjoni jkun li jiġi verifikat jekk is-suppożizzjonijiet u l-kundizzjonijiet sottostanti għall-kompatibbiltà tal-iskema ntlaħqux, b'mod partikolari l-ħtieġa u l-effettività tal-miżura ta' ghajnuna fid-dawl tal-objettivi ġenerali u speċifiċi tagħha. Jenħtieġ li din tivvaluta wkoll l-impatt tal-iskema fuq il-kompetizzjoni u l-kummerċ.
- (643) Għal skemi ta' ghajnuna soġġetti għar-rekwiżit ta' evalwazzjoni skont il-punt (640), l-Istati Membri jeħtiġilhom jinnotifikaw abbozz ta' pian ta' evalwazzjoni, li se jiffirma parti integrali mill-valutazzjoni tal-Kummissjoni tal-iskema, kif ġej:

- (a) flimkien mal-iskema ta' għajnuna, jekk il-baġit għall-għajnuna mill-Istat tal-iskema jaqbeż il-EUR 150 miljun f'xi sena partikolari jew is-EUR 750 miljun tul id-durata kollha tagħha;
 - (b) fi żmien 30 jum ta' xogħol wara bidla sinifikanti li permezz tagħha l-baġit tal-iskema jiżdied għal aktar minn EUR 150 miljun f'xi sena partikolari jew EUR 750 miljun tul id-durata kollha tal-iskema;
 - (c) fi żmien 30 jum ta' xogħol wara r-reġistrazzjoni tan-nefqa fil-kontijiet uffiċjali taht l-iskema li taqbeż EUR 150 miljun f'xi sena partikolari.
- (644) L-abbozz tal-pjan ta' evalwazzjoni jrid ikun f'konformità mal-prinċipji metodoloġiċi komuni pprovduti mill-Kummissjoni⁷³. L-Istati Membri jridu jippubblikaw il-pjan ta' evalwazzjoni approvat mill-Kummissjoni.
- (645) L-evalwazzjoni *ex post* trid issir minn espert li jkun indipendenti mill-awtorità awtorizzanti tal-għajnuna fuq il-baži tal-pjan ta' evalwazzjoni. Kull evalwazzjoni trid tinkludi tal-inqas rapport ta' evalwazzjoni interim wiehed u wiehed finali. L-Istati Membri jridu jippubblikaw iż-żewġ rapporti.
- (637) Ir-rapport ta' evalwazzjoni finali jrid jigi pprezentat lill-Kummissjoni fi żmien xieraq, biex tkun tista' tiġi vvalutata kwalunkwe estensjoni tal-iskema ta' għajnuna u mhux aktar tard minn disa' xhur qabel l-iskadenza tagħha. Dak il-perjodu jista' jitnaqqas għal skemi li jiskattaw ir-rekwiżit ta' evalwazzjoni fl-aħħar sentejn ta' implimentazzjoni tagħhom. Il-kamp ta' applikazzjoni u l-arrangamenti preċiżi ta' kull evalwazzjoni jiġu definiti fid-deċiżjoni ta' approvazzjoni tal-iskema ta' għajnuna. In-notifika ta' kwalunkwe miżura ta' għajnuna sussegwenti b'objettiv simili trid tiddeskrivi b'liema mod tqiesu r-riżultati tal-evalwazzjoni.

2. ***Klawżola ta' reviżjoni***

- (638) Għal operazzjonijiet imwettqa skont il-Parti II, it-Taqsimiet 1.1.4 u 1.1.5, it-Taqsima 1.1.8 u t-Taqsima 2.3, l-Istati Membri jehtigilhom jipprovdu klawżola ta' reviżjoni sabiex jiżguraw l-aġġustament tagħhom fil-każ tal-emendar tal-istandards obligatorji, ir-rekwiżiti jew l-obbligi rilevanti msemmija f'dawk it-Taqsimiet li jridu jinqabżu mill-impenni li jissemmew f'dawk it-Taqsimiet.
- (639) L-operazzjonijiet imwettqin skont il-Parti II, it-Taqsimiet 1.1.4 u 1.1.5, it-Taqsima 1.1.8 u t-Taqsima 2.3, li jmorru lil hinn mill-perjodu ta' programmazzjoni tal-iżvilupp rurali mill-2023 sal-2027, irid ikun fihom klawżola ta' reviżjoni sabiex ikunu jistgħu jiġu aġġustati għall-qafas legali tal-perjodu ta' programmazzjoni ta' wara.
- (640) Jekk l-aġġustamenti msemmija fil-punti (647) u (648) ma jiġux aċċettati jew ma jiġux implimentati mill-benefiċjarju, l-impenn jiskadi u l-ammont tal-għajnuna jenħtieġ li jitnaqqas għall-ammont tal-għajnuna li jikkorrispondi għall-perjodu sa ma jiskadi l-impenn.

3. ***Rapportar u monitoraġġ***

⁷³ Id-dokument ta' hidma tal-persunal tal-Kummissjoni, Metodoloġija komuni għall-evalwazzjoni tal-għajnuna mill-Istat, Brussell, 28.5.2014, SWD(2014) 179 final.

- (641) F'konformità mar-Regolament tal-Kunsill (UE) 2015/1589⁷⁴, u r-Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru 794/2004⁷⁵, l-Istati Membri jridu jissottomettu rapporti annwali lill-Kummissjoni.
- (642) Ir-rapport annwali jrid ikun fih ukoll l-informazzjoni li tikkonċerna dan li ġej:
- (a) il-mard tal-annimali jew il-pesti tal-pjanti kkonċernati fit-Taqsima 1.2.1.3 tal-Parti II;
 - (b) informazzjoni meteoroloġika fuq it-tip, it-twaqit, id-daqs relattiv u l-post tad-dizastri naturali jew tal-event klimatiku, li jistgħu jiġu assimilati ma' dizastru naturali li hemm referenza għalih fit-Taqsimiet 1.2.1.1 u 1.2.1.2 tal-Parti II rispettivament.
- (643) Il-Kummissjoni tirriżerva d-dritt li tfittex informazzjoni addizzjonali dwar skemi tal-ghajnuna eżistenti fuq bażi ta' każ b'każ, meta dan ikun meħtieġ sabiex tkun tista' twettaq ir-responsabbiltajiet tagħha skont l-Artikolu 108(1) tat-Trattat.
- (644) L-Istati Membri jridu jiżguraw li jinżammu reġistri ddettaljati rigward il-miżuri kollha li jinvolvu l-ġhoti ta' ghajnuna. Dawn ir-reġistri jridu jinkludu l-informazzjoni kollha meħtieġa sabiex jiġi stabbilit jekk il-kundizzjonijiet kollha ta' dawn il-Linji Gwida li, fejn applikabbli, jirrigwardaw il-kostijiet eliġibbli u l-intensità massima permissibbli tal-ghajnuna, ikunux ġew rispettati. Dawn ir-reġistri jridu jinżammu għal 10 snin mid-data tal-ġhoti tal-ghajnuna u jridu jingħataw lill-Kummissjoni fuq talba.

4. *Applikazzjoni tal-Linji Gwida*

- (645) Il-Kummissjoni se tapplika dawn il-Linji Gwida mill-1 ta' Jannar 2023.
- (646) Il-Kummissjoni se tapplika dawn il-Linji Gwida għal kull miżura ta' ghajnuna nnotifikata li fir-rigward tagħha hija tintalab li tiegħu deċiżjoni wara l-1 ta' Jannar 2023, anke meta l-ghajnuna tkun ġiet innotifikata qabel dik id-data. Madankollu, l-ghajnuna individwali mogħtija skont l-iskemi ta' ghajnuna approvati u nnotifikati lill-Kummissjoni skont l-obbligu ta' notifika ta' tali ghajnuna fuq bażi individwali se jiġu vvalutati skont dawn il-Linji Gwida li japplikaw għall-iskema ta' ghajnuna approvata li fuqha hija bbażata l-ghajnuna individwali.
- (647) Ghajnuna illegali tiġi vvalutata f'konformità mar-regoli fis-seħh fid-data ta' ġhoti tal-ghajnuna. L-ghajnuna individwali mogħtija minn skema ta' ghajnuna illegali tiġi vvalutata skont il-Linji Gwida li japplikaw għall-iskema ta' ghajnuna illegali fiż-żmien meta ngħatat l-ghajnuna individwali.
- (648) Il-punt 737 tal-Linji Gwida tal-2014 għall-ghajnuna mill-Istat fis-setturi tal-agrikoltura u tal-forestrija u fiż-żoni rurali⁷⁶ jiddikjara li daww il-linji gwida huma applikabbli sal-31 ta' Diċembru 2022. Dawn il-Linji Gwida se jissostitwixxu l-Linji Gwida tal-2014 għall-ghajnuna mill-Istat fis-setturi tal-agrikoltura u tal-forestrija u fiż-żoni rurali malli jiskadu. Madankollu, għall-interventi ta' żvilupp rurali kofinanzjati mill-FAEŻR, fejn id-dritt tal-Unjoni jippermetti dan, u f'konformità

⁷⁴ Ir-Regolament tal-Kunsill (UE) 2015/1589 tat-13 ta' Lulju 2015 li jistabbilixxi regoli dettaljati għall-applikazzjoni tal-Artikolu 108 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea (ĠU L 248, 24.9.2015, p. 9).

⁷⁵ Ir-Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru 794/2004 tal-21 ta' April 2004 li jimplimenta r-Regolament tal-Kunsill (UE) 2015/1589 li jippreskrivi regoli dettaljati għall-applikazzjoni tal-Artikolu 108 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea (ĠU L 140, 30.4.2004, p. 1).

⁷⁶ ĠU C 204, 1.7.2014, p. 1.

mal-kundizzjonijiet stabbiliti fir-regoli ta' żvilupp rurali applikabbli, l-Istati Membri jistgħu jkomplu jagħmlu impenji godda skont il-Linji Gwida tal-2014 għall-ghajjnuna mill-Istat fis-setturi tal-agrikoltura u tal-forestrija u f'żoni rurali f'konformità mal-punt (719) tagħhom.

- (649) Il-Kummissjoni tista' tiddeċiedi li tirrieżamina jew li temenda dawn il-Linji Gwida fi kwalunkwe hin jekk dan ikun meħtieġ għal raġunijiet assoċjati mal-politika tal-kompetizzjoni jew sabiex tqis politiki oħrajn tal-Unjoni, bħall-iżvilupp agrikolu u rurali jew is-saħħa tal-bniedem u tal-annimali, il-protezzjoni tal-pjanti u kunsiderazzjonijiet tal-politika ambjentali, u impenji internazzjonali, jew għal kwalunkwe raġuni ġġustifikata oħra.

5. *Proposti għal miżuri xierqa*

- (650) F'konformità mal-Artikolu 108(1) tat-Trattat, il-Kummissjoni tipproponi li l-Istati Membri jemendaw l-iskemi ta' ghajjnuna eżistenti tagħhom sabiex jikkonformaw ma' dawn il-Linji Gwida sa mhux aktar tard mit-30 ta' Ġunju 2023.
- (651) L-Istati Membri huma mistiedna jesprimu l-qbil espliċitu mingħajr ebda kundizzjoni tagħhom ma' dawn il-miżuri xierqa proposti fi żmien xahrejn mid-data tal-pubblikazzjoni ta' dawn il-Linji Gwida f'*Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea*. Fin-nuqqas ta' kwalunkwe tveġiba, il-Kummissjoni se tassumi li l-Istat Membru inkwistjoni ma jaqbilx mal-miżuri proposti.